

Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika

Plećaš, Mihael

Doctoral thesis / Disertacija

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:238904>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-13**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZADRU
i
LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE
ZAJEDNIČKI POSLIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
MEĐUNARODNI ODNOSI

Mihael Plećaš

**MODELI MJERLJIVOSTI USPJEŠNOSTI RADA
HRVATSKE GOSPODARSKE DIPLOMACIJE IZ
PERSPEKTIVE KORISNIKA**

Doktorski rad

Zadar; Zagreb, 2020.

SVEUČILIŠTE U ZADRU

i

LIBERTAS MEĐUNARODNO SVEUČILIŠTE

ZAJEDNIČKI POSLIJEDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ
MEĐUNARODNI ODNOSI

Mihael Plećaš

**MODELI MJERLJIVOSTI USPJEŠNOSTI RADA
HRVATSKE GOSPODARSKE DIPLOMACIJE IZ
PERSPEKTIVE KORISNIKA**

Doktorski rad

Mentor

Doc. dr. sc. Petar Popović

Zadar, Zagreb, 2020.

SVEUČILIŠTE U ZADRU

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

I. Autor i studij

Ime i prezime: Mihael Plećaš

Naziv studijskog programa: Zajednički poslijediplomski sveučilišni studij Međunarodni odnosi

Mentor/Mentorica: Doc. dr. sc. Petar Popović

Datum obrane: 25. veljače 2020.

Znanstveno područje i polje u kojem je postignut doktorat znanosti: Društvene znanosti, Interdisciplinarne društvene znanosti

II. Doktorski rad

Naslov: Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika

UDK oznaka: 339.9:001.891>(497.5)

Broj stranica: 484

Broj slika/grafičkih prikaza/tablica: 2/66/150

Broj bilježaka: 0

Broj korištenih bibliografskih jedinica i izvora: 44

Broj priloga: 0

Jezik rada: Hrvatski

III. Stručna povjerenstva

Stručno povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada:

1. dr. sc. Ivo Andrijanić, prof. emeritus, predsjednik
2. prof. dr. sc. Marko Kolaković, član
3. doc. dr. sc. Petar Popović, član

Stručno povjerenstvo za obranu doktorskog rada:

1. dr. sc. Ivo Andrijanić, prof. emeritus, predsjednik
2. prof. dr. sc. Marko Kolaković, član
3. doc. dr. sc. Petar Popović, član

UNIVERSITY OF ZADAR
BASIC DOCUMENTATION CARD

I. Author and study

Name and surname: Mihael Plećaš

Name of the study programme: Joint postgraduate doctoral study International Relations

Mentor: Assistant Professor Petar Popović, PhD

Date of the defence: 25 February 2020

Scientific area and field in which the PhD is obtained: Social sciences, Interdisciplinary social sciences

II. Doctoral dissertation

Title: Models for performance measurability of Croatian economic diplomacy from the perspective of users

UDC mark: 339.9:001.891>(497.5)

Number of pages: 484

Number of pictures/graphical representations/tables: 2/66/150

Number of notes: 0

Number of used bibliographic units and sources: 44

Number of appendices: 0

Language of the doctoral dissertation: Croatian

III. Expert committees

Expert committee for the evaluation of the doctoral dissertation:

1. Emeritus Professor Ivo Andrijanić, PhD, chair
2. Professor Marko Kolaković, PhD, member
3. Assistant Professor Petar Popović, member

Expert committee for the defence of the doctoral dissertation:

1. Emeritus Professor Ivo Andrijanić, PhD, chair
2. Professor Marko Kolaković, PhD, member
3. Assistant Professor Petar Popović, PhD, member

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Mihael Plećaš**, ovime izjavljujem da je moj **doktorski** rad pod naslovom **Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 4. listopada 2019.

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	I
ZAHVALE	III
1. UVOD	1
1.1. Problem istraživanja	3
1.2. Pregled dosadašnjih znanstvenih spoznaja i istraživanja.....	4
1.3. Predmet istraživanja.....	5
1.4. Istraživačke hipoteze.....	8
1.5. Cilj i pomoćni ciljevi istraživanja.....	9
1.6. Znanstveni doprinosi istraživanja	11
1.7. Svrha istraživanja.....	11
1.8. Izvori podataka istraživanja	13
1.9. Istraživačke metode	13
1.10. Struktura i sadržaj doktorskog rada	16
2. EKONOMIJA DOŽIVLJAJA	20
2.1. Povijest pojma ekonomija doživljaja.....	20
2.2. Definicija pojma ekonomija doživljaja.....	22
2.3. Kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti.....	24
2.3.1. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim ekonomijama	25
2.3.2. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja	26
2.3.3. Analiza razlika između kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti.....	28
3. GOSPODARSKA DIPLOMACIJA	30
3.1. Analiza definicija pojma diplomacije	30
3.2. Analiza definicija pojma gospodarske diplomacije	34
3.3. Definicija pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja.....	38
3.4. Zadaće komercijalnih gospodarskih diplomata u ekonomiji doživljaja	41
3.5. Model gospodarske diplomacije Republike Hrvatske	42
4. OPIS I ANALIZA STAVOVA ISPITANIKA.....	47
4.1. Opis podataka	47

4.2.	Istraživačke metode	54
4.2.1.	Srednje vrijednosti i mjere disperzije.....	55
4.2.2.	Hi kvadrat (χ^2) test	58
4.2.3.	Analiza relevantnosti atributa	59
4.2.4.	Analiza varijance – Anova.....	60
4.2.5.	Implementacija funkcije kvalitete.....	61
4.3.	Opis i analiza razdiobe stavova ispitanika.....	62
4.4.	Testiranje dokazivosti istraživačkih hipoteza	369
4.5.	Analiza relevantnosti atributa	378
5.	MODELI MJERLJIVOSTI USPJEŠNOSTI RADA HRVATSKE GOSPODARSKE DIPLOMACIJE.....	397
5.1.	Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika.....	397
5.2.	Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije.....	410
5.3.	Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	424
6.	ZAKLJUČAK	439
6.1.	Rezultati pomoćnih ciljeva istraživanja.....	442
6.2.	Rezultati primarnog cilja istraživanja	447
6.3.	Ograničenja i preporuke za buduća istraživanja	450
7.	POPIS KORIŠTENIH IZVORA I LITEARURE	452
8.	SAŽETAK.....	456
9.	ABSTRACT	457
10.	POPIS SLIKA	458
11.	POPIS GRAFIKONA.....	459
12.	POPIS TABLICA.....	466
13.	ŽIVOTOPIS	481

ZAHVALE

Izražavam zahvalnost mentoru doc. dr. Petru Popoviću, predsjedniku stručnog povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskog rada, dr. sc. Ivi Andrijaniću, prof. emeritusu, i prof. dr. sc. Marku Kolakoviću članu stručnog povjerenstva na znanstvenom usmjeravanju, poticanju i nesebičnom pomaganju u izradi ovoga doktorskog rada. Privilegiran sam što sam učio od Vas.

Zahvaljujem i partnerici Tatjani na razumijevanju, strpljivoj podršci i ljubavi kojima sam svjedočio za vrijeme izrade rada. Na kraju, zahvaljujem svima onim koji u ovoj zahvali nisu spomenuti, a pomogli su izraditi ovaj doktorski rad.

1. UVOD

U sažetku izvještaja Europske komisije iz 2015. godine "Makroekonomske neravnoteže – Hrvatska 2014." navedeno je da Hrvatska bilježi prekomjerne makroekonomske neravnoteže zbog kojih joj je određeno posebno praćenje. U tom se izvještaju naglašavaju visoki iznosi inozemnih obveza te slabi izvozni prihodi (Makroekonomska neravnoteža – Hrvatska 2014., 2014).

Sljedeće, 2016. godine Europska je komisija u sažetku radnoga dokumenta "Izješće za Hrvatsku 2015. s detaljnim preispitivanjem o sprječavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža" kao problem istaknula nisku razinu vanjske konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva zbog koje su prihodi od hrvatskoga izvoza premali što dovodi do prekomjerne makroekonomske neravnoteže (Izješće za Hrvatsku 2015., 2015). Primjerice, Institut za razvoj poslovnog upravljanja (engl. *IMD – Institute for Management Development*) je u dokumentu "Godišnjak svjetske konkurentnosti 2017." objavio podatak da je prema razini konkurentnosti gospodarstva Hrvatska na 59. mjestu od ukupno 63. vodeće svjetske ekonomije (IMD, 2017). Zbog te je činjenice jasno da Hrvatska treba oblikovati i provesti strukturalnu reformu hrvatskoga gospodarstva koja bi osigurala sve potrebne pretpostavke za održivo povećanje hrvatske konkurentnosti što bi dovelo do povećanja hrvatskoga robnog izvoza i čime bi se kontinuirano smanjivala hrvatska makroekonomska neravnoteža.

U svakome su godišnjem izvještaju Europske komisije o stanju makroekonomske neravnoteže u Hrvatskoj navedene i preporuke za poboljšanje stanja. Upravo bi te preporuke trebale predstavljati smjernice za oblikovanje strukturalnih reformi hrvatskoga gospodarstva. U izvješću Europske komisije iz 2019. godine za 2018. godinu konstatirano je da je Hrvatska ostvarila značajne napretke u više područja u skladu s preporukama iz izvještaja za prethodne godine. Primjerice, u području omjera javnoga duga i BDP-a, gospodarskoga rasta, suficita državnoga tekućeg računa, smanjivanja nezaposlenosti (2019 European Semester Country Report Croatia, 2019, str. 4 -5). Nadalje, u izvješću je konstatirano da su u nekim područjima napredci određeni, a u nekim ograničeni. Od početka praćenja stanja u Hrvatskoj, od 2014. godine, uspješno je implementirano 51 % svih preporuka koje su joj bile upućivane. Uspješni su napredci oni koji su klasificirani atributima "značajan" i "određen". To znači da je za preostalih 49 % putem godišnjih izvještaja upućenih preporuka koje su tijekom godina bile upućivane, napredak klasificiran atributima "ograničen" ili ga uopće nije bilo (2019 European

Semester Country Report Croatia, 2019, str. 12). U općim zaključcima izvještaja iz 2019. godine navedeno je da Hrvatska više nema prekomjernu makroekonomsku neravnotežu nego "samo" makroekonomsku neravnotežu (2019 European Semester Country Report Croatia, 2019, str. 18). Stoga, Hrvatskoj i dalje predstoji poduzimanje strukturalnih reformi koje bi protekom vremena trebale rezultirati nepostojanjem makroekonomske neravnoteže.

U radu "Trendovi i karakteristike međunarodne robne razmjene Republike Hrvatske", Kovač navodi da se u razdoblju 2001. – 2011. godine udjel robnog izvoza u hrvatskome bruto domaćem proizvodu (u nastavku rada BDP) kretao u rasponu između 35,4 % u 2009. godini i 43,4 % u 2001. godini (Kovač, 2012). Nadalje, Kovač navodi da je u tom razdoblju postotak „pokrivenosti“ uvoza robnim izvozom svake godine bio tek oko 50 %.

Usporede li se podaci o udjelu koji robni izvoz čini u hrvatskom BDP-u s podacima o udjelu robnog izvoza u slovačkom BDP-u koji su, prema podacima objavljenim na portalu "Index.hr" preuzetih iz Eurostata, u posljednjih nekoliko godina dosegli i 90 %, (Nema oporavka bez izvoza: Hrvatska po udjelu izvoza roba u BDP-u u društvu s Albanijom, 2014) jasno je da hrvatsko gospodarstvo zahtijeva promjene koje bi trebale rezultirati održivim povećanjem hrvatskoga izvoza. Pri određivanju što i kako u hrvatskome gospodarstvu treba mijenjati, prioritet bi trebao biti na mjerama koje bi utjecale na povećanje robnog izvoza.

Treći dan nakon prisege, američki je predsjednik Trump potpisao dokument o povlačenju Sjedinjenih Američkih Država (u nastavku rada SAD) iz Transpacifičkoga trgovinskog sporazuma (engl. *Trans-Pacific Partnership – TPP*). U izjavi za novinare nakon potpisa toga dokumenta, upozoravao je na štetnost sporazuma o slobodnoj trgovini za američke radnike najavivši promjenu uvjeta trgovanja SAD-a s drugim državama tako da će u budućnosti državna administracija SAD-a sklapati posebne sporazume o uvjetima uvoza (Beatty, 2017). Istoga su dana mediji objavili da predsjednik namjerava potpisati izvršnu naredbu o planu za ponovno pregovaranje o sporazumu o slobodnoj trgovini s Kanadom i Meksikom poznatom pod akronimom NAFTA (engl. *North American Free Trade Agreement*), navodeći da predsjednik Trump smatra da trgovanje prema tada važećim uvjetima uništava američku proizvodnju (Walker, 2017).

Zbog tih dviju odluka američkoga predsjednika, prilično je izvjesno da se i sporazum o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (engl. *Transatlantic Trade and Investment Partnership – TTIP*) između SAD-a i Europske unije (u nastavku rada EU) neće potpisati.

Može se zaključiti da je dugogodišnji trend povećanja liberalizacije trgovanja na globalnoj razini završio. Osobito uzmu li se u obzir i trgovačke sankcije koje je za vrijeme mandata predsjednika Trumpa SAD nametnuo Rusiji, Iranu i Venezueli. Identične trgovačke sankcije provode i američki saveznici, ponajprije države iz Europske unije. Nadalje, u istom su razdoblju povećane carine u SAD-u na uvoz robe iz Kine. Jasno je da su takve mjere SAD-a izazvale recipročne mjere pogođenih država što je uzrokovalo smanjivanje robnog izvoza i SAD-a i država EU-a pa time i Hrvatske.

Stoga, gospodarski subjekti općenito, pa time i u Hrvatskoj, svoj rast, odnosno povećanje prihoda od izvoza, više neće moći temeljiti na porastu tržišne potražnje na globalnoj razini koji je donedavno proizlazio iz nižih, zaštitnim mjerama neopterećenih, cijena roba i usluga kao rezultata značajnog broja potpisanih sporazuma o slobodnom trgovanju.

Prema podacima Ekonomskog lab, upravo zahvaljujući punopravnom članstvu u EU-u, robni se izvoz Hrvatske počeo povećavati 2013. godine (Pogledajte što tržište EU znači za hrvatski robni izvoz, 2018). Međutim, zbog toga što su države EU-a, pa time i Hrvatska također, nametnule sankcije Rusiji, rast ukupnoga hrvatskog robnog izvoza ne raste koliko bi mogao jer je Rusija posljednjih desetljeća predstavljala jedno od većih hrvatskih izvoznih tržišta.

1.1. Problem istraživanja

Održivo povećanje postotka pokrivenosti hrvatskoga uvoza robnim izvozom nedvojbeno je najbolji način smanjivanja makroekonomske neravnoteže u Hrvatskoj. Više je mogućih načina kako Hrvatska može kontinuirano povećati robni izvoz. Sigurno bi najbolji način bio provođenje višekriterijskih analiza jakosti i slabosti te prilika i prijetnji hrvatske industrije, ali i uslužnog sektora nakon kojih bi se moglo prvo oblikovati te protekom vremena u potpunosti implementirati hrvatsku gospodarsku strategiju. Međutim, multidisciplinarna analiza hrvatskoga gospodarstva i oblikovanje hrvatske gospodarske strategije, od kada je Hrvatska postala suverena država, nikada nije počela premda je to za Hrvatsku iznimno važno i vrijedno. Razlog, bez sumnje, nije bio taj da izvršna vlast te akademski i stručni krugovi u Hrvatskoj nisu prepoznali da je to potrebno. „Razlozi“ koji su sprječavali početak izrade hrvatske gospodarske strategije, a i njezine kasnije implementacije, prilično je izvjesno, postojat će i u bližoj budućnosti.

Hrvatski se ukupni, pa stoga i robni, izvoz može povećati i djelotvornijim radom hrvatske gospodarske diplomacije. Opravdano je problematizirati koliki je stvarni doprinos djelovanja

hrvatske gospodarske diplomacija na povećanje hrvatskoga izvoza. Primjerice, valjano je pitanje provodi li, i ako da u kojoj mjeri, hrvatska gospodarska diplomacija one aktivnosti koje hrvatski izvoznici očekuju od nje. Nadalje, upitno je pokrivaju li rezultati djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ukupne troškove njezina djelovanja. Konkretni motiv za određivanje problema istraživanja koje se provodi u ovom doktorskom radu je izjava Darka Crhe, suvlasnika i direktora uspješne hrvatske tvrtke Data link, koja velik dio svojih prihoda ostvaruje robnim izvozom: "Jako je teško prodrijeti na tržišta velikih zapadnih zemalja. Naprosto nas ne doživljavaju ozbiljno i čak se čude da im netko iz tamo neke Hrvatske može ponuditi ono što oni nemaju. Naša gospodarska diplomacija tu je, još uvijek, od male pomoći. Imam dojam da ni sami ne znaju kako raditi taj posao" (Crha, 2017).

U ovome se doktorskom radu problematizira djelotvornost rada hrvatske gospodarske diplomacije. Činjenica jest da postoji dokument koji se odnosi na akcijski plan podrške hrvatskom izvozu koji je izradilo Povjerenstvo za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva. Hrvatska ga je Vlada usvojila 8. svibnja 2014. s precizno navedenom svrhom uspostave sustava kvalitetne i trajne podrške hrvatskim izvoznicima (Vlada usvojila Akcijski plan podrške izvozu, 2014). Međutim, znanstveno je opravdano problematizirati rezultate djelovanja tog sustava, odnosno istražiti koliko hrvatska gospodarska diplomacija doista djeluje u interesu hrvatskih izvoznika, odnosno povećanju ukupnoga hrvatskog izvoza. Najpozvaniji za takvu ocjenu su sami hrvatski izvoznici. Stoga, vrijedno je istražiti njihove stavove o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije.

1.2. Pregled dosadašnjih znanstvenih spoznaja i istraživanja

Pretraživanjem znanstvenih i stručnih radova objavljenih u Hrvatskoj, nije pronađeno ni jedno istraživanje u kojem je problematizirana djelotvornost rada hrvatske gospodarske diplomacije. Znanstveni rad koji je po sadržaju najbliži temi koja se u ovome doktorskom radu problematizira ima naslov: "Hrvatska gospodarska diplomacija treba dugoročnu strategiju kao konstruktivnu osovinu za buduće reforme" autorice Jasne Plevnik. Zaključak toga rada upućuje na potrebu izrade strategije hrvatske gospodarske diplomacije čime se implicira nedovoljna djelotvornost njezina rada te potreba za reformom. Središnje istraživanje tog su rada politike i mjere koje su poduzimali najvažniji čimbenici upravljanja Hrvatskom poput njezine Vlade, Predsjednika i Sabora kako bi utjecali na djelovanje gospodarske diplomacije Hrvatske te njezinu ulogu u cjelokupnoj hrvatskoj vanjskoj politici. U prvom se dijelu rada

analiziraju ključna obilježja gospodarske diplomacije te njezini glavni akteri koji imaju moć utjecaja na sposobnosti izgradnje pozitivnog imidža Hrvatske kao pouzdanog partnera u međunarodnom trgovanju te privlačenja stranih ulaganja. Rad upućuje na prirodu reformi hrvatske gospodarske diplomacije u razdoblju između 1991. i 2013. godine ukazujući na stalnu praksu svake hrvatske vlade za radikalnim promjenama organizacijske strukture gospodarske diplomacije te stalnog "počinjanja" od početka, čak i u razdobljima kada je diplomacija bila kvalitetno organizirana, dobro opremljena ljudskim resursima te usredotočena na promoviranje interesa hrvatskih tvrtki u međunarodnom poslovanju. Zaključak istraživanja upućuje na to da je ključna posljedica takvog pristupa nedostatak kontinuiteta hrvatske gospodarske diplomacije što je uzrokovalo smanjivanje njezine moći u podržavanju ekonomskog prosperiteta Hrvatske.

1.3. Predmet istraživanja

Dvije su polazne pretpostavke o tome kako se može povećati djelotvornost rada hrvatske gospodarske diplomacije. Prva pretpostavka za djelotvorniju hrvatsku gospodarsku diplomaciju su kompetentni gospodarski diplomati koji znaju što i kako trebaju raditi. Druga pretpostavka je primjena postupka mjerenja uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata. Naime, jasno je da bi rezultati bilo čijeg pa tako i rada hrvatskih gospodarskih diplomata bili bolji kada bi kod subjekata bilo kojeg procesa postojala svjesnost o mjerenju uspješnosti njihova rada te da njihova primanja, po mogućnosti što više, ovise o evidentiranim rezultatima koji se mjesečno, ali i duljim razdobljima uspoređuju s očekivanima, odnosno s planiranim.

Rad gospodarskih diplomata podrazumijeva djelovanje na mnogo različitih gospodarskih područja zbog čega u njihovu poslu postoji velik broj različitih aktivnosti. To znači da bi zbog navedene činjenice postojao i velik broj mogućih pokazatelja uspješnosti djelovanja gospodarskih diplomata. Svaka pojava koja uključuje velik broj komponenata i još veći broj mogućih stanja tih komponenata može se, pa i treba, promatrati i proučavati kao sustav. Osnovno je obilježje sustava, naime, veći broj komponenata te povezanosti i međuzavisnosti komponenata. Međutim, mjerenje rezultata uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata korištenjem velikog broja mjerljivih pokazatelja bilo bi složeno i svim u tom procesu uključenim sudionicima teško razumljivo. Zahtijevalo bi previše i resursa i vremena što bi uzrokovalo visoke troškove koji najvjerojatnije i ne bi mogli opravdati očekivano povećanje

djelotvornosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata. Stoga, potrebno je odrediti razuman broj mjerljivih pokazatelja uspješnosti djelovanja hrvatskih gospodarskih diplomata. Mjerenje djelotvornosti, odnosno uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata zahtijeva normirane postupke i transparentne kriterije, odnosno model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata. Božikov je model definirala kao: „pojednostavnjeni prikaz realnoga sustava napravljen zato da bi poslužio boljem razumijevanju i/ili daljnjem proučavanju tog sustava i eksperimentiranju s njim“ (Božikov, 2009, str. 1). Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata bi, svakako, trebao uključivati i pokazatelje koje izvoznici, odnosno korisnici usluga hrvatske gospodarske diplomacije, smatraju njima najvrjednijima za povećanje njihova izvoza.

Predmet istraživanja u ovome doktorskom radu su tri modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika, odnosno izvoznika. Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije definirani su na temelju statističke obrade odgovora na anketna pitanja koja se odnose na u sljedećem poglavlju predstavljene elemente predmeta istraživanja. Prvi je model određen na temelju stavova svih ispitanika. Drugi je model određen na temelju stratificiranih podataka, odnosno stavova ispitanika iz prerađivačke industrije. Motiv za stratifikaciju je povećanje homogenosti istraživanog uzorka, odnosno smanjivanje varijabilnosti stavova ispitanika. Promatrani su stavovi ispitanika iz prerađivačke industrije koja je tradicionalno prepoznata na međunarodnom tržištu. Treći je model određen također temelju stratificiranih podataka, odnosno stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Pretpostavka za izbor stratificiranih podataka, odnosno podjele uzorka prema odabranim klasama za određivanje drugog i trećeg modela je da bi na međunarodnom tržištu dokazano uspješni hrvatski izvoznici djelotvornijim radom hrvatske gospodarske diplomacije još više poboljšali izvozne prihode. Nakon opisa sva tri modela analizirano je postoje li razlike između njih nastale zbog stratifikacija uzoraka.

Elementi predmeta istraživanja su stavovi hrvatskih izvoznika o važnosti odabranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Neke od odabranih istraživanih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije navedene su u dokumentu "Akcijски plan podrške izvozu" (Povjerenstvo Vlade za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva, 2014) koje je izradilo Povjerenstvo Vlade za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva. Međutim, nekoliko je istraživanih aktivnosti odabrano jer autor istraživanja pretpostavlja da bi izvoznicima mogle

biti važne, a koje hrvatska gospodarska diplomacija u ovom trenutku ne provodi. Primjerice, o proaktivnom djelovanju gospodarskih diplomata na prikupljanju podataka o stvarnim donositeljima odluka, pouzdanim agentima, kanalima distribucije i "poslovnim običajima" u državi primateljici. Među ostalim, element predmeta istraživanja su i stavovi hrvatskih izvoznika o važnosti proaktivnog djelovanja gospodarskih diplomata na prikupljanju podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici. Taj element predmeta istraživanja izravno proizlazi iz obilježja ekonomije doživljaja koja predstavlja jedan od pomoćnih predmeta istraživanja u ovome doktorskom radu koji će biti predstavljen u radu. Ukupno je 21 element predmeta istraživanja koji se odnose na stavove ispitanika o važnosti, odnosno vrijednosti 21 različite aktivnosti postojećega i mogućega djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije.

Više je pomoćnih predmeta istraživanja u ovome doktorskom radu. Prvi se pomoćni predmet istraživanja odnosi na ekonomiju doživljaja. Elementi toga pomoćnog predmeta istraživanja su definicija pojma, kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomije, ključne razlike između njih te gospodarska diplomacija u ekonomiji doživljaja.

Drugi pomoćni predmet istraživanja je komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja. Taj pomoćni predmet istraživanja izravno proizlazi iz prvoga pomoćnog predmeta istraživanja, odnosno ekonomije doživljaja s obzirom na to da se zbog drugačijega kibernetičkog modela stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji mijenja doživljaj i način rada gospodarskih subjekata, a time i zadaće komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja.

Treći se pomoćni predmet istraživanja odnosi na stavove hrvatskih izvoznika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije koje se odnosi na aktivnost proaktivnog prikupljanja podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici. Taj pomoćni predmet istraživanja proizlazi izravno iz prvoga pomoćnog predmeta istraživanja koji se odnosi na ekonomiju doživljaja.

Četvrti pomoćni predmet istraživanja je očekivani učinak primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije na povećanje hrvatskoga izvoza. Element toga pomoćnog predmeta istraživanja su stavovi korisnika hrvatske gospodarske diplomacije o tome bi li primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije dovela do povećanja hrvatskoga izvoza.

Peti se pomoćni predmet istraživanja odnosi na razinu jakosti utjecaja svakoga pojedinačnog od 21 elementa predmeta istraživanja na stavove hrvatskih izvoznika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije koje se odnosi na aktivnost proaktivnog prikupljanja podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici. Elementi tog predmeta istraživanja su stavovi dviju skupina ispitanika. Prvu skupinu predstavljaju ispitanici razdijeljeni prema temeljnoj djelatnosti, a drugu ispitanici razdijeljeni prema udjelu prihoda od izvoza u ukupnim prihodima.

Šesti pomoćni predmet istraživanja je razina jakosti utjecaja svakoga od 21 elementa predmeta istraživanja na prethodno utvrđen učinak primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije na povećanje hrvatskoga izvoza. Elementi tog predmeta istraživanja su stavovi dviju skupina ispitanika. Prvu skupinu predstavljaju ispitanici razdijeljeni prema temeljnoj djelatnosti, a drugu ispitanici prema udjelu prihoda od izvoza u ukupnim prihodima.

1.4. Istraživačke hipoteze

Iz dvaju pomoćnih predmeta istraživanja izvedene su sljedeće dvije istraživačke hipoteze:

H1: Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

H2: Mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo bi hrvatski izvoz.

Za potrebe testiranja dokazivosti hipoteza za svaku od njih formulirane su tri pomoćne hipoteze. Hipoteze se smatraju potvrđenima ako su sve tri pomoćne hipoteze potvrđene. Dokazivost hipoteze H1 testira se na temelju testiranja dokazivosti pomoćnih hipoteza koje glase:

PH1₁: Svi ispitanici smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

PH1₂: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

PH1₃: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

Za potrebe testiranja dokazivosti hipoteze H2 također su formilirane tri pomoćne hipoteze:

PH2₁: Svi ispitanici smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

PH2₂: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

PH2₃: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

1.5. Cilj i pomoćni ciljevi istraživanja

Cilj istraživanja u doktorskom radu je deskriptivan. Rezultat istraživanja su opisi triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika. Prvi se opisani model odnosi na pet elemenata istraživanja koje su svi ispitanici označili kao njima najvrjednije aktivnosti iz postojećega i mogućega obuhvata djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije za njihovo uspješnije poslovanje na inozemnim tržištima. Drugi se opisani model odnosi na pet elemenata istraživanja koje su ispitanici koji prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (u nastavku teksta NKD) pripadaju skupini iz prerađivačke industrije označili kao njima najvrjednije aktivnosti iz postojećega i mogućega obuhvata djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije za njihovo uspješnije poslovanje na inozemnim tržištima. Treći se opisani model odnosi na pet elemenata istraživanja koje su ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda označili kao njima najvrjednije aktivnosti iz postojećega i mogućega obuhvata djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije za njihovo uspješnije poslovanje na inozemnim tržištima. Opisi svih triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije izvedeni su iz opisa stavova ispitanika svih triju promatranih skupina za 21 element predmeta istraživanja. Stavovi ispitanika opisani su numeričkim vrijednostima razdiobe odgovora za svaku od pet razina slaganja prema Likertovoj ljestvici za svaki od 21 elementa predmeta istraživanja te s 13 vrijednosti najčešće korištenih pokazatelja deskriptivne statistike koja obuhvaćaju vrijednosti mjera centralne tendencije, odnosno minimuma, maksimuma, gornjeg i donjeg kvartila, medijana, interkvartila i koeficijenta kvartilne devijacije te vrijednosti mjera disperzije, odnosno aritmetičke sredine, varijance, standardne devijacije, koeficijenta varijabilnosti i koeficijenta asimetrije.

Prvi se pomoćni cilj istraživanja odnosi na opis pojma "ekonomija doživljaja". Proizlazi iz prvoga pomoćnog predmeta istraživanja. Opis sadrži definiciju pojma, njegovu kvalitativnu

analizu, kibernetičke modele stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija i ekonomiji doživljaja te analizu ključnih razlika između tih dvaju modela. Oba kibernetička modela opisana su grafički i pripadnim tekstom interpretirani.

Drugi pomoćni cilj istraživanja je također deskriptivan. Proizlazi iz drugoga pomoćnog predmeta istraživanja. Odnosi se na opis pojma "komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja". Opis sadrži definiciju pojma i njegovu kvalitativnu analizu. Analiza se temelji na promijenjenoj zadaći komercijalnih diplomata u ekonomiji doživljaja koja proizlazi iz ključnih obilježja ekonomije doživljaja, odnosno razlika u odnosu na tradicionalne oblike ekonomija.

Treći pomoćni cilj istraživanja je eksplanatoran. Proizlazi iz trećega pomoćnog predmeta istraživanja. Odnosi se na ispitivanje smatraju li izvoznici da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici. Može se, naime, očekivati da bi raspolaganje tim podacima izvoznicima bilo važno za djelotvorno oblikovanje doživljaja što je osnovno obilježje ekonomije doživljaja. To je istraživanje provedeno testiranjem dokazivosti hipoteze H1.

Četvrti pomoćni cilj istraživanja, također eksplanatoran, je otkriti smatraju li izvoznici da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije dovela do povećanja hrvatskoga izvoza što bi uzrokovalo smanjivanje hrvatske makroekonomske neravnoteže što je u uvodu rada problematizirano. Istraživanje je provedeno testiranjem dokazivosti hipoteze H2.

Peti pomoćni cilj je otkriti koje skupine ispitanika stvaraju najveći doprinos stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Taj je pomoćni cilj određen kako bi se istražilo prepoznaju li ispitanici promjene u ponašanju potrošača koje proizlaze iz ključnih obilježja ekonomije doživljaja. Provedena su dva istraživanja. U prvom istraživanju ispitanici su podijeljeni prema temeljnoj djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (u nastavku rada NKD), a u drugom istraživanju ispitanici su podijeljeni prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.

Šesti pomoćni cilj je otkriti koja skupine ispitanika stvaraju najveći doprinos stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže.

Provedena su dva istraživanja. U prvom istraživanju ispitanici su podijeljeni prema temeljnoj djelatnosti prema NKD-u, a u drugom istraživanju ispitanici su podijeljeni prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.

1.6. Znanstveni doprinosi istraživanja

Ekonomija doživljava pojam je koji je u vremenu izrade doktorskog rada u hrvatskoj akademskoj zajednici malo istraživan i teorijski, a osobito uzimajući u obzir primjenu u svakodnevnom poslovanju. Budući da se odnosi na najvjerojatniji oblik gospodarstva u bliskoj budućnosti, opširnija teorijska obrada pojma ekonomije doživljava koja obuhvaća formulaciju definicije, oblikovanje kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnoj ekonomiji i ekonomiji doživljava te kvalitativnu analizu ključnih razlika između predmetnih kibernetičkih modela prvi je znanstveni doprinos istraživanja akademskoj zajednici.

Drugačiji način stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljava dovodi do promjena načina rada svih sudionika u gospodarstvu. Zbog toga se mijenjaju i zadaće gospodarske diplomacije. Formulacija definicije pojma komercijalna diplomacije u ekonomiji doživljava te opis zadaća komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljava drugi je znanstveni doprinos istraživanja akademskoj zajednici.

Treći se znanstveni doprinos odnosi na opis triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive različitih skupina izvoznika. Prvi se model odnosi na sve sudionike istraživanja, drugi na izvoznike kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija, a treći na izvoznike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Takvi modeli predstavljaju najbolji način za proučavanje i upravljanje složenim pojavama, što komercijalna diplomacija svakako jest, čime istraživanje daje doprinos primijenjenoj znanosti.

1.7. Svrha istraživanja

Tri su svrhe istraživanja u ovome doktorskome radu. Prva svrha istraživanja je utjecati na promjene rada hrvatske gospodarske diplomacije, ponajprije komercijalne diplomacije. Istraživanje osigurava argumentirane informacije izvoznika, koji predstavljaju najzainteresiranije korisnike usluga hrvatske gospodarske diplomacije, koje od istraživanih aktivnosti gospodarskih diplomata iz postojećega i mogućega obuhvata djelovanja oni smatraju da su im najvrjednije, odnosno da bi im najviše povećali izvozne prihode. Tim bi se informacijama trebalo koristiti za definiranje prioriternih elemenata reforme rada hrvatske

gospodarske diplomacije kako bi njezin rad bio djelotvorniji, odnosno kako bi više pridonosio povećanju hrvatskoga izvoza čime bi se održivo smanjivala i nakon nekoga vremena eliminirala hrvatska makroekonomska neravnoteža. Reforma rada cjelokupne hrvatske državne i javne uprave, pa time i gospodarske diplomacije, je nužna te je stoga u kraćem razdoblju očekivana. Naime, bez takve reforme neće se moći smanjiti troškovi njezina rada što je eksplicitno navedeno u jednoj od preporuka za poboljšanje stanja u Hrvatskoj u nekoliko izvještaja Europske komisije o makroekonomskoj neravnoteži u Hrvatskoj. Nadalje, bez provedenih reformi hrvatska javna uprava neće biti u stanju pružati dovoljno djelotvornu i učinkovitu uslugu građanima i gospodarstvu što bi značilo da ne ostvaruje svoju temeljnu zadaću postojanja.

Druga je svrha istraživanja u ovome doktorskom radu osigurati potrebne pretpostavke za izradu modela vrednovanja rada hrvatskih gospodarskih diplomata, kao zaposlenika hrvatske državne uprave, prema stvarnim rezultatima njihova rada. Model vrednovanja rada hrvatskih gospodarskih diplomata bi osim elemenata vrednovanja iz perspektive izvoznika trebao sadržavati i perspektive vrednovanja njihova rada drugih korisnika, poput inozemnih ulagača te perspektivu vrednovanja iz perspektive Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Reforma načina vrednovanja zaposlenika u gospodarskoj diplomaciji Hrvatske prema stvarno ostvarenim rezultatima njihova rada jedan je od najvažnijih elemenata ukupne reforme cjelokupne hrvatske državne i javne uprave. Naime, iz teorije upravljanja poznato je da su rezultati rada zaposlenika uspješniji kada oni znaju da im primanja izravno ovise o stvarno ostvarenim rezultatima njihova rada.

Treća je svrha istraživanja u ovome doktorskom radu osigurati potrebne pretpostavke za određivanjem i oblikovanjem elemenata edukacije hrvatskih gospodarskih diplomata kako bi oni što više djelovali u skladu s interesima izvoznika. U ovome se doktorskom radu teorijski obrađuju nove očekivane zadaće zaposlenih u hrvatskoj komercijalnoj diplomaciji koje proizlaze iz promjena u načinu poslovanja u bliskoj budućnosti koje se temelje na drugačijem načinu stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja. Stoga, jasno je da zaposleni u hrvatskoj komercijalnoj diplomaciji trebaju biti adekvatno educirani kako bi mogli ostvarivati rezultate koje od njih očekuju izvoznici, najzainteresiraniji korisnici njihovih usluga, osobito ako se u obzir uzme da će u jednom trenutku, prilično je izvjesno, njihovi prihodi ovisiti o stvarno ostvarenim rezultatima, odnosno i od izvoznika vrednovanim učincima njihova reda.

1.8. Izvori podataka istraživanja

Za izradu teorijskih poglavlja doktorskog rada, izvori podataka su knjige, zbornici znanstvenih radova, doktorski radovi, stručni članci te internetski izvori koji se odnose na problematiku ekonomije doživljaja i gospodarske diplomacije. Zbog slabe dostupnosti literature iz domene ekonomije doživljaja u vremenu izrade doktorskog rada, veći dijelovi teorijskih poglavlja koja se odnose na ekonomiju doživljaja i ulogu komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja izvorni su rad autora doktorskog rada.

Istraživačka poglavlja doktorskog rada, koja se odnose na opisivanje stavova izvoznika, opise triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, temelje se na podacima koji su prikupljeni internetskom anketom kojom su istraženi stavovi predstavnika tvrtki i organizacija članica udruge "Hrvatski izvoznici" o važnosti, odnosno vrijednosti promatranih aktivnosti iz obuhvata postojećeg djelovanja gospodarske diplomacije i mogućih aktivnosti za koje autor doktorskog rada smatra da su izvoznicima vrijedni za povećanje prihoda koje ostvaruju od izvoza. Ponuđeni odgovori na anketna pitanja, koja se odnose stavove izvoznika, odnosno na zavisne varijable istraživanja, formulirani su korištenjem Likertove ljestvice koja podrazumijeva pet razina slaganja s pretpostavkama iz anketnih pitanja. Na temelju tih podataka provedeni su i postupci testiranja dokazivosti obiju u doktorskome radu postavljenih hipoteza te analize koje skupine ispitanika stvaraju najveći doprinos stavovima da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, odnosno povećanju izvoznih prihoda i to prema temeljnoj djelatnosti te prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.

1.9. Istraživačke metode

U uvodnom poglavlju doktorskog rada primijenjena je deskriptivna i metoda kvalitativne analize. Na temelju činjenica, odnosno statističkih i podataka objavljenih u izvještajima Europske komisije i javnim medijima opisan je kontekst iz kojeg su izvedeni problem, predmet istraživanja i elementi predmeta istraživanja te pomoćni predmeti istraživanja i elementi pomoćnih predmeta istraživanja. Nadalje, u istom su poglavlju određeni cilj i pomoćni ciljevi istraživanja, znanstveni doprinos istraživanja, svrha istraživanja, izvori podataka, istraživačke metode te struktura i sadržaj doktorskog rada.

Deskriptivna metoda te metode klasifikacije, komparacije i kvalitativne analize primijenjene su u izradi poglavlja "Ekonomija doživljaja" i "Gospodarska diplomacija". U izradi istraživačkog poglavlja "Opis stavova ispitanika" koje se odnosi na cilj istraživanja u ovome doktorskom radu primijenjena je metoda statističke analize. Elementi predmeta istraživanja opisani su razdiobom frekvencija ponuđenih odgovora za svako anketno pitanje. Sve su razdiobe prikazane broičano u jednodimenzionalnim zaokretnim (engl. *Pivot*) tablicama. Nadalje, elementi predmeta istraživanja koji se odnose na stavove ispitanika o važnosti pojedinih aktivnosti unutar ukupnog djelovanja gospodarske diplomacije radi povećanja izvoza, opisani su histogramima na kojima je prikazana i krivulja normalne, odnosno Gaussove, distribucije i dvije dvodimenzionalne zaokretne tablice za tri promatrane skupine ispitanika. Prva se skupina ispitanika odnosi na sve ispitanike, druga na ispitanike koji prema NKD-u pripadaju prerađivačkoj industriji, a treća na ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. U prvim se zaokretnim tablicama prva dimenzija odnosi na razdiobu ispitanika prema djelatnostima NKD-u, a druga na stavove o djelovanju gospodarske diplomacije. U drugim se zaokretnim tablicama prva dimenzija odnosi na razdiobu ispitanika prema udjelu izvoza u ukupnim приходima, a druga na stavove o djelovanju gospodarske diplomacije. Promatrane razdiobe opisane su i broičano vrijednostima najčešće korištenih pokazatelja deskriptivne statistike, poput mjera centralne tendencije i mjera disperzije u tablicama. Konkretno, svako pitanje koje se odnosi na zavisnu varijablu istraživanja za svaku skupinu ispitanika opisano je vrijednostima, minimuma, donjeg kvartila, medijana, gornjeg kvartila, maksimuma, interkvartila i koeficijenta kvartilne devijacije. Nadalje, opis razdiobe za takva pitanja za svaku skupinu ispitanika sadržava vrijednosti aritmetičke sredine, varijance, standardne devijacije, koeficijenta varijacije i koeficijenta asimetrije. Vrijednosti prikazane u tablicama su i tekstualno.

Za odgovore ispitanika koji se odnose na stavove o važnosti pojedinih aktivnosti unutar ukupnoga djelovanja gospodarske diplomacije radi povećanja izvoza, za sve tri skupine ispitanika provedena je multivarijatna analiza, odnosno analiza varijanci kako bi se utvrdila varijabilnost pojave, odnosno jesu li varijance između grupa veće od varijanci unutar grupa pri čemu grupu predstavljaju odgovori ispitanika iz svake od triju promatranih skupina na jedno pitanje, odnosno njihovi stavovi o važnosti jedne aktivnosti gospodarske diplomacije. Na temelju najvećih vrijednosti aritmetičke sredine koje istovremeno imaju najmanje vrijednosti koeficijenata varijacije, za svaku od triju promatranih skupina ispitanika određeni

su modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika. Osim primjene metode najvećih vrijednosti aritmetičke sredine koje istovremeno imaju najmanje vrijednosti koeficijenta varijacije, tri modela koji se odnose na uspješnost rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika određeni su i primjenom metode implementacije funkcije kvalitete (engl. *Quality Function Deployment*).

Za ostvarivanje prvoga pomoćnog cilja istraživanja, koji se odnosi na pomoćni predmet istraživanja, odnosno opise pojmova povezanih s ekonomijom doživljaja primijenjena je metoda kvalitativne analize. Ista je metoda primijenjena i za ostvarivanje drugoga pomoćnog cilja istraživanja, koji se odnosi na opise pojmova diplomacija, gospodarska diplomacija i komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja.

Treći pomoćni cilj istraživanja, koji se odnosi na ispitivanje smatraju li ispitanici da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici ostvaren je primjenom metode Hi-kvadrat testa (χ^2) kojim je testirana dokazivost hipoteze H1. Ista je metoda primijenjena i za ostvarivanje četvrtog pomoćnog cilja istraživanja o stavovima ispitanika o opravdanosti primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske, odnosno otkrivanje bi li primjena predmetnih modela dovela do djelotvornijeg rada hrvatske gospodarske diplomacije koji bi povećao ukupni hrvatski izvoz, odnosno održivim smanjivanjem hrvatske makroekonomske neravnoteže. Primjenom metode Hi kvadrat testa (χ^2) testirana je dokazivost hipoteze H2.

Za ostvarivanje petoga pomoćnog cilja istraživanja, otkriti koja skupina ispitanika stvara najveći doprinos stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici prema temeljnoj djelatnosti i udjelu prihoda koji se ostvaruje od izvoza, primijenjena je metoda analize relevantnosti atributa koja obuhvaća metode "težina dokaza i vrijednost informacije. Ista je metoda primijenjena i za ostvarivanje šestoga pomoćnog cilja istraživanja, koji se odnosi na otkrivanje koja skupina ispitanika stvara najveći doprinos stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju djelotvornosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže, prema temeljnoj djelatnosti i udjelu prihoda koji se ostvaruje od izvoza.

1.10. Struktura i sadržaj doktorskog rada

Ovaj se doktorski rad sastoji od pet cjelina – poglavlja. Nakon petog poglavlja navedeni su u izradi doktorskog rada korišteni izvori podataka, odnosno bibliografija te popisi slika, tablica i grafikona.

U prvom poglavlju doktorskog rada "Uvod" deset je potpoglavlja. Nakon što je opisano makroekonomsko stanje Hrvatske u razdoblju nakon što je postala članica Europske unije te stav direktora uspješne tvrtke koja od izvoza ostvaruje najveći dio prihoda, u prvom se potpoglavlju prvog poglavlja predstavlja problem istraživanja koji se odnosi na djelotvornost rada hrvatske gospodarske diplomacije. Drugo potpoglavlje sadrži pregled dosadašnjih znanstvenih spoznaja, odnosno istraživanja u kojima je problematiziran sličan problem. U trećem potpoglavlju prvog poglavlja doktorskog rada naveden je predmet istraživanja koji se odnosi na stavove ispitanika, ovlaštenih predstavnika tvrtki hrvatskih izvoznika, o važnosti izabranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije s popisom najvažnijih elemenata predmeta istraživanja koji obuhvaćaju postojeće i moguće aktivnosti gospodarske diplomacije za koje autor rada pretpostavlja da bi hrvatskim izvoznicima mogli biti važni za povećanje njihova izvoza. Nekoliko elemenata predmeta istraživanja odabrano je jer proizlaze izravno iz glavnih obilježja ekonomije doživljaja, odnosno zadaća komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja koji se odnose na pomoćne predmete istraživanja u ovome doktorskom radu koji su također predstavljeni u trećem potpoglavlju prvog poglavlja doktorskog rada. U četvrtom se potpoglavlju predstavljaju istraživačke hipoteze doktorskog rada. Opis cilja i pomoćnih ciljeva istraživanja sadržaj su petog potpoglavlja prvog poglavlja doktorskog rada. Šesto potpoglavlje sadrži sažeti opis znanstvenih doprinosa koji proizlaze iz istraživanja koja su u ovome doktorskom radu provedena. U sedmom potpoglavlju poglavlja prvog poglavlja doktorskog rada naznačena je svrha istraživanja koja se odnosi na promjenu načina djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije radi povećanja prihoda hrvatskih izvoznika, poglavito u robnom izvozu kako bi se održivo smanjivala makroekonomska neravnoteža u Hrvatskoj. U osmom potpoglavlju prvog poglavlja doktorskog rada predstavljeni su izvori podataka na temelju kojih su provedena sva istraživanja. U devetom potpoglavlju prvog poglavlja doktorskog rada naznačene su istraživačke metode primijenjene u izradi doktorskog rada. Završno, deseto potpoglavlje u poglavlju "Uvod" sadrži prikaz strukture doktorskog rada, njezinih poglavlja i njihova sadržaja do razine potpoglavlja.

U drugom se poglavlju doktorskog rada "Ekonomija doživljaja" teorijski obrađuje, odnosno opisuje istoimeni pojam u funkciji ostvarivanja prvoga pomoćnog cilja doktorskog rada. Prvo potpoglavlje sadrži prikaz dosadašnjih teorijskih spoznaja o pojmu ekonomija doživljaja. Postojeći sadržaji o ekonomiji doživljaja iz dostupne literature su kvalitativno analizirani. Budući da u trenutku pregleda i analize članaka vezanih uz pojam ekonomije doživljaja u literaturi nije definiran, u drugom se potpoglavlju doktorskog rada predstavlja definicija pojma. Definicija se kvalitativno analizira tako da se navode ključna obilježja njezina najbližeg višeg rodnog pojma (lat. *genus proximum*) i njezine specifična razlike (lat. *differentia specifica*). Nakon toga ta se ključna obilježja uspoređuju s ključnim obilježjima triju oblika tradicionalne ekonomiji, odnosno u agrarnoj, industrijskoj i uslužnoj ekonomiji. Zadnje se potpoglavlje drugog poglavlja doktorskog rada odnosi na opise kibernetičkih modele stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnoj i ekonomiji doživljaja. Kibernetički modeli predstavljeni su u grafičkom obliku i kvalitativno analizirani prema nekoliko kriterija. U zadnjem se odjeljku zadnjeg potpoglavlja drugog poglavlja doktorskog rada predstavlja usporedna analiza ključnih obilježja kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnoj i ekonomiji doživljaja

Treće se poglavlje doktorskog rada "Gospodarska diplomacija" odnosi na prikaz i kvalitativnu analizu odabranih definicija pojmova "diplomacija" i "gospodarska diplomacija". Definicije svakog pojma kvalitativno se analiziraju u zasebnim potpoglavljima. Kvalitativna analiza obuhvaća najbliže više rodne pojmove i specifične razlike svake promatrane definicije te njihova ključna obilježja. U trećem se potpoglavlju predstavlja i kvalitativno analizira definicija pojma "komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja" što je treći pomoćni cilj istraživanja. U četvrtom se potpoglavlju trećeg poglavlja doktorskog rada opisuju nove zadaće komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja koje se razlikuju u odnosu na sadašnje, odnosno zadaće u tradicionalnoj ekonomiji. Nove zadaće gospodarske ekonomije u ekonomiji doživljaja proizlaze iz drugačijega kibernetičkog modela stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja u odnosu na kibernetički model stvaranje ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomije. Zadnje potpoglavlje trećeg poglavlja doktorskog rada odnosi se na prikaz modela rada hrvatske gospodarske diplomacije.

Četvrto poglavlje doktorskog rada "Opis stavova ispitanika" njegovo je najopširnije poglavlje u kojem je obrađen prvi pomoćni cilj istraživanja, odnosno opisani su stavovi ispitanika za sve elemente predmeta istraživanja što je nužna pretpostavka za opis triju modela mjerljivosti

uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive triju odabranih skupina izvoznika.

U prvom se potpoglavlju četvrtog poglavlja doktorskog rada predstavljaju istraživani podaci, odnosno elementi predmeta istraživanja podijeljeni u nezavisne i zavisne varijable istraživanja. Drugo potpoglavlje sadrži opise i objašnjenja svih u doktorskom radu primijenjenih istraživačkih metoda. U sljedećem, trećem i najopširnijem potpoglavlju doktorskog rada iznose se rezultati višedimenzijske analize odgovora ispitanika na anketna pitanja. Odgovori koji se odnose na zavisne varijable istraživanja prezentirani su u različitim kombinacijama s nezavisnim varijablama istraživanja te vrijednostima trinaest pokazatelja deskriptivne statistike poput aritmetičke sredine, varijance, standardne devijacije, koeficijenta varijacije i analize varijanci. Na taj je način opisana cjelokupna razdioba odgovora ispitanika za sve elemente predmeta istraživanja. Sljedeće, četvrto potpoglavlje četvrtog poglavlja doktorskog rada odnosi se na prikaz rezultata testiranja dokazivosti obiju u doktorskom radu postavljenih istraživačkih hipoteza čime se ostvaruju treći i četvrti pomoćni cilj istraživanja. Peto potpoglavlje četvrtog poglavlja sadrži analize kojima se utvrđuje koje skupine ispitanika stvaraju najveći doprinos stavovima da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici i da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, što bi rezultiralo povećanjem izvoznih prihoda uzimajući u obzir raspodjelu ispitanika prema temeljnoj djelatnosti i udjelu prihoda od izvoza.

Peto poglavlje doktorskog rada "Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije" središnje je njegovo poglavlje u kojem se iznose rezultati cilja istraživanja u ovome doktorskom radu. Sadrži prikaz triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Prvi je model izveden na temelju odgovora svih ispitanika, a drugi na temelju odgovora ispitanika kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija. Treći model je izveden na temelju odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Modeli su opisani na temelju obrađenih vrijednosti stavova iz triju promatranih skupina ispitanika primjenom dviju metoda. Prvi su modeli opisani metodom analize varijanci "Anova" te vrijednosti aritmetičkih sredina i koeficijenta varijacije, a drugi metodom implementacije funkcije kvalitete.

Zadnje, šesto poglavlje doktorskog rada "Zaključak" sažeti je prikaz rezultata istraživanja. U njemu su tri potpoglavlja. U prvom se potpoglavlju sažeto opisuje struktura i sadržaj istraživanja te rezultati koji se odnose na pomoćne ciljeve istraživanja. U tom se potpoglavlju navode problem te predmet, elementi predmeta, pomoćni predmeti, elementi pomoćnih predmeta istraživanja, cilj, pomoćni ciljevi, znanstveni doprinos, svrhe i hipoteze istraživanja. U nastavku su predstavljeni izvori podataka i istraživačke metode primijenjene u istraživanju. Nakon toga sažeto su navedeni najvažniji zaključci istraživanja koji se odnose na opise pojmova vezanih uz ekonomiju doživljaja te gospodarsku diplomaciju. U nastavku se sažeto iznose rezultati testiranja dokazivosti hipoteza te analiza koje skupine ispitanika stvaraju najveći doprinos stavovima da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, povećanjem izvoznih prihoda i povećanju broja država u koje izvoze na temelju odgovora ispitanika podijeljenih prema temeljnoj djelatnosti poslovanja i udjelu prihoda od izvoza.

Drugo potpoglavlje šestog poglavlja doktorskog rada sažeti je prikaz cilja istraživanja. U tom su potpoglavlju opisi triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih te ispitanika kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija i onih koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. U trećem su potpoglavlju šestog poglavlja doktorskog rada opisana ograničenja provedenog istraživanja te preporuke za moguća daljnja srodna istraživanja.

2. EKONOMIJA DOŽIVLJAJA

U ovom se poglavlju, u njegovu prvom potpoglavlju, predstavlja povijest izraza ekonomija doživljaja. Drugo se potpoglavlje odnosi na pojmovno određenje ekonomije doživljaja. U njemu se predstavlja definicija i kvalitativna analizu definicije pojma ekonomija doživljaja. Treće potpoglavlje sadrži tri odjeljka. Prva dva se odnose na kibernetičke modele stvaranja ekonomske vrijednosti. U prvom se odjeljku trećeg potpoglavlja predstavlja model za tradicionalne oblike ekonomije, a u drugom model za ekonomiju doživljaja. Treći odjeljak trećeg potpoglavlja sadrži analizu ključnih razlika između tih dvaju kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti.

2.1. Povijest pojma ekonomija doživljaja

Pojam ekonomija doživljaja prvi je put predstavljen u članku Pinea i Gilmorea "Welcome to the Experience Economy" objavljenom u *Harvard Business Reviewu* 1998. godine (Pine i Gilmore, 1998). Evolucijske promjene u oblicima ekonomija slikovito su predstavili primjerom načina kako su majke organizirale rođendanske proslave, odnosno kako su osiguravale rođendanske torte, najpoznatije obilježje rođendanskih proslava. U "agrarnoj ekonomiji" majke su torte pripremale same, miješanjem osnovnih sastojaka, odnosno namirnica kao što su brašno, šećer, maslac, orasi i jaja koje su i same jeftino nabavljale. Mijesile su sastojke i pekle biskvite te pripremale kreme i nadjeve. U "industrijskoj ekonomiji", koja je slijedila nakon agrarne, majke su kupovale poluproizvode kod kojih su izvorni sastojci industrijski pomiješani i pripremljeni, poput gotovih biskvita i prašaka od kojih su pripremale kreme. To je omogućilo smanjivanje vremena potrebnog za izradu torta. Međutim, cijena takvih poluproizvoda bila je viša od zbroja cijena svih osnovnih komponenti, odnosno namirnica. Industrijsku je ekonomiju naslijedila "uslužna ekonomija". U "uslužnoj ekonomiji" majke su kupovale gotove torte, pripremljene u slastičarnicama, pekarnicama ili trgovinama. Cijene takvih, gotovih torti bile su znatno više od ukupne cijene svih namirnica u njoj. Potkraj 20. stoljeća majke, u pravilu zaposlene, više nisu same organizirale rođendanske proslave u domu. Po cijeni koja je i do desetak puta veća od ukupne cijene namirnica za tortu, rođendanske su se proslave organizirale u specijaliziranim prostorima. Pojavili su se gospodarski subjekti čija se tržišna ponuda odnosi na organiziranje individualiziranih rođendanskih proslava, odnosno organiziranje nezaboravnih iskustava rođendanskih

okupljanja. Sama torta, odnosno način kako su je majke za rođendansku proslavu osigurale, više nije bila bitna (Pine i Gilmore, 1998).

Na temelju primjera različitih načina kako su majke osiguravale rođendanske torte, vidljiva je evolucija kako tržišne potražnje tako i predmeta prodaje i njihovih ekonomskih vrijednosti. Danas je robe ili usluge sve teže prodati a da ih se ne uklopi u oblikovan, individualiziran doživljaj za kupca kojim ga se nastoji na emocionalnoj razini što više uključiti u konzumiranje onoga što mu se nudi (Pine i Gilmore, 1998). Jasno je da je emocionalno angažiran kupac spreman platiti više negoli u slučaju kada isključivo racionalno vrednuje ono što mu se nudi.

Autori članka, Pine i Gilmore, naveli su pionire ekonomije doživljaja. To su, primjerice, Disney koji je razumio da je upravo doživljaj suština ponude zabavne industrije. On je svoje kupce nazivao gostima. Međutim, ponuda i prodaja doživljaja nije obilježje isključivo industrije zabave. Marshall, nekadašnji predsjedavajući British Airwaysa, izjavio je da kompanija putnicima treba nuditi više od što jeftinijeg prijevoza od točke A do točke B. British Airways, nastavlja Marshall, s konkurencijom se treba tržišno nadmetati pružajući putnicima iskustvo. Ili, na najvećem svjetskom sajmu računalstva COMDEX 1996. godine predsjednik Intela Grove izjavio je da na poslovanje računalne industrije ne treba gledati kao na proizvodnju i prodaju računala nego kao na industriju koja kupcima dostavlja informacije i nudi interaktivno iskustvo (Pine i Gilmore, 1998).

U članku Pinea i Gilmorea, u znanstvenom smislu, najvrjednije je predstavljanje glavnih obilježja svakoga od analiziranih oblika ekonomije prema više parametara. Prema njihovu mišljenju, oblici ekonomije su: agrarna, industrijska, uslužna i ekonomija doživljaja. Njihova su obilježja za odabrane parametre prikazana u tablici 1.

Pine i Gilmore, primjerice, navode da su u agrarnoj ekonomiji predmeti ponuda sirovine poput pšenice, kukuruza, odnosno poljoprivrednih dobara, ali i soli, drveta ili ugljena. Dakle, onoga što predstavlja rezultate djelovanja primarnoga sektora gospodarstva. U industrijskoj ekonomiji predmeti ponude su proizvodi. Dakle, prerađene sirovine, odnosno rezultati djelovanja sekundarnoga sektora gospodarstva. Predmeti ponuda u uslužnoj ekonomiji su usluge koje se pružaju korištenjem različitih oblika infrastruktura. Stoga su predmeti ponuda rezultati djelovanja tercijarnoga sektora gospodarstva. U ekonomiji doživljaja predmeti ponuda su doživljaji. Veći se broj usluga, za svakoga pojedinog kupca, spaja u cjelinu

doživljaja koji se oblikuje, ostvaruje i isporučuje tržištu. To znači, posao će dobiti onaj ponuditelj koji je najbolje prepoznao vrijednosni sustav kupca, odnosno njegove ukupne kriterije vrednovanja doživljaja.

Tablica 1. Višekriterijska obilježja različitih oblika ekonomija

Višekriterijska obilježja različitih oblika ekonomija				
Oblik ekonomije	Agrarna ekonomija	Industrijska ekonomija	Uslužna ekonomija	Ekonomija doživljaja
Ekonomska ponuda	Sirovine	Proizvodi	Usluge	Doživljaji
Ekonomska funkcija	Izvaditi, ubrati	Izraditi, proizvesti	Isporučiti, dostaviti	Prirediti, izvesti
Priroda ponude	Zamjenjiva	Materijalna	Nematerijalna	Pamtljiva
Ključno obilježje ponuda	Prirodno	Standardizirano	Prilagođeno	Osobno
Metoda opskrbe	U obliku rasutog tereta	Komadno nakon proizvodnje	Isporuka na zahtjev	Vidljivo tijekom trajanja isporuke
Prodavatelj	Trgovac	Proizvođač	Pružatelj usluge	Osoba s velikim iskustvom
Kupac	Tržište	Korisnik	Klijent	Gost
Čimbenici potražnje	Obilježja	Svojstva	Prednosti	Doživljaj

Izvor: Istraživanje i obrada autora prema Pine i Gilmore, 1998

Budući da je članak Pinea i Gilmorea objavljen u časopisu *Harvard Business Review*, za očekivati je da su u njemu autori iznijeli definiciju pojma ekonomija doživljaja. No definicije pojma u članku "Welcome to the Experience Economy" nema te je opravdano izraz ekonomija doživljaja definirati.

2.2. Definicija pojma ekonomija doživljaja

Nakon analiziranja sadržaja trideset prvo ponuđenih internetskih stranica prema ključnim riječima na engleskom jeziku "experience economy definition" i "economy of experience definition" iz popisa koji je izradio pretraživač Google, a koje se mogu smatrati znanstveno relevantnim izvorima, samo je na jednoj od njih postajala eksplicitna definicija termina ekonomija doživljaja. U rječniku engleskoga jezika, koji je na svojoj internetskoj stranici objavilo Sveučilište Cambridge, ekonomija doživljaja definirana je kao "oblik ekonomije u kojem se robe i usluge prodaju s naglaskom na utjecaje koje mogu imati na ljudske živote"

(Experience economy, 2017). Osnovna analiza predmetne definicije upućuje na to da je njezin najbliži viši rodni pojam (lat. *genus proximum*) ekonomija, a njezina se specifična razlika (lat. *differentia specifica*) odnosi na ponudu te prodaju roba i usluga koje mogu utjecati na ljude.

Budući da je nedostatak znanstvenih definicija termina ekonomija doživljaja očit, autor doktorskog rada nudi sljedeću definiciju: "Ekonomija doživljaja odnosi se na gospodarske aktivnosti kojima se oblikuju, ostvaruju i isporučuju individualizirani doživljaji radi postizanja što pamtljivijih pozitivnih iskustava svakome pojedinom kupcu."

Najbliži viši rodni pojam definicije su gospodarske aktivnosti kojima se oblikuju, realiziraju i isporučuju individualizirani doživljaji. Premda bi bilo logično da je najbliži viši rodni pojam definicije ekonomija, autor izborom pojma gospodarske aktivnosti želi ukazati na praktični aspekt ekonomije doživljaja, a ne na znanost o ponudi i prodaji individualiziranih doživljaja na koju upućuje etimologija riječi ekonomija. Naime, jedan od korijena u riječi ekonomija, kao i u brojnim znanostima koje u hrvatskom nazivu imaju dometak, odnosno sufiks, "nomija" je grčka riječ *nomos* (grč. νομός) čije je osnovno značenje u hrvatskom jeziku zakon. Nadalje, ekonomija doživljaja ne podrazumijeva samo prodaju, kao u definiciji Sveučilišta Cambridge, nego oblikovanje, ostvarivanje ili realizaciju te isporuku takvih, individualiziranih doživljaja. Dakle, u ekonomiji doživljaja ključnu odrednicu predstavlja oblikovanje individualizirane ponude koja treba sadržavati usporedne prednosti u odnosu na konkurentske ponude. Zaključno, predmeti prodaje nisu robe i usluge, kao u definiciji Sveučilišta Cambridge, nego doživljaji i to individualizirani, za svakoga pojedinog kupca.

Specifična razlika definicija odnosi se na cilj poslovanja. U ekonomiji doživljaja to je ostvarivanje što pamtljivijih pozitivnih iskustava svakome pojedinom kupcu čime je cilj poslovanja preciznije određen u odnosu na izraženu razinu neodređenosti u cilju poslovanja iz definicije Sveučilišta Cambridge koji se odnosi na utjecaj na ljudske živote. Nadalje, sintagma "pamtljiva pozitivna iskustva", kao cilj poslovanja u ekonomiji doživljaja, implicira namjeru, onih koji tako posluju, pokušati ostvariti lojalnosti kupaca s kojima se planiraju ostvarivati novi poslovi. Naime, vjerojatnost ostvarivanja posla s kupcem s kojim se već poslovalo značajno je veća od ostvarivanja posla s kupcem kojem se prvi put nudi. Nadalje, trošak ostvarivanja prvoga posla veći je od troška ostvarivanja drugoga i svakoga sljedećeg posla s kupcem s kojim se već poslovalo iz čega implicira nastojanje prodavatelja poslovati s kupcima s kojima postoji povijest poslovanja.

Nakon što je termin ekonomija doživljaja pojmovno preciznije određen, potrebno je opširnije predstaviti generički način, primjenom modela, stvaranja ekonomske vrijednosti u toj ekonomiji radi u doktorskom radu kasnijeg predstavljanja definicije pojma "gospodarska diplomacija u ekonomiji doživljaja". To je modeliranje obavljeno kibernetičkim načelima. Jedan od elemenata predmeta istraživanja u doktorskom radu su stavovi ispitanika o važnosti djelovanja gospodarske diplomacije u skladu s elementima kibernetičkog modela stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja.

2.3. Kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti

Dva su razloga zašto se u doktorskom radu za izradu modela stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija i ekonomiji doživljaja primjenjuju kibernetička načela. Prvi razlog proizlazi iz činjenice da je u pojednostavljenom smislu kibernetika znanost o načinima upravljanja sustavima. Singer je kibernetiku definirala kao "znanost koja se bavi općim zakonitostima upravljanja te oblikovanjem, prijenosom i obradom informacija u složenim, dinamičnim sustavima u cilju otkrivanja i modeliranja odgovarajućih načina upravljanja procesima u njima" (Singer, n.d., str. 26). Ekonomija općenito, pa dakle i ekonomija doživljaja, proučava velik broj komponenata. U slučajevima kada se promatra velik skup komponenata u kojem postoji bilo koji oblik organiziranosti može ih se, pa i treba, promatrati kao sustave. U doktorskom se radu tradicionalni oblici ekonomije i ekonomija doživljaja predstavljaju i analiziraju sustavskim, odnosno holističkim pristupom promišljanja koji omogućuje promatranje i analiziranje složenih pojava u njihovoj cjelovitosti. Nadalje, takav pristup omogućuje promatranje i analiziranje dinamičkih promjena složenih pojava što analitički, dakle i znanstveni pristup, najčešće, ne omogućuje. Takvi načini analiziranja u obzir uzimaju i interakcije sustava s okolinom za razliku od analitičkog promišljanja kojim se, u pravilu, cjelina promatra kao nezavisni skup komponenata. Stoga, teorijska problematika upravljanja u tradicionalnim oblicima i ekonomiji doživljaja u doktorskom se radu obrađuje iz perspektive znanosti koja proučava upravljanje složenim cjelinama, odnosno sustavima, a to je kibernetika.

Drugi razlog za primjenu kibernetičkih načela za modeliranje stvaranja ekonomske vrijednosti proizlazi iz jednog od dvaju najvažnijih obilježja kibernetike. Prvo važno obilježje je da se svi mogući ulazi u sustav i izlazi iz sustava klasificiraju u tri skupine: energetske, fizičke i informacijske. Drugo važno obilježje kibernetike je načelo upravljanja sustavima korištenjem

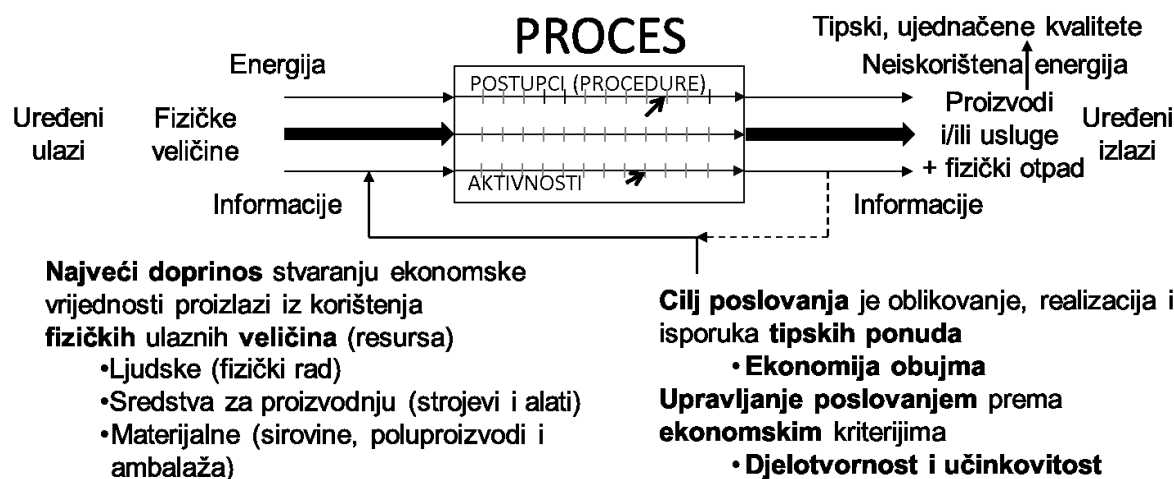
povratne sprege (engl. *Feedback Loop*). Taj naziv proizlazi zbog činjenice da se pri upravljanju sustavom koriste informacije čiji je smjer toka suprotan od transformacijskog smjera djelovanja sustava. Riječ povratna u sintagmi povratna sprega podrazumijeva informacije čiji su izvor izlazi iz sustava, a određište ulaz u sustav.

U ovome se potpoglavlju, u njegova tri odjeljka, predstavljaju, a zatim uspoređuju dva kibernetička modela stvaranja ekonomske vrijednosti. Prvi se odnosi na model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija: agrarnoj, industrijskoj i uslužnoj, čija su bitna obilježja predstavljena u tablici 1., a drugi se model odnosi na stvaranje ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja, čija su obilježja prezentirana u tablici 2.

2.3.1. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim ekonomijama

Na slici 1. prikazan je kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija. Cilj takvoga, grafičkoga prikaza je prikazati, odnosno opisati najvažnija obilježja modela, a to su ulazi u sustav i izlazi iz sustava, ciljevi njegova djelovanja i način upravljanja.

Slika 1. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim ekonomijama

Izvor: Istraživanje i obrada autora

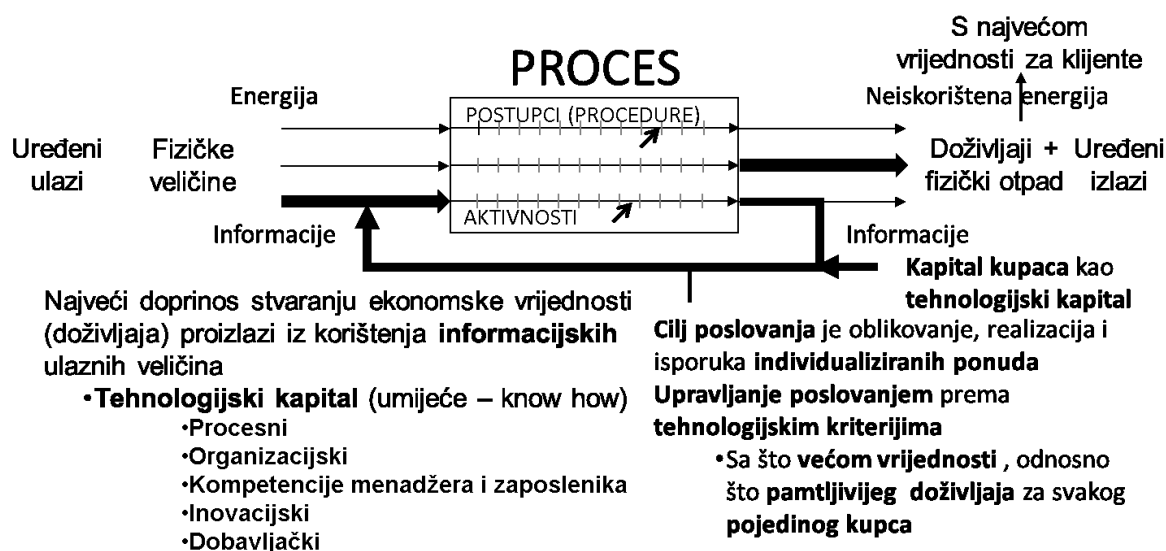
Najvažnija obilježja kibernetičkog modela stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija prikazana su na slici 1. Najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti proizlazi iz korištenja fizičkih ulaznih veličina kao što su ljudski rad, sredstva za proizvodnju, koje obuhvaćaju strojeve i alate, te materijalne veličine koje obuhvaćaju sirovine, poluproizvode i ambalažu. Fizičke se ulazne veličine procesima transformiraju u željene

izlazne fizičke veličine. Primjerice, sirovine iz agrarne ekonomije, poput šećera ili pšenice se uređenim postupcima transformacije pretvaraju u poluproizvode ili proizvode, koji predstavljaju ključno razlikovno obilježje ponude industrijske ekonomije, ili u usluge koji predstavljaju ključno razlikovno obilježje ponude uslužne ekonomije. Cilj poslovanja u tradicionalnim oblicima ekonomija je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka tipskih ponuda, odnosno proizvoda ili usluga ujednačene kvalitete u što većim količinama kako bi se ostvarili pozitivni učinci ekonomije obujma. Upravljanje poslovanjem, odnosno menadžment u tradicionalnim se oblicima ekonomija provodi primjenom ekonomskih kriterija koji podrazumijevaju postizanje ciljeva nastojanjem ostvarivanja što veće djelatnosti, odnosno efektivnosti i istovremeno što veće učinkovitosti, odnosno efikasnosti u poslovanju. Treba naglasiti da se za upravljanje u tradicionalnim oblicima ekonomija povratna sprega rijetko ili uopće ne koristi.

2.3.2. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja

Na slici 2. je predstavljen kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja. Vidljivo je da najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti proizlazi iz korištenja informacijskih ulaznih veličina koji predstavljaju tehnologijski kapital poslovanja.

Slika 2. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Etimološki, riječ tehnologija tvore grčke riječi "tehne" (grč. τεχνη) što znači umijeće, umjetnost i "logos" (grč. λόγος) što znači riječ, govor ili um. Dakle, može se smatrati da je

tehnologija znanost o umijeću. Prema Radiću, tehnologija je "znanost o stvaranju, odnosno izgradnji alternativne ljudske okoline mijenjanjem prirodnog i društvenog okruženja na dobrobit pojedinaca, ali i društva u cjelini" (Radić, 2000, str. 17). U kontekstu doktorskog rada, tehnologijski kapital poslovanja je informacijski ulaz u sustav koji predstavlja ključni čimbenik kojim se oblikuju, ostvaruju i isporučuju individualizirani doživljaji za svakoga pojedinog kupca koji bi trebali rezultirati što pamtljivijim pozitivnim iskustvima kupaca. U stvaranju takvih, individualiziranih doživljaja u ekonomiji doživljaja kupci su najvažniji čimbenik unutar ukupnoga tehnologijskog kapitala poslovanja. Ponuditelji sami, bez aktivnog sudjelovanja kupaca, odnosno interaktivne i iterativne komunikacije s kupcima u oblikovanju doživljaja ne bi bili u stanju ostvarivati i isporučivati optimalno individualizirane ponude koje bi trebale rezultirati dugoročno pamtljivim pozitivnim iskustvima kupaca. Upravo ta komunikacija s kupcima ponuditeljima doživljaja predstavlja primjenu povratne sprege u oblikovanju individualiziranih doživljaja, odnosno primjenu temeljnoga kibernetičkog načina upravljanja sustavima. Osim kupaca, tehnologijski kapital poslovanja u ekonomiji doživljaja čine procesi transformacije ulaznih u izlazne veličine, poslovna organizacija, menadžeri, zaposlenici, inovacije pa čak i dobavljači. Dakle, ukupna konkurentnost, pa dakle i vrijednost, nekoga gospodarskog subjekta u ekonomiji doživljaja najviše ovisi o njegovim kupcima, a zatim i o poslovnim procesima, organizaciji, kompetencijama menadžera i svih zaposlenika. Na kraju, stvaranju kupcima što pamtljivijih pozitivnih iskustava pridonose i inovativne sposobnosti gospodarskog subjekta pa čak i kvaliteta njegovih dobavljača.

Cilj poslovanja u ekonomiji doživljaja je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka individualiziranih ponuda kupcima, odnosno onih koje će rezultirati njima što pamtljivijim pozitivnim iskustvima. Važno je ukazati na to da to vrijedi za sve oblike ponuda. Dakle, i za one kojima se nude proizvodi. Ostvariti pamtljivo pozitivno iskustvo nije cilj jedino za ponude kojima se nude usluge. Upravljanje poslovanjem, odnosno menadžment, u ekonomiji doživljaja provodi se primjenom tehnologijskih kriterija koji primarno podrazumijevaju nastojanje ostvarivanja što pamtljivijih pozitivnih iskustava kupaca čime se postiže i drugi važan učinak, a to su lojalni kupci. Naime, ponuditeljima je dugoročno vrjednije imati lojalne kupce nego ostvarivati što bolji financijski učinak na prvom poslu s kupcem. Lojalni kupci ne zaboravljaju doživljena pozitivna iskustva te se pri sljedećim kupnjama vraćaju onim ponuditeljima koji su im ih ostvarili. Kada su zainteresirani za nove ponude, prvo se obraćaju prodavateljima s kojima su prethodno ostvarili pozitivna iskustva. Za postupke upravljanja u

ekonomiji doživljaja primjena povratne sprege je ključna jer upravo njezina primjena omogućuje interaktivnu i iterativnu komunikaciju s kupcima što je najvažniji uvjet oblikovanja, ostvarivanja i isporuka individualiziranih doživljaja koji bi trebali rezultirati ostvarivanjem što pamtljivijih iskustava svakome pojedinom kupcu.

2.3.3. Analiza razlika između kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti

Nakon što su predstavljeni kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomije i ekonomiji doživljaja, opravdano je provesti analizu njihovih temeljnih razlika. Uzimajući u obzir ključna obilježja kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti četiri su razlike između njih najznačajnije:

1. Najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija agrarnoj, industrijskoj i uslužnoj proizlazi iz korištenja fizičkih ulaznih veličina, odnosno resursa kao što su ljudski, proizvodni i materijalni. U ekonomiji doživljaja najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti proizlazi iz korištenja informacijskih ulaznih veličina koje predstavljaju tehnologijski kapital poslovanja. To su ponajprije kapital kupaca, zatim procesni, organizacijski i upravljački te kapital zaposlenih, inovacijski i dobavljača.
2. Cilj poslovanja u tradicionalnim oblicima ekonomija je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka tipskih ponuda sirovina, proizvoda i usluga ujednačene kvalitete u što većim količinama, odnosno nastojanje ostvarivanja učinaka ekonomije obujma. U ekonomiji doživljaja cilj poslovanja je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka individualiziranih doživljaja koji bi trebali rezultirati ostvarivanjem što pamtljivijih pozitivnih iskustava za svakoga pojedinog kupca kako bi postali lojalni kupci.
3. Kriteriji prema kojima se upravlja poslovanjem u tradicionalnim oblicima ekonomija su ekonomski. Poslovni se ciljevi nastoje ostvariti što djelotvornijim i što učinkovitijim postupcima transformacije ulaznih veličina u izlazne veličine. U ekonomiji doživljaja poslovanjem se upravlja prema tehnologijskim kriterijima. Kupcima se nastoji ostvarivati što pozitivnija iskustva koje će dugo pamtiti.
4. U tradicionalnim se oblicima ekonomija povratna sprega u upravljanju poslovanjem koristi malo ili nimalo. U ekonomiji doživljaja korištenje povratne sprege u upravljanju poslovanjem je ključno. Povratna sprega omogućuje interaktivnu i

iterativnu komunikaciju, odnosno korištenje kapitala kupaca kao tehnološkog kapitala poslovanja.

3. GOSPODARSKA DIPLOMACIJA

Pojam gospodarska diplomacija u novije se vrijeme u Hrvatskoj često javlja. U medijima, svakodnevnim razgovorima „običnih“ ljudi i, naravno, u akademskoj zajednici. Međutim, pripadnici svake od triju navedenih zajednica gospodarsku diplomaciju različito pojmovno razumijevaju.

Jasno je da složenica gospodarska diplomacija predstavlja oblik diplomacije. Pridjev gospodarska povezan s imenicom diplomacija upućuje na diplomaciju čije se aktivnosti odnose na poboljšanje gospodarskih rezultata. Kada bi postojalo bolje razumijevanje među svima onima koji se pojmom gospodarska diplomacija koriste u više ili manje stručnim tekstovima ili raspravama o njoj te kako bi rasprave na tu temu dovele do djelotvornijih rješenja za hrvatsku gospodarsku diplomaciju, važno je pojam gospodarska diplomacija precizno pojmovno odrediti.

U prvom se potpoglavlju ovoga poglavlja doktorskog rada kvalitativno analiziraju odabrane definicije pojma diplomacije. Naime, ispravno razumijevanje pojma diplomacije najvažnija je pretpostavka za potpuno i precizno razumijevanje značenja pojma gospodarske diplomacije, kao specifičnog oblika diplomacije, čija se kvalitativna analiza odabranih definicija predstavlja u drugom potpoglavlju ovoga poglavlja.

Svaka u ovome poglavlju doktorskog rada navedena definicija se kvalitativno analizira tako da se prvo određuje njezin najbliži viši rodni pojam (lat. *genus proximum*) pa zatim njezina specifična razlika (lat. *differentia specifica*). U trećem se potpoglavlju ovoga poglavlja predstavlja definicija pojma "komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja". To je potrebno jer su zadaće komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja različite u odnosu na zadaće komercijalne diplomacije u tradicionalnim oblicima ekonomija. Razlika u zadaćama proizlazi iz različitih kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomija.

3.1. Analiza definicija pojma diplomacije

Etimologija pojma diplomacije vezana je za riječ "diploma" (grč. Δίπλωμα) u grčkom jeziku čije se značenje odnosi na dvostruko savijeno pismo koje je diplomatski predstavnik predavao vladaru kao dokaz da ga je njegov vladar opunomoćio za djelovanje u državi primateljici (Vukadinović, Colnar i Strpić, 1995). Značenje riječi diploma na latinskom jeziku je pismo s

preporukom, odnosno, službeni dokument (Hrvatski jezični portal). Hrvatski naziv za takav dokument je vjerodajnica.

Berković pojam diplomacije definira kao "aktivnosti države koju provode službene osobe, zaposlenici države" (Berković, 2006), a Berridge kao "komunikacijske kanale u kojima sudjeluju službene osobe" (Berridge, 2001). Analiza i usporedba tih definicija pokazuje da su navedeni autori odredili različite najbliže više rodne pojmove. Za Berkovića su to državne aktivnosti, a za Berridgea komunikacijski kanali. Očito, Berković značenje diplomacije smatra širim od Berridgea za kojeg diplomacija podrazumijeva, jedino, komunikacijske kanale u kojima sudjeluju službene osobe. Berković, dakle, smatra da diplomacija podrazumijeva i one aktivnosti koje se ne mogu smatrati komunikacijom u užem smislu. Zanimljivo, specifične su razlike navedenih definicija sadržajno identične iako različito formulirane. Oba autora smatraju da diplomaciju provode isključivo službeno angažirane osobe, odnosno državni zaposlenici. Semantička analiza dviju navedenih definicija diplomacija pokazuje da postoji više značenja tog pojma. Iz toga se može zaključiti da postoje autori koji su pojam diplomacije definirali upotrebljavajući i drugačije najbliže više rodne pojmove ili specifične razlike.

Primjerice, Nick je diplomaciju definirao s čak četiri definicije u kojima su različiti najbliži viši rodni pojmovi. U definiciji pojma diplomacije: "Vođenje državnih poslova na području vanjske politike putem službenih kontakata s drugim subjektima međunarodnih odnosa" (Nick, 1999) najbliži se viši rodni pojam odnosi na postupke vođenja državnih poslova u području vanjske politike. Viši rodni pojam definicije upućuje na to da diplomacija podrazumijeva vođenje državnih poslova, ali dodatno objašnjava, odnosno sužava obuhvat djelovanja na one državne poslove koji se odnose na vanjsku državnu politiku. Na temelju toga, može se zaključiti da Berković u svojoj definiciji nije ispravno naveo najbliži viši rodni pojam nego je ukazao na njezin viši rodni pojam, što je logički pogrešno. Time se Nickova definicija pojma diplomacije može smatrati nedvojbeno kvalitetnijom od Berkovićeve. Specifična razlika Nickove predmetne definicije upućuje na subjekte, odnosno sudionike u diplomatskom procesu. Za razliku od Berkovića, koji je u specifičnoj razlici svoje definicije naveo subjekte koji provode diplomatske aktivnosti, odnosno službene angažirane osobe. Nick je u svojoj definiciji ukazao na subjekte u diplomatskom djelovanju. To su ponajprije države. Međutim, u posljednjih pedesetak godina diplomaciju provode i javni entiteti u međunarodnim odnosima. To znači da su, primjerice međunarodne organizacije koje osnivaju

države članice i nevladine organizacije (engl. *Non-state Actors*) mogući subjekti u diplomatskim procesima. Sve takve organizacije, naime, imaju pravni subjektivitet. Druga komponenta specifične razlike Nickove definicije pojma diplomacije odnosi se na način obavljanja procesa vođenja državnih poslova u području vanjske politike. Navođenje atributa službenosti u komunikacijama s drugim subjektima diplomacije implicitno upućuje na to da u području vođenja državnih poslova postoje i neslužbeni postupci kojima se nastoje ostvariti ciljevi vanjske politike.

U drugoj Nickovoj definiciji pojma diplomacije koja glasi: "Državni aparat koji služi predstavljanju zemlje u svijetu i održavanju službenih odnosa s inozemstvom (ministarstvo vanjskih poslova, mreža diplomatskih konzularnih i drugih službenih predstavništava države u inozemstvu" (Nick, 1999) najbliži se viši rodni pojam odnosi na primarni subjekt procesa vođenja državnih poslova u području vanjske politike. Dakle, značenje riječi diplomacija odnosi se na ljude koji rade u ime države radi ostvarivanja državnih ciljeva. Specifična razlika te definicije sužava najbliži viši rodni pojam definicije na one državne zaposlenike koji obavljaju diplomatske poslove, odnosno poslove iz domene vanjske politike. To su, dakle, zaposlenici Ministarstva vanjskih poslova i osobe s odgovarajućim ugovorima koji djeluju u diplomatskim, konzularnim i drugim predstavništvima izvan države.

Treća Nickova definicija pojma diplomacije glasi: "Sposobnost, znanje, vještine i metode komuniciranja, održavanja međunarodnih odnosa, pregovaranja, rješavanja konfliktnih situacija" (Nick, 1999). U njoj se najbliži viši rodni pojam odnosi na širi aspekt komunikacije koji uključuje sposobnost, znanje, vještine i metode. U ovoj je definiciji Nick preciznije odredio što znači komuniciranje od Berridgea koji je kao najbliži viši rodni pojam odredio komunikacijske kanale. Dakle, Nick je najbliži viši rodni pojam definicije preciznije odredio od Berridgea. To znači da Berridge u svojoj definiciji pojma diplomacije nije ispravno odredio najbliži viši rodni pojam budući da je ukazao na njezin viši rodni pojam. Iz navedenog, moguće je zaključiti da Nick ispravno upućuje na najbliži viši rodni, a ne na, samo, više rodne pojmove poput Berkovića ili Berridgea čime se može smatrati da Nick pojam diplomacije definira kvalitetnije od Berkovića i Berridgea. Specifična se razlika Nickove definicije odnosi na zadaće komuniciranja u diplomaciji. One se odnose na upravljanje međunarodnim odnosima koji uključuju pregovaranje i rješavanje konfliktnih situacija radi ostvarivanja kratkoročnih i dugoročnih ciljeva vanjske politike.

U četvrtoj Nickovoj definiciji pojma diplomacije koja glasi: "Profesija, karijera, struka predstavljanja države u međunarodnim odnosima" (Nick, 1999) najbliži se viši rodni pojam u širem smislu odnosi na struku. Struka u užem smislu podrazumijeva zanimanje kojim se ostvaruje profesionalna karijera. Specifična razlika definicije upućuje na poslove koji pripadaju diplomatskoj struci. To su poslovi zastupanja svekolikih državnih interesa u međunarodnim odnosima.

Žirovčić se u definiranju pojma diplomacije referencira na Felthama koji smatra da komunikacija, odnosno razmjena misli i ideja predstavlja osnovu diplomacije (Žirovčić, 2016, str. 19). Dakle, i za Felthama se najviši viši rodni pojam definicije diplomacije odnosi na komunikaciju. Specifična se razlika njegove definicije pojma diplomacije odnosi na način komuniciranja. Prema Felthamu ona se može uspostaviti izravno, između predsjednika vlada ili neizravno pisanom komunikacijom ili komunikacijom između diplomata, prvenstveno veleposlanika.

Žirovčić također navodi da je važno razlikovati pojmove diplomacija i vanjska politika s obzirom na to da se njihovo značenje često poistovjećuje. Referira se na Whitea koji navodi dva konteksta diplomacije: (Žirovčić, 2016, str. 19): "diplomacija u sklopu međunarodnih odnosa" i "diplomacija kao (političko) sredstvo vanjske politike". White smatra da se diplomacija u sklopu međunarodnih odnosa odnosi na procese suradnje između sudionika, odnosno aktera u međunarodnim odnosima radi ostvarivanja zajedničkih vanjskopolitičkih ciljeva država. U pravilu, takvi se procesi protekom vremena institucionaliziraju. Iako White eksplicitno to ne navodi, moglo bi se zaključiti da smatra da diplomacija kao (političko) sredstvo vanjske politike podrazumijeva procese u kojima se korištenjem uobičajenih, javnih diplomatskih kanala komunikacije neki od aktera u međunarodnim odnosima prisiljavaju na poduzimanje neke radnje u interesu države koja se takvim oblikom diplomacije koristi jer diplomaciju smatra kao jedan od mogućih oblika sredstava vanjske politike. Nadalje, White navodi da su ostala sredstva vanjske politike kojima se mogu postići državni ciljevi ekonomska i vojna diplomacija (Žirovčić, 2016, str. 19).

Prethodna analiza više definicija pojma gospodarske diplomacije omogućuje preciznije razumijevanje samog pojma jer je taj pojam najbliži viši rodni pojam termina gospodarske diplomacije čije se definicije analiziraju u sljedećem poglavlju.

3.2. Analiza definicija pojma gospodarske diplomacije

Žirovčić u uvodu svoje knjige "Gospodarska diplomacija" upućuje na činjenicu da je gospodarska diplomacija u Hrvatskoj danas prilično popularna tema iako se pod tim terminom podrazumijevaju ponekad i prilično različita značenja (Žirovčić, 2016, str. 13). U nastavku navodi da neki novinari i publicisti gospodarsku diplomaciju smatraju čarobnim sredstvom za gospodarski napredak države, a drugi novinari i publicisti na gospodarsku diplomaciju svaljuju krivnju za nezavidnu gospodarsku situaciju u kojoj se Hrvatska nalazi. Stoga, vrijedno je analizirati više definicija tog pojma kako bi se postiglo što bolje razumijevanje značenja pojma gospodarske diplomacije, a time i mogućih dosega njezinog djelovanja.

Povijest komuniciranja i pregovaranja radi zaštite i promicanja gospodarskih interesa je dugotrajna. Žirovčić navodi da gospodarska diplomacija "postoji od samih početaka organizacije društvenih zajednica u političke jedinice (gradovi-države, kraljevstva itd.)" (Žirovčić, 2016, str. 13). Međutim, gospodarska se diplomacija, nastavlja Žirovčić, znanstvenim metodama proučava posljednjih petnaestak godina. Dakle, početak znanstvenog pristupa u proučavanju gospodarske diplomacije je u trećem tisućljeću.

Gospodarsku diplomaciju Boromisa, Tišma i Raditya-Ležaić definiraju kao "diplomatske aktivnosti za podršku poslovnome i financijskome sektoru matične zemlje" (Boromisa, Tišma, i Raditya-Ležaić, 2012). Najbliži viši rodni pojam definicije je, očekivano, diplomacija, odnosno diplomatske aktivnosti. Dakle, gospodarska je diplomacija podskup diplomacije. Specifična se razlika definicije odnosi na aktivnosti diplomata usmjerene na ekonomske i financijske politike država. Stoga, gospodarski diplomati prate i izvještavaju o ekonomskim politikama u stranim državama i savjetuju vladu kako najbolje utjecati na ekonomske politike stranih država kako bi se u što većoj mjeri ostvarili ciljevi ekonomske i financijske politike matične države.

U knjizi "Gospodarska diplomacija", njezini autori, trio Hockinga, istoimeni pojam definiraju kao "korištenje diplomatskih alata kao što su prikupljanje podataka, lobiranje, zastupanje, pregovaranje i zagovaranje ekonomskih politika država" (Hocking, Hocking i Hocking, 2010). Najbliži viši rodni pojam ove definicije je korištenje diplomatskih alata koji se preciziraju na postupke prikupljanja podataka, lobiranja, zastupanja, pregovaranja i zagovaranja. Specifična se razlika definicije odnosi na objekte djelovanja u gospodarskoj diplomaciji. To su ekonomske politike, odnosno gospodarski interesi država.

Bayne i Woolcock su pojam gospodarske diplomacije definirali kao: "način na koji države vode svoje gospodarske odnose (na početku 21. stoljeća), kako donose odluke na nacionalnoj razini i kako (potom) pregovaraju na međunarodnoj sceni (s drugim međunarodnim subjektima) te kako se ta dva procesa međusobno prožimaju" (Bayne i Woolcock, 2007). Analiza definicije upućuje na to da je njezin najbliži viši rodni pojam vođenje gospodarskih odnosa država. Autori su dodali na početku 21. stoljeća čime su vjerojatno, uzimajući u obzir naslov njihove knjige "The New Economic Diplomacy", željeli ukazati na to da je takav način vođenja različit u odnosu na vrijeme 20. i ranijih stoljeća. Specifična se razlika definicije odnosi na aktere gospodarske diplomacije uključujući države, međunarodne organizacije, ali, implicitno, i nedržavne institucije, tzv. nevladine organizacije.

Žirovčić je pojam gospodarske diplomacije definirao u više rečenica kao: "sredstvo gospodarske vanjske politike. U provođenju gospodarske diplomacije sudjeluju državni akteri (diplomacija, državni dužnosnici i djelatnici, državne agencije) i nedržavni akteri (transnacionalne tvrtke, nevladine organizacije, sindikati, poslovni lobiji itd.). Ovi akteri djeluju u veoma širokom području koje obuhvaća nacionalno gospodarstvo, međunarodnu ekonomiju (međunarodnu trgovinu, poslovanje, financije itd.) i međunarodne organizacije (u sustavu UN-a, vladine i nevladine organizacije itd.)" (Žirovčić, 2016, str. 36). Njegov je pristup s formalne strane različit od navedenih i analiziranih definicija. On je pojam gospodarske diplomacije definirao upotrijebivši tri rečenice za razliku od prijašnjih autora prethodno analiziranih definicija koji su pojam definirali jednom rečenicom. Tako je detaljnije objasnio pojam gospodarske diplomacije čime njegova definicija omogućuje precizno razumijevanje i laicima. Prva se rečenica definicije odnosi na njezin viši rodni pojam – sredstvo gospodarske vanjske politike. Dakle, u prvoj se rečenici ne spominje najbliži viši rodni pojam nego viši rodni pojam definicije. Specifična razlika definicije u prvoj se rečenici ne spominje. U sljedećoj rečenici detaljno raščlanjuje subjekte, odnosno sudionike u procesu ostvarivanja ciljeva gospodarske vanjske politike. U toj se rečenici, stoga, navodi najbliži viši rodni pojam definicije pojma gospodarske diplomacije. Subjekti u tom procesu su državni akteri koje je detaljnije raščlanio na profesionalne diplomate, državne dužnosnike i djelatnike koji nisu primarno diplomati, državne agencije i nedržavni akteri koje je također detaljnije raščlanio na transnacionalne tvrtke, nevladine organizacije, sindikate, poslovne lobije itd. U trećoj rečenici kojom je definirao pojam gospodarske diplomacije navodi područja djelovanja svih aktera koji sudjeluju u gospodarskoj diplomaciji. To su nacionalno gospodarstvo,

međunarodna ekonomija, koju je preciznije raščlanio na međunarodnu trgovinu, poslovanje i financije te međunarodne organizacije od kojih je spomenuo vladine i nevladine organizacije. Ta rečenica, stoga, upućuje na specifičnu razliku definicije.

U daljnjem se preciziranju pojma gospodarske diplomacije Žirovčić se referira na Sanera i Yiu koji su u dokumentu "International Economic Diplomacy: Mutations in Post-modern Times" gospodarsku diplomaciju klasificirali na ekonomsku i komercijalnu diplomaciju (Žirovčić, 2016, str. 14). Ta je klasifikacija za doktorski rad važna jer se njegovo sljedeće potpoglavlje odnosi na definiciju pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja koju akademskoj i stručnoj zajednici predstavlja autor doktorskog rada.

Za Žirovčića, ekonomska se diplomacija odnosi na "djelatnost državnih aktera (vladinih djelatnika i državnih dužnosnika) prema međunarodnim organizacijama i integracijama kao što su Svjetska banka, Ujedinjeni narodi, Svjetska trgovinska organizacija, Europska unija, ASEAN, NAFTA itd., a i u bilateralnim pregovorima s pojedinim zemljama kad se sklapaju dvostrani gospodarski sporazumi, npr. sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, sporazum o promicanju i zaštiti ulaganja, sporazum o turističkoj suradnji itd.)" (Žirovčić, 2016, str. 14). Analiza značenja Žirovčićeve definicije pojma ekonomske diplomacije upućuje na to da se njezin najbliži viši rodni pojam odnosi na djelatnost, odnosno rad subjekata ekonomske diplomacije. To su državni akteri koje je dodatno klasificirao na vladine djelatnike i državne dužnosnike. Specifična se razlika analizirane definicije odnosi na objekte odnosno institucije prema kojima djeluju subjekti u ekonomskoj diplomaciji. Žirovčić objašnjava da su to međunarodne organizacije i integracije među kojima je spomenuo Svjetsku banku, Ujedinjene narode, Svjetsku trgovinsku organizaciju, Europsku uniju, ASEAN, NAFTA-u te druge države s kojima se vode bilateralni pregovori i sklapaju dvostrani gospodarski sporazumi među kojima je spomenuo sporazume o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, sporazume o promicanju i zaštiti ulaganja i sporazume o turističkoj suradnji.

Na kraju analize Žirovčićeve definicije pojma ekonomske diplomacije vrijedi istaknuti da formulirajući definiciju nije posve poštivao pravila konstrukcije definicija koje proizlaze iz Aristotelovih aksioma formalne logike. Naime, nedvojbeno je gospodarska diplomacija prvi viši nadskup pojma ekonomske diplomacije. Stoga, u definiciji pojma ekonomske diplomacije nije bilo potrebno, ponovno, navoditi da se ona odnosi na djelatnost subjekata ekonomske diplomacije. Ispravno bi bilo da se najbliži viši rodni pojam definicije ekonomske diplomacije

odnosi na gospodarsku diplomaciju. U slučaju da se zadrži smisao Žirovčićeve specifične razlike definicije pojma ekonomske diplomacije, logički bi bilo točnije pojam definirati formulacijom: "Ekonomska se diplomacija na aktivnosti gospodarske diplomacije kojima se nastoje ostvariti ukupni gospodarski interesi države djelovanjem u međunarodnim organizacijama i integracijama te u bilateralnim pregovorima s drugim državama."

Komercijalnu je diplomaciju Žirovčić definirao kao: "sve aktivnosti koje država poduzima za potporu i promociju svojih gospodarskih subjekata putem vlastite mreže diplomatsko konzularnih predstavništava, komorskog sustava, agencija, izvoznih banaka u državnom vlasništvu itd." (Žirovčić, 2016, str. 14). Najbliži viši rodni pojam promatrane definicije je isti kao i u Žirovčićevoj definiciji ekonomske diplomacije iako je nešto drugačije formuliran. Odnosi se na aktivnosti, odnosno rad države radi potpora i promocija gospodarskih subjekata, odnosno pravnih subjekata u gospodarstvu iz države. Specifična se razlika odnosi na preciziranje načina provođenja tih aktivnosti, odnosno navođenja subjekata ekonomske diplomacije koji te aktivnosti provode. Ekonomsku diplomaciju provodi državna mreža diplomatsko konzularnih predstavništava, komorski sustav, različite agencije, izvozne banke u državnom vlasništvu itd.

Na kraju ovoga potpoglavlja u kojem se teorijski obrađuje gospodarsku diplomaciju autor doktorskog rada nudi svoju definiciju tog pojma: "Gospodarska diplomacija odnosi se na proces provođenja ukupne gospodarske vanjske politike koji obavljaju državni i nedržavni akteri." Najbliži viši rodni pojam definicije je proces provođenja ukupne gospodarske vanjske politike, a njezina se specifična razlika odnosi na subjekte koji taj proces provode. Ponuđena definicija pojma gospodarske diplomacije bitno je kraća od Žirovčićeva, a njezina logička analiza upućuje na to da nije propušten ni jedan bitan element u konstrukciji definicije. Definicija upućuje na to da se gospodarska diplomacija odnosi na procese kojima se nastoje ostvariti ukupni gospodarski interesi države te da su subjekti koji ga provode državni, ali i nedržavni akteri. Međutim, ta definicija zahtijeva precizno razumijevanje pojmova "proces"; "provođenje ukupne gospodarske vanjske politike", "ukupna gospodarska vanjska politika", "državni akteri u gospodarskoj diplomaciji" te "nedržavni akteri u gospodarskoj diplomaciji". Primjerice, autor doktorskog rada proces definira kao: "uređeni skup postupaka kojima se ulazne veličine transformiraju u izlazne radi ostvarivanja definiranih ciljeva". Najbliži se viši rodni pojam definicije pojma procesa odnosi na uređen skup postupaka. Dakle, to su normirani, odnosno standardizirani te optimizirani skupovi aktivnosti. Svakako trebaju biti

dokumentirani te detaljno objašnjeni onima koji će se njima koristiti, odnosno koji će ih provoditi, ali i kontrolirati njihove rezultate. Prvo ih budući izvršitelji trebaju u potpunosti razumjeti, zašto su upravo takvi, a ne drugačiji. Nakon toga izvršitelji njihovo korištenje trebaju uvježbati do posljednjeg detalja na fiktivnim primjerima. Upravo je takav način rada temelj postojećih sustava upravljanja kvalitetom u gospodarskom poslovanju. Specifična razlika definicije pojma procesa upućuje na to da je svrha korištenja tih uređenih, odnosno normiranih postupaka transformacija ulaznih veličina u izlazne veličine potpuno ili ostvarenje sa što manjim odstupanjem od unaprijed definiranih ciljeva. Primjerice, pregovarački proces, koji je usko povezan s temom doktorskog rada, predstavlja transformaciju početne, nepovoljne pozicije u povoljniju. Primjerice, utvrđivanje sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Nažalost, hrvatska se gospodarska diplomacija ne može pohvaliti da je navedeni primjer sporazuma utvrdila sa svim državama u koje hrvatske tvrtke izvoze. Time, hrvatske su tvrtke u nepovoljnijem položaju u odnosu na konkurentske tvrtke iz država koje su tu problematiku sporazumima uredili.

Sveobuhvatno razumijevanje pojmova gospodarske, ekonomske i komercijalne diplomacije nužan je uvjet za analizu razlika djelovanja komercijalne diplomacije u tradicionalnim oblicima ekonomija poput u drugom poglavlju doktorskog rada navedenih agrarne, industrijske i uslužne u odnosu na djelovanje komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja čija se definicija predstavlja i analizira u sljedećem potpoglavlju.

3.3. Definicija pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja

U doktorskome radu, u njegovu drugom poglavlju, u kojem je teorijski obrađena ekonomija doživljaja, spomenut je pojam tehnologije u kontekstu znanosti koja proučava oblikovanje i izgradnju ljudske okoline transformacijom, odnosno promjenom prirodnoga i društvenoga okruženja. Radić navodi da su takve promjene u prirodi i društvu rezultat sučeljavanja tehnologije kao znanosti s drugim znanostima poput, primjerice, biologije, sociologije, psihologije i ekonomije (Radić, 2000, str. 17). Nadalje, Radić objašnjava da kada takva sučelja (engl. *Interface*) nisu dobro riješena, nastaju mnogobrojni problemi kao što su gospodarski kolapsi koji dovode do socijalnih sukoba što uzrokuje urušavanje globalnoga financijskog sustava (Radić, 2000, str. 18). Radićev je zaključak da eventualni ekonomski i financijski problemi nisu posljedice primjene tehnologija kojima se mijenjaju prirodne i društvene okoline nego posljedice pogrešno riješenih sučelja.

Oslanjajući se na taj Radićev zaključak, komercijalna bi diplomacija u ekonomiji doživljaja trebala kontinuirano raditi na oblikovanju i izgradnji što kvalitetnijih sučelja između svih aktera koji provode komercijalnu diplomaciju iz matične države s akterima komercijalne diplomacije iz drugih država. Primjerice, komercijalni bi gospodarski diplomati trebali oblikovati i izgrađivati sučelja između gospodarstva države šiljateljice i tržišta država primateljica. Takva bi sučelja, u obliku informacija koje opisuju osnovna kulturološka obilježja, koja obuhvaćaju i nepisane "poslovne običaje", i tipične vrijednosne sustave pojedinaca, bila početni kapital kupaca koji predstavlja najvažniju komponentu ukupnoga tehnologijskog kapitala u kibernetičkom modelu stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja. Bez takvih bi informacija, odnosno povratne sprege tehnologijskoga kapitala kupaca, odnosno njihova vrijednosnog sustava putem kojeg vrednuju ponude, ponuditelji iz države šiljateljice teško uspijevali oblikovati, ostvarivati i isporučivati individualizirane doživljaje koji bi rezultirali kupcima što pamtljivijim pozitivnim iskustvima što je ključno razlikovno obilježje ekonomije doživljaja, na koju upućuje specifična razlika autorove definicije pojma u odnosu na tradicionalne oblike ekonomije kao što su agrarna, industrijska i uslužna.

Isto načelo vrijedi i za obrnuti smjer djelovanja komercijalne diplomacije, odnosno oblikovanja i izgradnje sučelja ulagača iz država primateljica s tržištem, odnosno obilježjima, koja obuhvaćaju i nepisane "poslovne običaje", i vrijednosnim sustavom kupaca iz države šiljateljice. Takva bi sučelja predstavljala početni kapital kupaca, najvažnije komponente ukupnoga tehnologijskog za potencijalne ulagače iz države primateljice u gospodarstvo države šiljateljice. Bez takvih bi informacija, odnosno povratne sprege kapitala kupaca iz države šiljateljice, potencijalni ulagači iz država primateljica teško bili u stanju izgraditi djelotvoran poslovni sustav koji bi oblikovao, ostvarivao i isporučivao individualizirane ponude koje bi kupcima u državi šiljateljici doista ostvarivao pamtljivija pozitivna iskustva. Naime, jedan od važnih čimbenika pri odlučivanju za gospodarska ulaganja na drugim tržištima je očekivanje značajnijeg povećanja prodajnih prihoda s tržišta države u koju se ulaže.

Uzimajući u obzir prethodnu elaboraciju zadaća komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja te prethodnu analize Žirovčičeve definicije pojma komercijalne diplomacije i definicije pojma gospodarske diplomacije autora doktorskog rada, proizlazi definicija pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja: "djelovanja gospodarske diplomacije kojima

se oblikuju i izgrađuju djelotvorna sučelja između gospodarskih sustava i tržišta u objema državama". Najbliži viši rodni pojam predstavljene definicije odnosi se na djelovanje gospodarske diplomacije. Vidljivo je da formulacija najbližega višeg rodnog pojma sadrži sintagmu "djelovanje gospodarske diplomacije", a ne navođenje konkretnih aktivnosti koje predstavljaju obuhvat djelovanja gospodarske diplomacije. Na tom je primjeru vidljivo da je pri konstruiranju definicija važno voditi računa o tome da se koristi upravo najviši viši rodni pojam, odnosno da se ne navode njegovi elementi. Primjerice, logički bi identična bila definicija pojma gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja "djelovanje ukupne gospodarske vanjske politike koje obavljaju državni i nedržavni akteri kojima se oblikuju i izgrađuju djelotvorna sučelja između gospodarskih sustava i tržišta u oba smjera". U ovoj je definiciji umjesto samo sintagme gospodarska diplomacija, koja je primijenjena u prvoj definiciji pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja, navedena cjelokupna definicija pojma gospodarske diplomacije. Na taj je način teže uočiti da se najbliži viši rodni pojam definicije pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja odnosi na gospodarsku diplomaciju čime je otežano strukturirano razumijevanje kroz klasifikacije pa i učenje s razumijevanjem. Razradom smisla najbližega višeg rodnog pojma definicije, odnosno sintagme djelovanja gospodarske diplomacije, jasno je da takva djelovanja podrazumijevaju normirane načine rada gospodarske diplomacije u kojima su precizno opisani svi ulazi u svaki proces te izlazi iz njega kao i točni načini transformacija ulaznih veličina u izlazne veličine koji podrazumijeva potpuno opisane postupke, odnosno procedure sa zadanim skupovima aktivnosti koji nedvojbeno dovode do ostvarivanja željenih izlaza, odnosno ciljeva djelovanja.

Specifična razlika definicije sužava obuhvat djelovanja ukupne gospodarske diplomacije na one aktivnosti kojima se oblikuju i izgrađuju sučelja između gospodarstva i tržišta u oba smjera. Primjerice, obuhvat djelovanja komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja odnosi se na izgradnju sučelja između gospodarstva države šiljateljice komercijalnog gospodarskog diplomata i tržišta države primateljice. To podrazumijeva da bi komercijalni gospodarski diplomati trebali izvršno poznavati gospodarsku ponudu, ali i potencijale države šiljateljice te kulturološka obilježja, koja obuhvaćaju i nepisane "poslovne običaje", i vrijednosni sustav kupaca države primateljice. Naravno, komercijalni bi gospodarski diplomati u ekonomiji doživljaja trebali izvršno poznavati kulturološka obilježja, koja

obuhvaćaju i nepisane "poslovne običaje", i vrijednosni sustav kupaca države šiljateljice te gospodarsku ponudu države primateljice.

3.4. Zadaće komercijalnih gospodarskih diplomata u ekonomiji doživljaja

Svi se sustavi upravljanja kvalitetom, poput primjerice najpoznatijeg sustava ISO 9001 i ostalih koji su rezultat djelovanja Međunarodne organizacije za normizaciju (engl. *ISO – International Organization for Standardization*), zatim sustava Potpunog upravljanja kvalitetom (engl. *TQM – Total Quality Management*) ili sustava upravljanja kvalitetom "6σ" temelje na primjeni uređenih, normiranih postupaka u poslovanju. Njihova bi dosljedna primjena trebala rezultirati što manjim odstupanjem isporučenog u odnosu na ono što se željelo isporučiti. Bez normiranih postupaka djelovanja u komercijalnoj gospodarskoj diplomaciji te raspolaganja dostatnim informacijama o gospodarskim ponudama i vrijednosnim sustavima kupaca istovremeno i u državi šiljateljici i u državi primateljici komercijalni gospodarski diplomati neće biti u stanju oblikovati i izgrađivati djelotvorna sučelja.

Komercijalni bi gospodarski diplomati u ekonomiji doživljaja trebali u potpunosti razumijevati kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti, koji je u doktorskom radu predstavljen u odjeljku 2.3.2, što uključuje i potpuno razumijevanje ključnih razlika tog modela u odnosu na kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija, koje su u doktorskom radu predstavljene u odjeljku 2.3.3. Budući da je iz kibernetičkog modela stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja jasno da najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja proizlazi iz korištenja tehnološkog kapitala, koji u kibernetičkom modelu stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja pripada informacijskim ulazima u sustav, jasno je da se rad komercijalnih gospodarskih diplomata u ekonomiji doživljaja treba temeljiti na normiranim procesima prikupljanja podataka o obilježjima, koja obuhvaćaju i nepisane "poslovne običaje", i vrijednosnom sustavu u državama primateljicama te njihova pohranjivanje u baze podataka.

Nadalje, zadaće komercijalnih gospodarskih diplomata u ekonomiji doživljaja uključuju i vještine oblikovanja i provođenja *ad hoc* upita u bazama podataka, odnosno praktično poznavanje upitnog jezika (engl. *SQL – Structured Query Language*) kojima bi iz baza podataka izdvajali relevantne podatke koje bi zatim kvantitativnim metodama obrađivali i

tako stvarali informacije potrebne za izgradnju specifičnog sučelja. Stoga, komercijalni bi gospodarski diplomati u ekonomiji doživljaja trebali poznavati i kvantitativne metode za obradu podataka.

Na kraju, komercijalni bi gospodarski diplomati u ekonomiji doživljaja trebali stalno promišljati o povećanju broja ključnih pokazatelja uspješnosti (engl. *Key Performance Indicator*), odnosno atributima u bazama podataka. Nakon što odluče za koje attribute vrijedi prikupljati vrijednosti, trebali bi oblikovati i normirati postupke prikupljanja tih podataka te obavijestiti informatičku podršku poslovanju gospodarske diplomacije o zahtjevu za proširenjem postojeće baze podataka. Takav bi način rada za relativno kratko vrijeme osigurao relevantan broj vrijednosti u bazama podataka koje bi se prikladnim kvantitativnim metodama mogle transformirati u relevantne informacije za izgradnju odgovarajućih sučelja.

Pretpostavka raspolaganja vještinama određivanja ključnih pokazatelja uspješnosti, oblikovanja i normiranja postupaka prikupljanja vrijednosti ključnih pokazatelja uspješnosti, oblikovanja i provođenja *ad hoc* upita u bazama podataka te primjene odgovarajućih kvantitativnih metoda nad upitima izdvojenim podacima komercijalnih gospodarskih diplomata nužan je uvjet za djelotvorno upravljanje razvojem i korištenjem tehnologijskog kapitala u procesima komercijalne gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja. Samo u slučaju zadovoljavanja svih u prethodnoj rečenici navedenih pretpostavki gospodarski bi diplomati u ekonomiji doživljaja mogli djelotvorno izgrađivati potrebna sučelja između gospodarstava i tržišta država šiljateljica i država primateljica u oba smjera.

Potpuno razumijevanje ciljeva i načina djelovanja gospodarske diplomacije u nekoj državi nužno je za analizu postojećeg načina rada hrvatske gospodarske diplomacije. U idućem se potpoglavlju predstavlja i analizira model gospodarske diplomacije Republike Hrvatske.

3.5. Model gospodarske diplomacije Republike Hrvatske

Postojeći model gospodarske diplomacije Republike Hrvatske osmišljen je 2013. godine. Tri su osnovna cilja hrvatske gospodarske diplomacije (Žirovčić, 2016, str. 221):

- "Pomoći izlasku iz gospodarske krize (recesije)
- Pridonijeti održivom rastu gospodarstva
- Afirmirati hrvatsko gospodarstvo na međunarodnoj sceni".

U tom je modelu bitno izmijenjen organizacijski oblik rada hrvatske gospodarske diplomacije. Nakon analize mogućnosti, organizacijske strukture, raspoloživih kompetencija zaposlenika, načinima upravljanja informacijama te raspolaganju tehničko-komunikacijskim sustavima odlučeno je da Ministarstvo vanjskih poslova postane nositelj gospodarske diplomacije Republike Hrvatske. Naime, u prijašnjem modelu gospodarskom su se diplomacijom osim Ministarstva vanjskih poslova bavile i Ministarstvo gospodarstva te Hrvatska gospodarska komora. Njihove su se ingerencije preklapale što je rezultiralo smanjenim rezultatima ukupnoga djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije (Žirovčić, 2016, str. 221).

Model gospodarske diplomacije koji podrazumijeva središnju ulogu Ministarstva vanjskih poslova sadrži jasnu viziju, podjelu poslova i odgovornosti te normirane postupke odlučivanja treba osigurati veću djelotvornost rada uz manje troškove. Tome najviše pridonosi već ustrojena mreža diplomatsko-konzularnih predstavništava i poznavanje najvažnijih obilježja pojedinih tržišta te stručno znanje o trgovanju i radu s izvoznicima (Žirovčić, 2016, str. 222).

Funkcije gospodarske diplomacije prema tom modelu provodi novo uspostavljeno Povjerenstvo za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva čije su glavne zadaće:

- "Temeljem uske međuresorne suradnje i konzultacija s poslovnom zajednicom identificira ključne odrednice politike jačanja hrvatskog izvoza i nastupa hrvatskih tvrtki u inozemstvu, predlaže odgovarajuće provedbene mjere te prati njihovu provedbu;
- Koordinira planove i aktivnosti svih tijela državne uprave čije djelovanje utječe na kretanje hrvatskog izvoza i daje potporu nastupu hrvatskih tvrtki u inozemstvu, te prezentaciji investicijskih projekata u inozemstvu, uz jasnu podjelu nadležnosti i odgovornosti;
- Predlaže Savjetu Povjerenstva zakonska i druga rješenja potpore izvozu i nastupu hrvatskih tvrtki u inozemstvu (Gospodarska diplomacija, 2014)."

Temeljni cilj djelovanja Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva je: "aktivno doprinijeti povećanju vrijednosti izvoza, povećanju broja izvoznika, smanjenju vanjskotrgovinskog deficita, unaprjeđenju strukture hrvatskog izvoza, jačanju pozicije tvrtki na postojećim i izlasku na nova, posebice brzorastuća tržišta te unaprjeđenju položaja Republike Hrvatske u međunarodnoj trgovinskoj razmjeni" (Gospodarska diplomacija, 2014).

Sastav i ustroj Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva je sljedeći: "Koordinator Povjerenstva je predstavnik Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Članovi Povjerenstva su predstavnici sljedećih institucija: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstva financija, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva turizma, Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva znanosti i obrazovanja, savjetnik predsjednika Vlade Republike Hrvatske za gospodarstvo, predsjednik uprave Hrvatske banke za obnovu i razvitak, ravnatelj Agencije za investicije i konkurentnost, predsjednik uprave Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, predsjednik upravnog odbora Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija, izvršni direktor Sektora za istraživanje i statistiku Hrvatske narodne banke, potpredsjednik za gospodarstvo, međunarodne i EU poslove Hrvatske gospodarske komore, predsjednik Hrvatske obrtničke komore, glavni direktor Hrvatske udruge poslodavaca, predsjednik Hrvatskih izvoznika, ravnatelj Ekonomskog instituta Zagreb i ravnatelj Državnog zavoda za statistiku.

Savjet Povjerenstva, koji čine članovi Vlade iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstva financija, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta i Ministarstva poljoprivrede, daje strateško usmjerenje radu Povjerenstva, razmatra prijedloge Povjerenstva za zakonskim i drugim rješenjima u području izvozne politike te ih predlaže Vladi RH, predlaže Vladi RH politiku poticanja stranih investicija" (Gospodarska diplomacija, 2014).

U prvih godinu dana djelovanja Povjerenstvo za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva intenzivnim je radom prikupljalo i razmatralo zahtjeve i potrebe hrvatskoga gospodarstva. Rezultat takvog djelovanja je izrada popisa aktivnosti i mjera koji predstavljaju ostvariv i održiv plan podrške izvoznima u svim segmentima i fazama izvoza detaljno naveden u dokumentu Akcijski plan podrške izvozu za razdoblje 2014. – 2015. koji je usvojen na sjednici Vlade Republike Hrvatske 8. svibnja 2014. (Gospodarska diplomacija, 2014).

Svrha izrade dokumenta "Akcijski plan podrške izvozu za razdoblje 2014. – 2015." je: "na sustavan, pregledan i konzistentan način na jednom mjestu objediniti i prikazati sve aktivnosti i mjere koje je nužno poduzeti od strane Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskog gospodarstva i odgovarajućih državnih tijela i institucija kako bi se osigurala sustavna i trajna podrška hrvatskim izvoznima te pospješio plasman hrvatskih roba i usluga na inozemna

tržišta. Pored aktivnosti i mjera, Akcijski plan podrške izvozu 2014. – 2015. sadrži i detaljan prikaz nadležnih institucija odgovornih za njegovu provedbu, planirane rokove provedbe kao i potrebna financijska sredstva" (Akcijski plan podrške izvozu, 2014).

Provedbom Akcijskog plana namjerava se: "hrvatskim izvoznicima pružiti kvalitetnu i kontinuiranu institucionalnu podršku, koja će značajno doprinijeti uspješnosti njihovog poslovanja na međunarodnom tržištu. Njihov uspjeh direktno će pozitivno utjecati na gospodarski rast, nova zapošljavanja i poboljšanje ukupne kvalitete života hrvatskih građana" (Akcijski plan podrške izvozu, 2014).

U Akcijskom planu navedeni su ciljevi koji se njegovim provođenjem želi postići:

- "Povećanju vrijednosti izvoza;
- Povećanju broja izvoznika;
- Smanjenju vanjskotrgovinskog deficita;
- Unaprjeđenju strukture hrvatskog izvoza;
- Jačanju pozicije tvrtki na postojećim i izlasku na nova, posebice brzorastuća tržišta;
- Unaprjeđenju položaja RH u međunarodnoj trgovinskoj razmjeni" (Akcijski plan podrške izvozu, 2014).

U Akcijskom planu podrške izvozu aktivnosti i mjere iz obuhvata djelovanja Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva podijeljene su u tri osnovne cjeline, odnosno poglavlja koja obuhvaćaju sljedeća potpoglavlja:

- "Usluge za izvoznike
 - Informiranje,
 - Umrežavanje,
 - Edukacija,
 - Savjetovanje
 - Podrška nastupima u inozemstvu,
- Aktivnosti za povećanje izvozne konkurentnosti
 - Olakšavanje financiranja izvoza,
 - Izrada prikladnih i održivih modela fiskalne podrške jačanju sektora izvoza,
 - Stavljanje naglaska na strategijska izvozna tržišta i strategijske izvozne grane,
 - Poticanje promjene strukture izvoza,
- Ostale aktivnosti koje potiču povećanje izvoza

- Unaprjeđenje statistike o trgovinskoj razmjeni roba i usluga i njezinu dostupnost,
- Olakšavanje izvoznicima stjecanje referenci u zemlji,
- Proširivanje djelovanja gospodarske diplomacije,
- Ukidanje administrativnih prepreka" (Akcijski plan podrške izvozu, 2014).

Vrijeme će pokazati hoće li vrijednosti ključnih pokazatelja vezanih uz hrvatski izvoz stalno i održivo iz godine u godinu rasti što bi opravdalo osnivanje Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva. Međutim, moguće je da hrvatski izvoz raste, ali da bi mogao rasti više. Stoga, svakako vrijedi kontinuirano istraživati jesu li korisnici usluga komercijalne gospodarske diplomacije, primjerice izvoznici zadovoljni djelovanjem hrvatske gospodarske diplomacije. Bude li se djelotvornost njihova rada redovito problematizirala, odnosno budu li korisnici usluga komercijalne gospodarske diplomacije imali priliku kontinuirano iskazivati svoje zahtjeve kako vrednovati rad hrvatske gospodarske diplomacije, vrijednosti rasta hrvatskoga izvoza bit će održive te će takvi rezultati opravdati osnivanje Povjerenstva za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva koje će upravljati promjenama u svim razinama djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije. Stoga, opravdano je kontinuirano istraživati stavove hrvatskih izvoznika i u skladu s njima izgrađivati i mijenjati modele mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Takvi bi modeli osim perspektive izvoznika, odnosno kriterija uspješnosti djelovanja komercijalne gospodarske diplomacije u obzir trebali uzimati i kriterije uspješnosti koji proizlaze iz ciljeva djelovanja gospodarske diplomacije. U sljedećem poglavlju doktorskog rada opisani su stavovi izvoznika vezani uz djelovanje hrvatske ekonomske i komercijalne diplomacije što je predmet istraživanja doktorskog rada. Elementi predmeta istraživanja odnose se na stavove izvoznika o izabranim aktivnostima djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije navedenima u dokumentu Akcijski plan podrške izvozu, aktivnostima koje autor doktorskog rada smatra važnim za uspješno djelovanje hrvatske gospodarske diplomacije, a nisu obuhvaćene u dokumentu Akcijski plan podrške izvozu te aktivnostima koje proizlaze iz definicije pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja.

4. OPIS I ANALIZA STAVOVA ISPITANIKA

Ovo poglavlje sadrži opis stavova ispitanika, izvoznika koji su sudjelovali u istraživanju o važnosti, odnosno vrijednosti izabranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Istraživane aktivnosti su izbor iz aktivnosti gospodarske diplomacije koje se spomene u Akcijskom planu podrške izvozu te aktivnosti za koje autor doktorskog rada smatra da bi izvoznicima mogle biti važne. Vrijedi istaknuti da se dvije od istraživanih aktivnosti odnose na one koja izravno proizlaze iz definicije pojma gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja.

Strukturu poglavlja čine tri potpoglavlja. Prvo se odnosi na opis izvora podataka za predmetno istraživanje. Drugo sadrži detaljan opis primijenjenih metoda u istraživanju. Treće potpoglavlje sadrži prikaz razdiobe ispitanika istraživanja za nezavisne varijable istraživanje, poput razdiobe prema pravnom obliku, NKD-u ili veličini te opis stavova ispitanika za zavisne varijable istraživanja, odnosno elemente predmeta istraživanja.

4.1. Opis podataka

Instrument istraživanja, odnosno način prikupljanja podataka koji se u doktorskome radu istražuju je anketa. Na 800 adresa elektroničke pošte izvoznika, preuzetih s internetske stranice udruge Hrvatski izvoznici, odnosno objavljenih podataka o svakoj tvrtki članici udruge koji obuhvaćaju i adrese elektroničke pošte osoba za kontakt, poslana je poveznica (engl. *Link*) na internetsku anketu. Internetska anketa kojom su prikupljeni stavovi ispitanika izrađena je informatičkim programom Google obrasci (engl. *Google Forms*).

Anketa obuhvaća 35 pitanja. Na sva je pitanja bilo obavezno odgovoriti osim na zadnje koje je omogućivalo unos adrese elektroničke pošte ispitanicima koji su bili zainteresirani primiti sažete rezultate istraživanja. Na većinu pitanja ispitanici su odgovarali izborom jednog među više ponuđenih odgovora. Pitanja na koja se moglo odgovoriti izborom više ponuđenih odgovora sadržavala su takvu obavijest u opisu. U pitanjima koja su se odnosila na stavove ispitanika o važnosti neke od aktivnosti gospodarske diplomacije na koje su odgovarali izborom jednog među pet ponuđenih odgovora ovisno o razini slaganja s pretpostavkom iz pitanja u skladu s Likertovom ljestvicom u opisima su precizno navedene upute koji se broj odgovora odnosi na koju razinu slaganja. Anketa je obuhvaćala sljedeća pitanja i ponuđene odgovore:

1. Koji je pravni oblik Vaše poslovne organizacije?
 - Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)
 - Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)
 - Dioničko društva (d.d.)
 - Komanditno društvo (k.d.)
 - Obrt
 - Slobodna zanimanja
 - Zadruga
 - Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)
 - Udruga
 - Ostalo
2. U kojoj županiji Republike Hrvatske Vaša poslovna organizacija ima registrirano sjedište?
 - Zagrebačka
 - Krapinsko-zagorska
 - Sisačko-moslavačka
 - Karlovačka
 - Varaždinska
 - Koprivničko-križevačka
 - Bjelovarsko-bilogorska
 - Primorsko-goranska
 - Ličko-senjska
 - Virovitičko-podravska
 - Požeško-slavonska
 - Brodsko-posavska
 - Zadarska
 - Osječko-baranjska
 - Šibensko-kninska
 - Vukovarsko-srijemska
 - Splitsko-dalmatinska
 - Istarska
 - Dubrovačko-neretvanska
 - Međimurska
 - Grad Zagreb.

3. Koja je vlasnička struktura Vaše poslovne organizacije?
- Privatno poduzeće u potpunom domaćem vlasništvu
 - Privatno poduzeće u većinskom domaćem vlasništvu
 - Privatno poduzeće u potpunom inozemnom vlasništvu
 - Privatno poduzeće u većinskom inozemnom vlasništvu
 - Poduzeće u potpunom državnom vlasništvu
 - Poduzeće u većinskom državnom vlasništvu.
4. U kojem sektoru gospodarstva posluje Vaša poslovna organizacija (prema NKD-u)?
- U opisu: Na ovo pitanje možete odgovoriti izborom više ponuđenih odgovora
- Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
 - Rudarstvo i vađenje
 - Prerađivačka industrija
 - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
 - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
 - Građevinarstvo
 - Trgovina na veliko i na malo,
 - Popravak motornih vozila i motocikla
 - Prijevoz i skladištenje
 - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
 - Informacije i komunikacije
 - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
 - Poslovanje nekretninama
 - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
 - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
 - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
 - Obrazovanje
 - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
 - Umjetnost, zabava i rekreacija
 - Ostale uslužne djelatnosti
 - Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca
 - Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela.

5. Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na ukupne godišnje prihode?
- Mikro (manji od 2 milijuna €)
 - Malo (veći od 2 milijuna € i manji od 10 milijuna €)
 - Srednje veliko (veći od 10 milijuna € i manji od 50 milijuna €)
 - Veliko poduzeće (veći od 50 milijuna €)
6. Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na vrijednost bilance?
- Mikro (manja od 2 milijuna €)
 - Malo (veća od 2 milijuna € i manja od 10 milijuna €)
 - Srednje veliko (veća od 10 milijuna € i manja od 43 milijuna €)
 - Veliko poduzeće (veća od 43 milijuna €)
7. Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na broj zaposlenih?
- Mikro (manje od 10)
 - Malo (više od 10 i manje od 50)
 - Srednje veliko (više od 50 o manje od 250)
 - Veliko poduzeće (više od 250)
8. Koliko dugo posluje Vaša poslovna organizacija?
- 0 – 1 godinu
 - 1 – 2 godine
 - 2 – 5 godina
 - 5 – 10 godina
 - 10 i više godina
9. Koliki prosječni postotak prihoda Vaša poslovna organizacija ostvaruje izvozom?
- 0 %
 - 0,01 % – 10 %
 - 10,01 % – 20 %
 - 20,01 % – 30 %
 - 30,01 % – 50 %
 - 50,01 % i više
10. U koliko država izvozi Vaša poslovna organizacija?
- 0
 - 1 – 3
 - 4 – 6
 - 7 – 10
 - 10 – 20

Pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja, odnosno elemente predmeta istraživanja, sadrže i opis koji ispitanike upućuje na to koji se broj među ponuđenima odnosi na koju razinu slaganja s pretpostavkom iz pitanja:

Potpuno mi je nevažno da to radi = 1

Malo mi je važno da to radi = 2

Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi = 3

Važno mi je da to radi = 4

Iznimno mi je važno da to radi = 5

11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s gospodarskom(im) komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s udrugom(ama) uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani:
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka (engl. *decision maker*) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:

19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carine u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:

29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba odlaziti na prvi sastanak s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani:
32. Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza:
1 – potpuno se ne slažem, 2 – većinom se ne slažem, 3 – i slažem se i ne slažem, 4 – većinom se slažem, 5 – potpuno se slažem
33. Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz moje poslovne organizacije:
- 0 %
 - 0,1 % – 2 %
 - 2,1 % – 5 %
 - 5,1 % – 10 %
 - 10,1 % i više
34. Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala broj država u koje izvozi moje poslovna organizacija:
- 0
 - 1 – 3
 - 4 – 6
 - 7 – 10
 - 10 – 20
 - 21 i više
35. Želite li primiti sažetak rezultata istraživanja, upišite adresu elektroničke pošte na koju želite dobiti elektronički dokument:

Odgovori ispitanika prikupljali su se deset mjeseci zbog iznimno malenog interesa izvoznika za sudjelovanje u anketnom istraživanju, odnosno za odgovaranje na anketni upitnik. Udruga hrvatskih izvoznika istraživanje nije podržala, odnosno nije željela proslijediti tvrtkama članicama poveznicu na internetsku anketu. Prema očekivanju autora doktorskog rada, upravo je ta udruga trebala biti najzainteresiranija za rezultate istraživanja jer bi nakon obrađenih podataka raspolagali argumentiranim informacijama na temelju kojih bi mogli utemeljeno tražiti poduzimanje odgovarajućih mjera od Vlade RH. Možda su ispitanici odustajali od ispunjavanja anketnog upitnika zato što su procijenili da odgovaranje na 35 pitanja zahtijeva previše vremena premda je procijenjeno vrijeme potrebno za ispunjavanja anketnog upitnika tri minute, što je i navedeno u njezinu uvodnom dijelu. Možda jer su procijenili da rezultati istraživanja ne bi doveli do promjena rada hrvatske gospodarske diplomacije.

Prosječno je u tjednu na anketni upitnik odgovaralo tek nekoliko ispitanika. Najvjerojatnije zato što je autor doktorskog rada podatke prikupljao terenski, odlaskom do predstavnika tvrtki izvoznika koji su njemu ili njegovim kolegama bili poznati. Za potrebe istraživanja u doktorskome radu obrađene su vrijednosti 107 odgovora na anketni upitnik o stavovima izvoznika o važnosti, odnosno vrijednosti izabranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

4.2. Istraživačke metode

U doktorskome su radu stavovi izvoznika, odnosno prikupljeni odgovori ispitanika, obrađivani i prezentirani primjenom više znanstveno-istraživačkih metoda. Razdiobe za svaku nezavisnu varijablu istraživanja opisane su u tablicama apsolutnim i relativnim vrijednostima frekvencija ponuđenih odgovora na anketna pitanja. Razdiobe za svaku zavisnu varijablu istraživanja opisane su grafički histogramima koji sadrže i krivulje normalne, odnosno Gaussove distribucije i u tablicama vrijednostima 13 pokazatelja deskriptivne statistike koji obuhvaćaju broj opažanja, minimuma, maksimuma, donjega i gornjega kvartila, medijana, interkvartila, varijance aritmetičke sredine, standardne devijacije te koeficijenta kvartilne devijacije, varijacije i asimetrije razdiobe odgovora ispitanika. Nadalje, za svaku nezavisnu varijablu istraživanja u tablicama su prikazane apsolutne i relativne vrijednosti frekvencija zastupljenih odgovora dodatno razdijeljenih prema NKD-u ispitanika te prema udjelima prihoda koje ispitanici ostvaruju od izvoza. Za izvoznike koji prema NKD-u pripadaju u prerađivačku industriju i za izvoznike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

izdvojeno su opisani njihovi stavovi, odnosno vrijednosti apsolutnih i relativnih frekvencija odgovora za svaku nezavisnu varijablu istraživanja.

Histogrami koji sadrže krivulje normalne distribucije izrađivani su u informatičkom programu Statistica 10. Odabrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike izračunavane su u informatičkom programu MS Excel. Modeliranja za sva tri u doktorskome radu definirana modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije provedena su korištenjem metode analiza varijanci pa izdvajanjem onih pet odgovora koji su imali najveće vrijednosti aritmetičke sredine i istovremeno najmanje vrijednosti koeficijenta varijacije. Taj je postupak proveden korištenjem informatičkog programa MS Excel. Isti su modeli definirani i primjenom metode implementacije funkcije kvalitete (engl. *Quality Function Deployment*). Izračuni su također provedeni s pomoću informatičkog programa MS Excel.

Dokazivost obje u doktorskome radu postavljene hipoteze testirana je korištenjem metode χ^2 testa. Za obje hipoteze definirane su po tri pomoćne hipoteze. Hipoteze se smatraju nedvojbeno potvrđenima u slučaju kada su sve tri pomoćne hipoteze trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima. Izračuni su provedeni korištenjem informatičkog programa MS Excel. Isti je program korišten i za utvrđivanje relevantnosti atributa, odnosno doprinosa svake zavisne i nezavisne varijable istraživanja za dvije odabrane ciljne zavisne varijable istraživanja primjenom metoda „težina dokaza“ (engl. *Weight of Evidence*) i „vrijednost informacija“ (engl. *Information Value*).

4.2.1. Srednje vrijednosti i mjere disperzije

Srednje vrijednosti ili mjere centralne tendencije su vrijednosti kojima se opisuju uređeni statistički skupovi podataka. To su vrijednosti oko kojih se gomilaju članovi statističkih skupova podataka. Klasificiraju se na potpune i položajne srednje vrijednosti. Potpune srednje vrijednosti izračunavaju se na temelju svih članova statističkih skupova podataka. Vrijednosti položajnih srednjih vrijednosti određene su položajem unutar statističkih skupova podataka (Papić, 2014, str. 81). U doktorskome su radu razdiobe odgovora ispitanika opisivane vrijednostima aritmetičkih sredina kao potpunih srednjih vrijednosti te medijana, donjih i gornjih kvartila kao položajnih srednjih vrijednosti.

Aritmetička sredina predstavlja najčešće korištenu potpunu srednju vrijednost za opisivanje statističkih skupova podataka. Izravnava apsolutne razlike unutar podataka statističkih skupova. Izražava se kao omjer zbroja svih vrijednosti opažanja i broja opažanja. Izračunava

se formulom $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$. Vrijednost aritmetičke sredine sama nije dovoljna za precizan opis statističkih skupova podataka. Uobičajeno je da se uz vrijednost aritmetičke sredine navode i vrijednosti standardne devijacije i koeficijenta varijacije.

Položajne mjere odnose se na veličine koje u uređenim statističkim skupovima podataka niz članova poredanih od najmanjeg do najvećeg dijele u određenim omjerima. Najčešće korištene položajne mjere za opisivanje uređenih statističkih skupova podataka su medijan te donji i gornji kvartil.

Medijan je položajna srednja vrijednosti koja niz članova uređenoga statističkog skupa podataka dijeli na dvije jednake skupine podataka pri čemu prva skupina obuhvaća podatke koji imaju vrijednosti manje ili jednake od vrijednosti medijana, a druga skupina obuhvaća podatke koji imaju vrijednosti jednake ili veće od vrijednosti medijana.

Donji ili prvi kvartil je položajna mjera koja niz članova uređenoga statističkog skupa podataka dijeli u dvije po broju članova nejednake skupine podataka pri čemu prva skupina obuhvaća četvrtinu podataka koji imaju vrijednosti obilježja jednake ili manje od vrijednosti donjeg kvartila, a druga skupina obuhvaća preostale tri četvrtine podataka koji imaju vrijednosti obilježja jednake ili veće od vrijednosti donjeg kvartila.

Gornji ili treći kvartil je položajna mjera koja niz članova uređenog statističkog skupa podataka dijeli u dvije po broju članova nejednake skupine podataka pri čemu prva skupina obuhvaća tri četvrtine podataka koji imaju vrijednosti obilježja manje ili jednake od vrijednosti gornjeg kvartila, a druga skupina obuhvaća preostalu četvrtinu podatka koji imaju vrijednosti obilježja jednake ili veće od vrijednosti gornjeg kvartila (Šošić i Serdar, 1995, str. 49-51) (Papić, 2014, str. 92).

Mjere disperzije odnose se na veličine kojima se opisuje varijabilnost niza članova uređenoga statističkog skupa podataka jednom vrijednošću. Najčešće korištene mjere disperzije za opisivanje uređenih statističkih skupova podataka su interkvartil, koeficijent kvartilne devijacije, varijanca, standardna devijacija i koeficijent varijacije. U doktorskom su radu razdiobe odgovora ispitanika opisivane vrijednostima mjera disperzije koje se odnose na interkvartile, koeficijente kvartilne devijacije, standardne devijacije, varijance i koeficijente varijacije

Interkvartil je mjera raspona varijacije središnjih 50 % niza članova poredanih od najmanjega do najvećega. Izračunava se kao razlika vrijednosti gornjega i donjega kvartila (Šošić i Serdar, 1995, str. 49-52). Koeficijent kvartilne devijacije je mjera disperzije središnjih 50 % elemenata uređenoga statističkog skupa podataka. Koeficijent kvartilne devijacije izračunava se prema formuli $V_q = (Q_3 - Q_1)/(Q_3 + Q_1)$ gdje se Q_3 odnosi na vrijednost gornjega kvartila, a Q_1 na vrijednost donjega kvartila (Papić, 2014, str. 81) (Rozga i Grčić, 2009, str. 55).

Standardna devijacija je apsolutna mjera disperzije, odnosno "prosječno odstupanje aritmetičke sredine vrijednosti numeričke varijable od njezine aritmetičke sredine" (Šošić i Serdar, 1995, str. 63). Standardna je devijacija pozitivna vrijednost drugoga korijena varijance

i izračunava se formulom $s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$ (Papić, 2014, str. 103).

Varijanca predstavlja prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine, odnosno "aritmetičku sredinu kvadrata odstupanja vrijednosti numeričke varijable od njezine aritmetičke sredine" (Šošić i Serdar, 1995, str. 61). Izračunava se formulom $s^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n-1}$ (Papić, 2014, str. 102).

Koeficijent varijacije je relativna mjera disperzije i predstavlja omjer vrijednosti standardne devijacije uzorka sa srednjom vrijednosti podataka u uzorku. Izračunava se korištenjem formule $V = \frac{s}{\bar{x}} \cdot 100 \%$ (Papić, 2014, str. 103).

U doktorskome su radu razdiobe odgovora ispitanika opisivane i mjerom rasporeda članova statističkog skupa podataka prema osi simetrije, odnosno vrijednostima koeficijenata asimetrije. Koeficijent asimetrije za podatke koji su razvrstani izračunava se prema formuli

$$\mu_3 = \frac{\sum_{i=1}^k f_i (x_i - \bar{x})^3}{N}, N = \sum_{i=1}^k f_i \text{ (Šošić \& Serdar, 1995, str. 71).}$$

Vrijednosti svih opisanih pokazatelja deskriptivne statistike, osim interkvartila i koeficijenta kvartilne devijacije u doktorskome su radu izračunavane korištenjem u MS Excel ugrađene funkcije "Descriptive Statistics" unutar skupine funkcija "DATA ANALYSIS". Vrijednosti interkvartila i koeficijenata kvartilne devijacije izračunavani su prema naznačenim formulama korištenjem MS Excela.

4.2.2. Hi kvadrat (χ^2) test

Najprimjenjivija neparametarska metoda za analiziranje kvantitativnih podataka je χ^2 -test. Koristi se radi utvrđivanja razine značajnosti razlika između opaženih i očekivanih vrijednosti. Njome se može, iako je neparametarska metoda, procjenjivati normalnost razdioba. Papić navodi da je primjena metode ograničena na slučajeve kada su podaci distribuirani u tri do šest kategorija uz uvjet da su intervali jednaki (Papić, 2014, str. 236). Kako se u doktorskom radu istražuju podaci o razinama utjecaja influencera na odluke o kupovanju u pet jednakih intervala, odnosno kategorija od "potpuno se ne slažem" do "potpuno se slažem" primjena te metode je prikladna. Formula prema kojoj se test provodi je:
$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \frac{(f_o - f_t)^2}{f_t}$$
 pri čemu se f_o odnosi na opažene, odnosno empirijske frekvencije, a f_t na očekivane, odnosno teorijske frekvencije. Vrijednost r odnosi se na broj parova. Izračunata vrijednost χ^2 uspoređuje se s graničnim vrijednostima navedenima u tablicama za svaki stupanj slobode i razinu značajnosti. Stupanj slobode izračunava se kao $r - 1$, odnosno broj parova umanjen za jedan. U tablicama su granične vrijednosti navedene za različite razine značajnosti. Najčešće se koriste razine značajnosti "p" = 0,05 što odgovara značajnosti od 5 % ili "p" = 0,01 što odgovara značajnosti od 1 % u slučajevima kada se želi primijeniti stroži test značajnosti razlike opaženih i očekivanih vrijednosti. Papić navodi da su očekivane vrijednosti normalne razdiobe za I. i V. kategoriju 3,59 %, za II. i IV. kategoriju 23,84 %, a za III., odnosno središnju kategoriju 45,14 % (Papić, 2014, str. 237). Dakle, očekivane se vrijednosti normalne distribucije za svaku kategoriju izračunavaju kao naznačeni postotak od ukupnoga broja opaženih frekvencija istraživane skupine podataka. U doktorskom radu izračuni svih vrijednosti u χ^2 testovima provedeni korištenjem proračunskih tablica koje su izrađene u MS Excelu prema navedenom matematičkom opisu metode, odnosno formulama. Dodatno, u proračunskim tablicama izračunavane su i vrijednosti "p" korištenjem u MS Excel ugrađene funkcije "CHISQ.TEST".

U slučaju kada je vrijednost χ^2 testa veća od granične, a koje su navedene u tablicama za svaki stupanj slobode i razinu značajnosti izračuna, izvodi se zaključak da postoji statistički značajna razlika promatrane razdiobe u odnosu na očekivanu normalnu, odnosno Gaussovu, razdiobu. U tom se slučaju nulta hipoteza treba smatrati opovrgnutom. Ako je nulta hipoteza opovrgnuta, vrijednost aritmetičke sredine upućuje na to može li se ili ne alternativna hipoteza smatrati nedvojbeno potvrđenom. U slučaju ako vrijednost aritmetičke sredine upućuje na to

da je većina ispitanika u istraživanju provedenom za potrebe izrade doktorskog rada razinu slaganja s pretpostavkom iz anketnog pitanja ocijenilo odgovorima "Važno mi je da to radi" i "Iznimno mi je važno da to radi" izvodi se zaključak da se alternativna hipoteza treba smatrati nedvojbeno potvrđenom.

4.2.3. Analiza relevantnosti atributa

Metodom analize relevantnosti atributa utvrđuje se vrijednost jačine utjecaja svake varijable iz uzorka na ciljnu varijablu. Ta se metoda najčešće primjenjuje za potrebe izrade prognostičkih modela kada ciljna varijabla može imati dvije ili više vrijednosti. Primjena metode podrazumijeva izračune vrijednosti dviju varijabli: „težina dokaza“ (engl. *Weight of Evidence*) i „vrijednost informacija“ (engl. *Information Value*).

U istraživanju koje je provedeno za potrebe izrade doktorskog rada ciljne varijable su stavovi hrvatskih izvoznika o važnosti aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koja se odnosi na proaktivno prikupljanje podataka o običajima i vrijednosnim sustavima stanovnika države primateljice i o očekivanim učincima primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije na povećanje hrvatskoga izvoza.

Vrijednost varijable „težina dokaza“ izračunava se prema formuli: $WoE = \ln\left(\frac{D_{nc}}{D_c}\right)$. Dakle, vrijednost varijable „težina dokaza“ predstavlja prirodni logaritam omjera postotaka između poželjnog modaliteta, vrijednosti D_{nc} i nepoželjnog modaliteta, vrijednosti D_c binominalne varijable o važnosti aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koja se odnosi na proaktivno prikupljanje podataka o običajima i vrijednosnim sustavima stanovnika države primateljice i o učincima primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije na povećanje hrvatskoga izvoza. Poželjni se modalitet odnosi na stav hrvatskih izvoznika da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnim sustavima stanovnika države primateljice i da bi primjena predmetnoga modela dovela do povećanja hrvatskoga izvoza, a nepoželjni modalitet predstavlja stav da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnim sustavima stanovnika države primateljice te da se hrvatski izvoz ne bi povećao u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije (Klepac, Kopal i Mršić, 2014) (Sugumaran, Sangaiah i Thangavelu, 2017, str. 141-179).

Vrijednost varijable „vrijednost informacija“ pokazuje koliko svaka promatrana varijabla utječe na ciljnu varijablu. Izračunava se prema formuli: $IV = \sum_{i=1}^m (D_{nc_i} - D_{c_i}) \times W_{oE_i}$. Dakle, vrijednost varijable „vrijednost informacija“ predstavlja sumu svih razlika između omjera postotka poželjnih i nepoželjnih modaliteta pomnoženih s vrijednostima odgovarajuće varijable težine dokaza. Veća vrijednost varijable „vrijednost informacija“ predstavlja veći utjecaj na ciljnu varijablu (Klepac, Kopal, & Mršić, 2014) (Sugumaran, Sangaiah i Thangavelu, 2017, str. 141-179). Izračuni vrijednosti varijabli „težina dokaza“ i „vrijednost informacija“ provedeni su korištenjem informatičkog programa MS Excel prema prethodno u tekstu navedenim formulama.

4.2.4. Analiza varijance – Anova

Analiza varijance je statistički postupak kojim se uspoređuju uzorci podataka pri čemu svaki od promatranih uzoraka podataka čini zaseban skup podataka. U ovome istraživanju uzorke podataka predstavljaju odgovori ispitanika za svako anketno pitanje. Analiziranjem varijance utvrđuje se varijabilnost aritmetičkih sredina promatranih uzoraka, odnosno utvrđuje se jesu li aritmetičke sredine uzoraka dovoljno slične da ih se može smatrati uzorkovanim iz iste grupe. Rezultat analize pokazuje može li se varijabilnost aritmetičkih sredina smatrati slučajnima ili promatrani uzorci doista imaju različite vrijednosti aritmetičkih sredina. Moguće je izračunavati t-testove za svaki par aritmetičkih sredina, odnosno postoji li između njih statistički značajna razlika njihovih aritmetičkih sredina. Međutim, povećanjem broja uzoraka, odnosno aritmetičkih sredina povećava se i broj t-odnosa, a samim time dolazi i do povećavanja razine značajnosti (Petz, Kolesarić i Ivanec, Petzova statistika, 2012, str. 223).

Analize varijanci u doktorskom radu su obavljane korištenjem u MS Excel ugrađene funkcije Anova: Single Factor unutar skupine funkcija DATA ANALYSIS. Taj test izračunava vrijednost "p" koja upućuje na to je li razlika varijanci između uzoraka statistički značajna. Osim toga izračun sadrži prikaz vrijednosti zbroja svih kvadrata odstupanja "SS" između grupa, unutar grupa i ukupan zbroj svih kvadrata odstupanja. Test, također, sadrži i prikaz vrijednosti prosječnih kvadrata između grupa i unutar grupa "MS", broj stupnjeva slobode "df" između grupa i unutar grupa. Vrijednosti prosječnih kvadrata odstupanja "MS" izračunate su kao omjeri svih kvadrata odstupanja "SS" i stupnja slobode "df". Na kraju, test sadrži izračune vrijednosti "F" i "F" crit te vrijednost "p". Vrijednost "F" odnosi se na omjer prosječnog kvadrata, odnosno varijance između grupa uzoraka "MS" s prosječnim kvadratom,

odnosno varijancom unutar grupe "MS". Vrijednost "F crit" odnosi se na najmanju vrijednost "F" koja potvrđuje da postoji statistički značajna razlika između testiranih uzoraka. Najznačajnija vrijednost u testu je vrijednost "p". Ona upućuje na to postoji li statistički značajna razlika varijanci između promatranih uzoraka. Uobičajeno se koriste dvije granične vrijednosti, odnosno dva kriterija značajnosti. Statistički značajne razlike varijanci su u slučajevima kada je vrijednost "p" < 0,05 za manju značajnost ili kada je "p" < 0,01 za veću statističku značajnost (Papić, 2014, str. 231-232).

4.2.5. Implementacija funkcije kvalitete

Metoda implementacije funkcije kvalitete (engl. *Quality Function Deployment*), poznata i pod nazivom "kuća kvalitete" razvijena je kako bi se što preciznije prepoznali, a kasnije i ispunili zahtjevi kupaca tako da se razvijaju upravo oni proizvodi ili usluge koji najbolje odgovaraju zahtjevima kupaca (Jacobs i Chase, 2016, str. 50). U doktorskom se radu metoda primjenjuje zato što je cilj njezina istraživanja opisati model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije koji bi u obzir uzimao i perspektivu korisnika, odnosno izvoznika o njima prioriternim aktivnostima gospodarske diplomacije. Stoga, primjena metode implementacije funkcije kvalitete osigurava izradu optimalnog modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije u kojem će biti uzeti u obzir i prioriteti izvoznika.

Utvrđivanje prioriteta iz uzoraka podataka ispitanika izračunava se u trećem koraku od ukupno njih sedam u metodi implementacije funkcije kvalitete. Taj korak metode naziva se izračunavanje prioriteta potreba za kvalitetom kupca (engl. *Calculating priority of customer quality needs*). Izračun se provodi korištenjem sljedećih pretpostavki i matematičkih formula: X_i predstavlja trapezoidni neizraziti broj (engl. *Trapezoidal fuzzy number*) $X_i = (c_i, a_i, b_i, d_i)$ pri čemu se vrijednost c_i izračunava korištenjem formule: $c_i = \sum_{j=1}^n \frac{c_{ij}}{n}$, vrijednost a_i korištenjem formule: $a_i = \sum_{j=1}^n \frac{a_{ij}}{n}$, vrijednost b_i korištenjem formule: $b_i = \sum_{j=1}^n \frac{b_{ij}}{n}$ i vrijednost d_i korištenjem formule: $d_i = \sum_{j=1}^n \frac{d_{ij}}{n}$. Prioritet svake potrebe za kvalitetom se izračunava korištenjem formule: $\beta = \left[\sum_{i=1}^m x \sum_{j=1}^n \frac{(a_{ij} - c_{ij})}{[(a_{ij} - c_{ij}) + (b_{ij} - d_{ij})]} \right] / (m \times n)$ (Liang, 2008, str. 44). Izračun prioriteta potreba hrvatskih izvoznika na temelju ponuđenim im aktivnostima hrvatske gospodarske diplomacije na vrednovanje proveden je izradom proračunskih tablica u MS Excelu prema navedenim formulama i prikazan u tablicama

za svaki element predmeta istraživanja, u tri u istraživanju promatrana modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije.

4.3. Opis i analiza razdiobe stavova ispitanika

U ovome se potpoglavlju daje opis i analiza stavova ispitanika istraživanja, hrvatskih izvoznika, za svaki element predmeta istraživanja, odnosno za svako anketno pitanje. Prvih deset tablica prikazuje podatke za nezavisne varijable istraživanja. Te tablice sadrže vrijednosti apsolutnih i relativnih, u postocima, frekvencija razdioba za prvih deset pitanja za svaki ponuđeni odgovor u anketnom pitanju. Nakon opisa razdioba ispitanika prema pravnom obliku, obliku vlasništva, sjedištu, klasifikaciji prema NKD-u, klasifikaciji prema veličini prema godišnjem prihodu, vrijednosti bilance te broju zaposlenih, godinama poslovanja, udjelu prihoda koje ispitanici ostvaruju od izvoza te broja država u koje izvoze slijede grafikoni i tablice koji opisuju stavove ispitanika za svako anketno pitanje koje se odnosi na zavisne varijable istraživanja. Svako se anketno pitanje opisuje trima grafikonima koji sadrže histograme s frekvencijama razdiobe svih te ispitanika čija je djelatnost prema NKD-u prerađivačka i ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Nadalje, opisi za svako anketno pitanje sadrže i tablice s vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike te dva oblika zaokretnih (engl. *Pivot*) tablica koje podatke prikazuju u dvije dimenzije. U prvom obliku zaokretnih tablica vodeća dimenzija je razdioba prema NKD-u. Sekundarna se dimenzija u takvim tablicama odnosi na razinu važnosti promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. U drugom obliku zaokretnih tablica vodeća dimenzija je razdioba prema udjelu prihoda koje ispitanici ostvaruju od izvoza. Sekundarna se dimenzija u takvim tablicama odnosi na razinu važnosti promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Svi su grafikoni i sve tablice tekstualno interpretirane.

Tablica 2. Razdioba ispitanika prema pravnom obliku

Pravni oblik	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.)	3	2,80 %
Obrt	3	2,80 %
Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.)	79	73,83 %
Dioničko društva (d.d.)	22	20,56 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 2. prikazana je razdioba ispitanika prema pravnom obliku. Većina ispitanika, ukupno njih 101, ima pravni oblik društva s ograničenom odgovornošću ili dioničko društvo. Društava s ograničenom odgovornošću je 79, odnosno 73,83 %, dioničkih je društava 22, odnosno 20,56 %. Ispitanika čiji je pravni oblik jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću je 3, odnosno 2,80 % kao i onih kojima je pravni oblik obrt.

Tablica 3. Razdioba ispitanika prema vlasničkoj strukturi

Vlasnička struktura	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Poduzeće u potpunom državnom vlasništvu	2	1,87 %
Poduzeće u većinskom državnom vlasništvu	2	1,87 %
Privatno poduzeće u potpunom domaćem vlasništvu	80	74,77 %
Privatno poduzeće u većinskom domaćem vlasništvu	15	14,02 %
Privatno poduzeće u potpunom inozemnom vlasništvu	6	5,61 %
Privatno poduzeće u većinskom inozemnom vlasništvu	2	1,87 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 3. prikazana je razdioba ispitanika prema vlasničkoj strukturi. Većina ispitanika, ukupno njih 95, su poduzeća u potpunom ili većinskom domaćem vlasništvu. Najviše je privatnih poduzeća, njih 80, odnosno 74,77 % u potpunom domaćem vlasništvu. Privatnih poduzeća u većinskom domaćem vlasništvu je 15, odnosno 14,02 %. Najmanje poduzeća, njih 2, odnosno 1,87 % je u potpunom ili većinskom državnom vlasništvu.

Tablica 4. Razdioba ispitanika prema sjedištu

Županija sjedišta	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Bjelovarsko-bilogorska	7	6,54 %
Brodsko-posavska	1	0,93 %
Dubrovačko-neretvanska	1	0,93 %
Grad Zagreb	48	44,86 %
Karlovačka	2	1,87 %
Koprivničko-križevačka	5	4,67 %
Krapinsko-zagorska	1	0,93 %
Međimurska	4	3,74 %
Primorsko-goranska	1	0,93 %
Sisačko-moslavačka	7	6,54 %
Splitsko-dalmatinska	2	1,87 %
Varaždinska	4	3,74 %
Vukovarsko-srijemska	1	0,93 %
Zagrebačka	23	21,50 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 4. prikazana je razdioba ispitanika prema sjedištu. Većina ispitanika, ukupno njih 71, su poduzeća čije je sjedište u dvije hrvatske županije. U Gradu Zagrebu je njih 48, odnosno 44,86 %, a u Zagrebačkoj ih je županiji 23, odnosno 21,50 %. Ni iz jedne od preostalih županija nije bilo više od 7 ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju.

Tablica 5. Razdioba ispitanika prema NKD-u

Djelatnost prema NKD-u	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 5. prikazana je razdioba ispitanika prema NKD-u. Većina ispitanika, ukupno njih 71, su poduzeća čije su temeljne djelatnosti poslovanja "Informacije i komunikacije", "Prerađivačka industrija" te "Trgovina na veliko i malo". Šesnaest je poduzeća, odnosno 14,95 % kojima je temeljna djelatnost "Informacije i komunikacije". Najviše ispitanika, njih 34, odnosno 31,78 % ima temeljnu djelatnost koja se klasificira kao "Prerađivačka industrija". Druga najzastupljenija skupina ispitanika istraživanja pripada klasi "Trgovina na veliko i malo". U toj ih je skupini 21, odnosno 19,63 %. Iz svih ostalih klasifikacija prema temeljnoj djelatnosti je njih manje od 10. Budući da je u istraživanju najviše ispitanika kojima je temeljna djelatnost "Prerađivačka industrija" razdiobe te skupine ispitanika su u doktorskom radu opisivane zasebno. Nadalje, za tu je skupinu ispitanika u nastavku dokorskog rada predstavljen izdvojeni model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije.

U tablici 6. prikazana je razdioba ispitanika prema ukupnim godišnjim prihodima. Najviše ispitanika, njih 38, odnosno 35,51 % ima ukupne godišnje prihode manje od 2 milijuna €. 28 ispitanika, odnosno 26,17 % ima prihode veće od 2 milijuna €, a manje od 10 milijuna €. Prihode veće od 10 milijuna €, a manje od 50 milijuna € ima 21 ispitanik istraživanja, odnosno 19,63 %. Najmanje ispitanika pripada skupini velikih poduzeća čiji su ukupni godišnji prihodi veći od 50 milijuna €. Njih je 20, odnosno 18,69 %. Može se zaključiti da su u istraživanju skupine ispitanika prema ukupnim godišnjim prihodima podjednako zastupljene.

Tablica 6. Razdioba ispitanika prema ukupnim godišnjim prihodima

Iznos godišnjih prihoda	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Mikro (manji od 2 milijuna €)	38	35,51 %
Malo (veći od 2 milijuna € i manji od 10 milijuna €)	28	26,17 %
Srednje veliko (veći od 10 milijuna € i manji od 50 milijuna €)	21	19,63 %
Veliko poduzeće (veći od 50 milijuna €)	20	18,69 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 7. prikazana je razdioba ispitanika prema knjigovodstvenoj vrijednosti bilance. Najviše ispitanika, njih 37, odnosno 34,58 % ima knjigovodstvenu vrijednost bilance manju od 2 milijuna €. 29 ispitanika, odnosno 27,10 % ima knjigovodstvenu vrijednost bilance veću od 2 milijuna €, a manju od 10 milijuna €. Knjigovodstvenu vrijednost bilance veću od 10 milijuna €, a manju od 43 milijuna € ima 23 ispitanika istraživanja, odnosno 21,50 %. Najmanje ispitanika pripada skupini velikih poduzeća čija je knjigovodstvena vrijednost bilance veća od 43 milijuna €. Njih je 18, odnosno 16,82 %. Može se zaključiti da su u istraživanju skupine ispitanika prema knjigovodstvenoj vrijednosti bilance podjednako zastupljene.

Tablica 7. Razdioba ispitanika prema vrijednosti bilance

Iznos vrijednosti bilance	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Mikro (manji od 2 milijuna €)	37	34,58 %
Malo (veći od 2 milijuna € i manji od 10 milijuna €)	29	27,10 %
Srednje veliko (veći od 10 milijuna € i manji od 43 milijuna €)	23	21,50 %
Veliko poduzeće (veći od 43 milijuna €)	18	16,82 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 8. prikazana je razdioba ispitanika prema broju zaposlenih. Najviše ispitanika, njih 33, odnosno 30,84 % pripada klasi mikro poduzeća jer imaju manje od 10 zaposlenih. Klasi malih poduzeća, jer zapošljavaju više od 10 i manje od 50 zaposlenika, pripada 23 ispitanika, odnosno 21,50 %. U klasi srednje velikih poduzeća, koja zapošljavaju više od 50 i manje od 250 zaposlenika je 25 ispitanika, odnosno njih 23,36 %. Iz klase velikih poduzeća koja zapošljavaju više od 250 zaposlenika je 26 ispitanika, odnosno 24,30 %. Može se zaključiti da su u istraživanju skupine ispitanika prema broju zaposlenih podjednako zastupljene.

Tablica 8. Razdioba ispitanika prema broju zaposlenih

Broj zaposlenih	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Mikro (manje od 10)	33	30,84 %
Malo (više od 10 i manje od 50)	23	21,50 %
Srednje veliko (više od 50 i manje od 250)	25	23,36 %
Veliko poduzeće (više od 250)	26	24,30 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 9. prikazana je razdioba ispitanika prema duljini trajanja poslovanja. Većina ispitanika, ukupno njih 77, odnosno 71,96 % posluje dulje od 10 godina. Prva sljedeća skupina ispitanika prema duljini trajanja poslovanja je ona koja posluje više od 5 godina, a manje od 10. Njih je 15, odnosno 14,02 %. Između dvije i pet godina posluje 10 ispitanika, odnosno 9,35 %. Najmanje zastupljene skupine su one koje posluju najkraće. Između jedne i dvije godine posluje 4 ispitanika, odnosno 3,74 %, a samo 1 ispitanik posluje kraće od godine dana.

Tablica 9. Razdioba ispitanika prema duljini trajanja poslovanja

Razredi broja godina poslovanja	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 – 1 godinu	1	0,93 %
1 – 2 godine	4	3,74 %
2 – 5 godina	10	9,35 %
5 – 10 godina	15	14,02 %
10 i više godina	77	71,96 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 10. prikazana je razdioba ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Najviše ispitanika, njih 37, odnosno 34,58 % pripada skupini koja od izvoza ostvaruje više 50

% prihoda. Sljedeća skupina po broju pripadnika su izvoznici koji od izvoza ostvaruju manje od 10 % prihoda. Njih je 26, odnosno 24,30 %. Zanimljivo je da su istraživanju sudjelovali i ispitanici koji su članovi udruge Hrvatski izvoznici, a uopće ne ostvaruju prihode od izvoza. Takvih je ispitanika 9, odnosno 8,41 %.

Tablica 10. Razdioba ispitanika prema udjelu prihoda od izvoza u ukupnim prihodima

Razredi postotaka udjela prihoda od izvoza	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 11. prikazana je razdioba ispitanika prema broju država u koje izvoze. Najviše ispitanika, njih 39, odnosno 36,45 % pripada skupini ispitanika koji izvoze u jednu, dvije ili tri države. Sljedeća po broju ispitanika je skupina koja izvozi u četiri, pet ili šest država. Njih je 27, odnosno 25,23 %. U skupini koja izvozi u više od 20 država je 17 ispitanika, odnosno 15,89 %. U istraživanju su sudjelovali ispitanici koji ne izvoze iako su članovi udruge "Hrvatski izvoznici".

Tablica 11. Razdioba ispitanika prema broju država u koje izvoze

Razredi broja država u koje izvoze	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0	8	7,48 %
1 – 3	39	36,45 %
4 – 6	27	25,23 %
7 – 10	4	3,74 %
11 – 20	12	11,21 %
21 i više	17	15,89 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

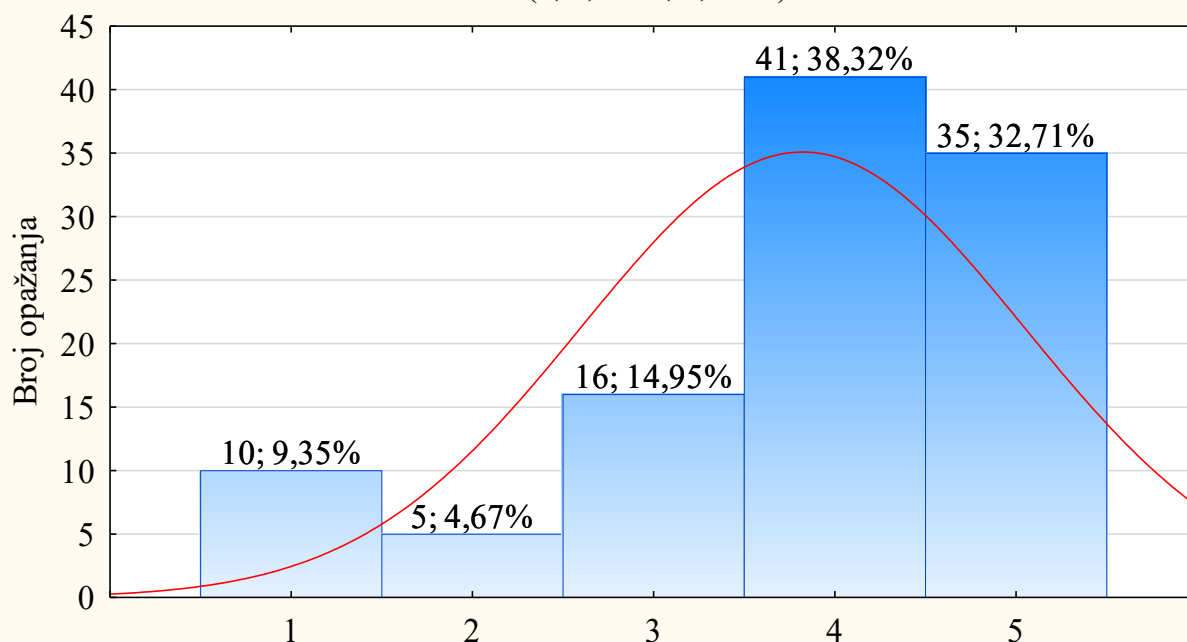
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Prethodnih deset tablica predstavlja razdiobu ispitanika za nezavisne varijable istraživanja. U nastavku slijedi opis stavova ispitanika za zavisne varijable istraživanja. Svaka od tih varijabli je opisana trima grafikonima koja sadrže histograme s frekvencijama svake od pet razina važnosti za promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Na grafikonima je i

krivulja normalne distribucije koja za argumente funkcije koja je prikazuje ima vrijednosti broja opažanja, aritmetičke sredine i standardne devijacije. Iscrtavanje te krivulje omogućuje prikaz koliko se značajno promatrana razdioba razlikuje od Gaussove krivulje. Nadalje, opis svih razdioba obuhvaća tablični prikaz vrijednosti 13 pokazatelja deskriptivne statistike. Na kraju, opis sadrži i tablice u kojima su stavovi ispitanika o važnosti promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije razdijeljeni s obzirom na podjelu ispitanika prema temeljnoj djelatnosti poslovanja u skladu s NKD-om i prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Takvi prikazi razdioba predstavljaju pretpostavke za ostvarivanje cilja istraživanja, odnosno modeliranje triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Osim modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije koji u obzir uzima stavove svih ispitanika istraživanja modeliraju se i modeli na temelju stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija te ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 1. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za sve ispitanike

11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107*1
*normal(x; 3,8037; 1,2165)

1 - potpuno mi je nevažno da to radi, 2 - malo mi je važno da to radi,
3 - nije mi je nevažno, ali niti ni važno da to radi, 4 - važno mi je da to radi,
5 - iznimno mi je važno da to radi

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 1. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Njih 41, odnosno 38,32 % smatra da je to važna aktivnost, a 35, odnosno 32,71 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 16 ispitanika, odnosno 14,65 %. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna, a njih 5 odnosno 4,67 % smatra da im je malo važna.

U tablici 12. su prikazane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost

djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 12. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8037
Varijanca	1,4662
Standardna devijacija	1,2108
Koeficijent varijacije	31,83 %
Koeficijent asimetrije	-1,0563

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora, iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora,

odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost stavova ispitanika umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8037 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4662, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2108. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 31,83 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0563 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 13. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici prema NKD-u

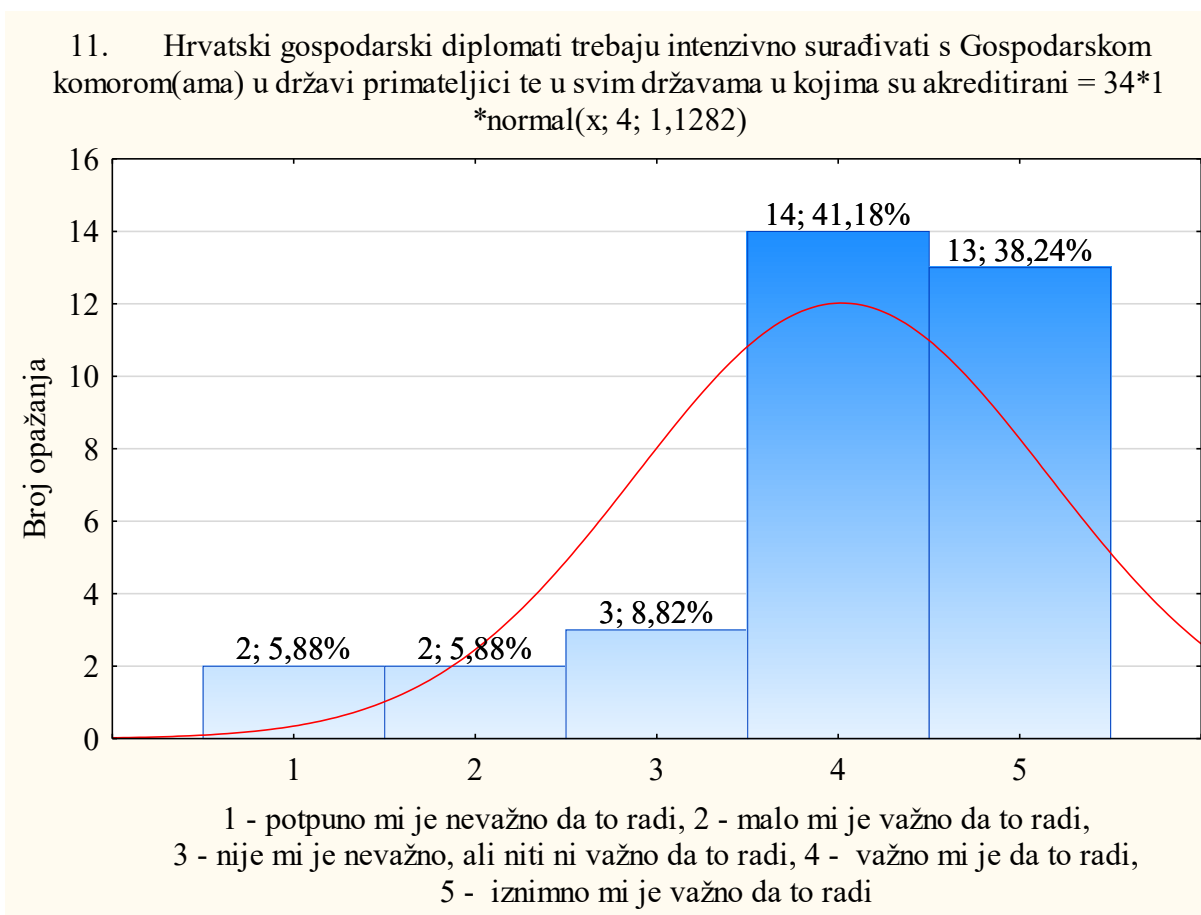
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %

Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	13	12,15 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 13. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 2. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 14. na temelju kojih će se u radu predstaviti model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 2. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 2. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika

smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Njih 14, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 13, odnosno 38,24 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 3 ispitanika, odnosno 8,82 %, 2 ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna ili malo važna.

U tablici 14. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici iz sektora prerađivačke industrije koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*,

nit i mi je važno da to radi te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 14. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,1979
Standardna devijacija	1,0945
Koeficijent varijacije	28,19 %
Koeficijent asimetrije	-1,2278

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *nit i mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1979, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0945. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,20 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora ispitanika kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2278 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 15. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Dakle, promatraju se stavovi ispitanika koji izvozom ostvaruju značajan udjel prihoda.

Ukupne frekvencije razdiobe te dvije skupine ispitanika opisane su grafikonom 3. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 16. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 15. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

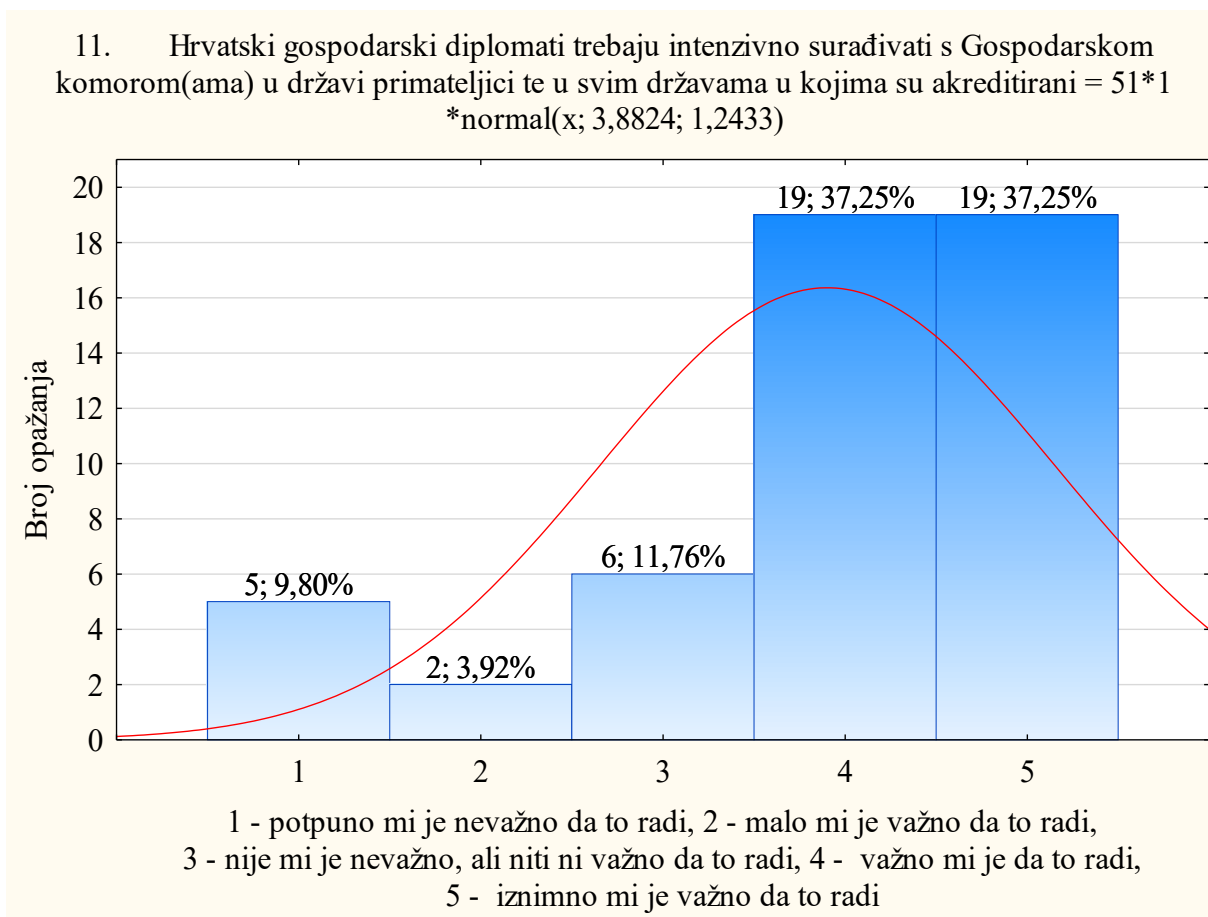
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim приходima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	16	14,95 %
Ukupno		

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 3. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu

suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Njih 19, odnosno 37,25 % smatra da je to važna, Također, isti broj njih smatra da je to iznimno važna aktivnost, hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 6 ispitanika, odnosno 11,76 %. Najmanji broj ispitanika, njih 2, odnosno 3,92 % smatra da im je ta aktivnost malo važna. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % ispitanika smatra da im je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 3. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 16. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom

komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani u državi primateljici ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije intenzivno surađivanje s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3,5 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost

interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,5 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1765 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 16. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani, ispitanici iz skupine s najvećim udjelom izvoza u prihodima	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3,5
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1,5
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1765
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,5459
Standardna devijacija	1,2433
Koeficijent varijacije	32,03 %
Koeficijent asimetrije	-1,1982

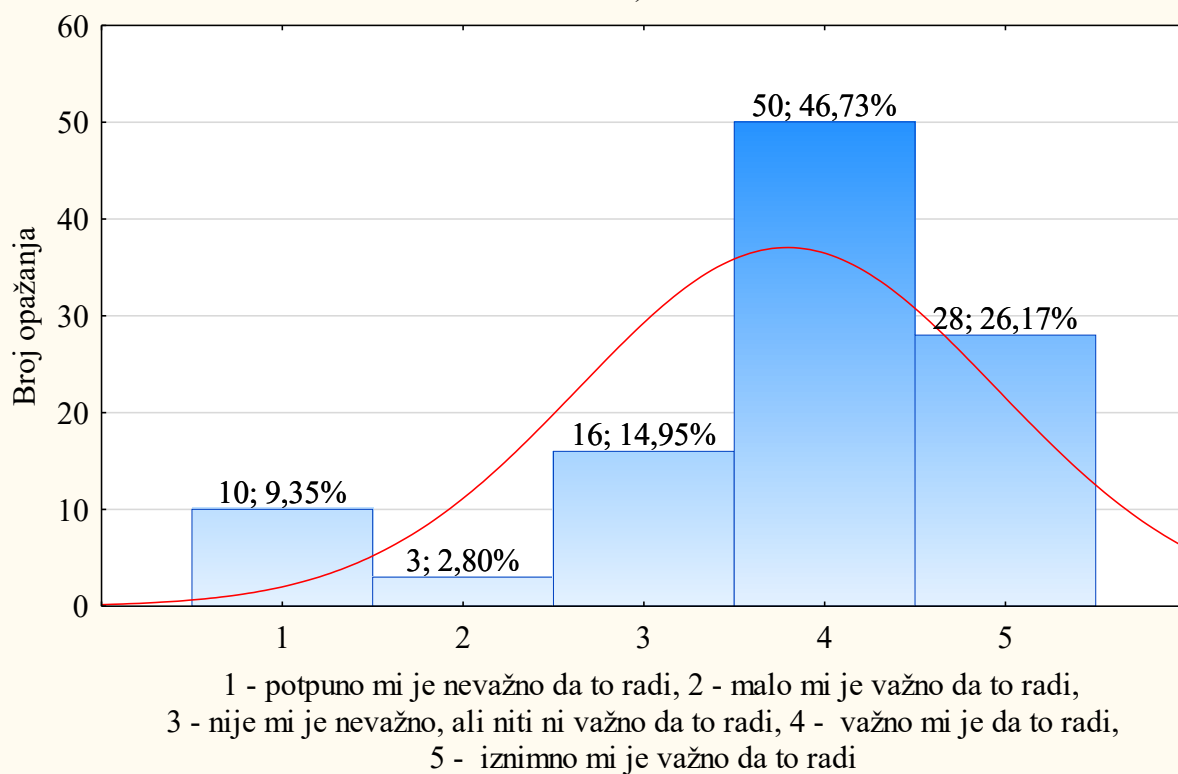
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,5459, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2433. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,03 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored

vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi - 1,1982 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 4. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za sve ispitanike

12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 3,7757; 1,1518)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 4. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici. Njih 50, odnosno 46,73 % smatra da je to važna aktivnost, a 28, odnosno 26,17 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske

gospodarske diplomacije. Njih 16, odnosno 14,95 % ispitanika smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 3 ispitanika, odnosno 2,80 %. Njih 10, odnosno 9,35 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 17. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg

kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 1,1464 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 17. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,7757
Varijanca	1,3142
Standardna devijacija	1,1464
Koeficijent varijacije	30,36 %
Koeficijent asimetrije	-1,1714

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7757 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3142, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi

1,1464. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,36 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1714 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 18. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %

Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	16	14,95 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

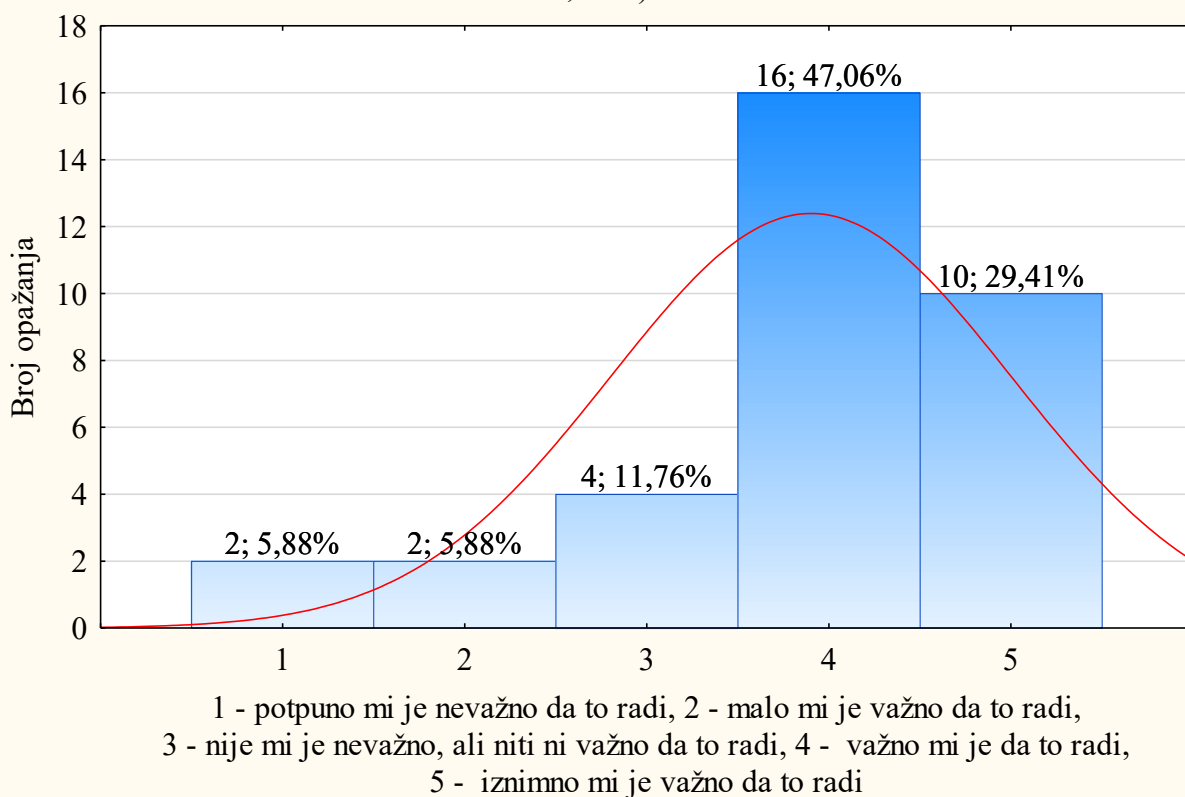
U tablici 18. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 5. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 19. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske

gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 5. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Da je to važna aktivnost smatra 16 ispitanika, odnosno 47,06 %, a 10, odnosno 29,41 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Četiri ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Dva ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna. Također, 2 ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost nevažna.

Grafikon 5. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,8824; 1,0945)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 19. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to*

radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 19. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,1979
Standardna devijacija	1,0945
Koeficijent varijacije	28,19 %
Koeficijent asimetrije	-1,2278

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1979, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0945. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,19 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta

asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2278 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 20. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	13	12,15 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	10	9,35 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %

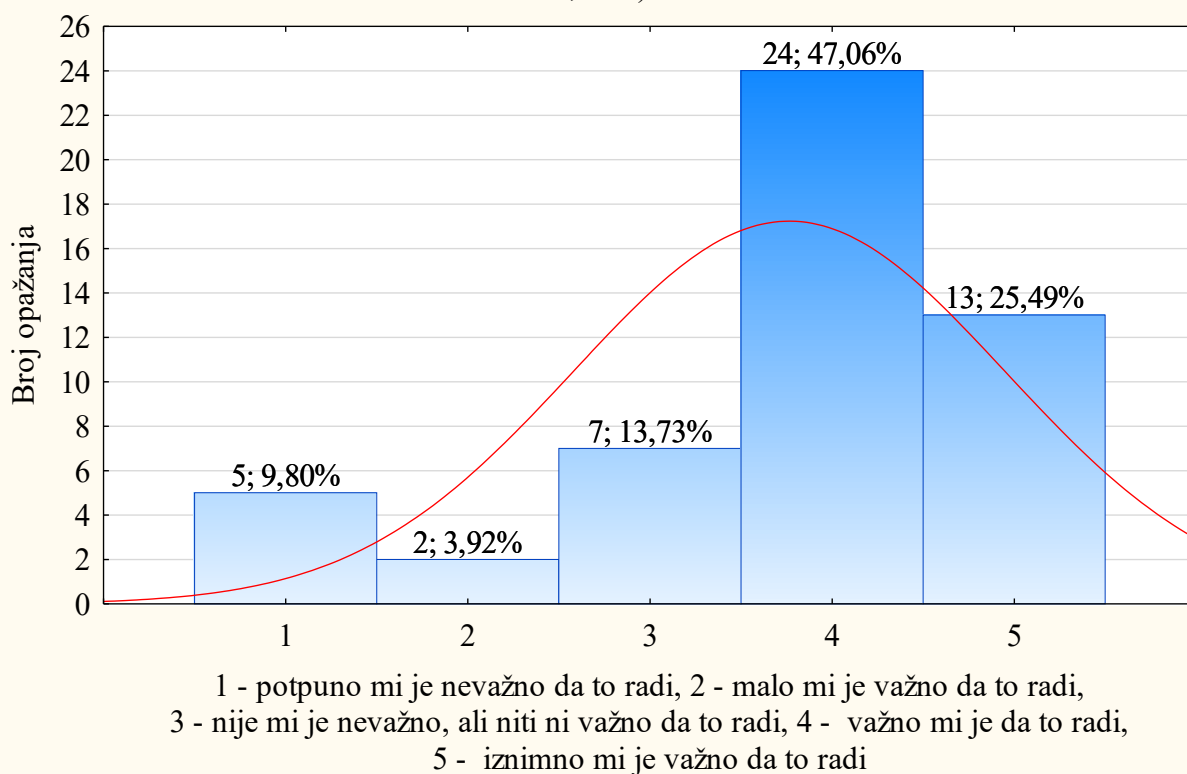
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	12	11,21 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 20. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda.

Grafikon 6. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $51 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 3,7451; 1,1806)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 6. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici. Njih 24, odnosno 47,06 % smatra da je to važna aktivnost, a 13, odnosno 25,49 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Sedam ispitanika, odnosno 13,73 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Dva ispitanika, odnosno 3,92 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 5 ispitanika, odnosno 9,80 %.

U tablici 21. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj

važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4,5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 21. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4,5
Maksimum	5
Interkvartil	1,5
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2000
Aritmetička sredina	3,7451
Varijanca	1,3937
Standardna devijacija	1,1806
Koeficijent varijacije	31,52 %
Koeficijent asimetrije	-1,1496

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,5 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 %

odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2000 što znači da je varijabilnost umjerena.

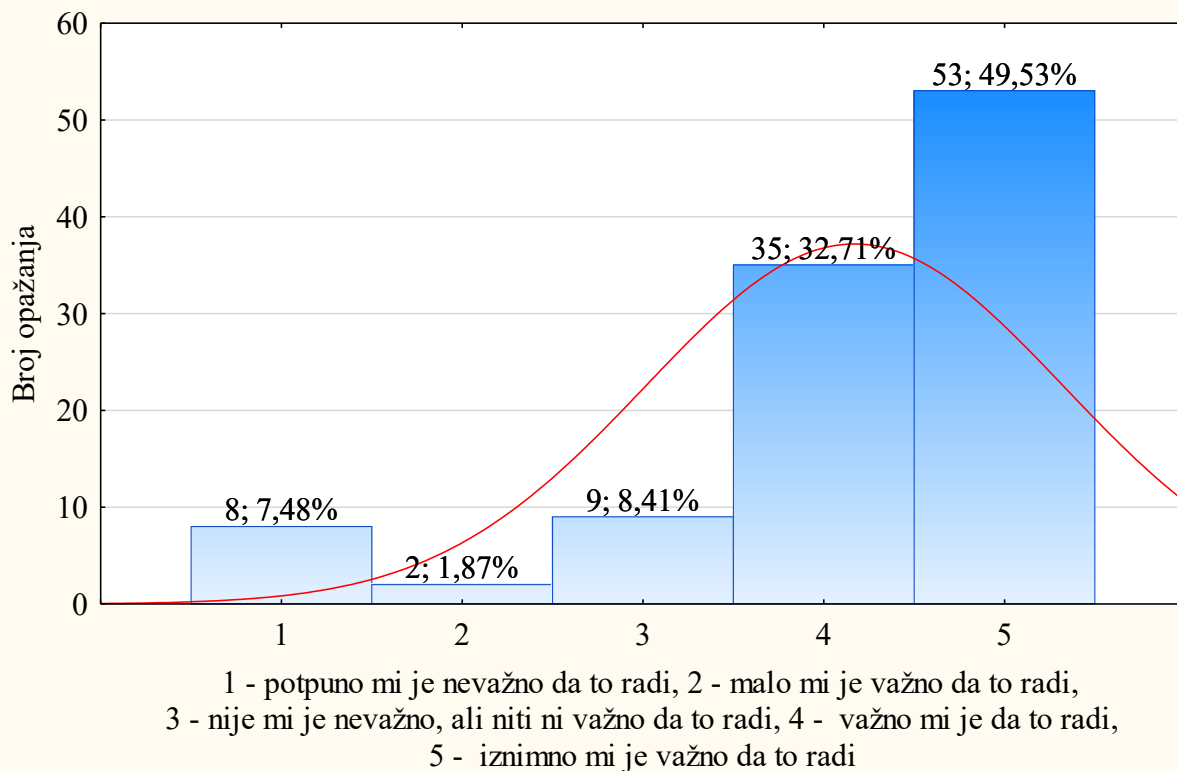
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7451 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3937, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1806. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 31,52 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1496 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 7. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali prikupljati potrebne informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici. Njih 35, odnosno 32,71 % smatra da je to važna aktivnost, a 53, odnosno 49,53 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 8,41 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Dva ispitanika, odnosno 1,87 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 8 ispitanika, odnosno 7,48 %.

Grafikon 7. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 4,1495; 1,1476)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 22. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o

djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 22. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za sve ispitanike

Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,1495
Varijanca	1,3047
Standardna devijacija	1,1423
Koeficijent varijacije	27,53 %
Koeficijent asimetrije	-1,5964

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika

je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,1495 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3047, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1423. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 27,53 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,5964 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 23. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim

običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 8. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 24. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija

Tablica 23. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi prema NKD-u

Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %

Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	15	14,02 %
Iznimno mi je važno da to radi	13	12,15 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

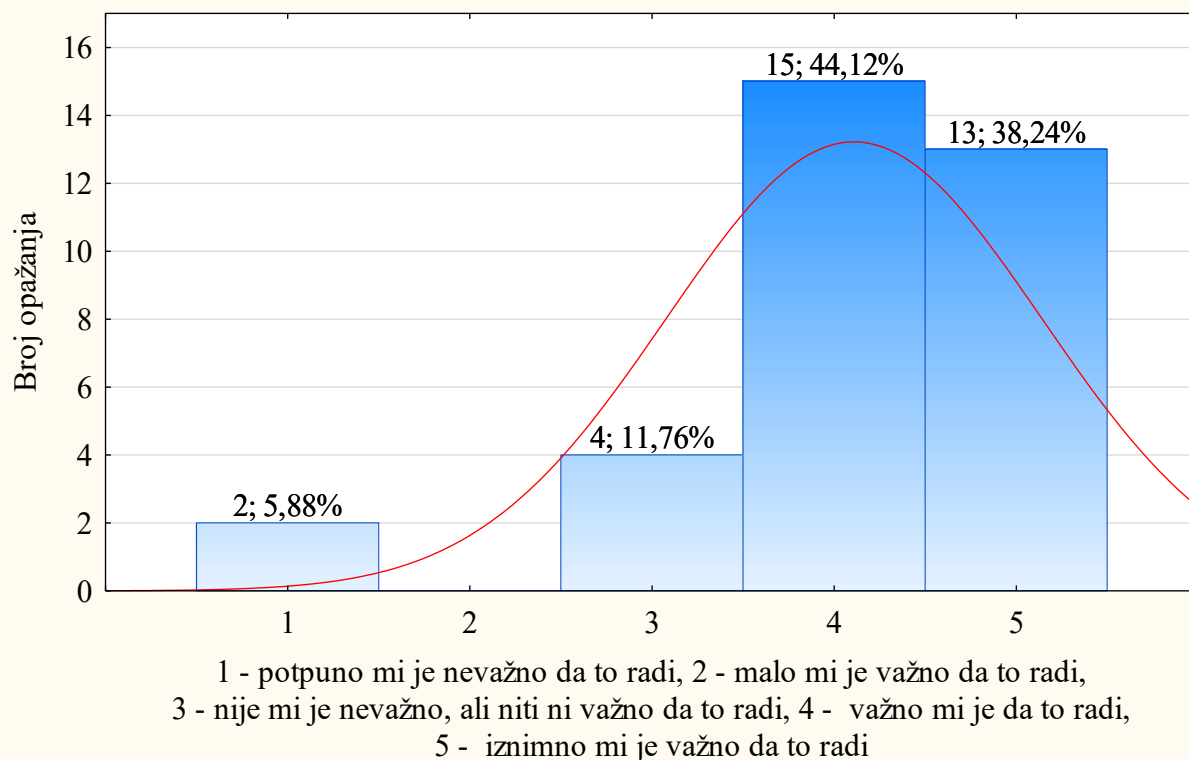
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 8. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali osiguravati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 15, odnosno 44,12 % smatra da je to važna aktivnost, a 13, odnosno 38,24 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Četiri ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %. Ni jedan ispitanik ne smatra da je ta aktivnost nevažna.

U tablici 24. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34.

Grafikon 8. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 34
 $*1 \text{ normal}(x; 4,0882; 1,026)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže

prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 24. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0882
Varijanca	1,0526
Standardna devijacija	1,0260
Koeficijent varijacije	25,10 %
Koeficijent asimetrije	-1,6165

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost

djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0882 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0526, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0260. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 25,10 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ iznosi -1,6165 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 25. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatska gospodarska diplomacija izvozniciima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	15	14,02 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	15	14,02 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

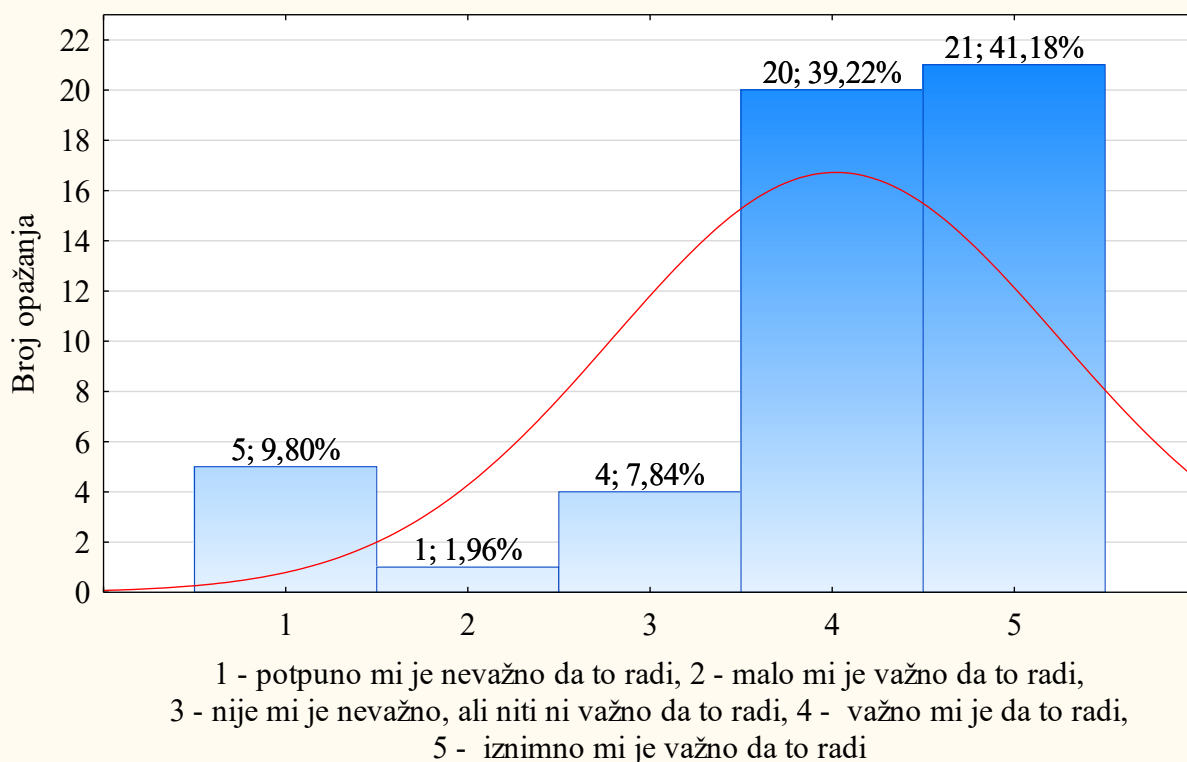
U tablici 25. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su

razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda.

Ukupne frekvencije te dvije skupine ispitanika opisane su grafikonom 9. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 26. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 9. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51
 $*1*normal(x; 4; 1,2166)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 9. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski

diplomati trebali osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici. Njih 20, odnosno 39,22 % smatra da je to važna aktivnost, a 21, odnosno 41,18 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Četiri ispitanika, odnosno 7,84 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Jedan ispitanik, odnosno 1,96 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 5 ispitanika, odnosno 9,80 %.

U tablici 26. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih

informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 26. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0000
Varijanca	1,4800
Standardna devijacija	1,2166
Koeficijent varijacije	30,41 %
Koeficijent asimetrije	-1,4567

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno

relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

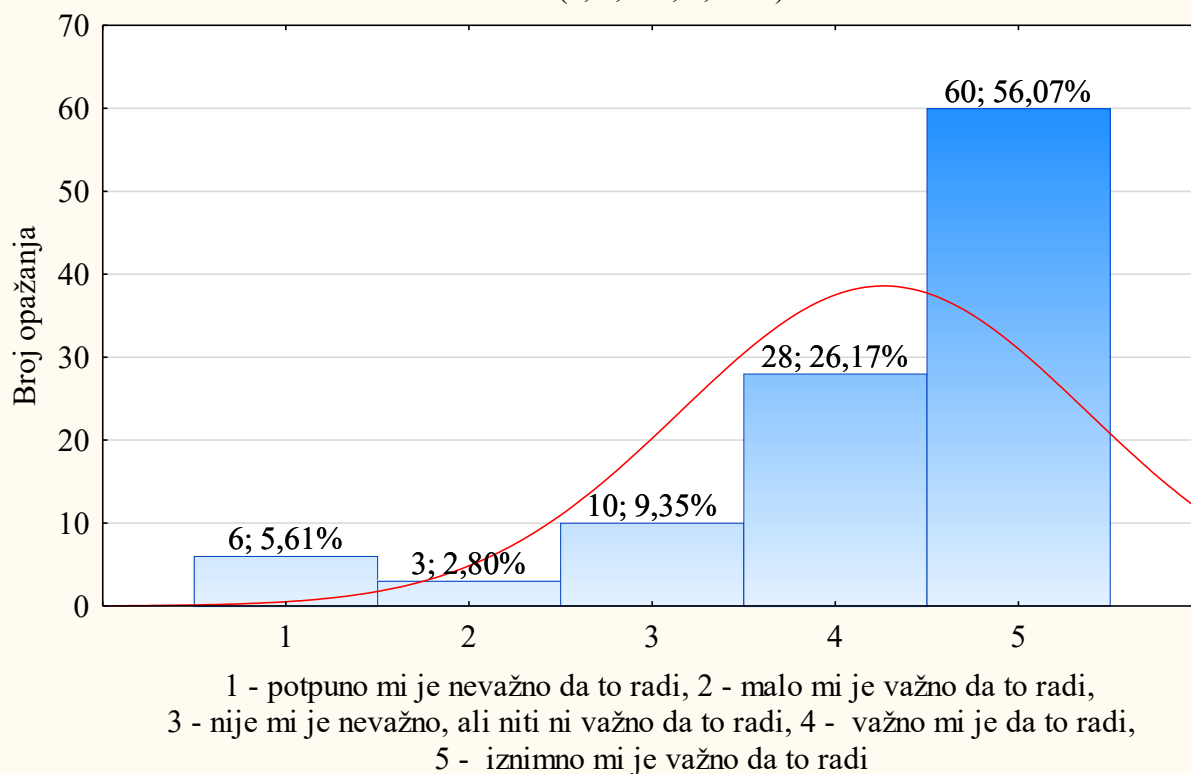
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0000 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4800, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2166. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,41 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,4567 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*

Grafikon 10. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici. Njih 28, odnosno 26,17 % smatra da je to važna aktivnost, a 60, odnosno 56,07 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. 10 ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Tri ispitanika, odnosno 2,80 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 6 ispitanika, odnosno 5,61 %.

Grafikon 10. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za sve ispitanike

14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107
 $*1 \text{ normal}(x; 4,243; 1,1061)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 27. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi

stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 27. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	5
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,2430
Varijanca	1,2120
Standardna devijacija	1,1009
Koeficijent varijacije	25,95 %
Koeficijent asimetrije	-1,6487

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,2430 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2120, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1009. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 25,95 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,6487 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u

državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 28. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 11. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 29. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 28. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %

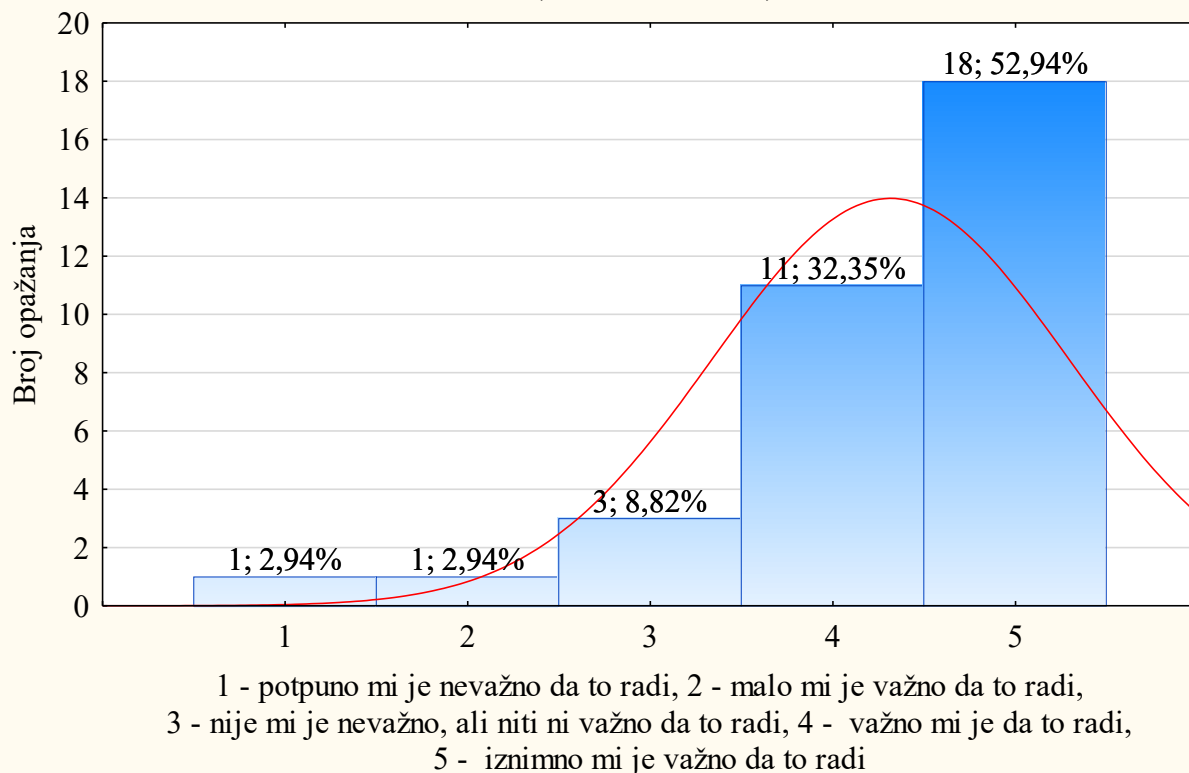
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	18	16,82 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 11. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 11, odnosno 32,35 % smatra da je to važna aktivnost, a 18, odnosno 52,94 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Tri ispitanika, odnosno 8,82 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Također, 1 ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 11. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 34*1
 *normal(x; 4,2941; 0,9701)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 29. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima

zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 29. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	5
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,2941
Varijanca	0,9412
Standardna devijacija	0,9701
Koeficijent varijacije	22,59 %
Koeficijent asimetrije	-1,7021

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,2941 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9412, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9701. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 22,59 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,7021 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u

državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 30. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	12	11,21 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	20	18,69 %
Ukupno	107	100 %

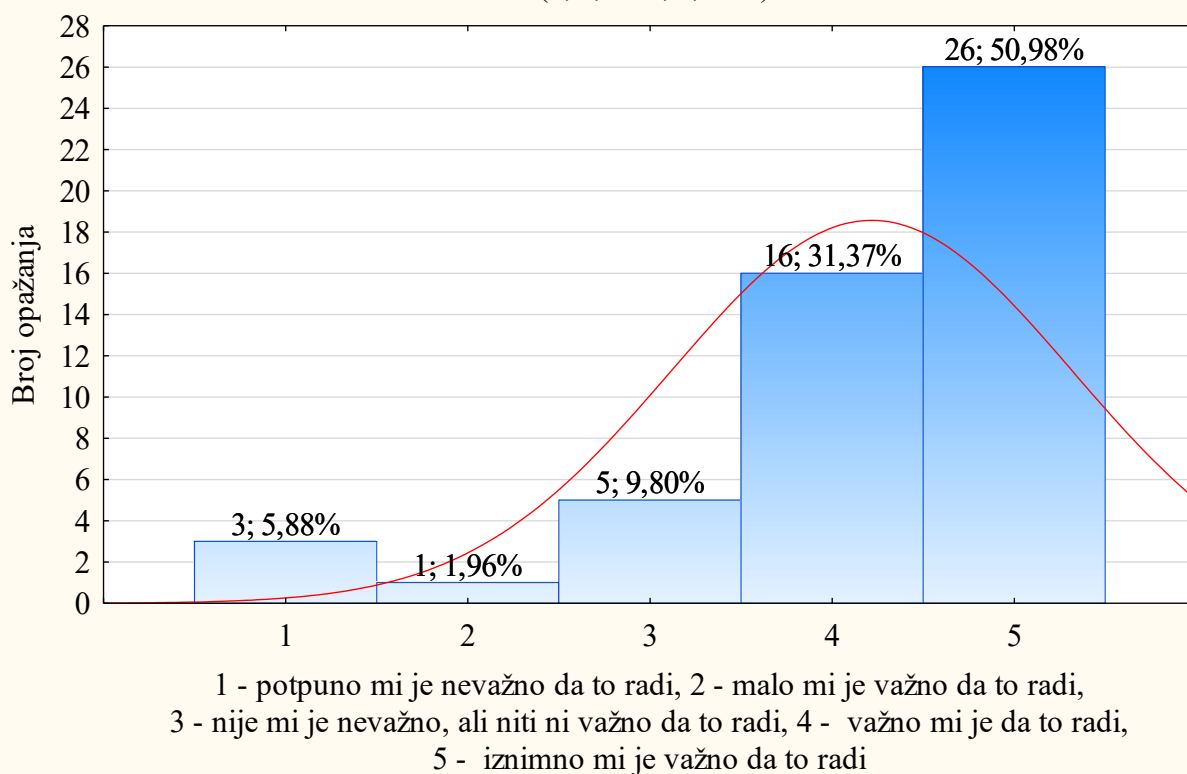
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 30. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od

izvoza. Označene su razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije te dvije skupine ispitanika opisane su grafikonom 12. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 31. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 12. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51*1
*normal(x; 4,1961; 1,0958)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 12. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti

poslovanja u državi primateljici. Njih 16, odnosno 31,37 % smatra da je to važna aktivnost, a 26, odnosno 50,98 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Jedan ispitanik, odnosno 1,96 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 3 ispitanika, odnosno 5,88 %.

U tablici 31. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u

kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 31. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	5
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,1961
Varijanca	1,2008
Standardna devijacija	1,0958
Koeficijent varijacije	26,11 %
Koeficijent asimetrije	-1,6406

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,1961 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2008, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0958. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 26,11 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

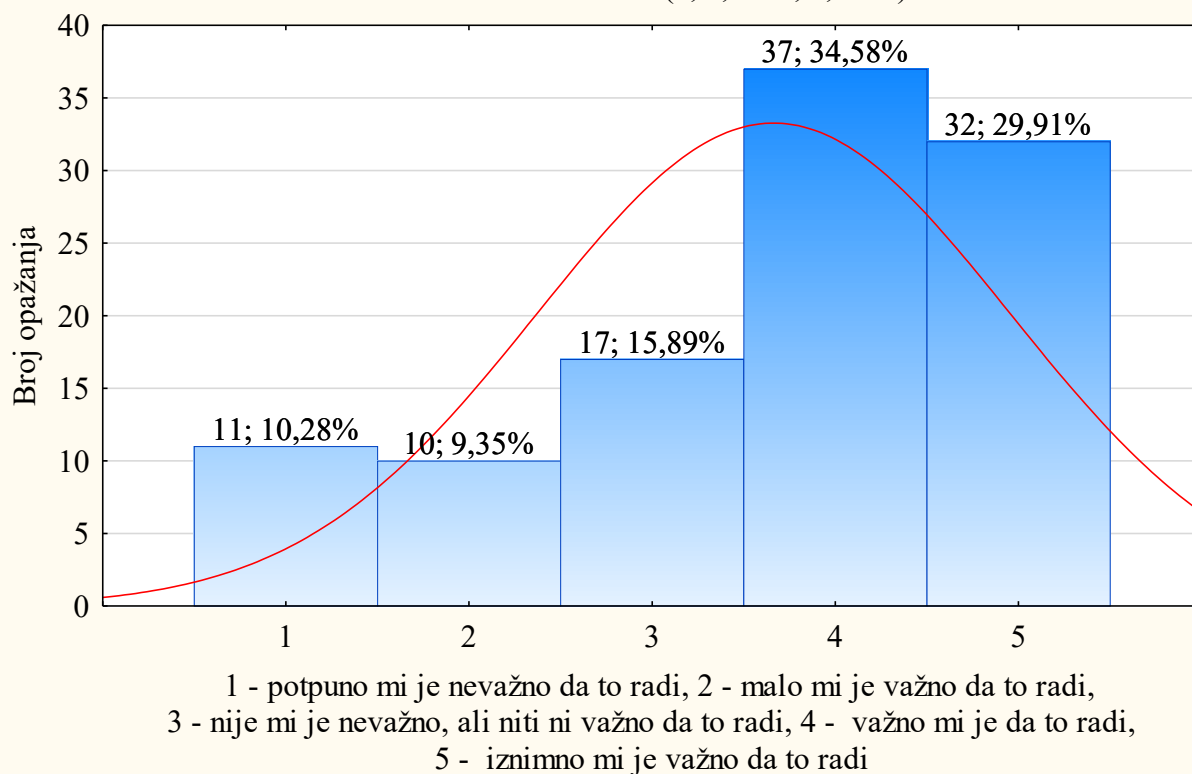
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,6406 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 13. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 37, odnosno 34,58 % smatra da je to važna aktivnost, a 32, odnosno 29,91 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 17 ispitanika, odnosno 15,89 %. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 11, odnosno 1,28 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 13. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 3,6449; 1,2831)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 32. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To

znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 32. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,6449
Varijanca	1,6309
Standardna devijacija	1,2771
Koeficijent varijacije	35,04 %
Koeficijent asimetrije	-0,7796

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6449 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,6309, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2771. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 35,04 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,7796 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz

proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 33. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravlak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %

Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	12	11,21 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

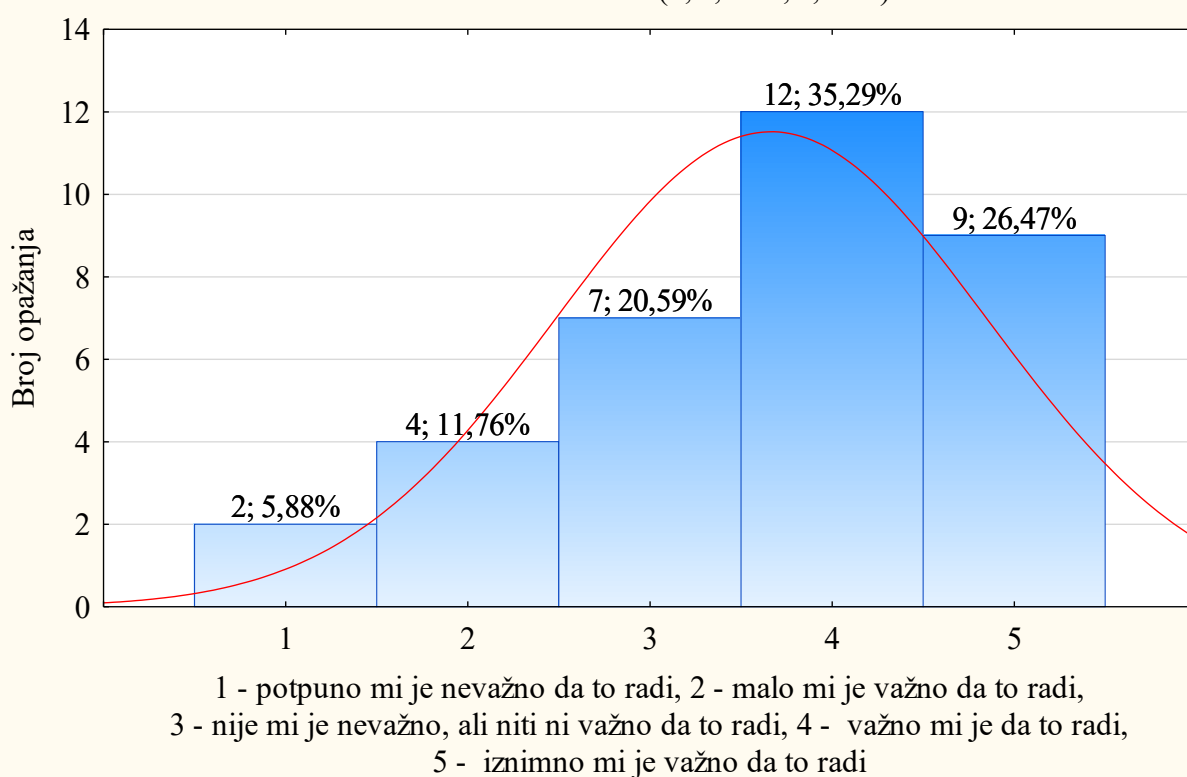
U tablici 33. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 14. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 34. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 14. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi

primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 12, odnosno 35,29 % smatra da je to važna aktivnost, a 9, odnosno 26,47 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. 4 ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Dva ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 14. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,6471; 1,1776)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 34. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani za ispitanike iz prerađivačke industrije. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su

akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4,75 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,75 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2258 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 34. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4,75
Maksimum	5
Interkvartil	1,75
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2258
Aritmetička sredina	3,6471
Varijanca	1,3868
Standardna devijacija	1,1776
Koeficijent varijacije	32,29 %
Koeficijent asimetrije	-0,6713

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6471 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3868, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1776. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,29 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o

planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,6713 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 35. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 15. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 36. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 35. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %

Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Ukupno	107	100 %

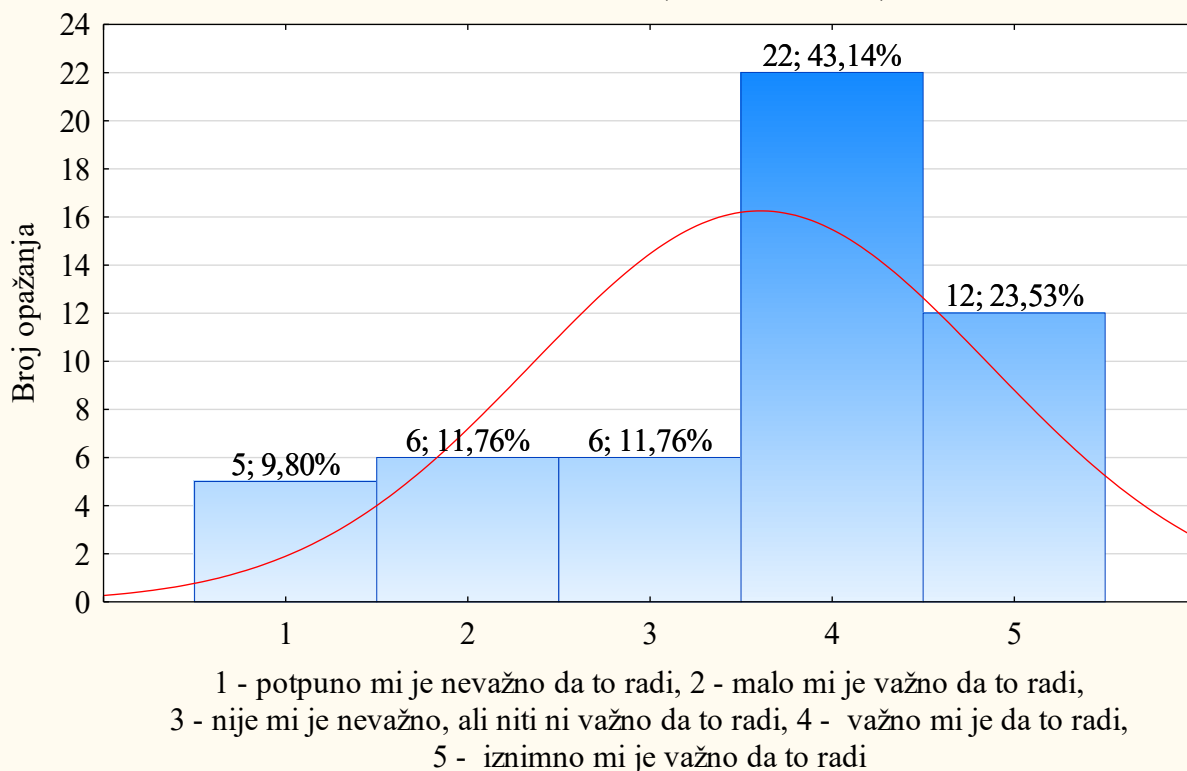
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 15. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova.

Njih 22, odnosno 43,14 % smatra da je to važna aktivnost, a 12, odnosno 23,53 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, smatra ali ni važna 6 ispitanika, odnosno 11,76 %. Također, 6 ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 15. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,5882; 1,2518)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 36. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno*

mi je važno da to radi. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi.* Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi.*

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi.* Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi.* Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 36. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,5882
Varijanca	1,5671
Standardna devijacija	1,2518
Koeficijent varijacije	34,89 %
Koeficijent asimetrije	-0,8134

Izvor: Istraživanje i obrada autora

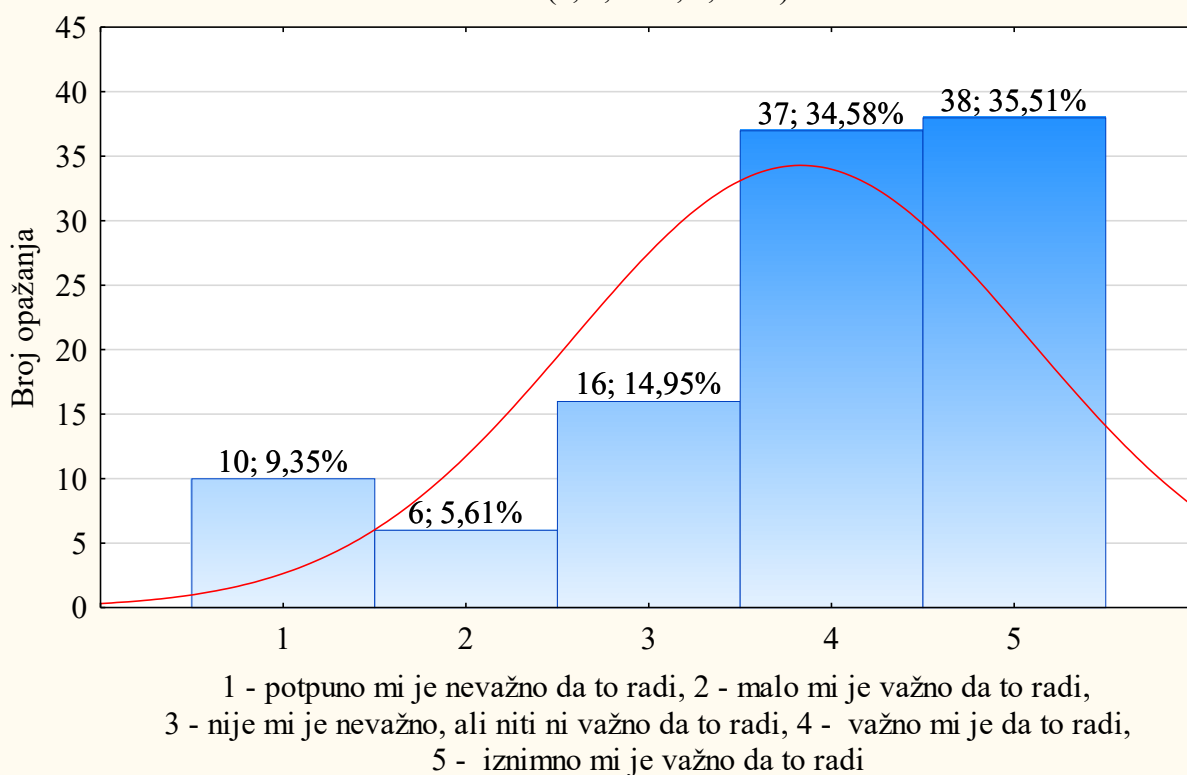
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,5882 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,5671, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2518. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 34,89 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,8134 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika

važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 16. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti tenderima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107
*1*normal(x; 3,8131; 1,2448)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 16. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 37, odnosno 34,58 % smatra da je to važna aktivnost, a 38, odnosno 35,51 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 16 ispitanika, odnosno 14,95 %. Šest ispitanika,

odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 10, odnosno 9,35 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 37. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te

Iznimno mi je važno da to radi. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 37. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8131
Varijanca	1,5352
Standardna devijacija	1,2390
Koeficijent varijacije	32,49 %
Koeficijent asimetrije	-1,0126

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8131 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je*

važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,5352, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2390. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,49 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0126 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 38. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %

Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	15	14,02 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %

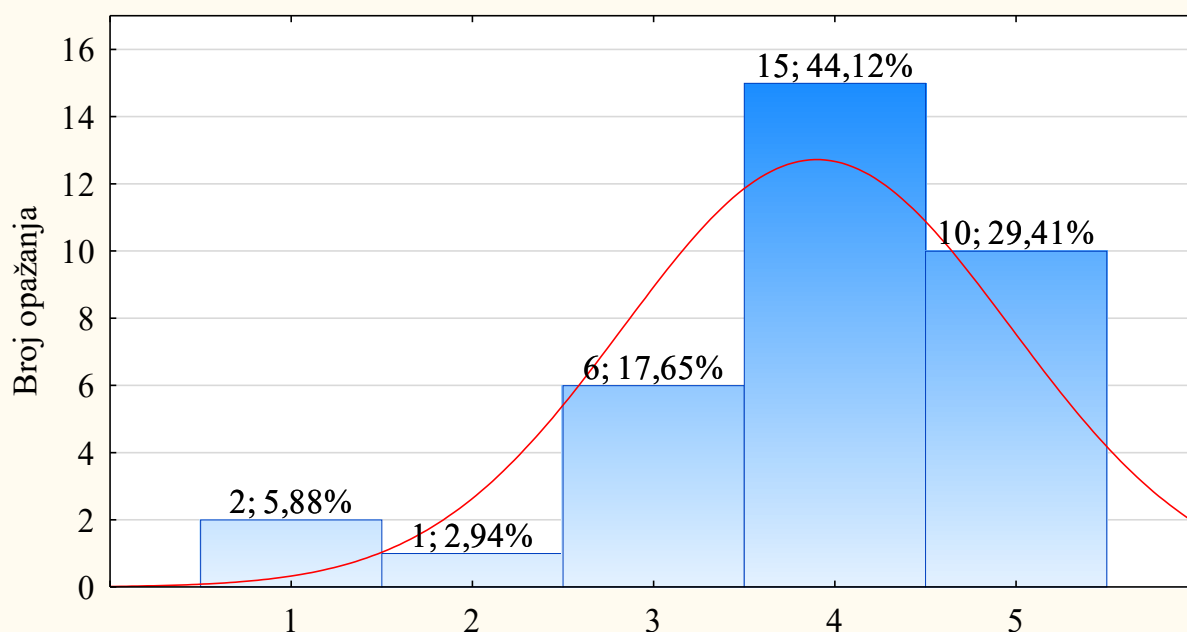
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 38. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u.

Grafikon 17. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti tenderima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
 $= 34 * 1 * \text{normal}(x; 3,8824; 1,0664)$

1 - potpuno mi je nevažno da to radi, 2 - malo mi je važno da to radi,
3 - nije mi je nevažno, ali niti ni važno da to radi, 4 - važno mi je da to radi,
5 - iznimno mi je važno da to radi

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 17. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 15, odnosno 44,12 % smatra da je to važna aktivnost, a 10, odnosno 29,41 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Šest ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %.

U tablici 39. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3,25 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 %

ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 39. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama gdje su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3,25
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1,75
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2121
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,1373
Standardna devijacija	1,0664
Koeficijent varijacije	27,47 %
Koeficijent asimetrije	-1,1867

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora

iznosi 1,75 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2121 što znači da je varijabilnost umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1373, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0664. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 27,47 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1867 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 40. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 18. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 41. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model

mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 40. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %

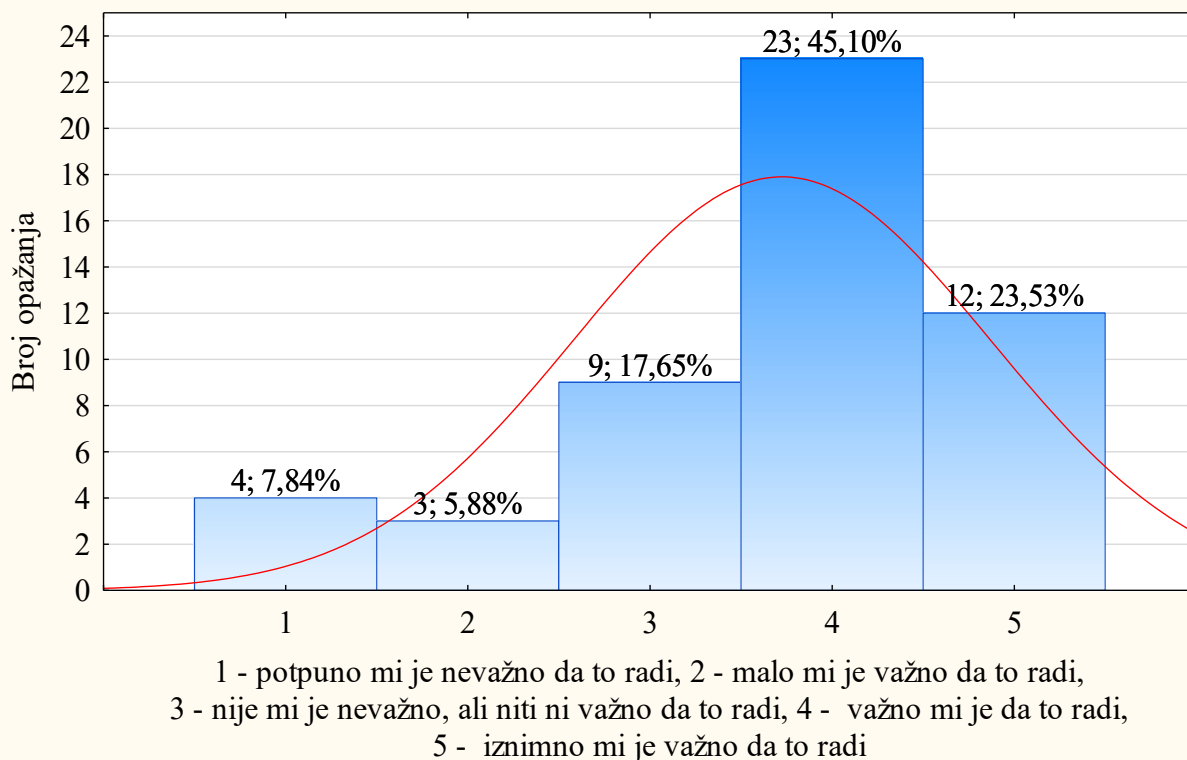
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	18	16,82 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 18. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima.

Grafikon 18. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti tenderima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51
*1*normal(x; 3,7059; 1,1366)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Njih 23, odnosno 45,10 % smatra da je to važna aktivnost, a 12, odnosno 23,53 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Tri ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 4 ispitanika, odnosno 7,84 %.

U tablici 41. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici

te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 41. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,7059
Varijanca	1,2918
Standardna devijacija	1,1366
Koeficijent varijacije	30,67 %
Koeficijent asimetrije	-1,0026

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 %

odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost vrlo slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7059 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2918, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1366. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,67 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

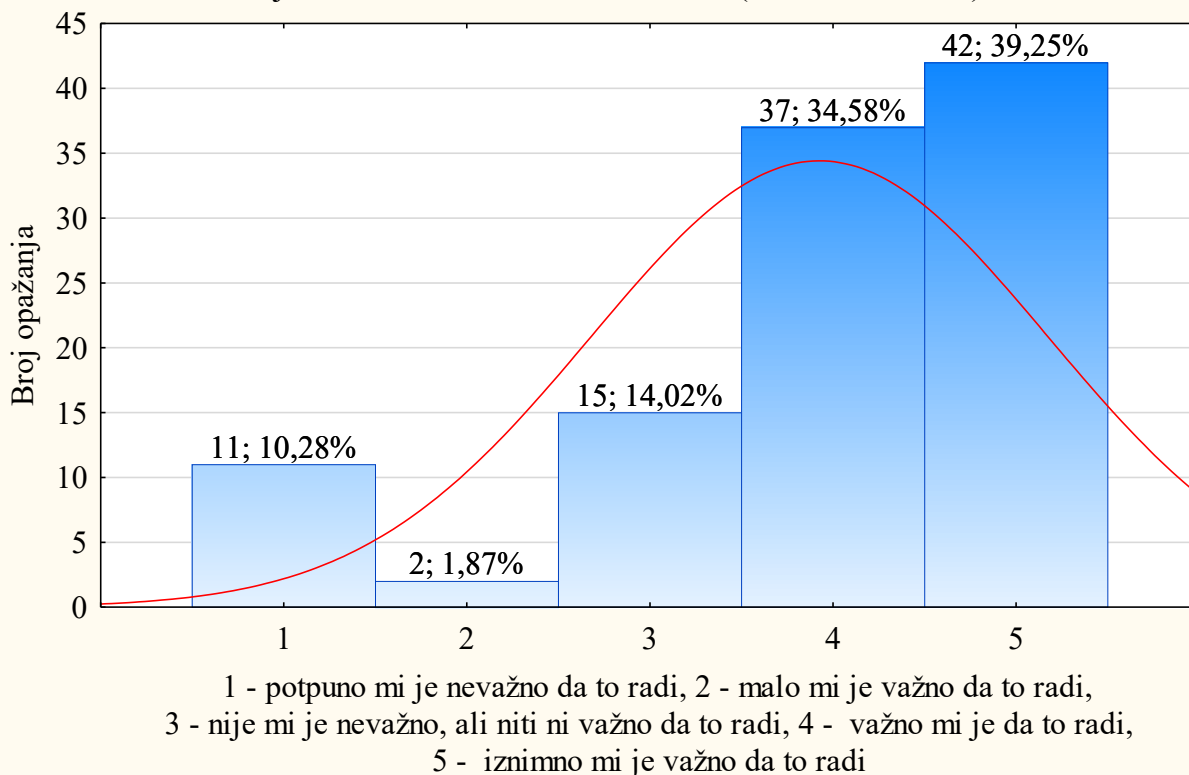
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0026 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 19. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 37, odnosno 34,58 % smatra da je to važna aktivnost, a 42, odnosno 39,25 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 15 ispitanika, odnosno 14,02 %. Dva ispitanika, odnosno 1,87 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 11, odnosno 10,28 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 19. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka (decision maker-ima) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 3,9065; 1,2403)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 42. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među

odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 42. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,9065
Varijanca	1,5240
Standardna devijacija	1,2345
Koeficijent varijacije	31,60 %
Koeficijent asimetrije	-1,2102

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9065 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,5240, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2345. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 31,60 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2102 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 43. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %

Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

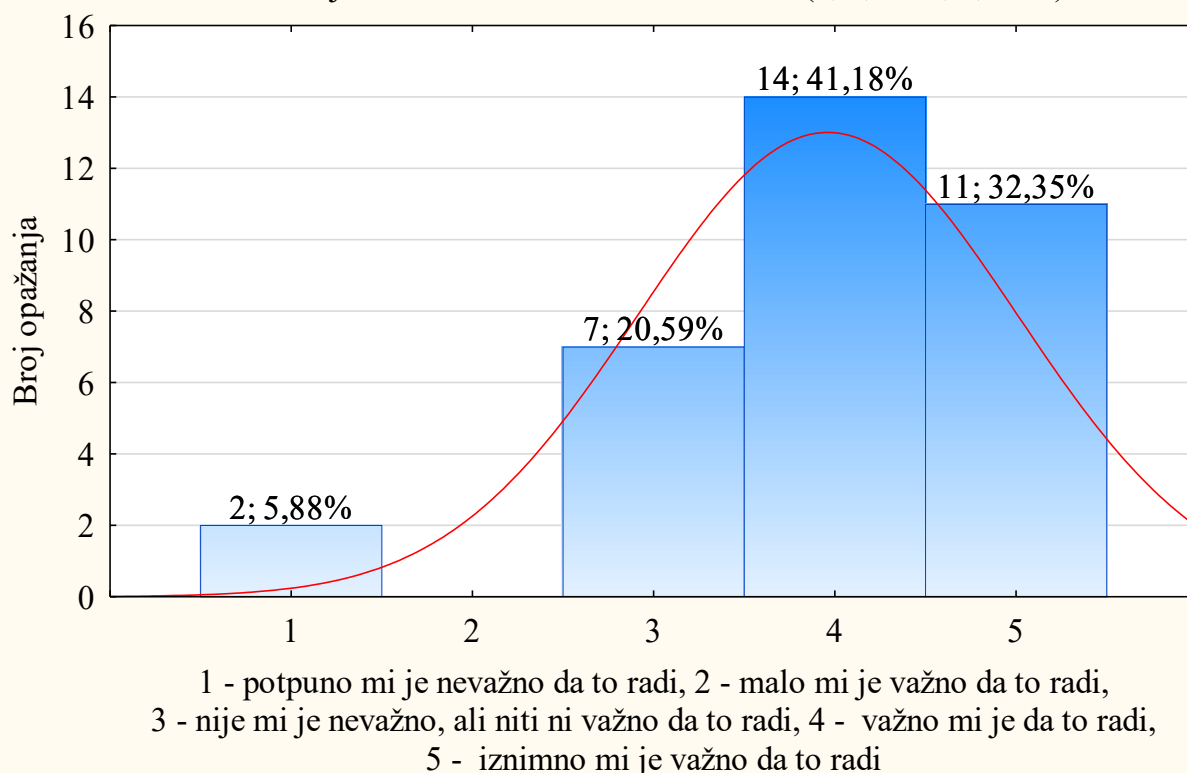
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 43. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 20. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 44. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 20. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 14, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 11, odnosno 32,35 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Sedam ispitanika, odnosno 20,59 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Nema ispitanika koji smatraju da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %.

Grafikon 20. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka (decision maker-ima) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,9412; 1,0428)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 44. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3,25 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *ni mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,75 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2121 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 44. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3,25
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1,75
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2121
Aritmetička sredina	3,9412
Varijanca	1,0873
Standardna devijacija	1,0428
Koeficijent varijacije	26,46 %
Koeficijent asimetrije	-1,2398

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9412 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0873, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0428. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 26,46 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske

gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2398 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 45. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

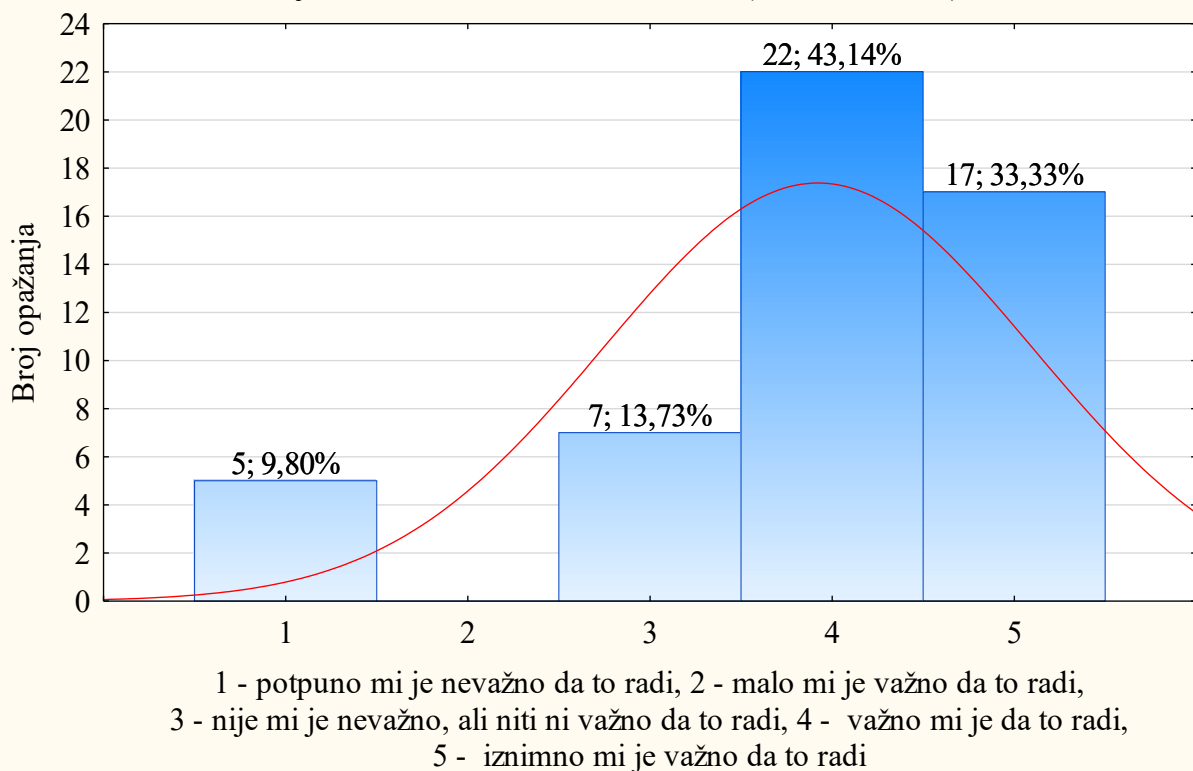
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %

Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	16	14,95 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 21. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka (decision maker-ima) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,902; 1,1706)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 21. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima. Njih 22, odnosno 43,14 % smatra da je to važna aktivnost, a 17, odnosno 3,33 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Sedam ispitanika, odnosno 13,73 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Nema ispitanika koji smatraju da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 5 ispitanika, odnosno 9,80 %.

Tablica 46. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,9020
Varijanca	1,3702
Standardna devijacija	1,1706
Koeficijent varijacije	30,00 %
Koeficijent asimetrije	-1,3602

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 46. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da

postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je*

važno da to radi, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9020 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3702, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1706. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,00 % što upućuje na granično umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

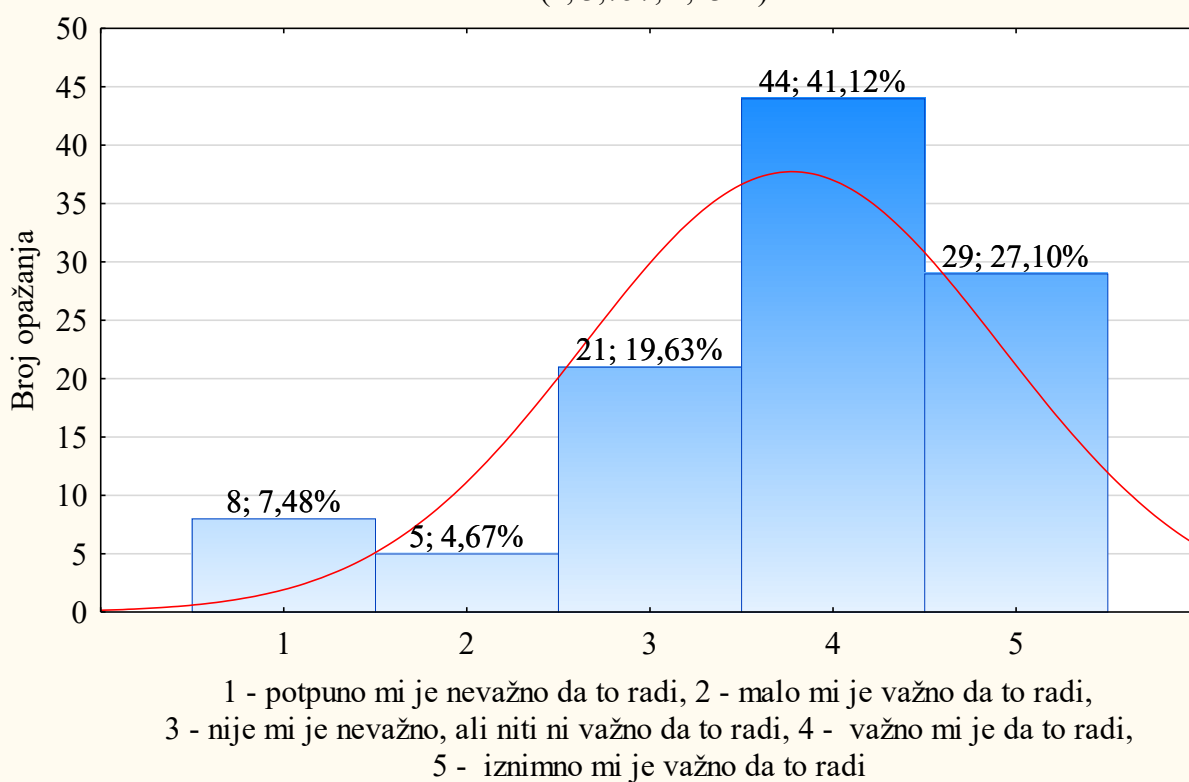
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,3602 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 22. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 44, odnosno 41,12 % smatra da je to važna aktivnost, a 29, odnosno

27,10 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 21 ispitanik, odnosno 19,63 %.. Pet ispitanika, odnosno 4,67 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 8, odnosno 7,48 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 22. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107*1
*normal(x; 3,757; 1,1314)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 47. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost

maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 47. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,7570
Varijanca	1,2681
Standardna devijacija	1,1261
Koeficijent varijacije	29,97 %
Koeficijent asimetrije	-0,9795

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost

djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7570 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2681, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1261. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,97 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9795 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je

više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 48. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 23. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 49. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 48. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %

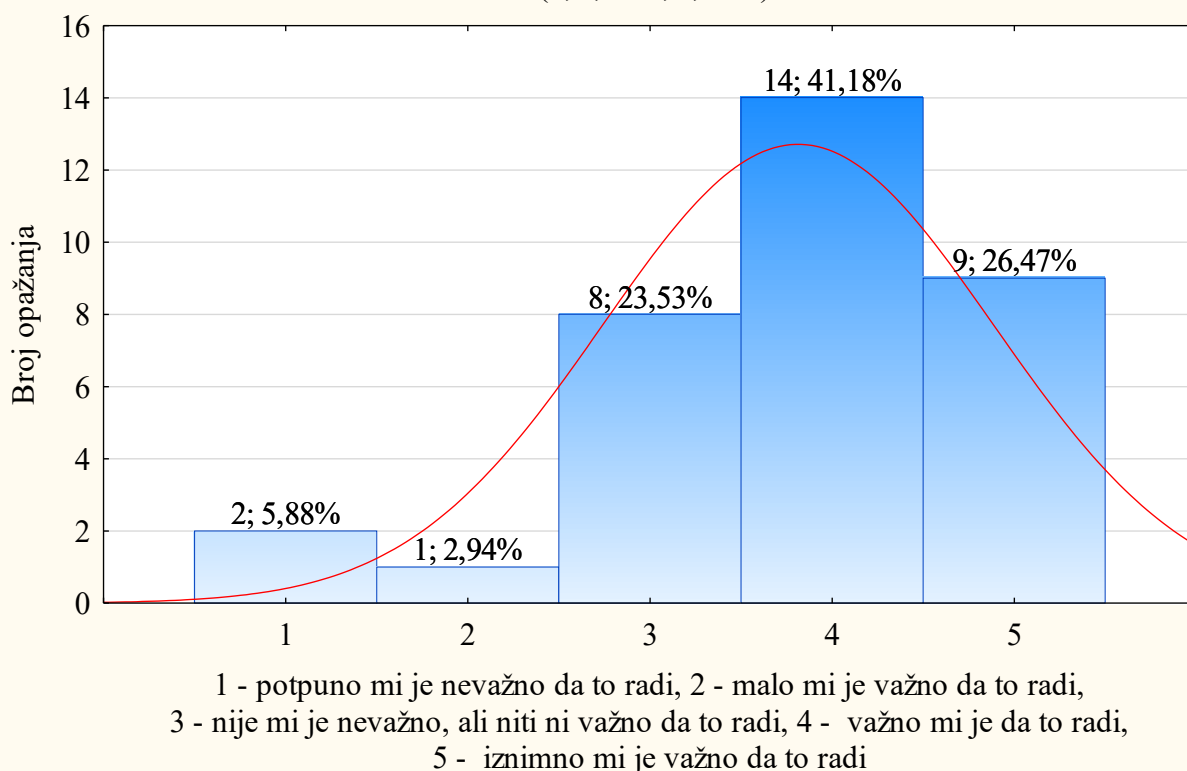
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	8	7,48 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 23. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 14, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 9, odnosno 26,47 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Osam ispitanika, odnosno 23,53 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %.

Grafikon 23. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 34*1
 *normal(x; 3,7941; 1,0668)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 49. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske

gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 49. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4,75
Maksimum	5
Interkvartil	1,75
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2258
Aritmetička sredina	3,7941
Varijanca	1,1381
Standardna devijacija	1,0668
Koeficijent varijacije	28,12 %
Koeficijent asimetrije	-0,9945

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz

proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4,75 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,75 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2258 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7941 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1381, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0668. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,12 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su

akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9945 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 50. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupine ispitanika opisane su grafikonom 24. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 51. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 24. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici **PROVJERI**. Njih 25, odnosno 49,02 % smatra da je to važna aktivnost, a 9, odnosno 17,65 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Deset ispitanika, odnosno 19,61 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 3 ispitanika, odnosno 5,88 %, a 4 ispitanika, odnosno 7,84 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

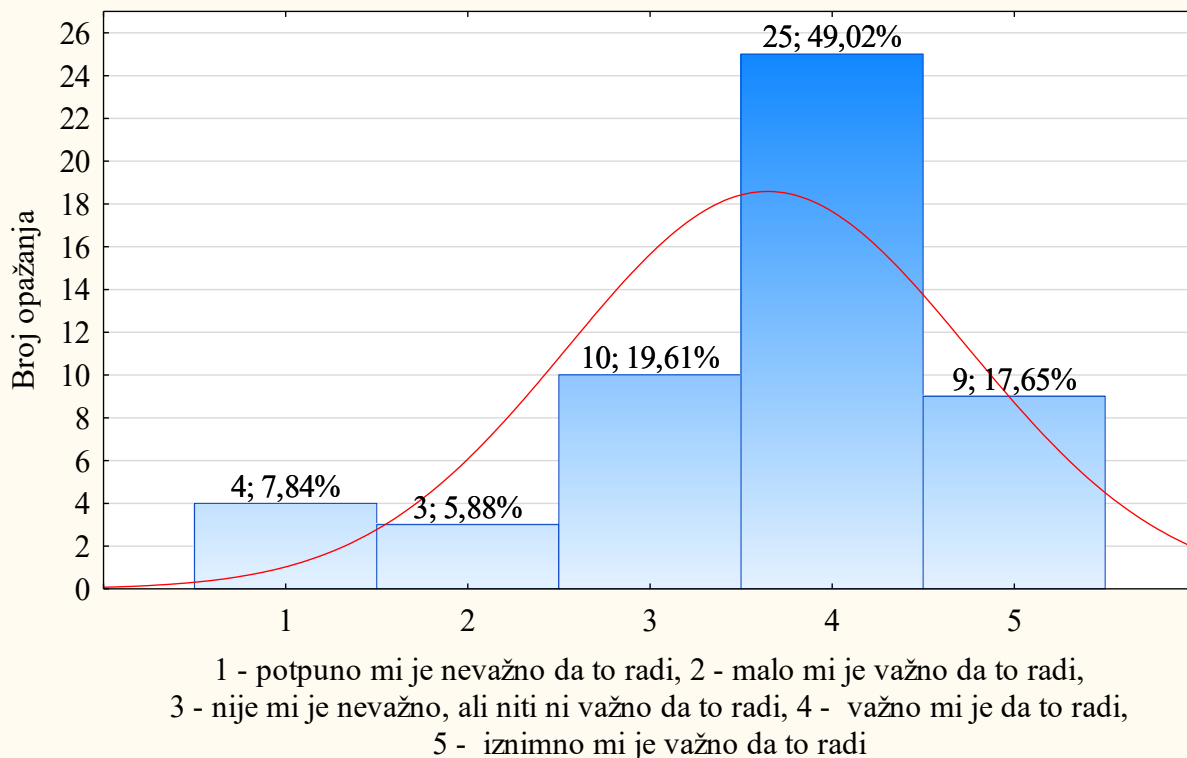
Tablica 50. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
50,01 % i više	37	34,58 %
1	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	18	16,82 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 24. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51*1
 *normal(x; 3,6275; 1,0947)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 51. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su

među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 51. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,6275
Varijanca	1,1984
Standardna devijacija	1,0947
Koeficijent varijacije	30,18 %
Koeficijent asimetrije	-1,0058

Izvor: Istraživanje i obrada autora

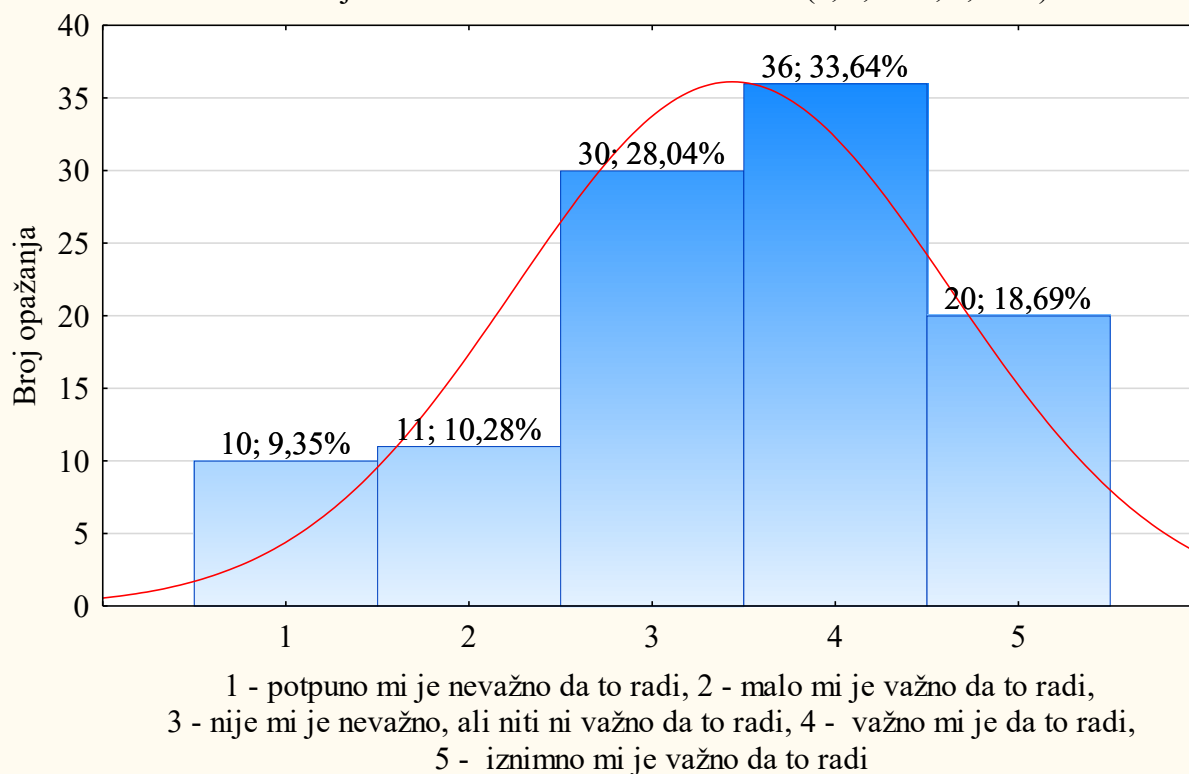
Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je*

da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6275 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1984, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0947. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,18 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0058 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 25. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o kulturološkim običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 3,4206; 1,1819)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 25. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 36, odnosno 33,34 % smatra da je to važna aktivnost, a 20, odnosno 18,69 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Njih 30, odnosno 28,04 ispitanika % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 11 ispitanika, odnosno 10,28 %. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna. Atipično u odnosu na druge razdiobe, relativno velik broj ispitanika, njih 30, odnosno 28,04 % je važnost proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika

u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorom *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

U tablici 52. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to*

radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te Važno mi je da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 52. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,4206
Varijanca	1,3839
Standardna devijacija	1,1764
Koeficijent varijacije	34,39 %
Koeficijent asimetrije	-0,5228

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,4206 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3839, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1764. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 34,39 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,5228 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*.

U tablici 53. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 26. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 54. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 53. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	5	4,67 %

Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	11	10,28 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

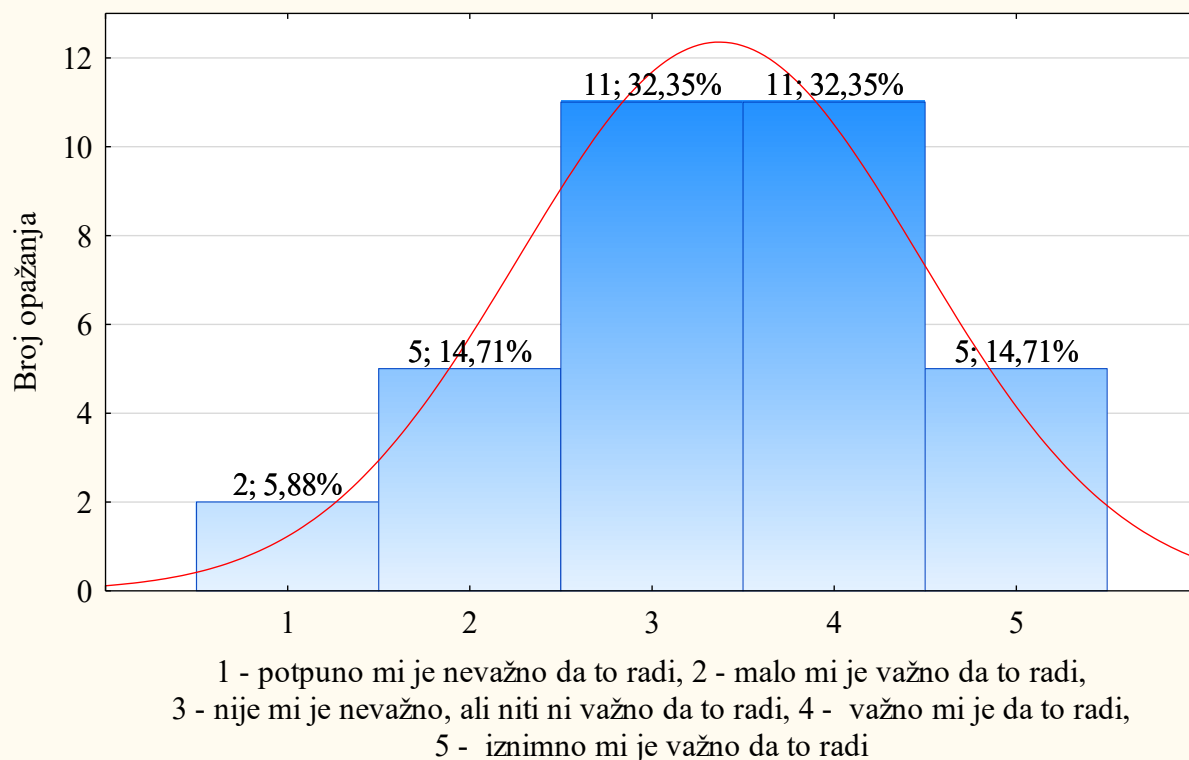
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 26. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 11, odnosno 32,35 % smatra da je to važna aktivnost, a 5, odnosno 14,71 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 11 ispitanika, odnosno 32,35 %. Pet ispitanika, odnosno 14,71 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 2, odnosno 5,88 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna. Među ispitanicima iz prerađivačke industrije, slično kao i kod svih ispitanika, je relativno velik broj ispitanika, njih 11, odnosno 32,35 % koji su važnost proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

Grafikon 26. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o kulturološkim običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * I * normal(x; 3,3529; 1,0977)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 54. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom

Iznimno mi je važno da to radi. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.

Tablica 54. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,3529
Varijanca	1,2050
Standardna devijacija	1,0977
Koeficijent varijacije	32,74 %
Koeficijent asimetrije	-0,3310

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to*

radi te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,3529 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2050, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0977. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,74 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,3310 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su

akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

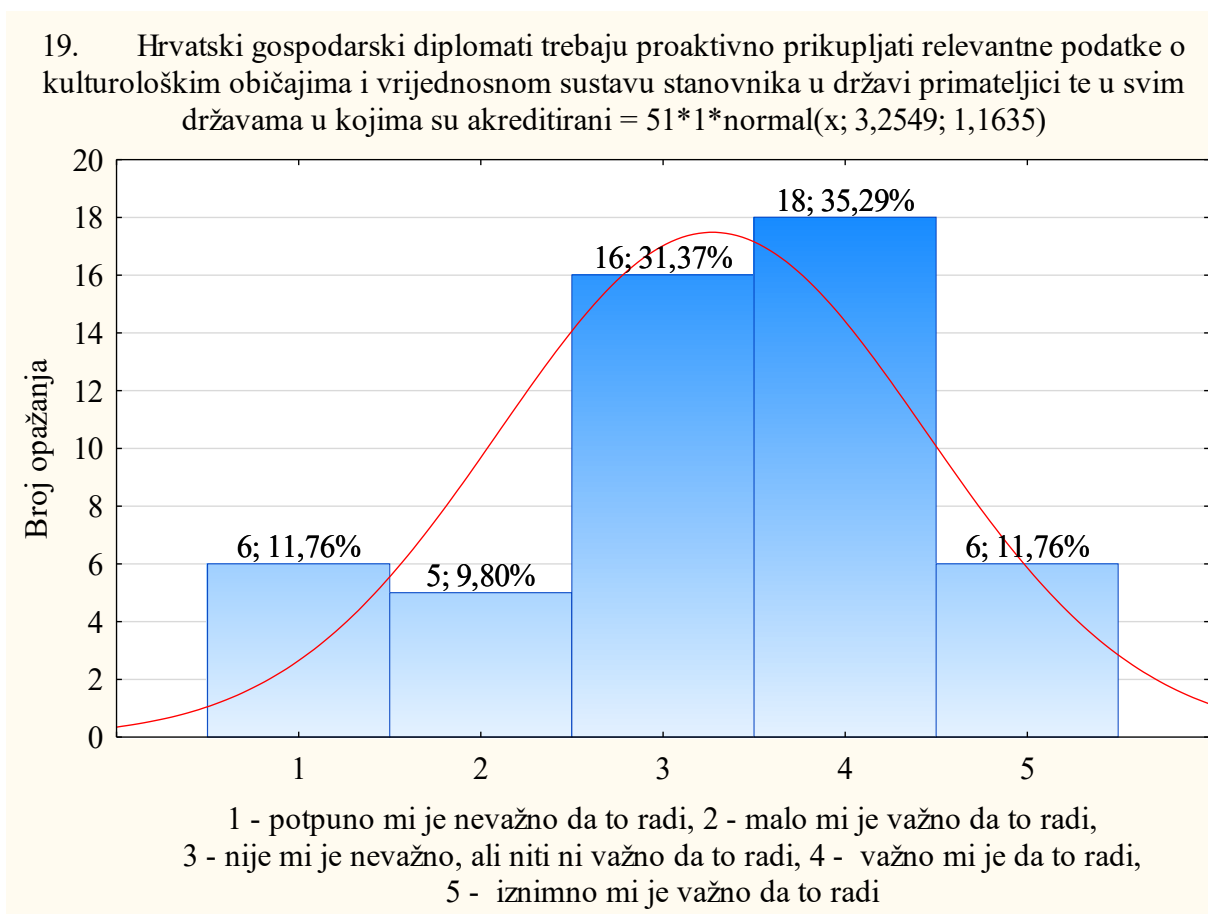
Tablica 55. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	10	9,35 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	10	9,35 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	14	13,08 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 55. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije te dvije skupine ispitanika su opisane grafikonom 27. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 56. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 27. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 27. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno

prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Njih 18, odnosno 35,29 % smatra da je to važna aktivnost, a 6, odnosno 11,76 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 16 ispitanika, odnosno 31,37 %. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 6, odnosno 11,75 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna. Među ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, slično kao i kod ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda te ispitanika iz prerađivačke industrije, relativno je velik broj ispitanika, njih 16, odnosno 31,37 % koji su važnost proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

U tablici 56. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 56. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,2549
Varijanca	1,3537
Standardna devijacija	1,1635
Koeficijent varijacije	35,75 %
Koeficijent asimetrije	-0,5234

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te

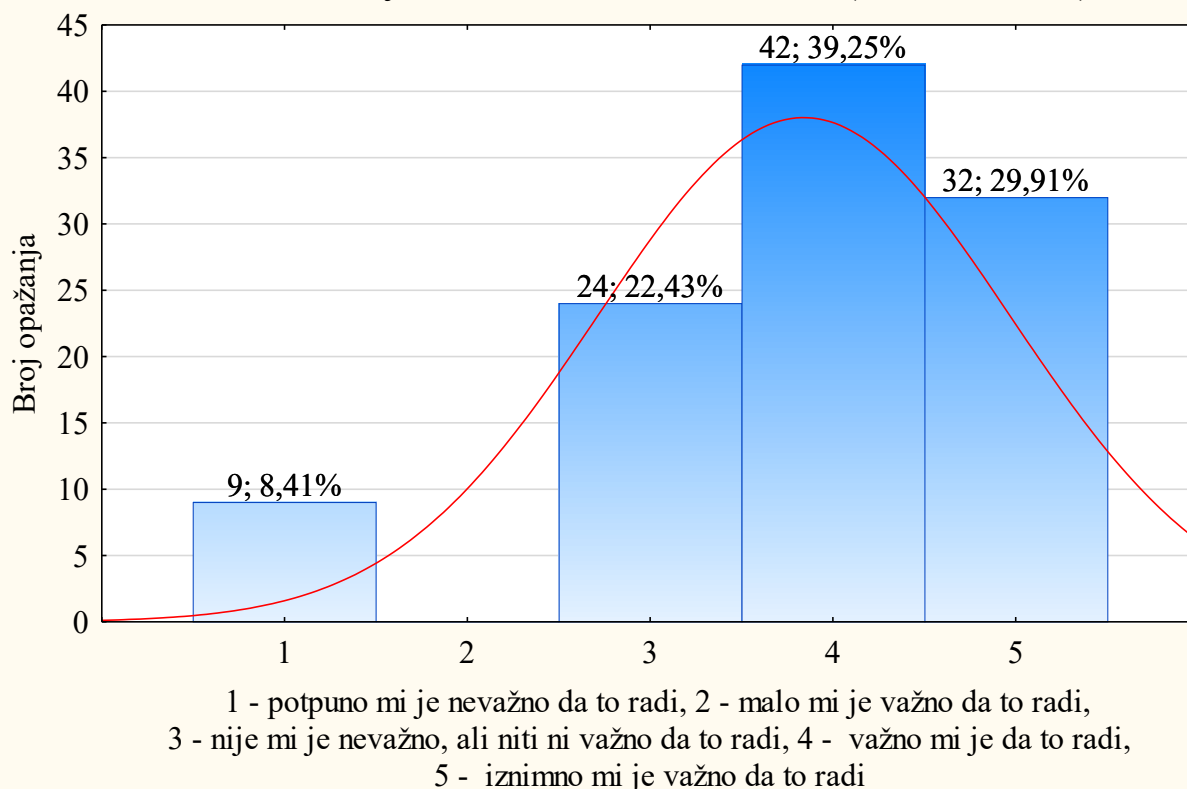
Iznimno mi je važno da to radi. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,2549 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3537, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1635. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 35,75 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,5234 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 28. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 42, odnosno 39,25 % smatra da je to važna aktivnost, a 32, odnosno 29,91 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 24 ispitanika, odnosno 22,43 %. Nema ispitanika koji smatra da je ta aktivnost nevažna. Devet ispitanika, odnosno 8,41 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 28. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 3,8224; 1,1228)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 57. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je*

da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 57. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8224
Varijanca	1,2488
Standardna devijacija	1,1175
Koeficijent varijacije	29,24 %
Koeficijent asimetrije	-1,1086

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8224 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2488, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1175. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,24 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1086 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 58. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %

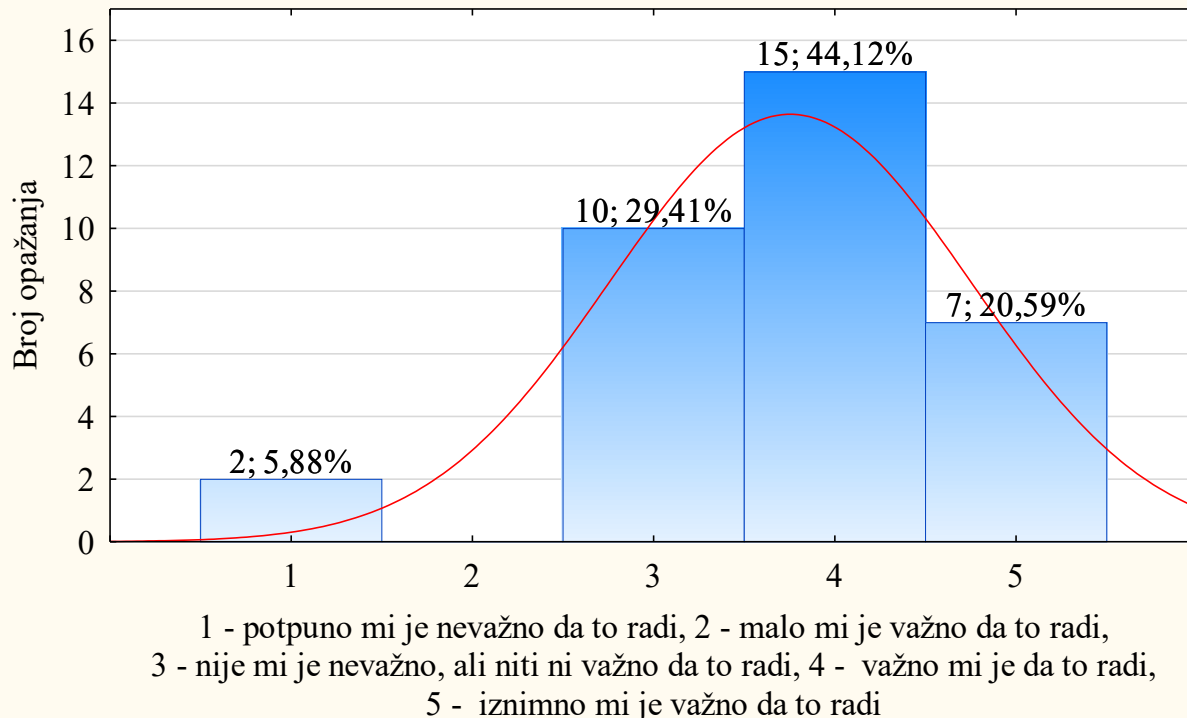
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	10	9,35 %
Važno mi je da to radi	15	14,02 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 58. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 29. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 59. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 29. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,7353; 0,9942)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 29. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 15, odnosno 44,12 % smatra da je to važna aktivnost, a 7, odnosno 20,59 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. 10 ispitanika, odnosno 29,41 % smatra da je ta aktivnost i važna nevažna. Nema ispitanika koji smatraju da je ta aktivnost nevažna, a 10 ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 59. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*.

Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja

hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 59. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,7353
Varijanca	0,9884
Standardna devijacija	0,9942
Koeficijent varijacije	26,62 %
Koeficijent asimetrije	-0,9982

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 %

ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7353 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9884, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9942. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 26,62 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9982 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 60. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	10	9,35 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	10	9,35 %
Važno mi je da to radi	18	16,82 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Ukupno	107	100 %

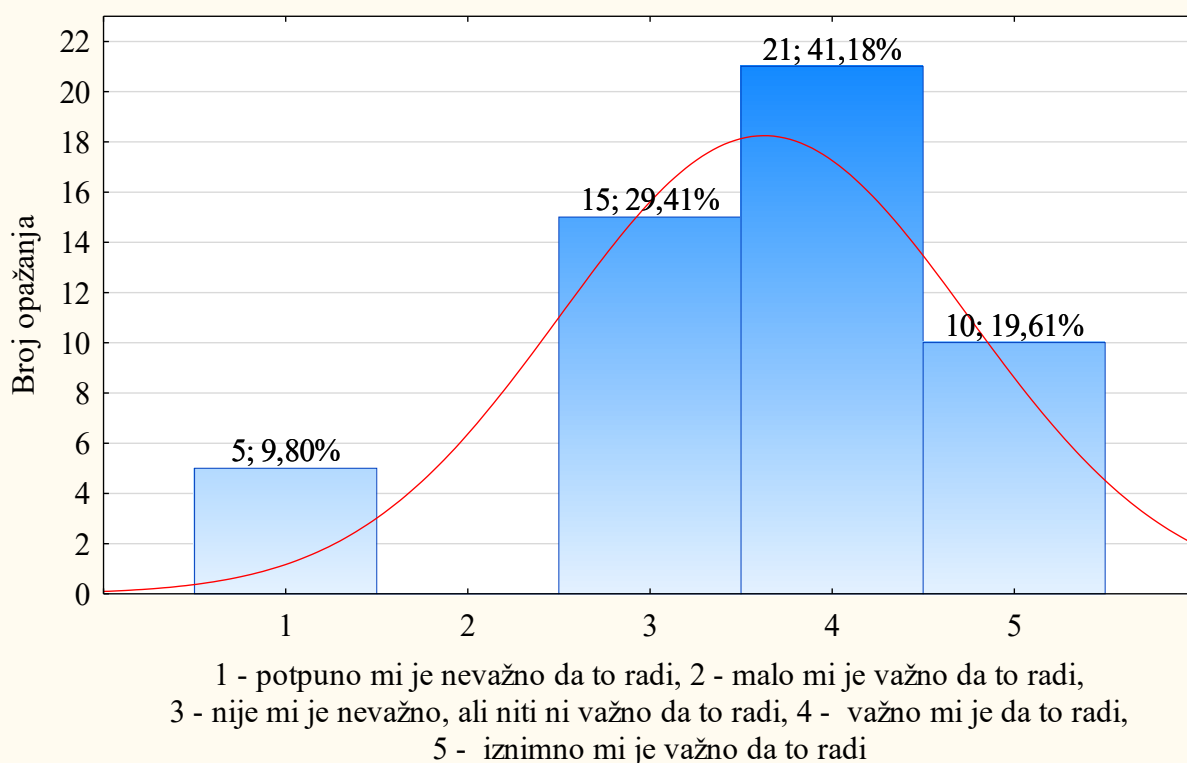
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 60. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 %

prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije te dvije skupine ispitanika su opisane grafikonom 30. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 61. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 30. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,6078; 1,115)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 30. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima. Njih 21, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 10, odnosno 19,61 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske

gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 15 ispitanika, odnosno 29,41 %.. Nema ispitanika koji smatraju da je ta aktivnost nevažna, 5 ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 61. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 61. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,6078
Varijanca	1,2431
Standardna devijacija	1,1150
Koeficijent varijacije	30,90 %
Koeficijent asimetrije	-0,9582

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to*

radi. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

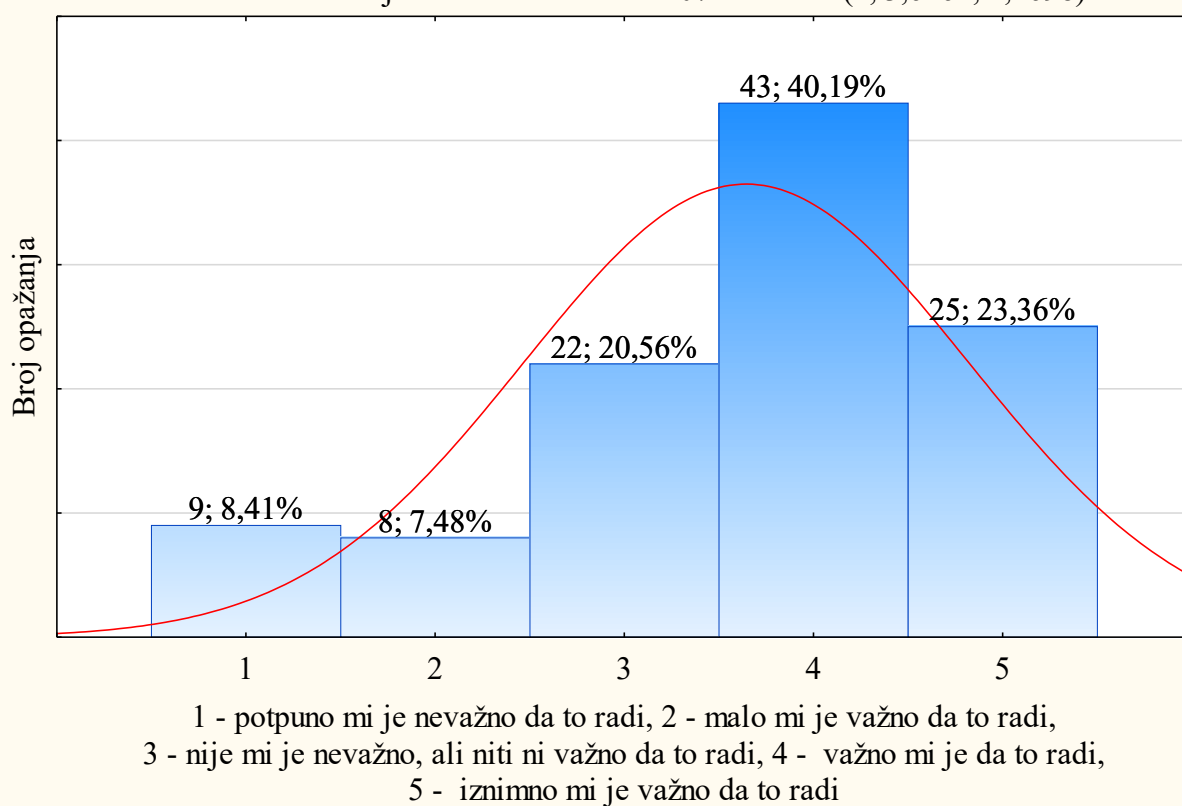
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6078 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2431, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1150. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,90 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9582 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 31. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 43, odnosno 40,19 % smatra da je to važna aktivnost, a 25, odnosno 23,66 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Njih 15, odnosno

29,41 % ispitanika smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Osam ispitanika, odnosno 7,48 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 9 ispitanika, odnosno 8,41 %.

Grafikon 31. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 3,6262; 1,1698)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 62. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o

postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost

ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 62. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,6262
Varijanca	1,3556
Standardna devijacija	1,1643
Koeficijent varijacije	32,11 %
Koeficijent asimetrije	-0,8153

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6262 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3556, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1643. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,11 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te

u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,8153 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 63. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %

Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

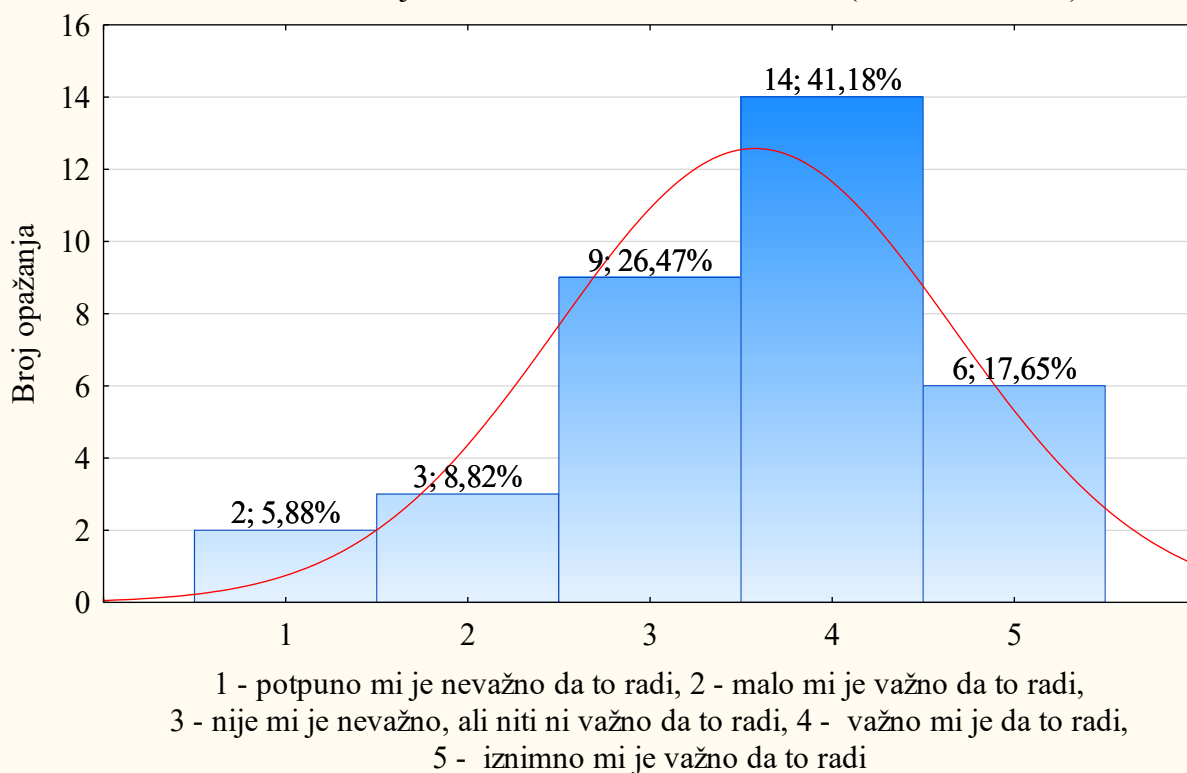
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 63. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 32. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja

deskriptivne statistike u tablici 64. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 32. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * I * normal(x; 3,5588; 1,0785)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 32. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 14, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 6, odnosno 17,65 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 26,47 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih

3, odnosno 8,82 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %.

U tablici 64. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi

primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 64. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,5588
Varijanca	1,1631
Standardna devijacija	1,0785
Koeficijent varijacije	30,30 %
Koeficijent asimetrije	-0,7002

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih

50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativnost slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,5588 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1631, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0785. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,30 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,7002 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 65. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 33. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 66. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 65. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

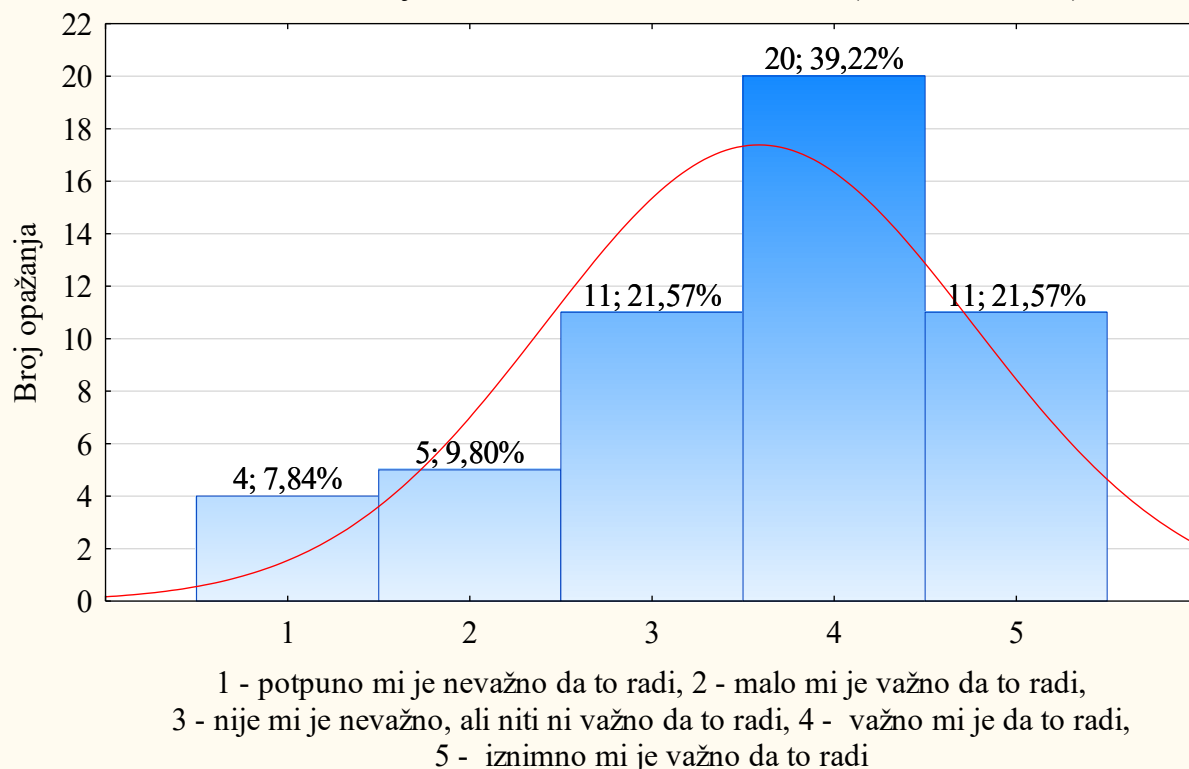
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	16	14,95 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 33. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima. Njih 20, odnosno 39,22 % smatra da je to važna aktivnost, a 11, odnosno 21,57 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Njih 11, odnosno 21,57 % ispitanika smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 4 ispitanika, odnosno 7,84 %.

Grafikon 33. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,5686; 1,1706)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 66. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost

djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 66. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,5686
Varijanca	1,3702
Standardna devijacija	1,1706
Koeficijent varijacije	32,80 %
Koeficijent asimetrije	-0,7170

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,5686 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je*

važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3702 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1706. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,80 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

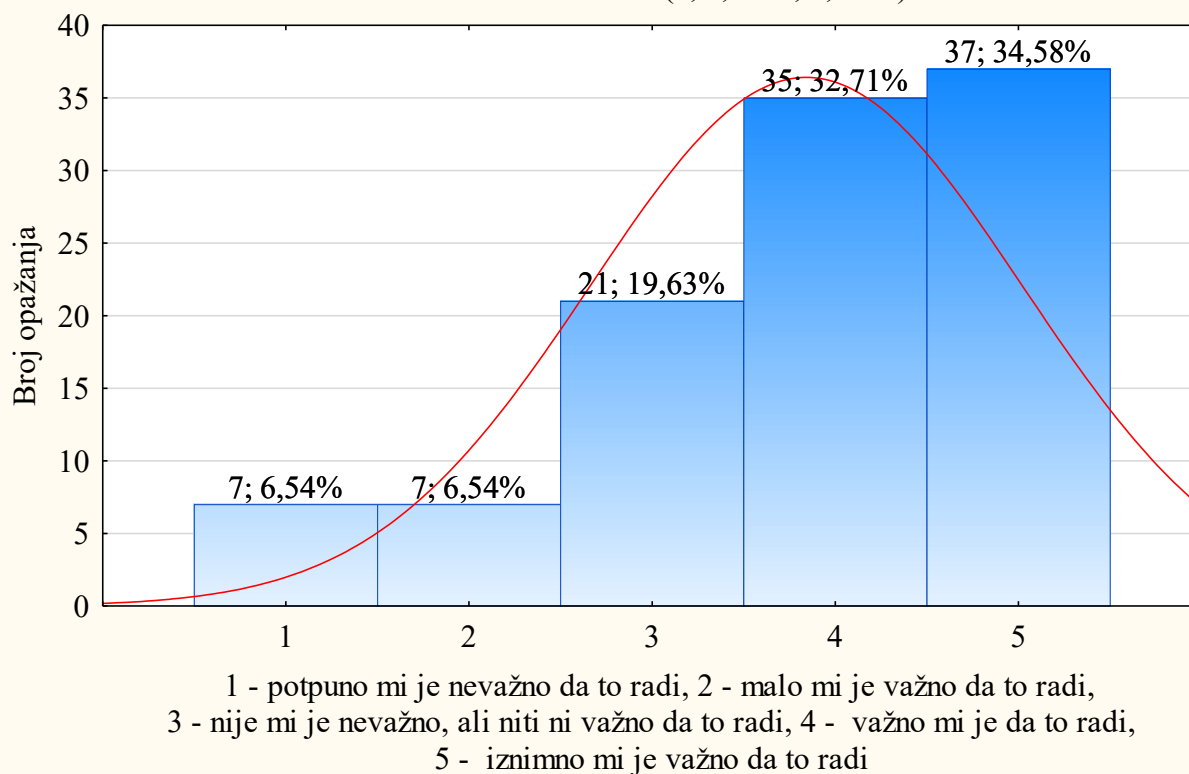
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,7170 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi.*

Grafikon 34. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim Zakonu o obveznim odnosima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 35, odnosno 32,71 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 37, odnosno 34,58 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. 21 ispitanik, odnosno 19,63 smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Sedam ispitanika, odnosno 6,54 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 7, odnosno 6,54 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 34. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 3,8224; 1,1721)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 67. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među

odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 67. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8224
Varijanca	1,3610
Standardna devijacija	1,1666
Koeficijent varijacije	30,52 %
Koeficijent asimetrije	-0,9005

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8224 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3610, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1666. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,52 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9005 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u

svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 68. je prikazana razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 35. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 69. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 68. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %

Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	8	7,48 %
Važno mi je da to radi	10	9,35 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

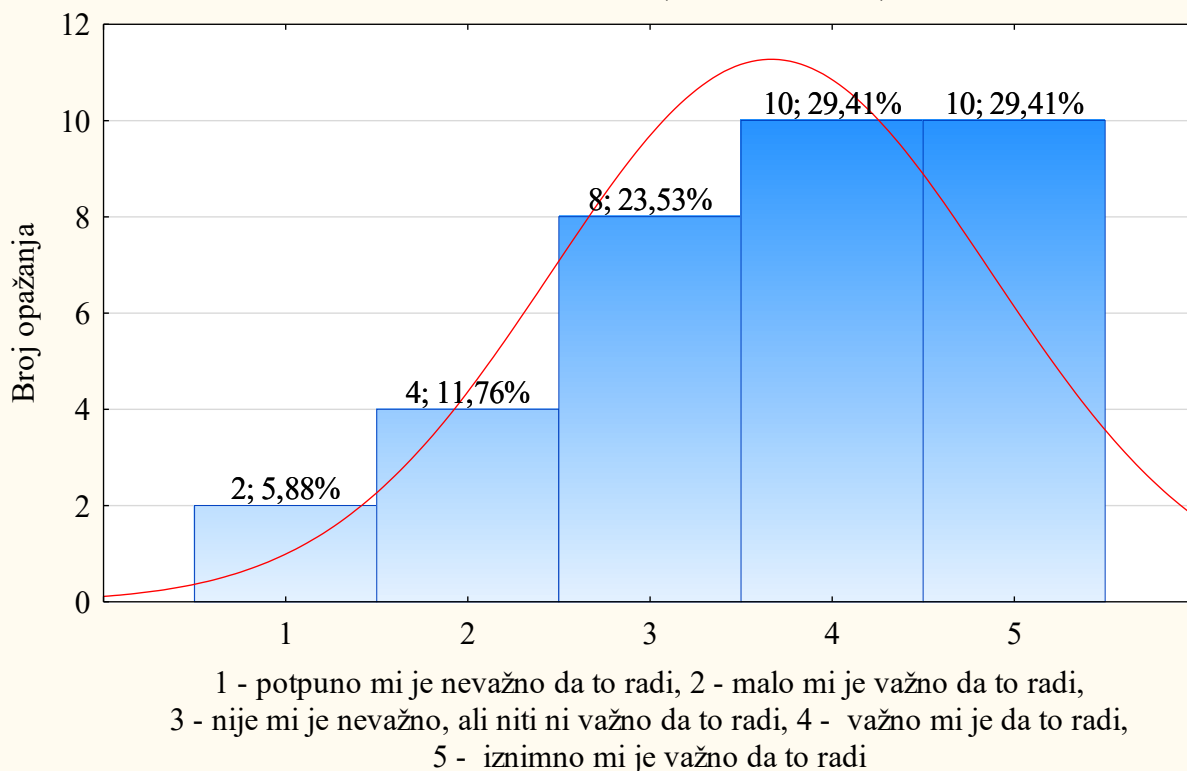
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 35. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim

državama u kojima su akreditirani. Njih 10, odnosno 29,41 % smatra da je to važna aktivnost, a 10, odnosno 29,41 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Osam ispitanika, odnosno 23,53 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 4, odnosno 11,76 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %.

Grafikon 35. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obaveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,6471; 1,2031)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 69. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi

primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je*

važno da to radi, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 69. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,6471
Varijanca	1,4474
Standardna devijacija	1,2031
Koeficijent varijacije	32,99 %
Koeficijent asimetrije	-0,5904

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6471 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4474, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2031. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,99 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske

gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi - 0,5904 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 70. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
50,01 % i više	37	34,58 %

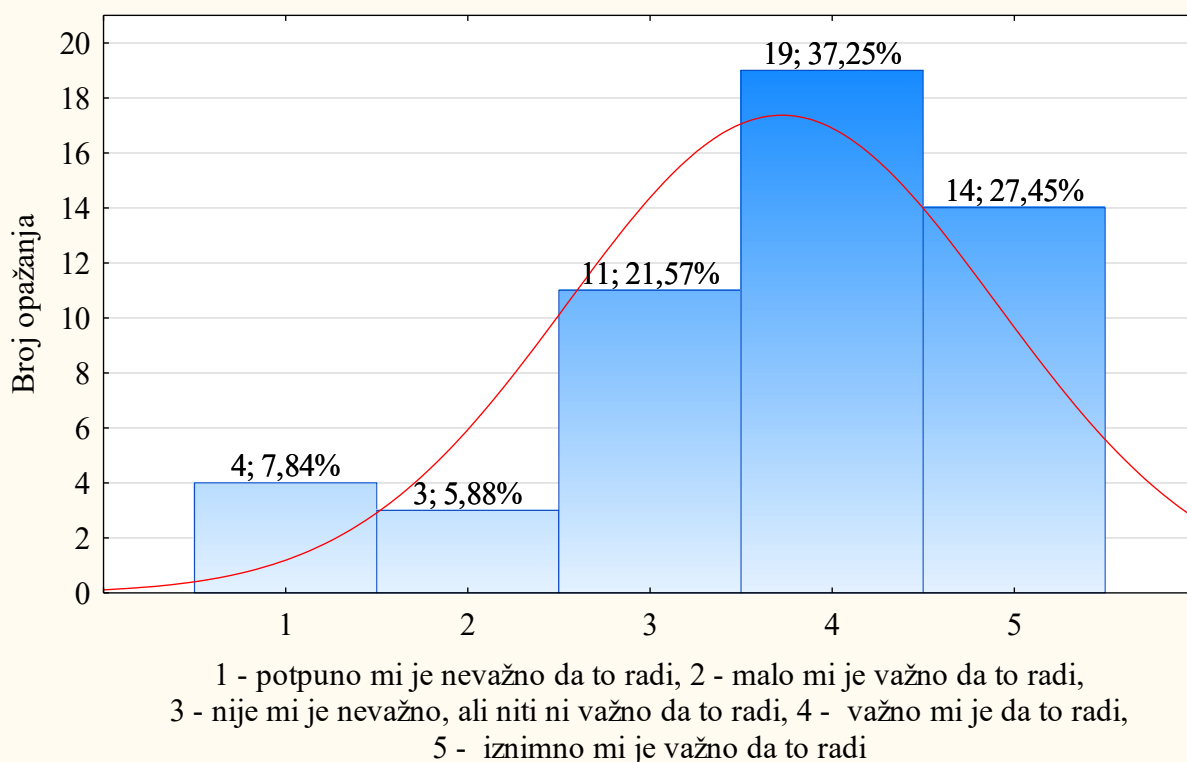
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	12	11,21 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 70. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dvije skupine ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda.

Grafikon 36. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obaveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,7059; 1,1712)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika su opisane grafikonom 36. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 71. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 36. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima. Njih 19, odnosno 37,25 % smatra da je to važna aktivnost, a 14, odnosno 27,45 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. 11 ispitanika, odnosno 21,57 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Tri ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost nevažna. 4 ispitanika, odnosno 7,84 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 71. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*.

Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 71. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,7059
Varijanca	1,3718
Standardna devijacija	1,1712
Koeficijent varijacije	31,60 %
Koeficijent asimetrije	-0,5904

Izvor: Istraživanje i obrada autora

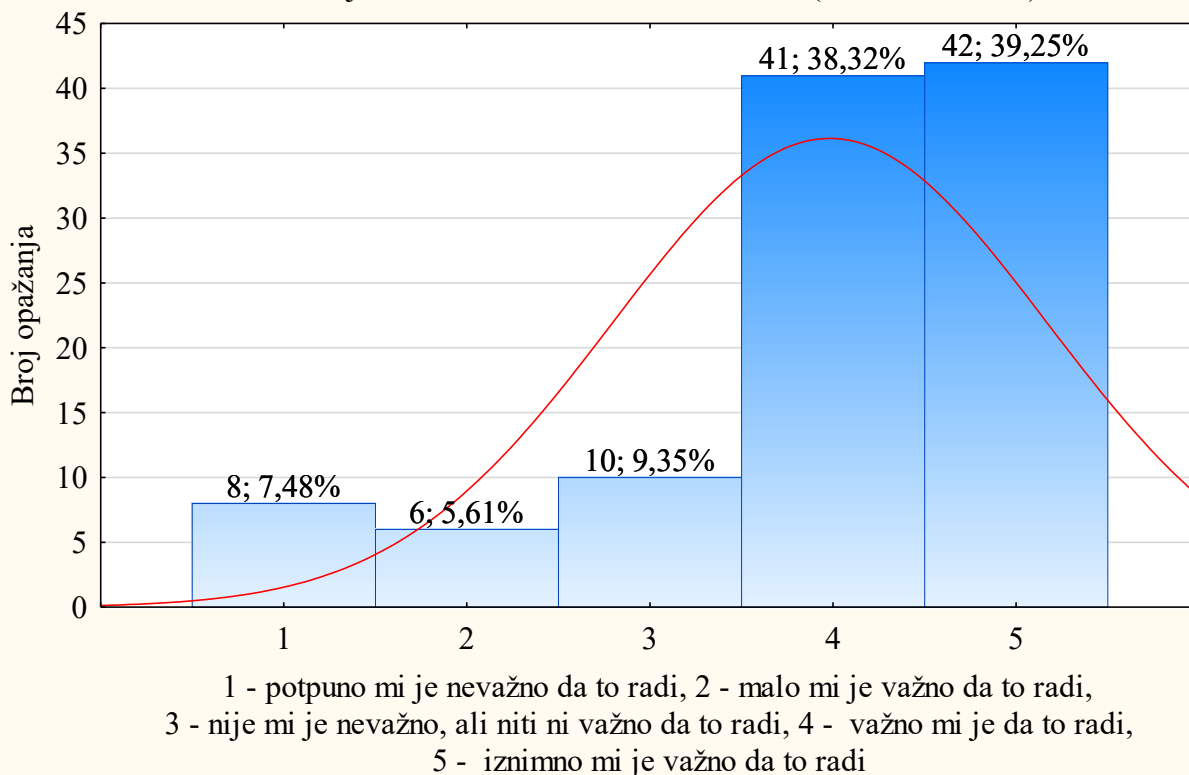
Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7059 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3718, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1712. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 32,99 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,5904 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 37. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107*1*normal(x; 3,9626; 1,181)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 37. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 41, odnosno 38,32 % smatra da je to važna aktivnost, a 42, odnosno 39,25 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 6, odnosno 5,61 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna. Osam ispitanika, odnosno 7,48 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 72. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti

djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 72. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,9626
Varijanca	1,3818
Standardna devijacija	1,1755
Koeficijent varijacije	29,66 %
Koeficijent asimetrije	-1,2571

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9626 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3818, a

vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1755. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,66 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2571 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 73. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %

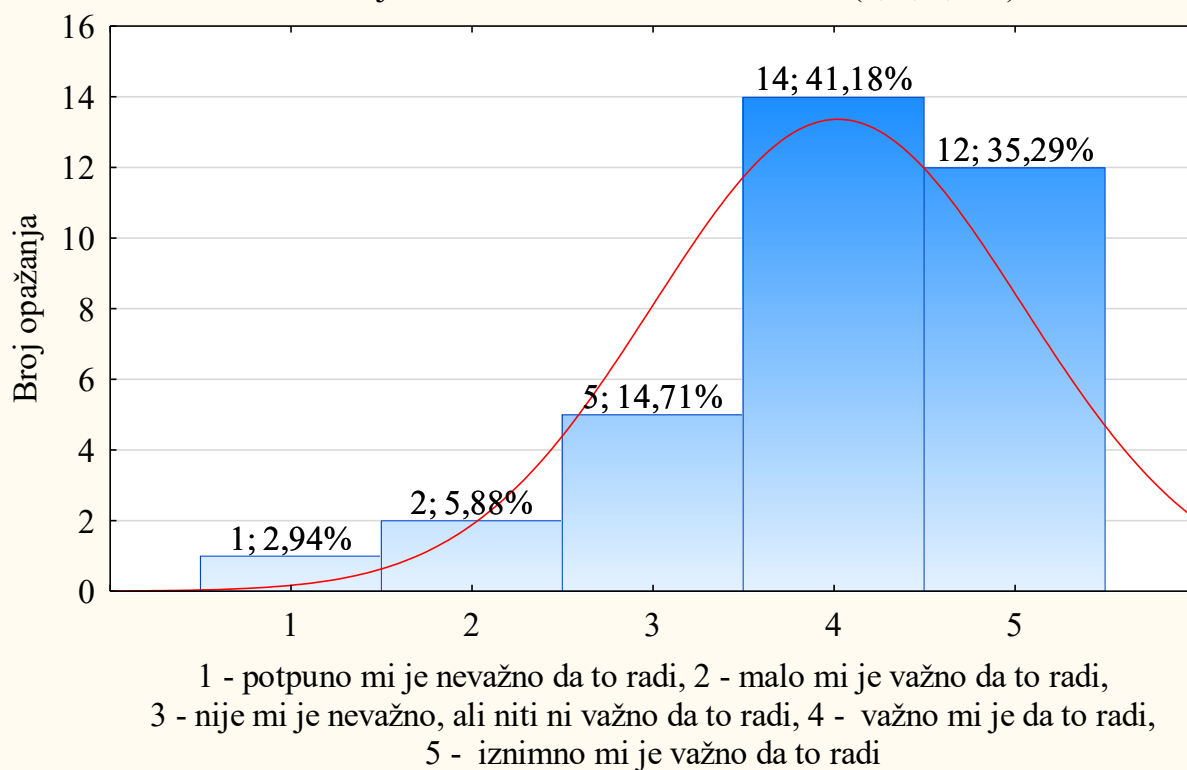
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	14	13,08 %
Iznimno mi je važno da to radi	12	11,21 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 73. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 38. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 74. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 38. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za ispitanike iz prerađivačke industrije

23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 4; 1,015)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 38. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 14, odnosno 41,18 % smatra da je to važna aktivnost, a 12, odnosno 35,29 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Pet ispitanika, odnosno 14,71 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 2, odnosno 5,88 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 74. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz

proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 74. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0000
Varijanca	1,0303
Standardna devijacija	1,0150
Koeficijent varijacije	25,38 %
Koeficijent asimetrije	-1,1083

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0000 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0303, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0150. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 25,38 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1083 što znači da je asimetrija slaba. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

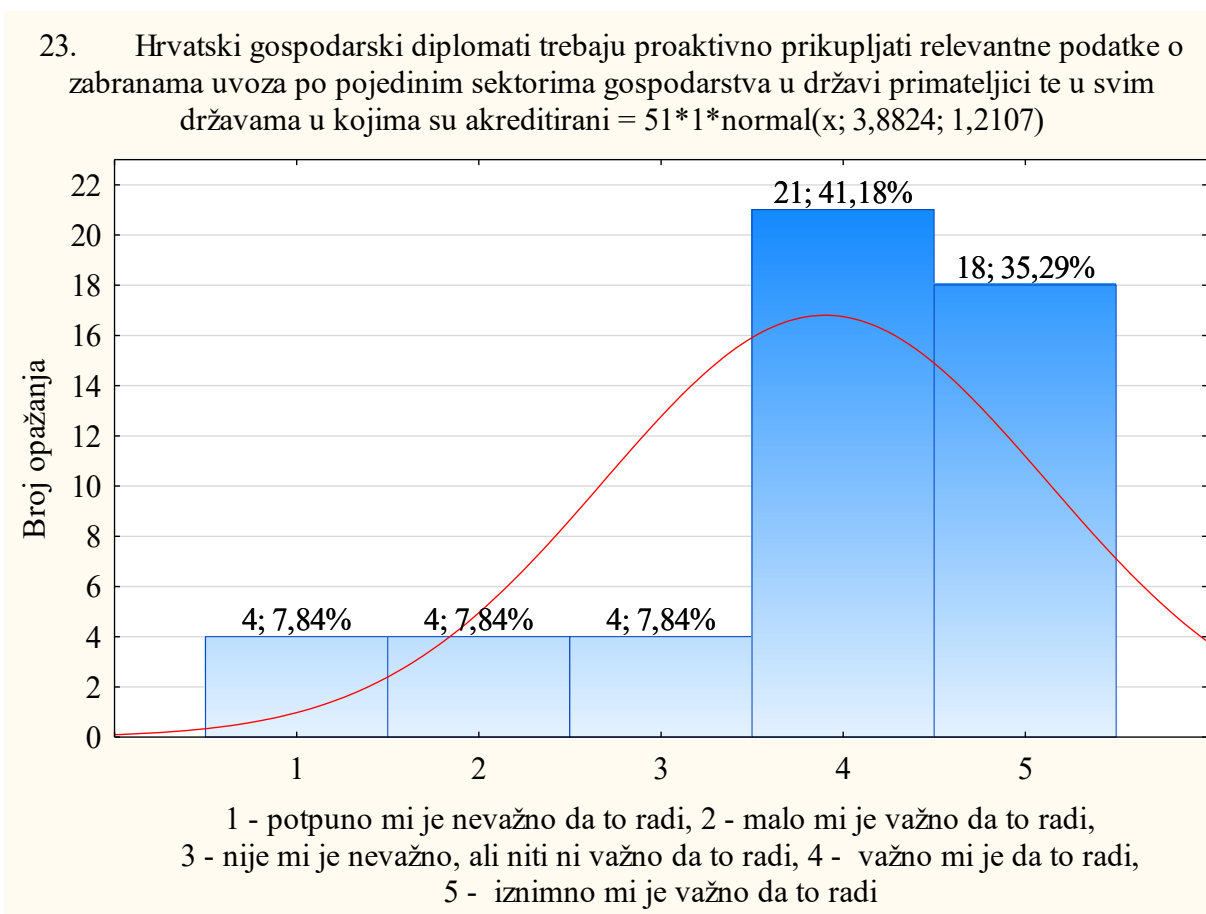
Tablica 75. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	15	14,02 %
Iznimno mi je važno da to radi	14	13,08 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 75. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 39. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 76. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 39. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 39. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva. Njih 21, odnosno 41,18 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 18, odnosno 35,29 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Četiri ispitanika, odnosno 7,84 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Isti broj ispitanika 4, odnosno 7,84 % smatra da je ta aktivnost nevažna te da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 76. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima

gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 76. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,4659
Standardna devijacija	1,2107
Koeficijent varijacije	31,19 %
Koeficijent asimetrije	-1,1735

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u

svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4659, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2107. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 31,19 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

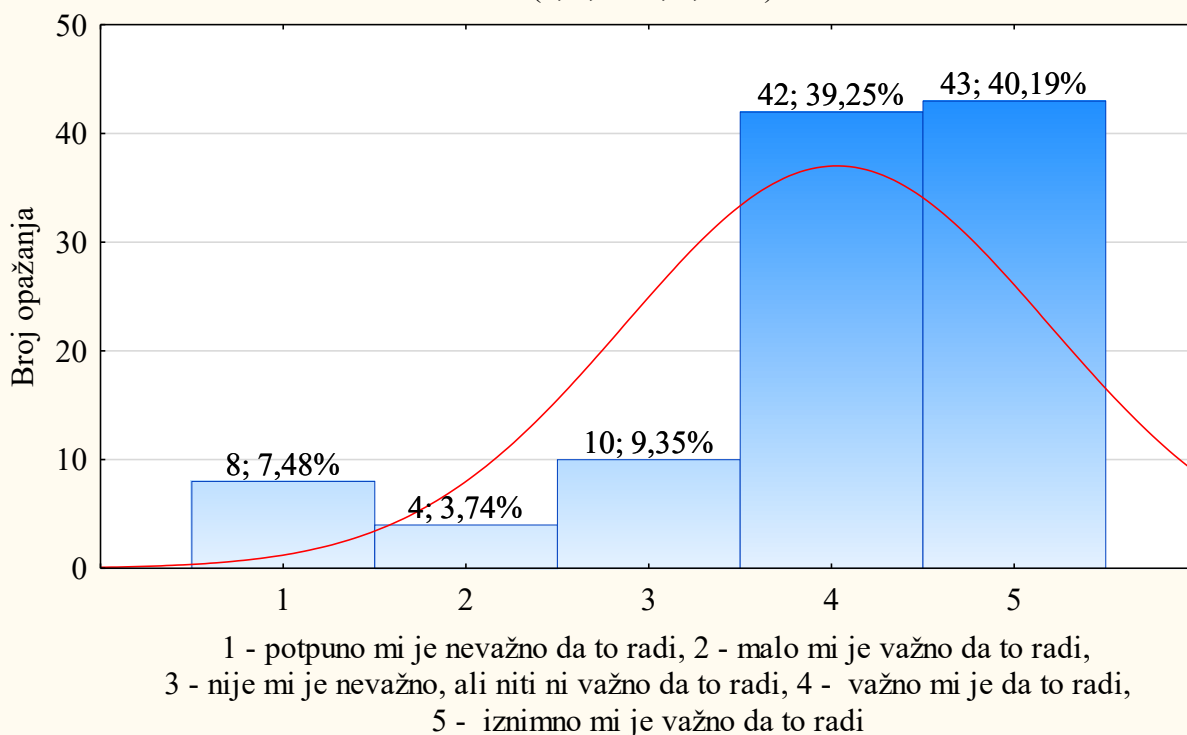
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,1735 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 40. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su

akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 42, odnosno 39,25 % smatra da je to važna aktivnost, a 43, odnosno 40,19 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 4, odnosno 3,74 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna. Da je ta aktivnost potpuno nevažna smatra 8 ispitanika, odnosno 7,48 %.

Grafikon 40. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi pr = 107*1
*normal(x; 4,0093; 1,1533)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 77. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima

eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to*

radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te Važno mi je da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima Važno mi je da to radi i Iznimno mi je važno da to radi.

Tablica 77. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0093
Varijanca	1,3177
Standardna devijacija	1,1479
Koeficijent varijacije	28,63 %
Koeficijent asimetrije	-1,3722

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0093 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3177 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1479. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,63 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,3722 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 78. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 41. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 79. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske

gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 78. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %

Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	19	17,76 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

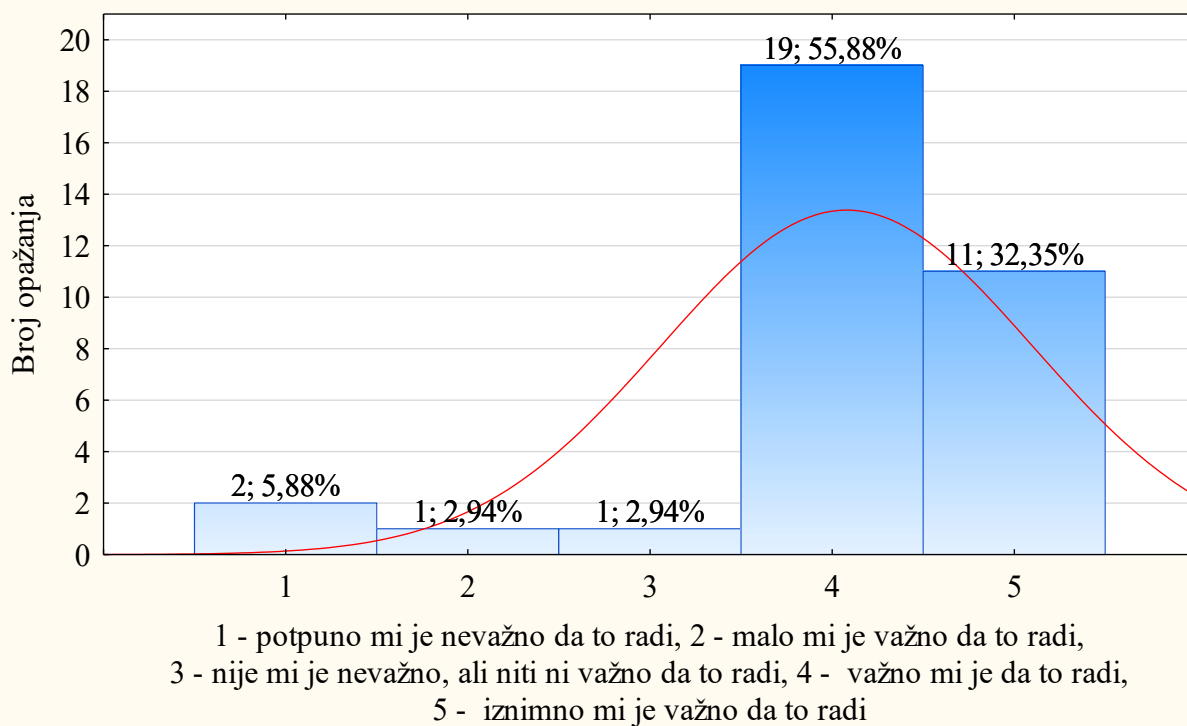
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 41. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 19, odnosno 55,88 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 11,

odnosno 32,35 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Također 1 ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 2, odnosno 5,88 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 41. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi pr = 34*1
*normal(x; 4,0588; 1,0133)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 79. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su

važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*.

Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*

te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 79. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0588
Varijanca	1,0267
Standardna devijacija	1,0133
Koeficijent varijacije	24,96 %
Koeficijent asimetrije	-1,7945

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih

50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0588 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0267, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0133. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 24,96 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima s iznosi -1,7945 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima s ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 80. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika su opisane grafikonom 42. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja

deskriptivne statistike u tablici 81. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 80. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

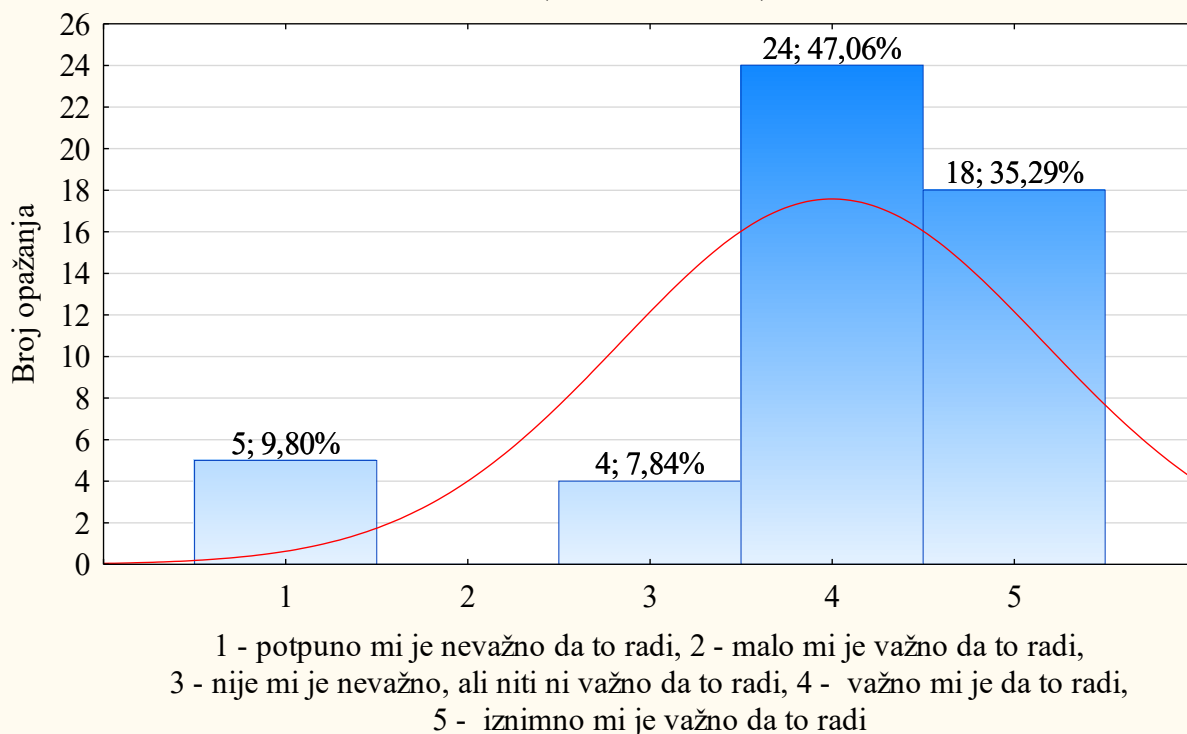
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	18	16,82 %
Iznimno mi je važno da to radi	14	13,08 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 42. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Njih 24, odnosno 47,06 % smatra da je to važna aktivnost, a 18, odnosno 35,29 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. smatra Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 4 ispitanika, odnosno 7,84 %. Nema ispitanika koji smatra da je ta aktivnost nevažna. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 42. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi pr = 51*1
*normal(x; 3,9804; 1,1574)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 81. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je*

nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te Važno mi je da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi.

Tablica 81. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,9804
Varijanca	1,3396
Standardna devijacija	1,1574
Koeficijent varijacije	29,08 %
Koeficijent asimetrije	-1,5716

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi te Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 %

odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

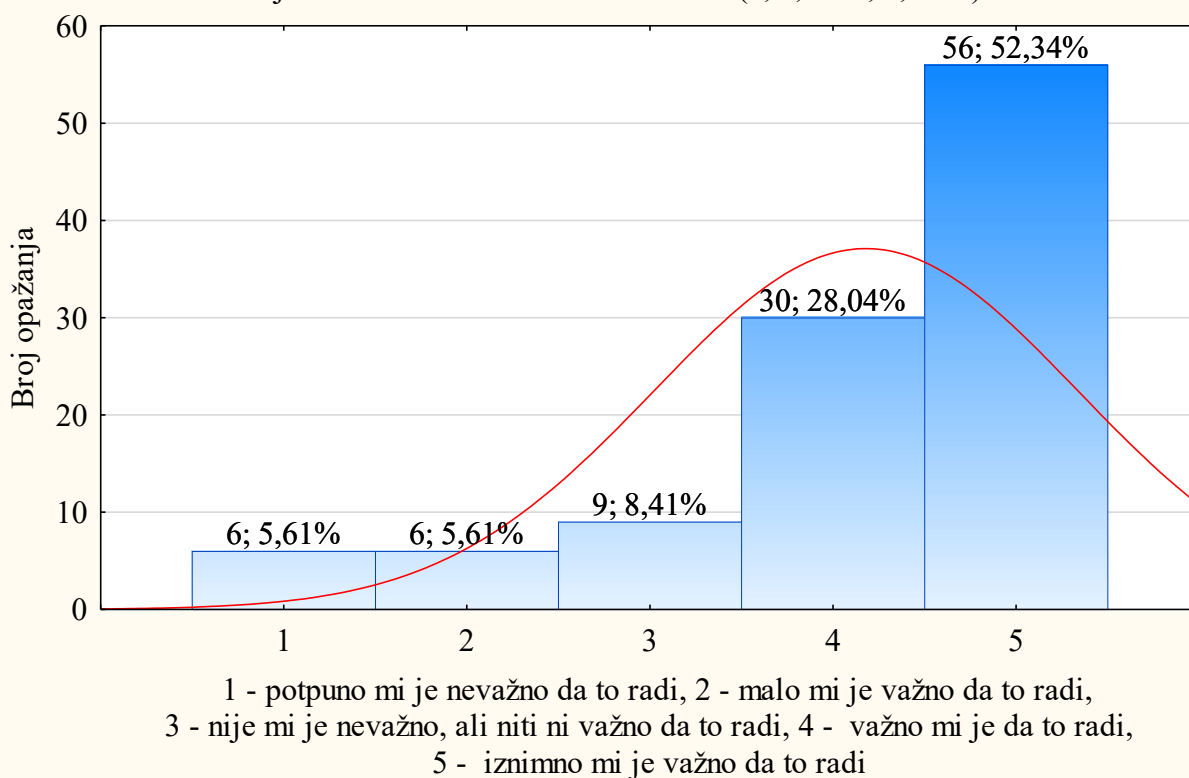
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9804 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3396, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1574. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,08 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirane. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima s iznosi -1,5716 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 43. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog

oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 30, odnosno 28,04 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 56, odnosno 52,34 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 8,41 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 6 ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Također 6 ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 43. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107 * 1 * \text{normal}(x; 4,1589; 1,1505)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 82. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije

vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da*

to radi te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 82. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0093
Varijanca	1,3177
Standardna devijacija	1,1479
Koeficijent varijacije	28,63 %
Koeficijent asimetrije	-1,3722

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0093 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3177 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1479. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,63 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,3722 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 83. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %

Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	16	14,95 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

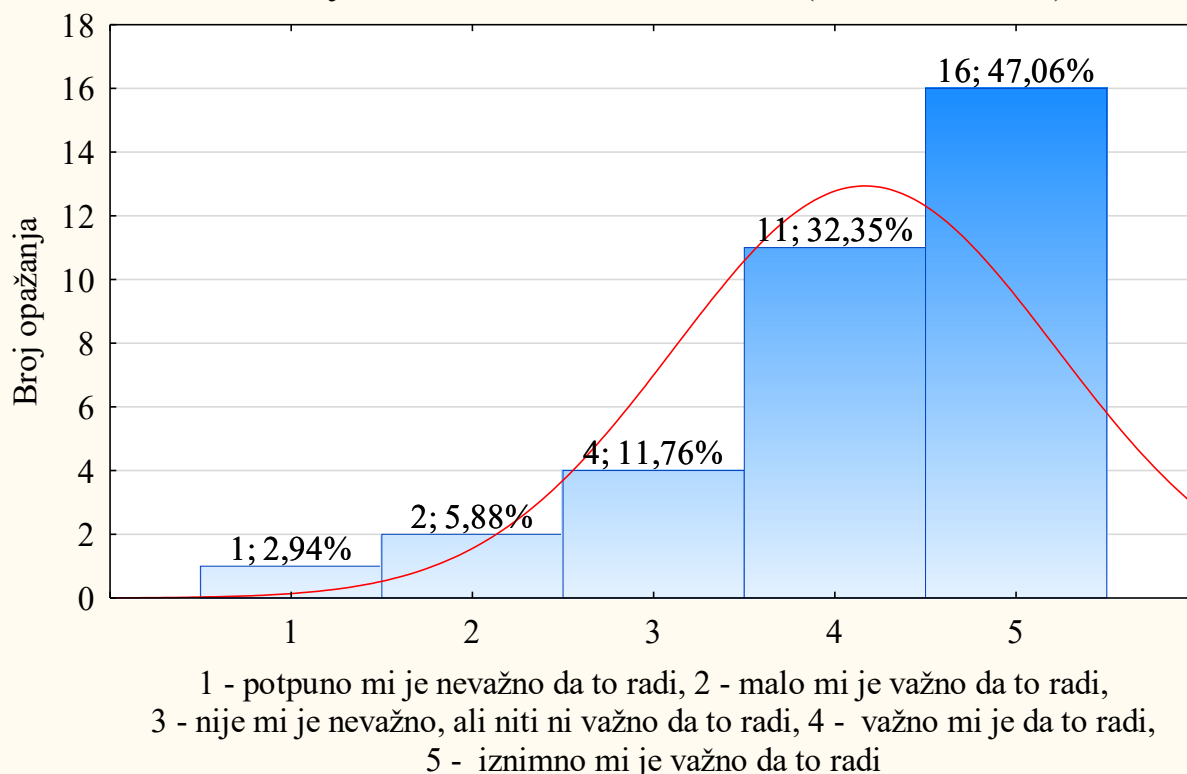
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 83. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao

prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 44. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 84. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 44. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 4,1471; 1,0483)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 44. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 11, odnosno 32,35 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 16, odnosno 47,06 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Četiri ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 2, odnosno 5,88 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 84. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorim *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske

diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 84. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,1471
Varijanca	1,0989
Standardna devijacija	1,0483
Koeficijent varijacije	25,28 %
Koeficijent asimetrije	-1,3166

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća

odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,1471 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0989 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0483. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 25,28 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,3166 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 85. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %

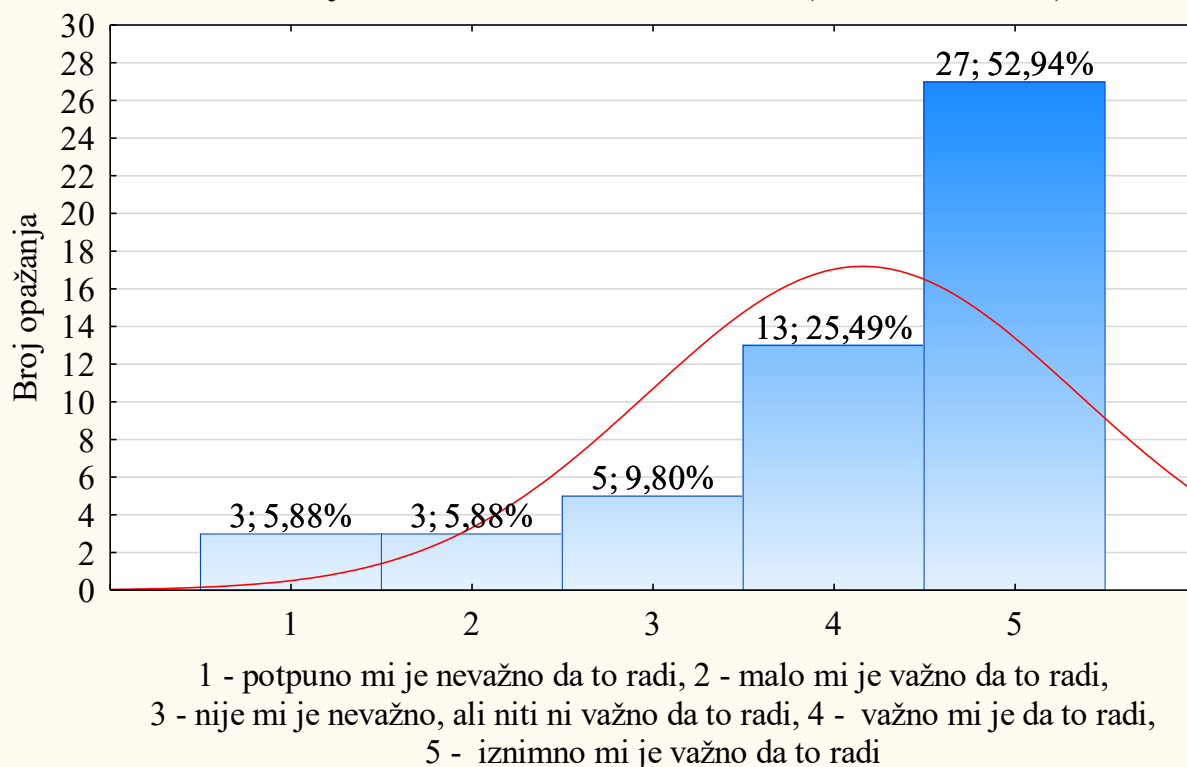
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	12	11,21 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	20	18,69 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 85. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika su opisane grafikonom 45. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 86. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 45. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51*1*normal(x; 4,1373; 1,1835)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 45. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Njih 13, odnosno 25,49 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 27, odnosno 52,94 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Pet ispitanika, odnosno 9,80 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 3 ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Deset ispitanika, odnosno 9,35 % također smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 86. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je*

važno da to radi, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 86. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	5
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,1373
Varijanca	1,4008
Standardna devijacija	1,1835
Koeficijent varijacije	28,61 %
Koeficijent asimetrije	-1,4059

Izvor: Istraživanje i obrada autora

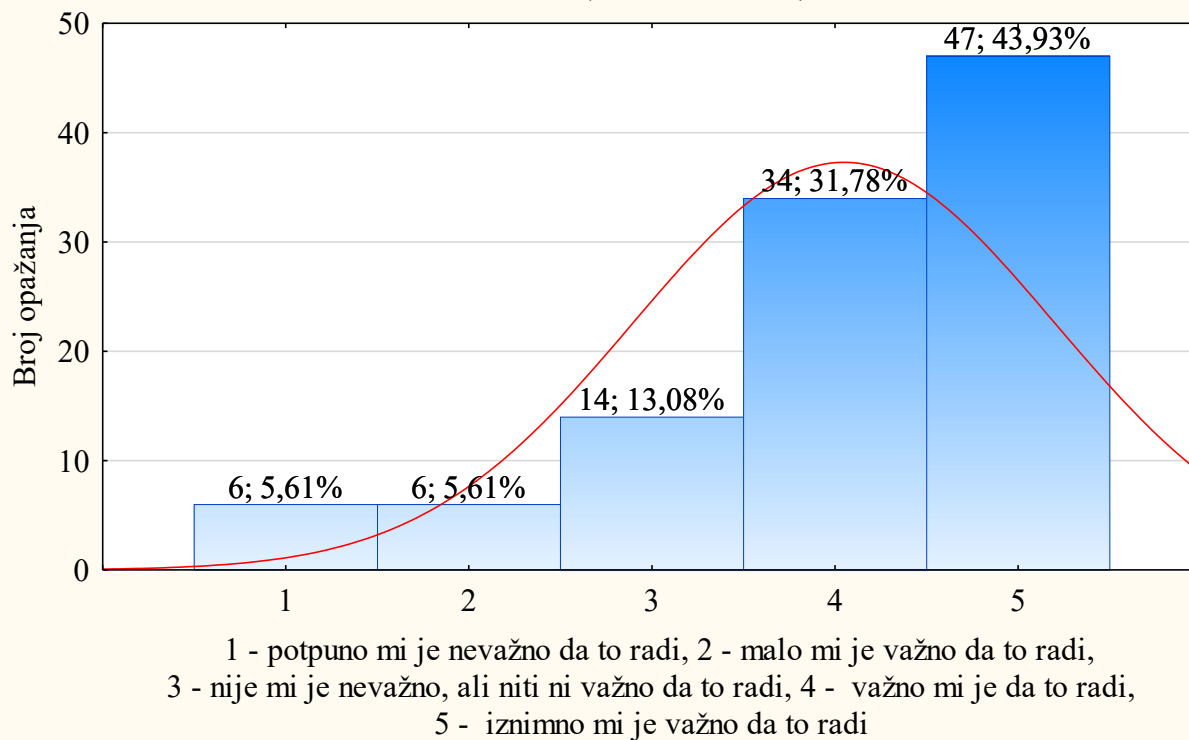
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,1373 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4008 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1835. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,61 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,4059 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 46. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 34, odnosno 31,78 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 47, odnosno 43,93 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 14 ispitanika, odnosno 13,08 %.. Šest ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Također, 6 ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 46. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama = $107 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 4,028; 1,1448)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 87. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da

postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 87. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	4,0280
Varijanca	1,2983
Standardna devijacija	1,1394
Koeficijent varijacije	28,29 %
Koeficijent asimetrije	-1,2091

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima

gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 4,0280 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2983, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1394. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,29 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz

proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,2091 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 88. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	7	6,54 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %

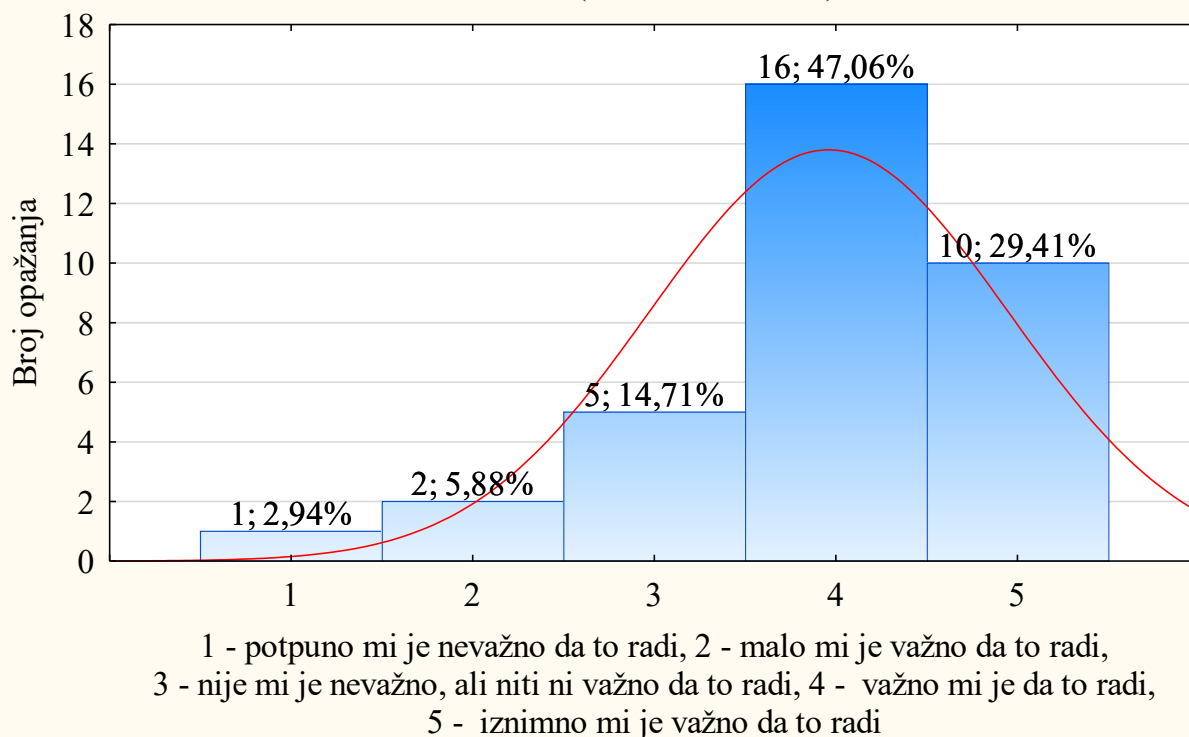
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	16	14,95 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	11	10,28 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 88. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 47. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 89. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 47. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama = $34 \cdot 1 \cdot \text{normal}(x; 3,9412; 0,9829)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 47. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 16, odnosno 47,06 % smatra da je to važna aktivnost, a 10, odnosno 29,41 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Pet ispitanika, odnosno 14,71 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 2 ispitanika, odnosno 5,88 %. Jedan ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 89. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*.

Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po

pojedinin sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1111 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 89. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1111
Aritmetička sredina	3,9412
Varijanca	0,9661
Standardna devijacija	0,9829
Koeficijent varijacije	24,94 %
Koeficijent asimetrije	-1,0974

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9412 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9661, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 0,9829. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 24,94 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u

svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0974 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 90. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 48. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 91. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 90. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %

Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	13	12,15 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	17	15,89 %
Iznimno mi je važno da to radi	10	9,35 %
Ukupno	107	100 %

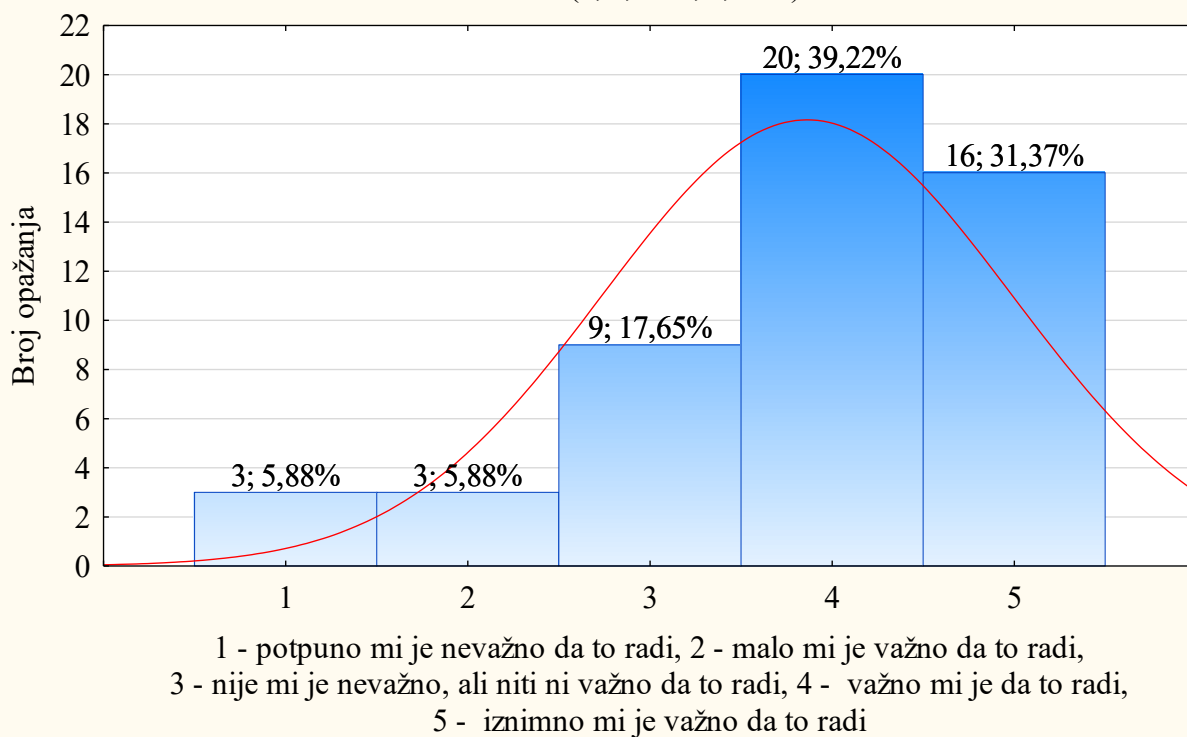
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 48. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Njih 20, odnosno 39,22 % smatra da je to važna aktivnost, a 16, odnosno 31,37 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 9 ispitanika, odnosno 17,65 %. Tri ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Također, 3 ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 91. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51.

Grafikon 48. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,8431; 1,1202)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to*

radi. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 91. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8431
Varijanca	1,2549
Standardna devijacija	1,1202
Koeficijent varijacije	29,15 %
Koeficijent asimetrije	-1,0110

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u

slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena. Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8431 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

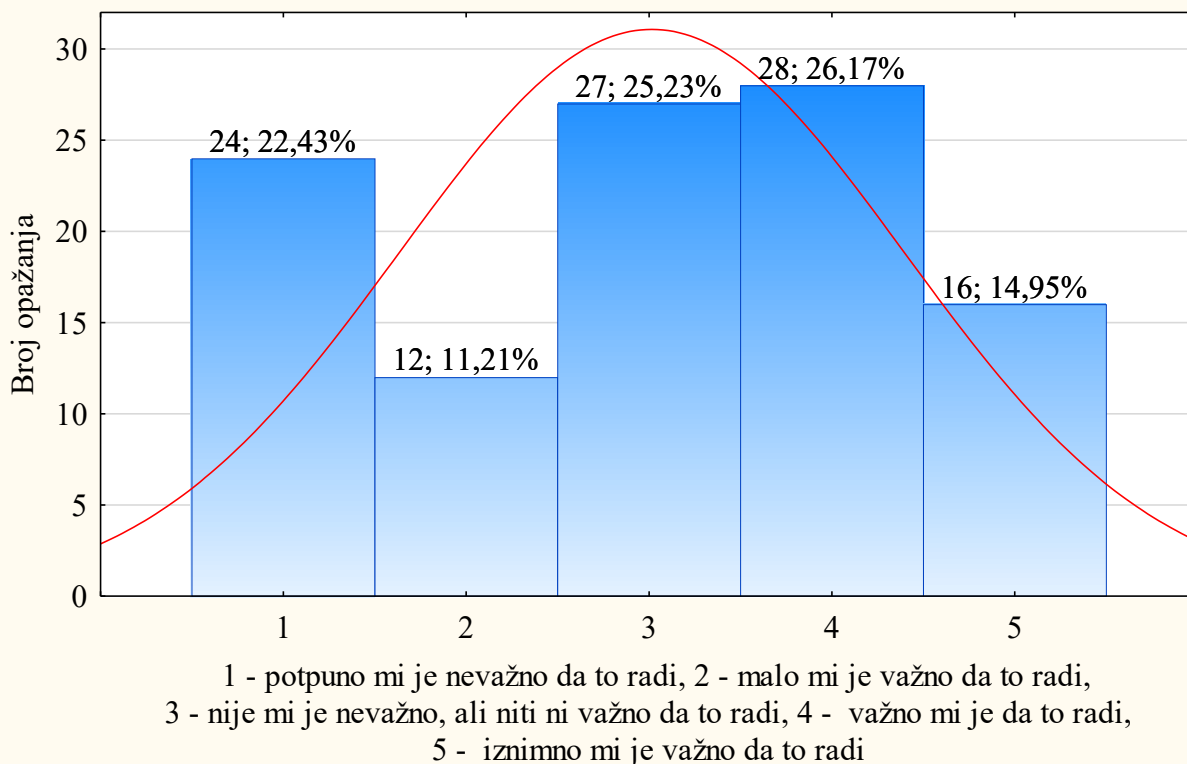
Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2549, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1202. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,15 % što upućuje na relativnu slabost varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,0110 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 49. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 28, odnosno 26,17 % smatra da je to važna aktivnost, a 16, odnosno 14,95 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Njih 27, odnosno 25,23 % ispitanika smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 12 ispitanika, odnosno 11,21 %, a 24 ispitanika, odnosno 22,43 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 49. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107*1
*normal(x; 3; 1,3736)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 92. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o

djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Tablica 92. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	3,0000
Varijanca	1,8868
Standardna devijacija	1,3736
Koeficijent varijacije	45,79 %
Koeficijent asimetrije	-0,1781

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,0000 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,8868, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3736. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 45,79 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,1781 što znači da je asimetrija slaba. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su

akreditirani ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*.

Tablica 93. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %

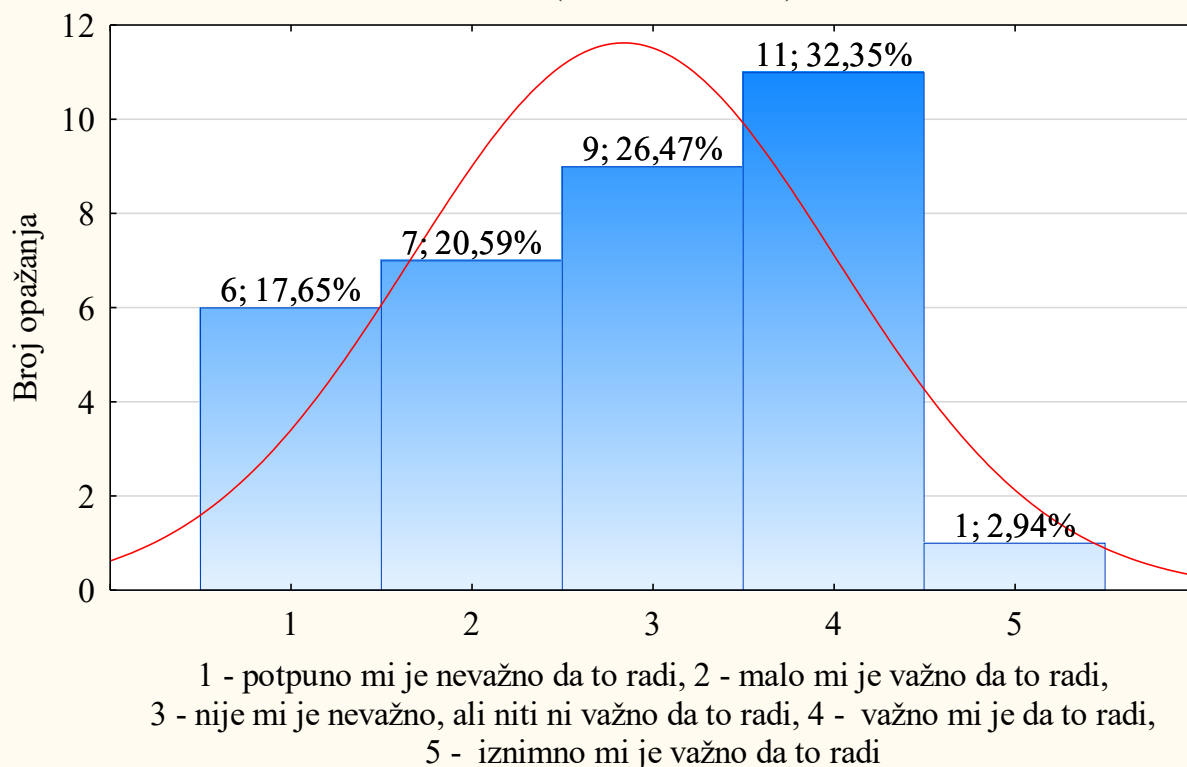
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	6	5,61 %
Malo mi je važno da to radi	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 93. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 50. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 94. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 50. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 34
 $*1 *normal(x; 2,8235; 1,167)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 50. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 11, odnosno 32,32 % smatra da je to važna aktivnost, a 1, odnosno 2,94 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 9 ispitanika, odnosno 26,47 %. Sedam ispitanika, odnosno 20,59 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 6 ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 94. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske

gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je*

važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te Važno mi je da to radi, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Tablica 94. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	2,8235
Varijanca	1,3619
Standardna devijacija	1,1670
Koeficijent varijacije	41,33 %
Koeficijent asimetrije	-0,2435

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,8235 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3619, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1670. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 41,33 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o

Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,2435 što znači da je asimetrija slaba. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*.

U tablici 95. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane grafikonom 51. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 96. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 95. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	8	7,48 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	7	6,54 %

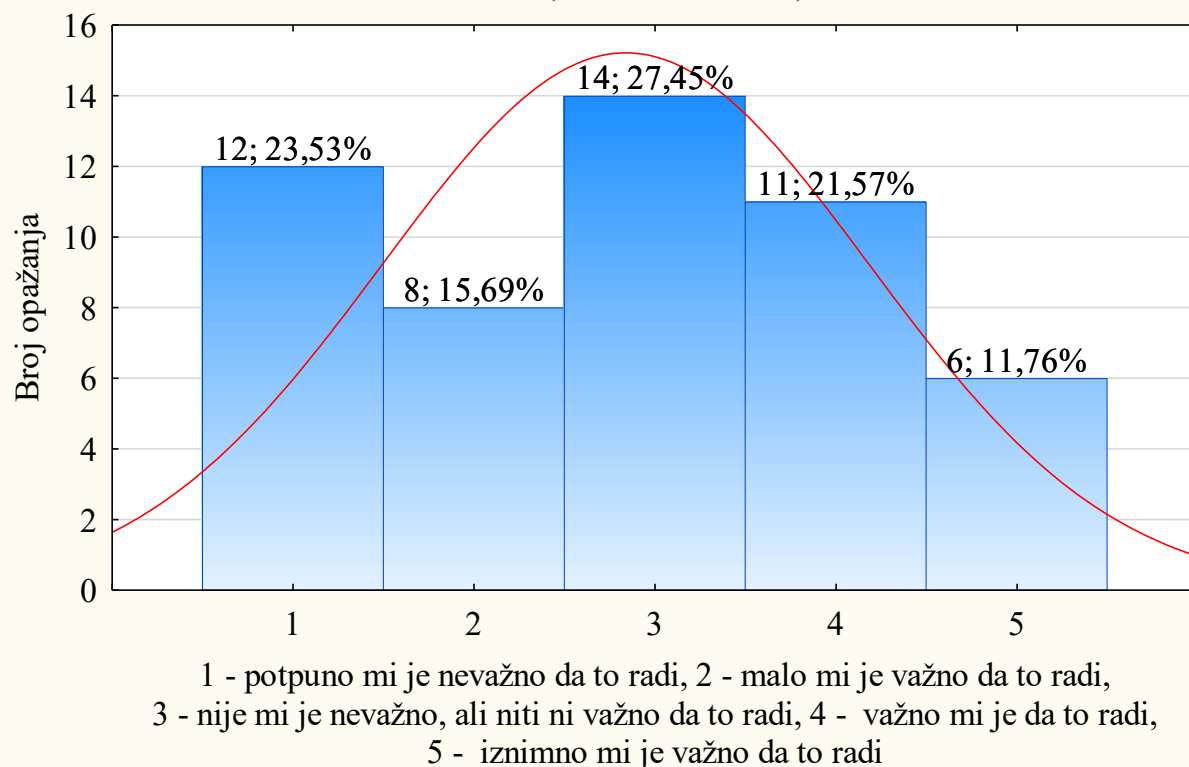
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	9	8,41 %
Malo mi je važno da to radi	6	5,61 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	10	9,35 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 51. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Njih 11, odnosno 21,57 % smatra da je to važna aktivnost, a 6, odnosno 11,76 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 14 ispitanika, odnosno 27,45 %. Osam ispitanika, odnosno 15,69 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 13 ispitanika, odnosno 23,53 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 51. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51
 $*1*normal(x; 2,8235; 1,3372)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 96. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među

odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Tablica 96. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	2,8235
Varijanca	1,7882
Standardna devijacija	1,3372
Koeficijent varijacije	47,36 %
Koeficijent asimetrije	0,0228

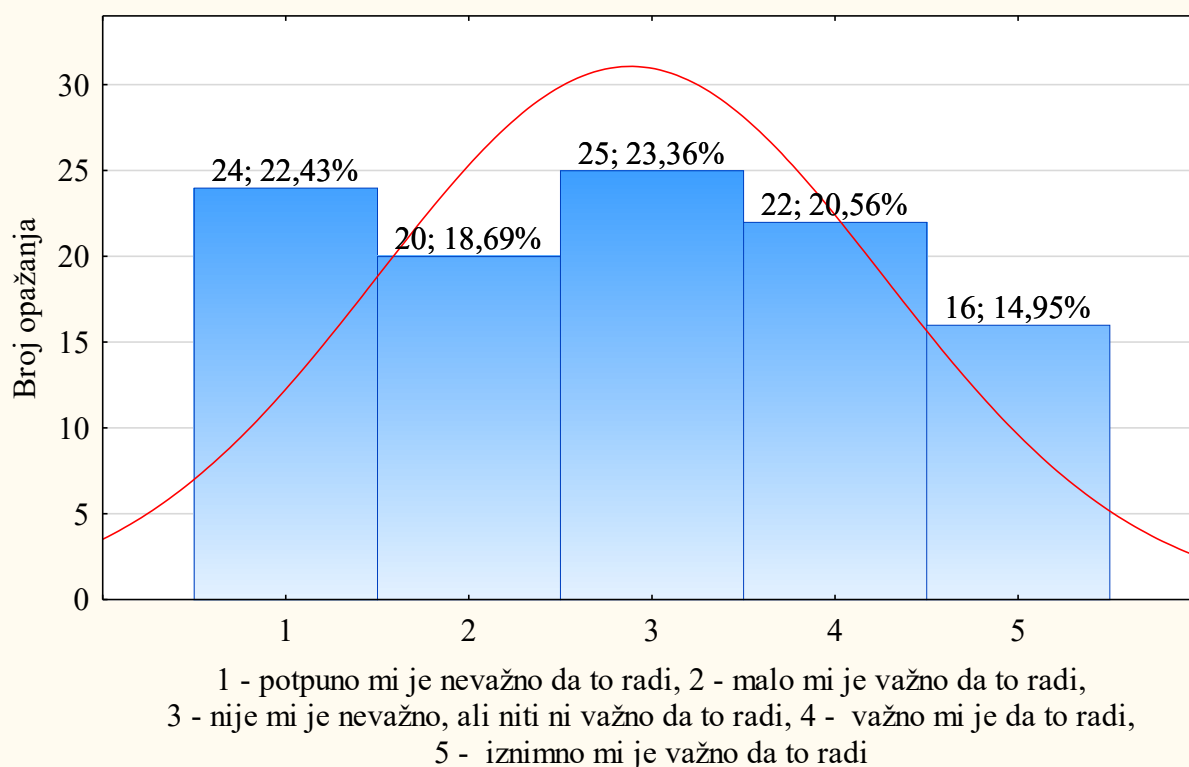
Izvor: Istraživanje i obrada autora

G Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,8235 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te Važno mi je da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,7882, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3372. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 47,36 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,0228 što znači da je asimetrija neznatna. Pozitivan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o

Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi* i *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

Grafikon 52. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 107
*1*normal(x; 2,8692; 1,3742)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 52. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 22, odnosno 20,56 % smatra da je to važna aktivnost, a 16, odnosno 14,95 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 25 ispitanika, odnosno 23,36 %. Njih 20, odnosno 18,69 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna, a 24 ispitanika, odnosno 22,43 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 97. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 97. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	2,8692
Varijanca	1,8707
Standardna devijacija	1,3677
Koeficijent varijacije	47,67 %
Koeficijent asimetrije	0,0623

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,8692 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,8707, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od

aritmetičke sredine iznosi 1,3677. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 47,67 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,0623 što znači da je asimetrija vrlo slaba. Pozitivan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi* i *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

Tablica 98. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	4	3,74 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %

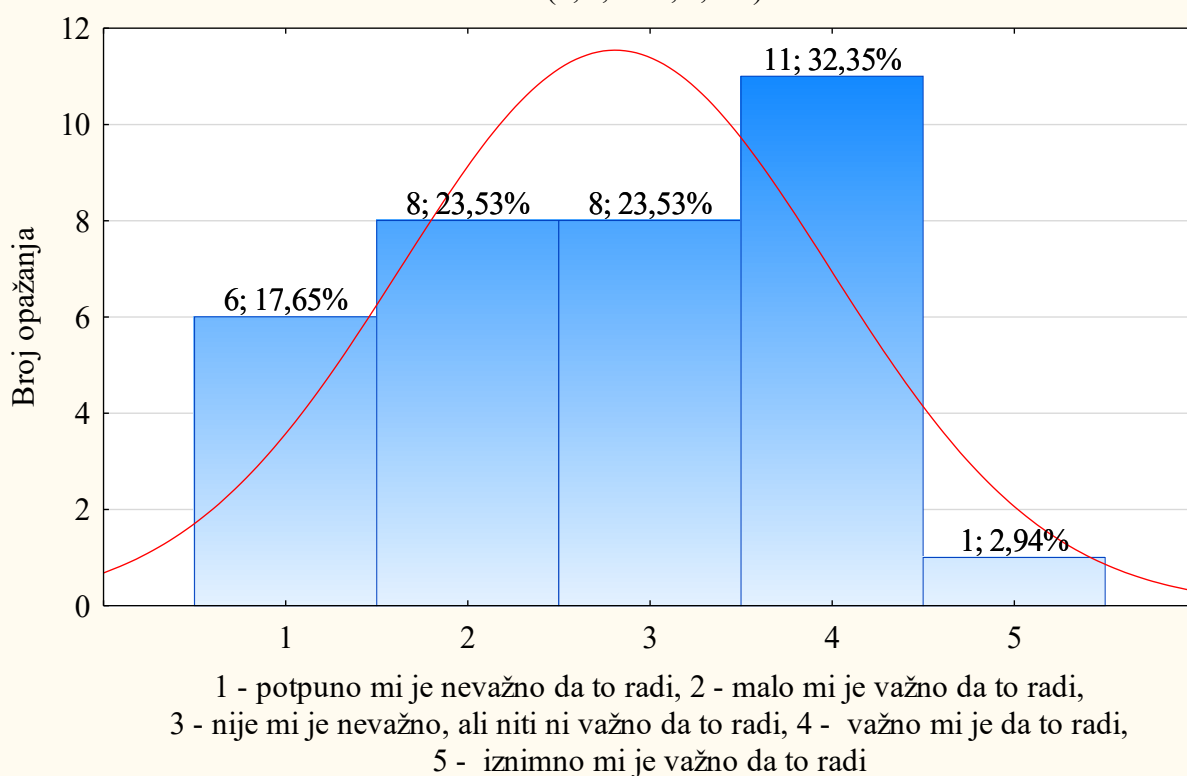
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	6	5,61 %
Malo mi je važno da to radi	8	7,48 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	8	7,48 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 98. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 53. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 99. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 53. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 34*1
 *normal(x; 2,7941; 1,175)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 53. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.

Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 12, odnosno 32,35 % smatra da je to važna aktivnost, a 1, odnosno 2,94 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Osam ispitanika, odnosno 23,53 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Također, 8 ispitanika, odnosno 23,53 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 6 ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 99. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 %

ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 99. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	2,7941
Varijanca	1,3806
Standardna devijacija	1,1750
Koeficijent varijacije	42,05 %
Koeficijent asimetrije	-0,1700

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je*

važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,7941 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3806, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1750. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 42,05 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,1700 što znači da je asimetrija slaba te da je, zbog negativne vrijednosti koeficijenta više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*.

U tablici 100. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 54. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 101. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 100. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

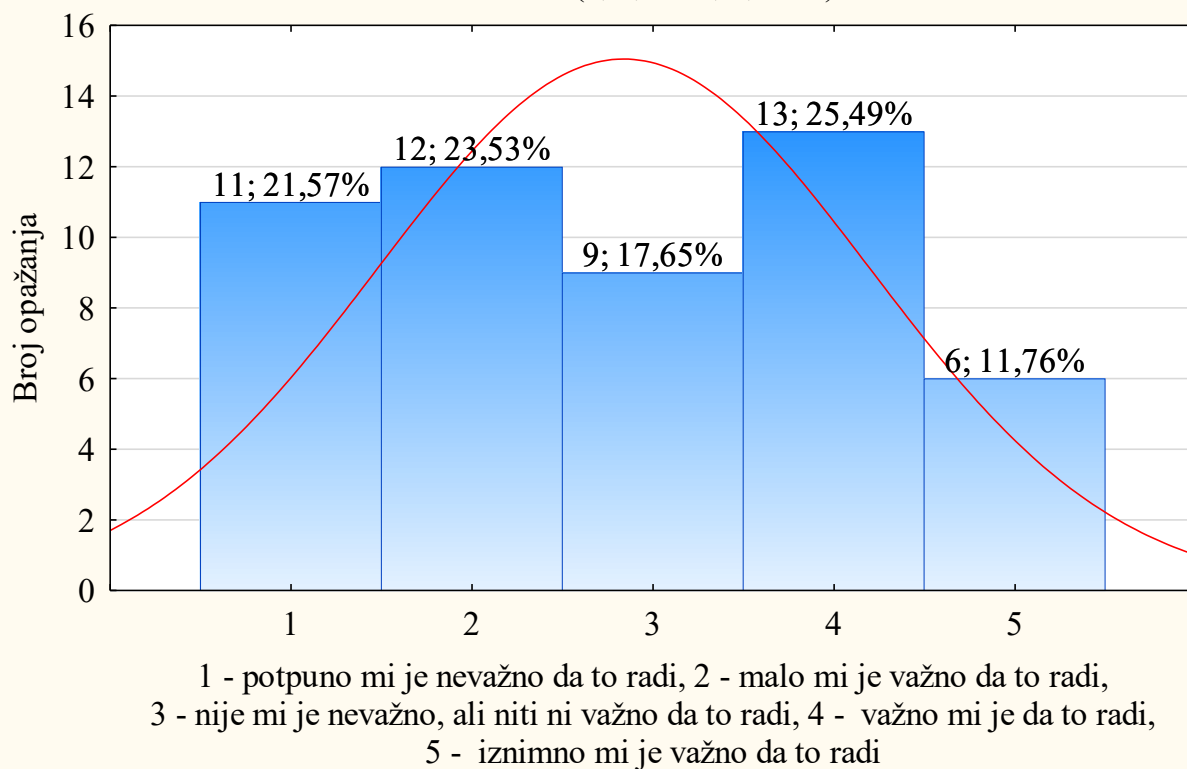
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	6	5,61 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
30,01 % – Iznimno mi je važno da to radi 0,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	8	7,48 %
Malo mi je važno da to radi	9	8,41 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 54. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Njih 13, odnosno 25,49 % smatra da je to važna aktivnost, a 6, odnosno 11,76 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 12 ispitanika, odnosno 23,53 %, a 11 ispitanika, odnosno 21,57 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 54. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
 $= 51 * 1 * \text{normal}(x; 2,8235; 1,3521)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 101. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Tablica 101. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	2,8235
Varijanca	1,8282
Standardna devijacija	1,3521
Koeficijent varijacije	47,89 %
Koeficijent asimetrije	0,0815

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,8235 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,8282 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3521. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 47,89 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

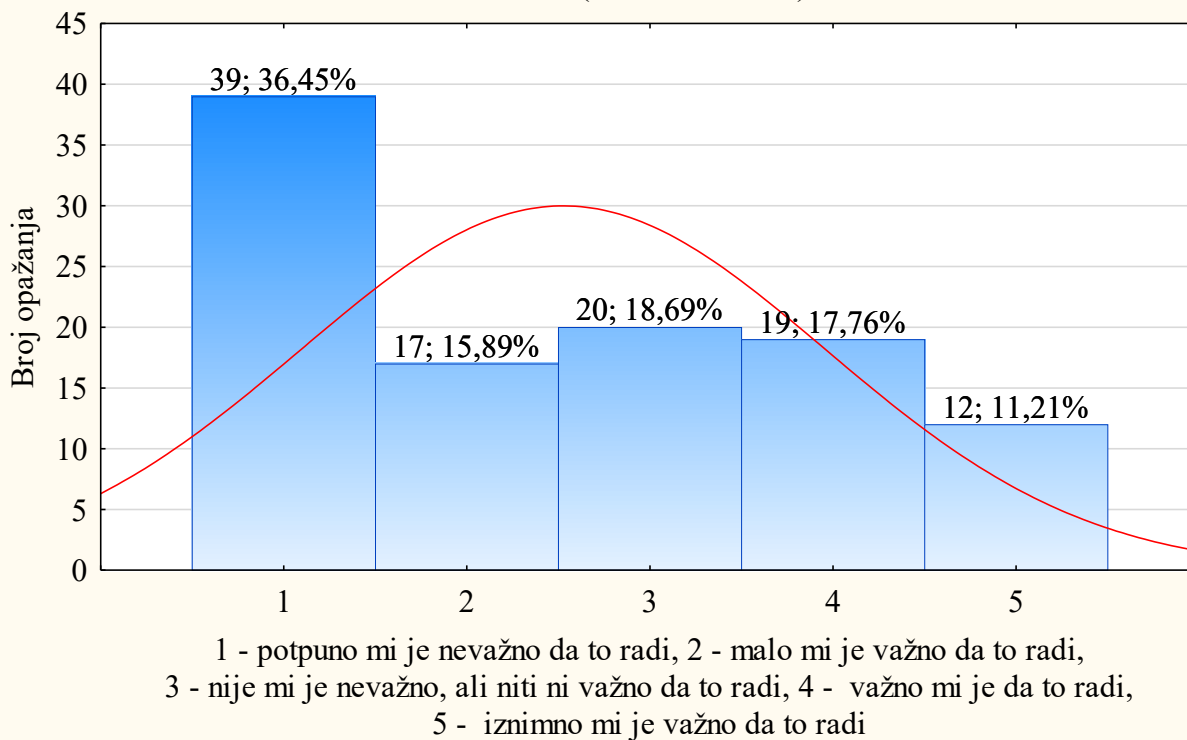
Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,0815 što znači da je asimetrija u simetričnoj razdiobi. Pozitivan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*.

Grafikon 55. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 19, odnosno 17,76 % smatra da je to važna aktivnost, a 12, odnosno 11,21 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 20 ispitanika, odnosno 18,69 %, a 17 ispitanika, odnosno 15,89 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Njih 39, odnosno 36,45 % ispitanika smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 55. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $107*1*normal(x; 2,514; 1,4233)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 102. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima

zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,6000 što znači da je varijabilnost vrlo jaka.

Tablica 102. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	1
Medijan	2
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	3
Koeficijent kvartilne devijacije	0,6000
Aritmetička sredina	2,5140
Varijanca	2,0068
Standardna devijacija	1,4166
Koeficijent varijacije	56,35 %
Koeficijent asimetrije	0,3713

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 1 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 2 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i

Malo mi je važno da to radi, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 3 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,6000 što znači da je varijabilnost vrlo jaka.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,5140 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 2,0068, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4166. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 56,35 % što upućuje na relativno jaku varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,3713 što znači da je asimetrija srednje jaka. Pozitivan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u

kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

Tablica 103. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Gradevinarstvo	7	6,54 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	11	10,28 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %

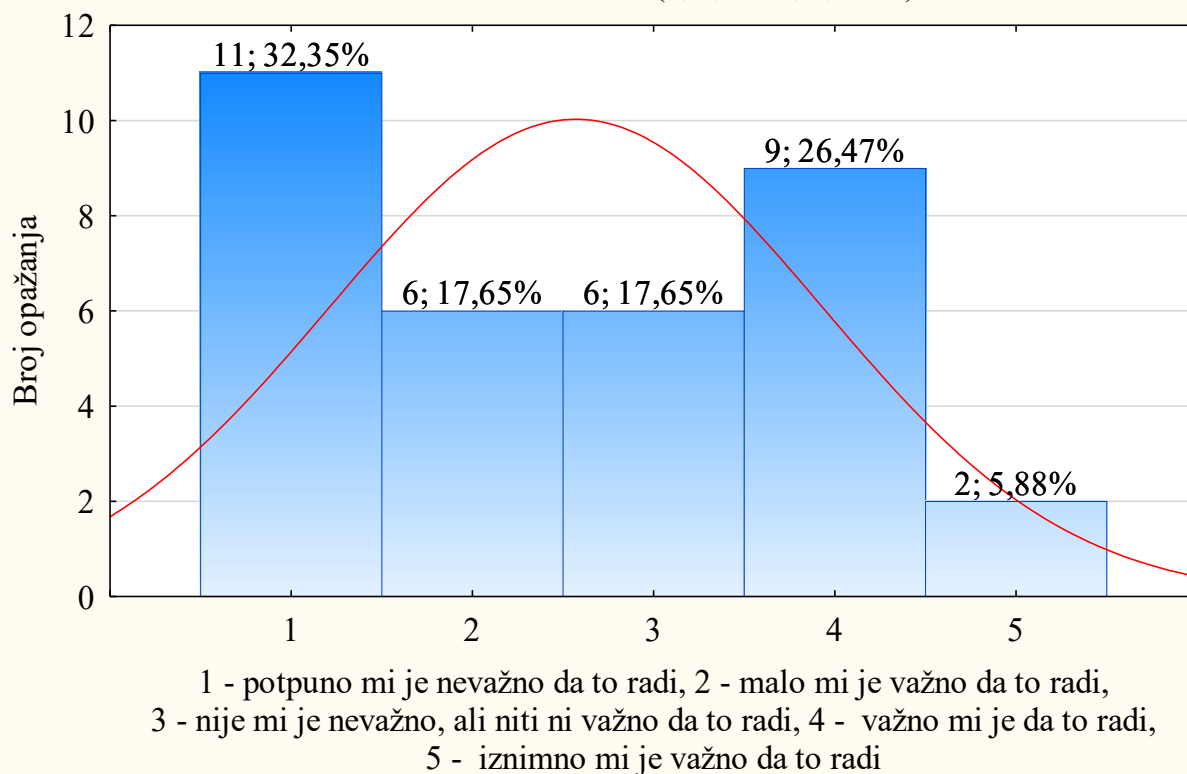
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	11	10,28 %
Malo mi je važno da to radi	6	5,61 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	9	8,41 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 103. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 56. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 104. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 56. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 2,5588; 1,3527)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 56. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 9, odnosno 26,47 % smatra da je to važna aktivnost, a 2, odnosno 5,88 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Šest ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Također, 6 ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 11 ispitanika, odnosno 32,35 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 104. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 1 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 2,5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 3 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,6000 što znači da je varijabilnost vrlo jaka.

Tablica 104. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	1
Medijan	2,5
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	3
Koeficijent kvartilne devijacije	0,6000
Aritmetička sredina	2,5588
Varijanca	1,8298
Standardna devijacija	1,3527
Koeficijent varijacije	52,86 %
Koeficijent asimetrije	0,1800

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,5588 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,8298, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi

1,3527. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 52,86 % što upućuje na relativno jaku varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,1800 što znači da je asimetrija slaba te da je zbog pozitivne vrijednosti koeficijenta više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*.

Tablica 105. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	10	9,35 %
Malo mi je važno da to radi	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %

Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	5	4,67 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	16	14,95 %
Malo mi je važno da to radi	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

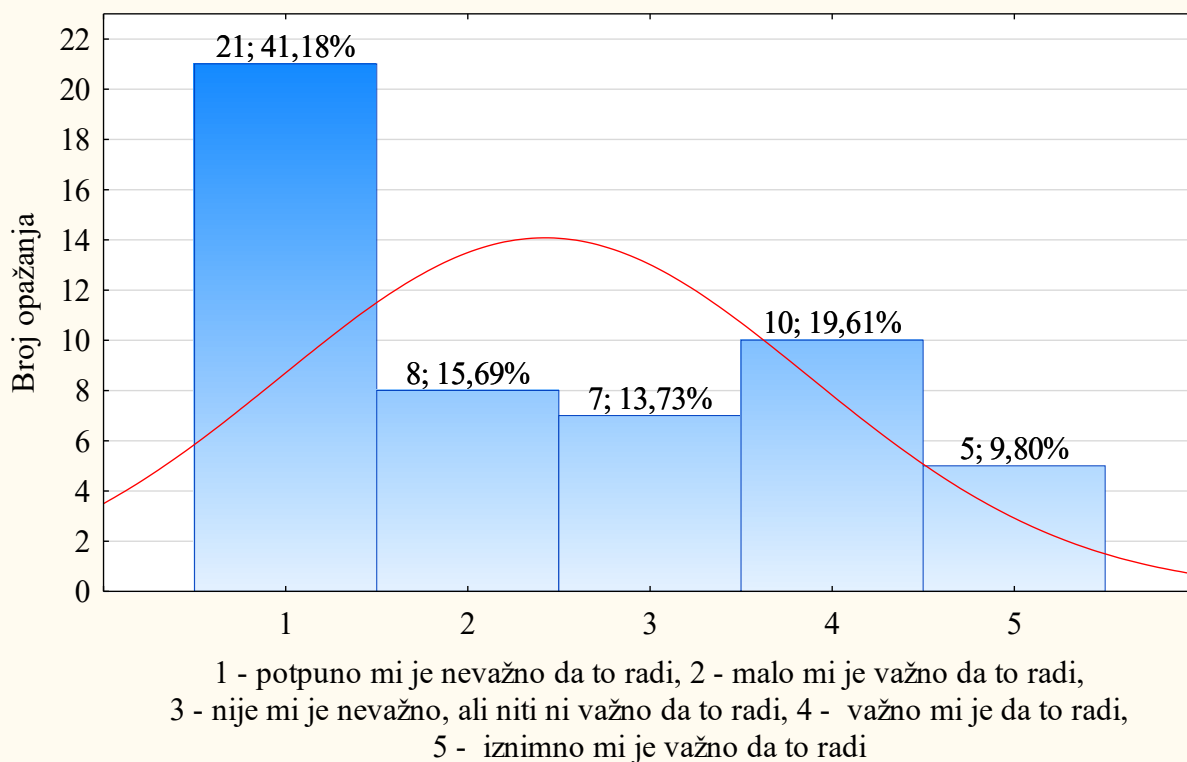
U tablici 105. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 57. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 106. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 57. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima. Njih 10, odnosno 19,61 % smatra da je to važna aktivnost, a 5, odnosno 9,80 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Sedam ispitanika, odnosno

13,73 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 8 ispitanika, odnosno 15,69 %, a 21 ispitanik, odnosno 41,18 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 57. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51
 $*1*\text{normal}(x; 2,4118; 1,4447)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 106. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su

važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 106. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	1
Medijan	2
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	3
Koeficijent kvartilne devijacije	0,6000
Aritmetička sredina	2,4118
Varijanca	2,0871
Standardna devijacija	1,4447
Koeficijent varijacije	59,90 %
Koeficijent asimetrije	0,4732

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 1 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 2 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj,

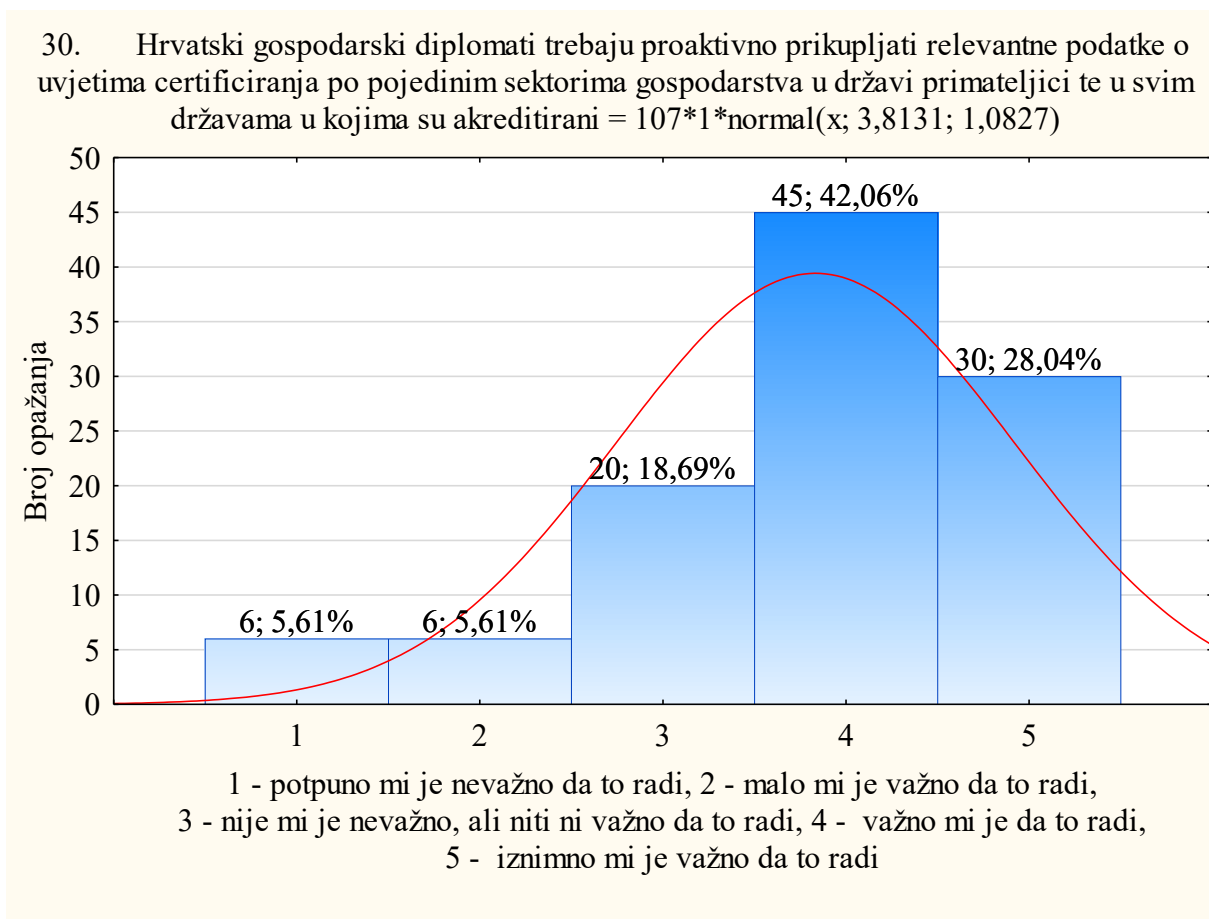
50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 3 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,6000 što znači da je varijabilnost vrlo jaka.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 2,4118 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 2,0871, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4447. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 59,90 % što upućuje na relativno jaku varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi 0,4732 što znači da je asimetrija srednje jaka. Pozitivan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*.

Grafikon 58. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 58. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali

proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 45, odnosno 42,06 % smatra da je to važna aktivnost, a 30, odnosno 58,04 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Dvadeset ispitanika, odnosno 18,69 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna, a 6 ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost nevažna. Također, 6 ispitanika, odnosno 5,61 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 107. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to*

radi. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 107. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,8131
Varijanca	1,1613
Standardna devijacija	1,0776
Koeficijent varijacije	28,26 %
Koeficijent asimetrije	-0,9818

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorom

Iznimno mi je važno da to radi. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8131 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1613, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0776. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,26 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,9818 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to rad*.

U tablici 108. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u.

Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 59. histogramom koji sadrži i

krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 109. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 108. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	7	6,54 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %

Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	19	17,76 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

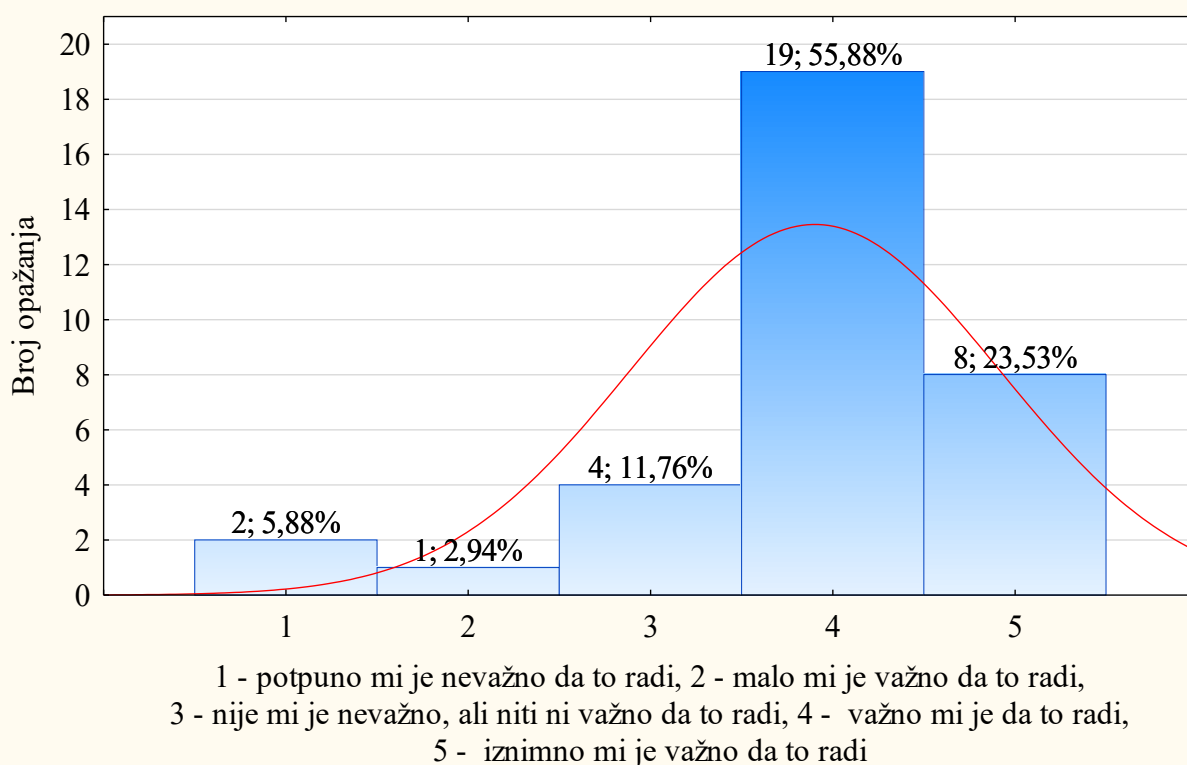
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 59. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Njih 19, odnosno 55,88 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost, a 8, odnosno 23,53 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Jedan ispitanik, odnosno 11,76 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Također 1 ispitanik, odnosno 2,94 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 2 ispitanika, odnosno 5,88 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 59. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,8824; 1,008)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 109. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima

certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 109. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	4
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	0
Koeficijent kvartilne devijacije	0,0000
Aritmetička sredina	3,8824
Varijanca	1,0160
Standardna devijacija	1,0080
Koeficijent varijacije	25,96 %
Koeficijent asimetrije	-1,4496

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 4 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo

odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 0 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,0000 što znači da je varijabilnost vrlo slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,8824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0160, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0080. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 25,96 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno

raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -1,4496 što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 110. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	12	11,21 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	5	4,67 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %

Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	9	8,41 %
Važno mi je da to radi	17	15,89 %
Iznimno mi je važno da to radi	6	5,61 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

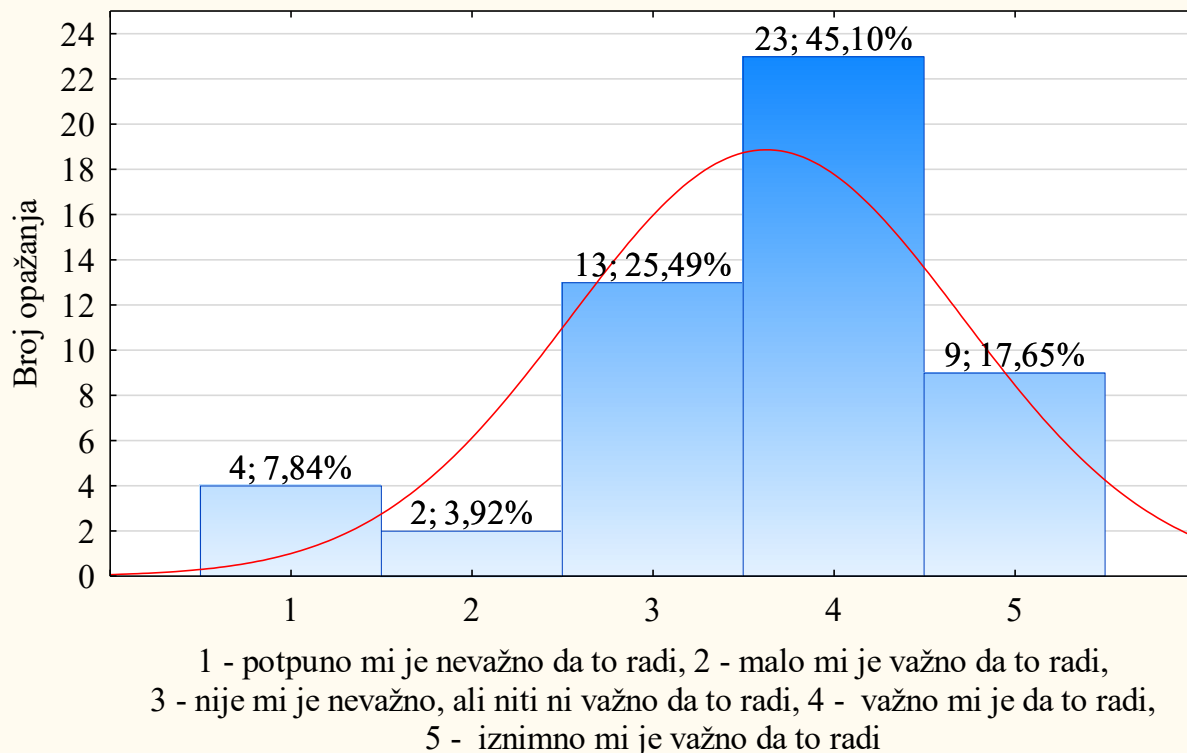
U tablici 110. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 60. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 111. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 60. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva.

Njih 23, odnosno 45,10 % smatra da je to važna aktivnost, a 9 odnosno 17,65 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna smatra 13 ispitanika, odnosno 25,49 %. Dva ispitanika, odnosno 3,92 % smatra da je ta aktivnost nevažna, a 4 ispitanika, odnosno 7,84 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 60. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = 51*1*normal(x; 3,6078; 1,0785)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 111. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim

državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost

središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,1429 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Tablica 111. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

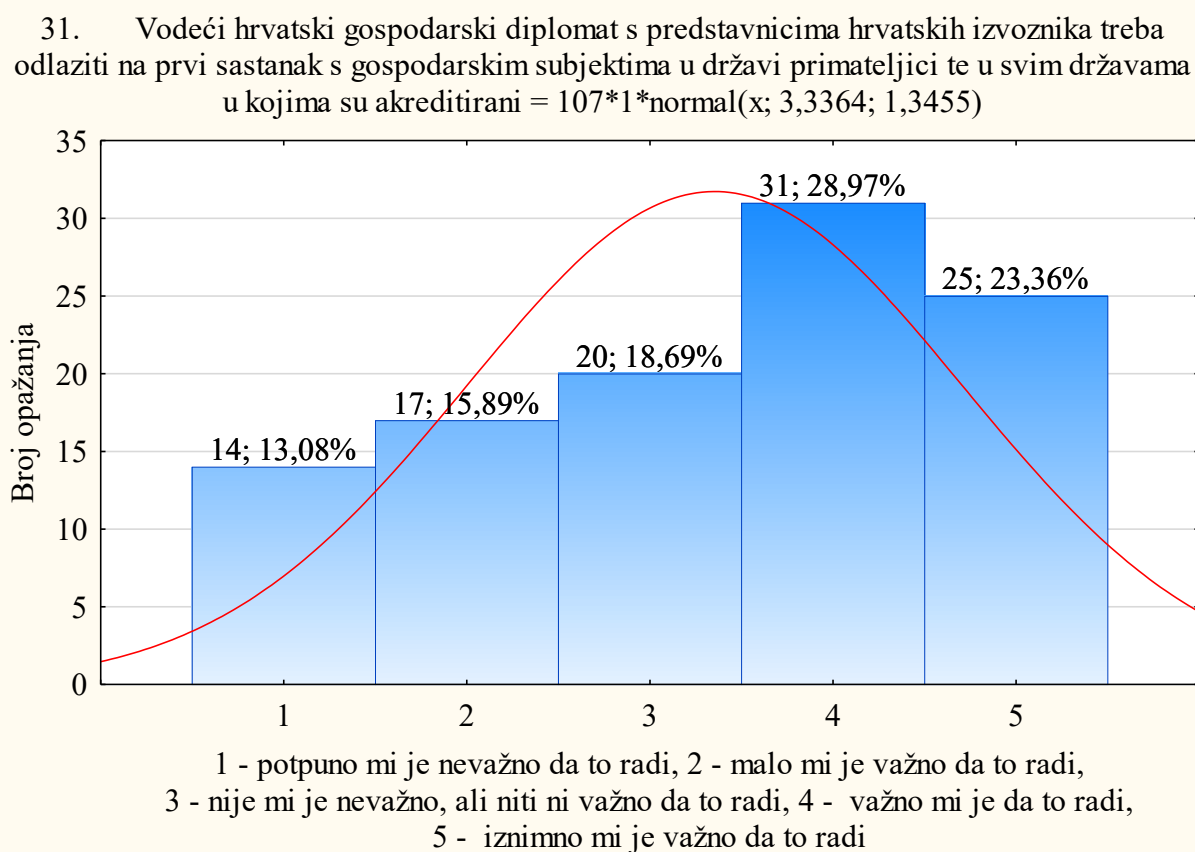
Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	1
Koeficijent kvartilne devijacije	0,1429
Aritmetička sredina	3,6078
Varijanca	1,1631
Standardna devijacija	1,0785
Koeficijent varijacije	29,89 %
Koeficijent asimetrije	-0,9376

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,6078 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1631 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,0785. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,89 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih

podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi $-0,9376$ što znači da je asimetrija vrlo jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Grafikon 61. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 61. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Većina ispitanika smatra da bi

hrvatski gospodarski diplomati trebali s predstavnicima hrvatskih izvoznika ići na prvi sastanak s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 31, odnosno 25,23,36 % smatra da je to važna aktivnost, a 25, odnosno 23,66 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Dvadeset ispitanika, odnosno 18,69 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Njih 17, odnosno 15,89 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna, a 14 ispitanika, odnosno 13,08 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

U tablici 112. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*.

Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da*

to radi, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi, Malo mi je važno da to radi, Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 112. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike

Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	3,3364
Varijanca	1,7933
Standardna devijacija	1,3392
Koeficijent varijacije	40,14 %
Koeficijent asimetrije	-0,3780

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo

odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,3364 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,7933, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3392. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 40,14 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,3780 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

U tablici 113. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezanu to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi

primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 62. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 114. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Tablica 113. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u

Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %

Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	4	3,74 %
Malo mi je važno da to radi	6	5,61 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	5	4,67 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	8	7,48 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Iznimno mi je važno da to radi	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	3	2,80 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	4	3,74 %
Važno mi je da to radi	6	5,61 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

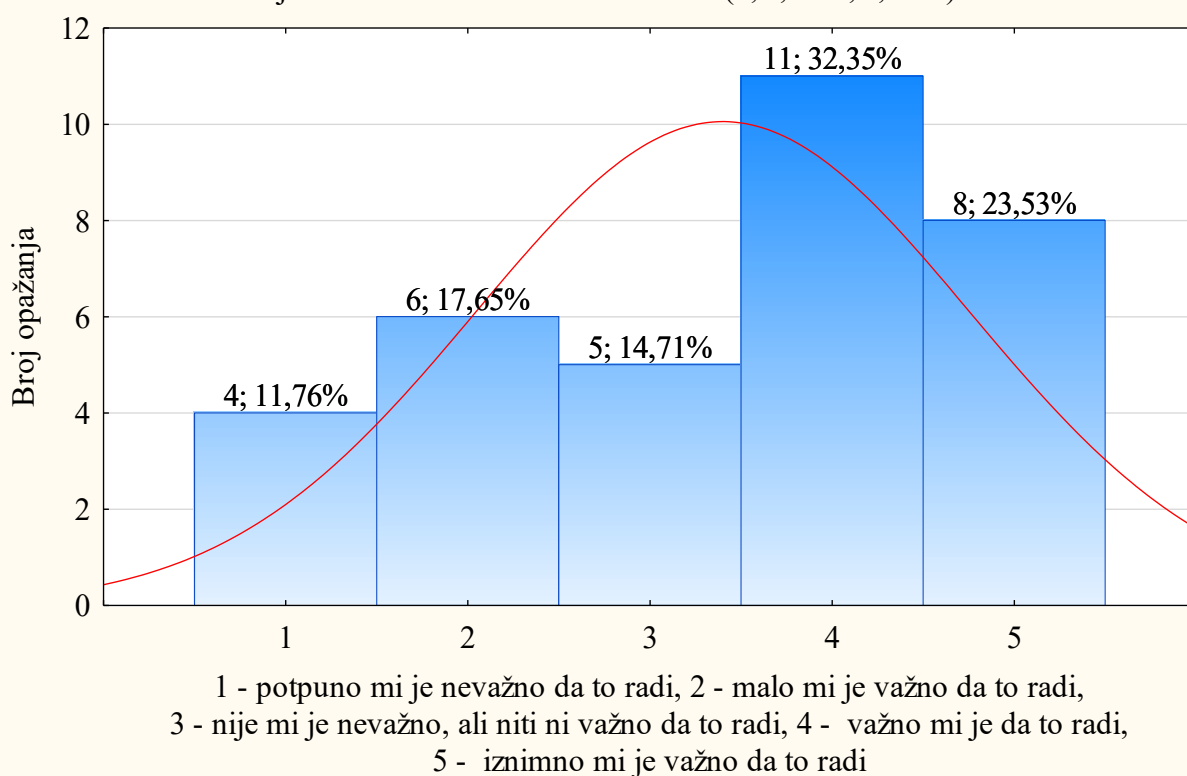
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 62. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim

subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Njih 11, odnosno 32,35 % smatra da je to važna aktivnost, a 8, odnosno 23,53 % da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Pet ispitanika, odnosno 14,71 % smatra da im ta aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Da je ta aktivnost nevažna smatra 6 ispitanika, odnosno 17,65 %, a 4 ispitanika, odnosno 11,76 % smatra da je ta aktivnost potpuno nevažna.

Grafikon 62. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba odlaziti na prvi sastanak s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $34 * 1 * \text{normal}(x; 3,3824; 1,3487)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 114. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s

predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

Tablica 114. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije

Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	4
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	3,3824
Varijanca	1,8191
Standardna devijacija	1,3487
Koeficijent varijacije	39,88 %
Koeficijent asimetrije	-0,4430

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,3824 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je*

važno da to radi, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,8191 a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3487. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 39,88 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,4430 što znači da je asimetrija srednje jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi, Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 115. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	1	0,93 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	1	0,93 %
Važno mi je da to radi	2	1,87 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %

Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	11	10,28 %
Iznimno mi je važno da to radi	4	3,74 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Malo mi je važno da to radi	3	2,80 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
Iznimno mi je važno da to radi	5	4,67 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	1	0,93 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	2	1,87 %
Važno mi je da to radi	3	2,80 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	2	1,87 %
Malo mi je važno da to radi	2	1,87 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	3	2,80 %
Važno mi je da to radi	4	3,74 %
Iznimno mi je važno da to radi	3	2,80 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno mi je nevažno da to radi	7	6,54 %
Malo mi je važno da to radi	7	6,54 %
Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi	6	5,61 %
Važno mi je da to radi	8	7,48 %
Iznimno mi je važno da to radi	9	8,41 %
Ukupno	107	100 %

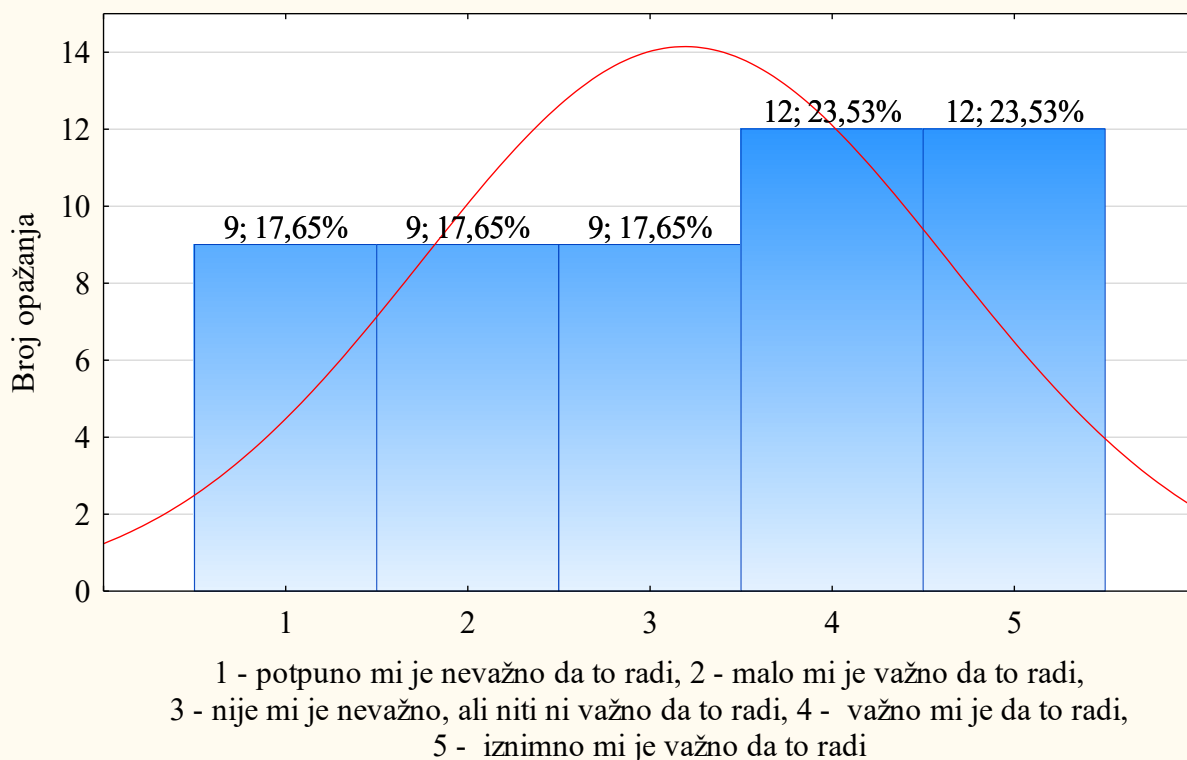
Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 115. prikazana je razdioba stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 63. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 116. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske

gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Grafikon 63. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba odlaziti na prvi sastanak s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani = $51 * 1 * \text{normal}(x; 3,1765; 1,4381)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 63. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici. Većina ispitanika smatra da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali s predstavnicima hrvatskih izvoznika ići na prvi sastanak s gospodarskim subjektima. Njih 12, odnosno 23,53 % ispitanika smatra da je to važna aktivnost. Također, 12, odnosno 23,53 % ispitanika da je to iznimno važna aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije. Devet ispitanika, odnosno 17,65 % smatra da im ta

aktivnost nije nevažna, ali ni važna. Isti broj ispitanika, njih 9, odnosno 17,65 % ispitanika smatra da je ta aktivnost nevažna ili potpuno nevažna.

U tablici 116. su prikazane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Potpuno mi je nevažno da to radi*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenili odgovorom *Iznimno mi je važno da to radi*. To znači da su među odgovorima zastupljeni svi stupnjevi važnosti o djelovanju hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 2 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 25 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost medijana iznosi 3 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 50 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski

diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*.

Tablica 116. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	2
Medijan	3
Gornji kvartil	4
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,3333
Aritmetička sredina	3,1765
Varijanca	2,0682
Standardna devijacija	1,4381
Koeficijent varijacije	45,27 %
Koeficijent asimetrije	-0,1962

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije od najniže prema višoj, 75 % ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da

središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Malo mi je važno da to radi*, *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* te *Važno mi je da to radi*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,3333 što znači da je varijabilnost relativno jaka.

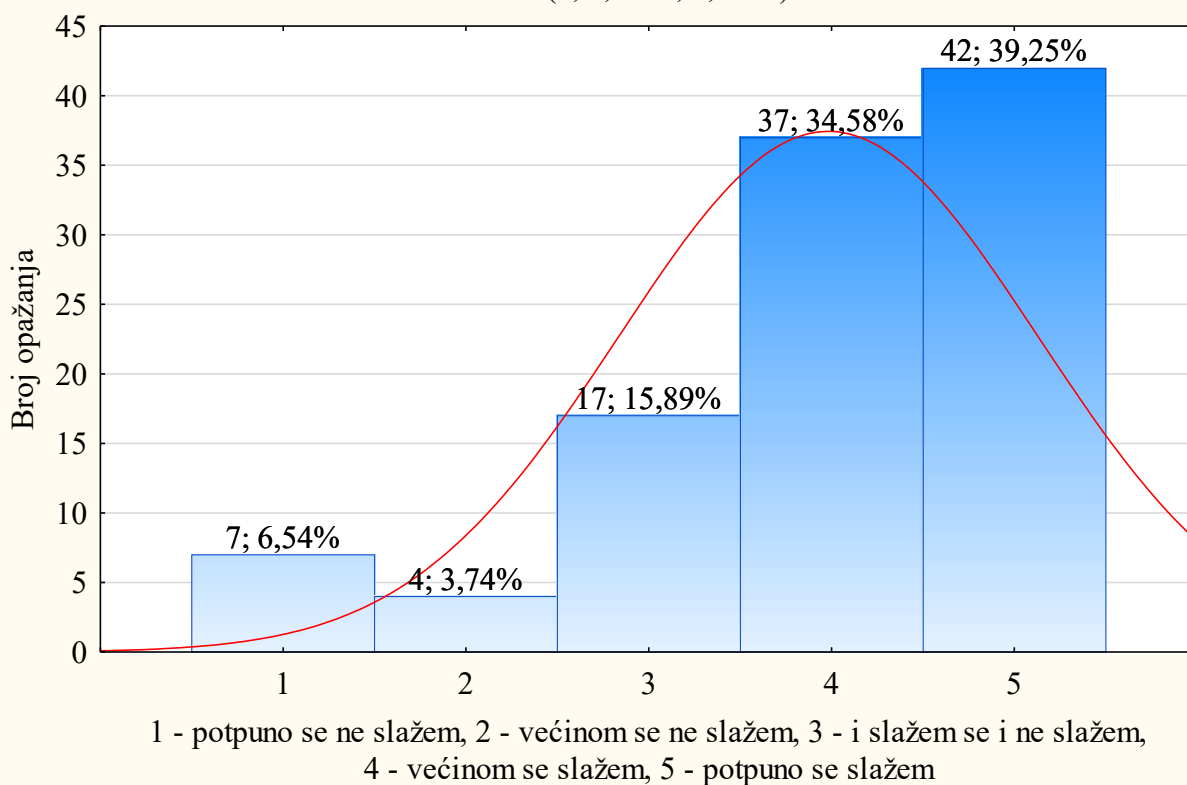
Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,1765 što znači da je većina ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije ocijenila odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi*, *Važno mi je da to radi* te *Iznimno mi je važno da to radi*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 2,0682, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,4381. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 45,27 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani iznosi -0,1962 što znači da je asimetrija slaba. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani ocijenilo odgovorima *Nije mi nevažno*, *niti mi je važno da to radi* i *Važno mi je da to radi*.

Grafikon 64. sadrži prikaz razdiobe stavova svih ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Većina ispitanika smatra da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Njih 37, odnosno 34,58 % ispitanika je stav o toj pretpostavci ocijenilo odgovorom *Većinom se slažem*, a 42, odnosno 39,25 % odabralo je odgovor *Potpuno se slažem*. Njih 17, odnosno 15,89 %

ispitanika je stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorom *I slažem se i ne slažem*. Četiri ispitanika, odnosno 3,74 % je stav o toj pretpostavci ocijenilo odgovorom *Većinom se slažem*, a 7 ispitanika, odnosno 6,54 % je odabralo odgovor *Potpuno ne slažem*.

Grafikon 64. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnog hrvatskog izvoza za sve ispitanike

32. Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika rezultirala povećanjem ukupnog hrvatskog izvoza = 107
 $*1*\text{normal}(x; 3,9626; 1,1404)$

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 117. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika na anketno pitanje koje se odnosi na pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Broj opažanja je 107. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz

perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se ne slažem*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se slažem*. Među odgovorima su zastupljeni svi stupnjevi slaganja s pretpostavkom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 25 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem* te *I slažem se i ne slažem*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem 50 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem* te *Većinom se slažem*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Većinom se slažem* i *Potpuno se slažem*. Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 75 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Potpuno se slažem*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Varijabilnost središnjih 50

% odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 117. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za sve ispitanike

Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	107
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,9626
Varijanca	1,2883
Standardna devijacija	1,1350
Koeficijent varijacije	28,64 %
Koeficijent asimetrije	-1,1703

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,9626 što znači da je većina ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem, Većinom se slažem te Potpuno se slažem*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2883, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1350. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 28,64 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza iznosi -1,1703 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak

koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Većinom se slažem* i *Potpuno se slažem*.

Tablica 118. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza prema NKD-u

Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza		
Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	0,93 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca	1	0,93 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	0,93 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1	0,93 %
Potpuno se slažem	1	0,93 %
Građevinarstvo	7	6,54 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	3	2,80 %
Potpuno se slažem	3	2,80 %
Informacije i komunikacije	16	14,95 %
Potpuno se ne slažem	2	1,87 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	6	5,61 %
Potpuno se slažem	7	6,54 %
Obrazovanje	1	0,93 %
Potpuno se slažem	1	0,93 %
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatiz.	2	1,87 %
Većinom se slažem	2	1,87 %
Ostale uslužne djelatnosti	5	4,67 %
I slažem se i ne slažem	2	1,87 %
Potpuno se slažem	3	2,80 %
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	1,87 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Potpuno se slažem	1	0,93 %
Popravak motornih vozila i motocikla	2	1,87 %

I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	1	0,93 %
Prerađivačka industrija	34	31,78 %
Potpuno se ne slažem	2	1,87 %
Većinom se ne slažem	2	1,87 %
I slažem se i ne slažem	7	6,54 %
Većinom se slažem	14	13,08 %
Potpuno se slažem	9	8,41 %
Rudarstvo i vađenje	2	1,87 %
Većinom se slažem	1	0,93 %
Potpuno se slažem	1	0,93 %
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	9	8,41 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	4	3,74 %
Potpuno se slažem	3	2,80 %
Trgovina na veliko i na malo	21	19,63 %
I slažem se i ne slažem	4	3,74 %
Većinom se slažem	6	5,61 %
Potpuno se slažem	11	10,28 %
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	1,87 %
Potpuno se slažem	2	1,87 %
Ukupno	107	100 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

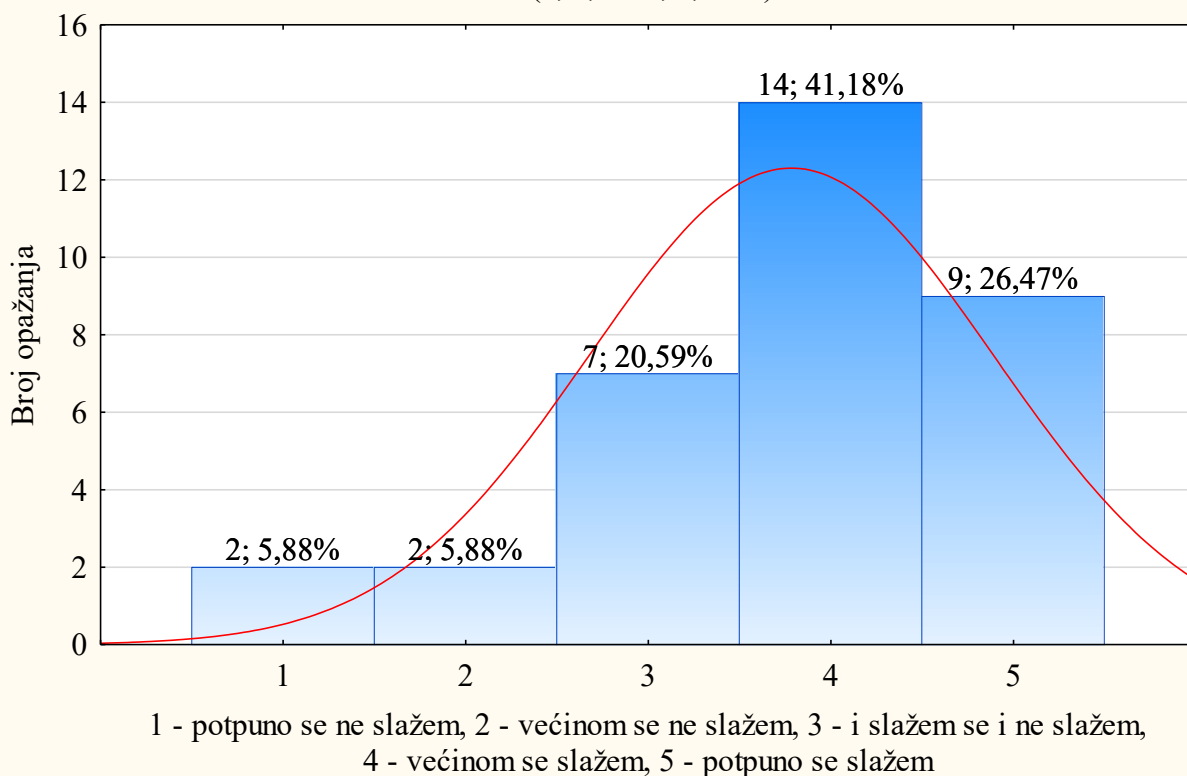
U tablici 118. prikazana je razdioba stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza dodatno razdijeljena po temeljnoj djelatnosti izvoznika prema NKD-u. Označena je razdioba stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija čije su frekvencije opisane grafikonom 65. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 119. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika čija se temeljna djelatnost klasificira kao prerađivačka industrija.

Grafikon 65. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika iz prerađivačke industrije o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Većina

ispitanika smatra da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Njih 14, odnosno 41,18 % ispitanika je stav o toj pretpostavci ocijenilo odgovorom *Većinom se slažem*, a 9, odnosno 26,47 % je odabralo odgovor *Potpuno se slažem*. Sedam ispitanika, odnosno 20,59 % je stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorom *I slažem se i ne slažem*. Stav o toj pretpostavci odgovorom *Većinom se slažem* ocijenilo je 2 ispitanika, odnosno 5,88 %. Također, 2 ispitanika, odnosno 5,88 % odabralo je odgovor *Potpuno ne slažem*.

Grafikon 65. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike iz prerađivačke industrije

32. Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika rezultirala povećanjem ukupnog hrvatskog izvoza = 34*1
 *normal(x; 3,7647; 1,1026)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 119. prikazane su vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga

hrvatskog izvoza. Broj opažanja je 34. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se ne slažem*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se slažem*. Među odgovorima su zastupljeni svi stupnjevi slaganja s pretpostavkom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza.

Tablica 119. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike iz prerađivačke industrije

Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	34
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	4,75
Maksimum	5
Interkvartil	1,75
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2258
Aritmetička sredina	3,7647
Varijanca	1,2157
Standardna devijacija	1,1026
Koeficijent varijacije	29,29 %
Koeficijent asimetrije	-0,9425

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 25 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem* te *I slažem se i ne slažem*, a 75 % ispitanika je

važnost ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 50 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem* te *Većinom se slažem*, a 50 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorima *Većinom se slažem* i *Potpuno se slažem*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 4,75 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 75 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem* te *Većinom se slažem*, a 25 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Potpuno se slažem*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 1,75 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem* te *Većinom se slažem*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2258 što znači da je varijabilnost relativno slaba.

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7647 što znači da je većina ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,2157, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1026. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 29,29 % što upućuje na relativno slabu varijabilnost odgovora svih ispitanika o stupnju slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza.

Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza iznosi -0,9425 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*.

U tablici 120. prikazana je razdioba stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza dodatno razdijeljena prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza. Označene su razdiobe stavova dviju skupina ispitanika. Prva od izvoza ostvaruje više od 30 % i manje od 50 % prihoda, a druga od izvoza ostvaruje više od 50 % prihoda. Ukupne frekvencije tih dviju skupina ispitanika opisane su grafikonom 66. histogramom koji sadrži i krivulju normalne distribucije te vrijednostima pokazatelja deskriptivne statistike u tablici 121. na temelju kojih će u radu biti predstavljen model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Tablica 120. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza

Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza		
Postotak izvoza u ukupnim prihodima	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	9	8,41 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	1	0,93 %
Potpuno se slažem	6	5,61 %
0,01 % – 10,00 %	26	24,30 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	3	2,80 %
Većinom se slažem	11	10,28 %

Potpuno se slažem	11	10,28 %
10,01 % – 20,00 %	13	12,15 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	3	2,80 %
Potpuno se slažem	8	7,48 %
20,01 % – 30,00 %	8	7,48 %
Potpuno se ne slažem	1	0,93 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	1	0,93 %
Većinom se slažem	3	2,80 %
Potpuno se slažem	2	1,87 %
30,01 % – 50,00 %	14	13,08 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	3	2,80 %
Većinom se slažem	6	5,61 %
Potpuno se slažem	4	3,74 %
50,01 % i više	37	34,58 %
Potpuno se ne slažem	4	3,74 %
Većinom se ne slažem	1	0,93 %
I slažem se i ne slažem	8	7,48 %
Većinom se slažem	13	12,15 %
Potpuno se slažem	11	10,28 %
Ukupno	107	100 %

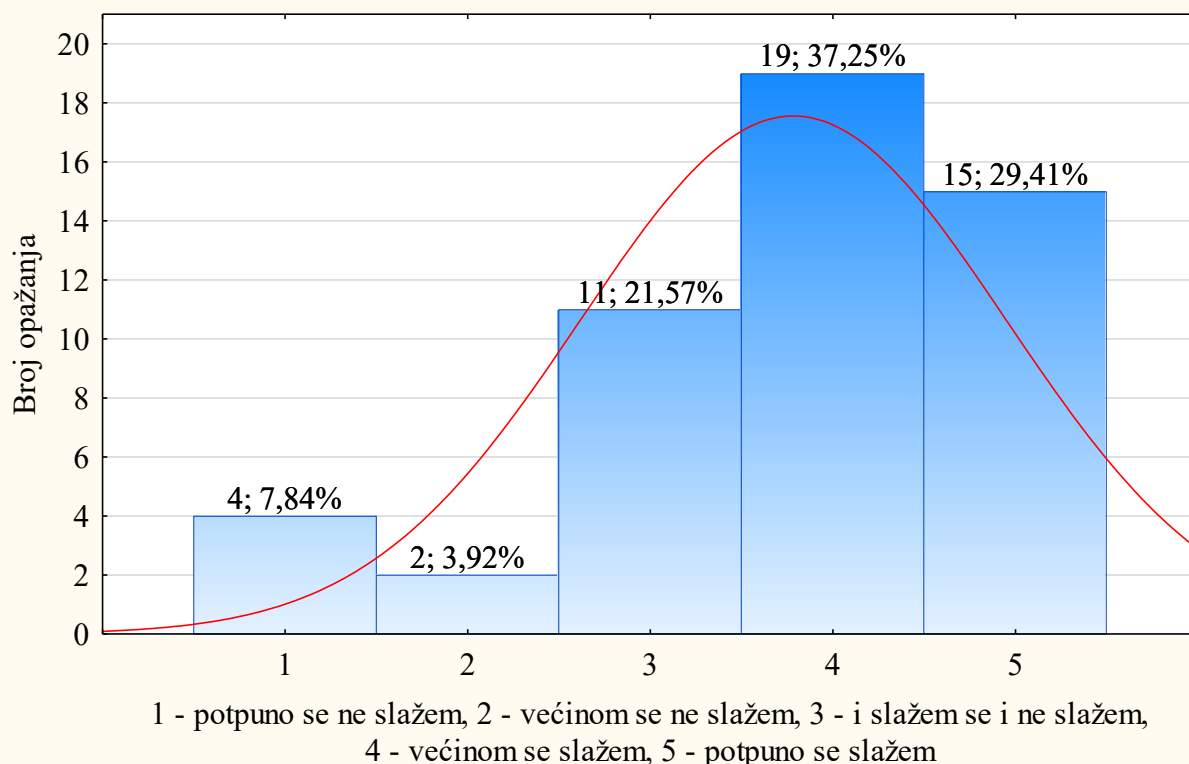
Izvor: Istraživanje i obrada autora

Grafikon 66. sadrži prikaz razdiobe stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Većina ispitanika smatra da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Njih 19, odnosno 37,25 % ispitanika je stav o toj pretpostavci ocijenilo odgovorom *Većinom se slažem*, a 15, odnosno 29,41 % odabralo je odgovor *Potpuno se slažem*. Stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza odgovorom *I slažem se i ne slažem* ocijenilo je 11 ispitanika, odnosno 21,57 %. Dva

ispitanika, odnosno 3,92 % je stav o toj pretpostavci ocijenilo odgovorom *Većinom se slažem*, a 4 ispitanika, odnosno 7,84 % je odabralo odgovor *Potpuno ne slažem*.

Grafikon 66. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

32. Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika rezultirala povećanjem ukupnog hrvatskog izvoza = 51*1
*normal(x; 3,7647; 1,1591)

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 121. prikazane 11 ispitanika, odnosno 21,57 % vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketno pitanje koje se odnosi na pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Broj opažanja je 51. Među odgovorima ispitanika vrijednost minimuma iznosi 1 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se ne slažem*. Vrijednost maksimuma iznosi 5 što znači da postoje ispitanici koji su pretpostavku da bi primjena

modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenili odgovorom *Potpuno se slažem*. Među odgovorima su zastupljeni svi stupnjevi slaganja s pretpostavkom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza.

Vrijednost donjeg kvartila iznosi 3 što znači da su odgovori ispitanika podijeljeni tako da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 25 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem* te *I slažem se i ne slažem*, a 75 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Vrijednost medijana iznosi 4 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 50 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem* te *Većinom se slažem*, a 50 % ispitanika je važnost ocijenilo odgovorima *Većinom se slažem* i *Potpuno se slažem*.

Vrijednost gornjeg kvartila iznosi 5 što znači da je, uzimajući u obzir stupanj slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije od najnižeg prema najvišem, 75 % ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *Potpuno se ne slažem*, *Većinom se ne slažem*, *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*, a 25 % ispitanika važnost je ocijenilo odgovorom *Potpuno se slažem*. Vrijednost interkvartila, odnosno apsolutne mjere raspršenosti središnjih 50 % odgovora iznosi 2 što znači da središnjih 50 % odgovora ispitanika obuhvaća odgovore *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Varijabilnost središnjih 50 % odgovora, odnosno relativna mjera raspršenosti središnjih 50 % odgovora, odnosno koeficijent kvartilne devijacije iznosi 0,2500 što znači da je varijabilnost umjerena.

Tablica 121. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza	
Pokazatelj deskriptivne statistike	Vrijednost
Broj opažanja	51
Minimum	1
Donji kvartil	3
Medijan	4
Gornji kvartil	5
Maksimum	5
Interkvartil	2
Koeficijent kvartilne devijacije	0,2500
Aritmetička sredina	3,7647
Varijanca	1,3435
Standardna devijacija	1,1591
Koeficijent varijacije	30,79 %
Koeficijent asimetrije	-0,9613

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost aritmetičke sredine iznosi 3,7647 što znači da je većina ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem, Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*. Vrijednost varijance, odnosno prosječno kvadratno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,3435, a vrijednost standardne devijacije, odnosno prosječno odstupanje od aritmetičke sredine iznosi 1,1591. Relativna vrijednost varijabilnosti, odnosno koeficijent varijacije iznosi 30,79 % što upućuje na umjerenu varijabilnost odgovora svih ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza. Vrijednost koeficijenta asimetrije, odnosno raspored vrijednosti odgovora ispitanika oko aritmetičke sredine odgovora o stupnju slaganja sa stavom da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza iznosi -0,9613 što znači da je asimetrija jaka. Negativan predznak koeficijenta asimetrije znači da je više ispitanika stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske

diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza ocijenilo odgovorima *I slažem se i ne slažem*, *Većinom se slažem* te *Potpuno se slažem*.

Tablica 122. Razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju postotka prihoda od izvoza u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije

Povećanje postotka prihoda od izvoza	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0 %	11	10,28 %
0,1 % – 2 %	23	21,50 %
2,1 % – 5 %	22	20,56 %
5,1 % – 10 %	30	28,04 %
10,1 % i više	21	19,63 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 122. prikazana je razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju postotka prihoda od izvoza u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Većina ispitanika očekuje da bi u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećali prihode od izvoza. Najviše ispitanika, njih 30, odnosno 28,04 % očekuje povećanje prihoda od izvoza između 5 % i 10 %. Nešto više od 20 ispitanika očekuje povećanje prihoda od izvoza 0,1 % – 2 %, njih 21,50 %, zatim 20,56 % ispitanika očekuje povećanje prihoda od izvoza u rasponu 2 % – 5 % te 19,33 % ispitanika očekuje povećanje izvoznih prihoda više od 10,01 %. Najmanje ispitanika, njih 11, odnosno 10,28 %, ne očekuje povećanje prihoda od izvoza u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije.

Tablica 123. Razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju broja država u koje će izvoziti u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije

Povećanje broja država u koje se izvozi	Broj ispitanika	Postotak ispitanika
0	13	12,15 %
1 – 3	44	41,12 %
4 – 6	27	25,23 %
7 – 10	12	11,21 %
11 – 20	6	5,61 %
21 i više	5	4,67 %
Ukupni zbroj	107	100,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 123. prikazana je razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju broja država u koje će se izvoziti u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Većina ispitanika očekuje da bi u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećali broj država u koje izvoze. Najviše ispitanika, njih 44, odnosno 41,12 % očekuje da će se broj država u koje će izvoziti povećati u rasponu 1 – 3 države. Očekuje da će se broj država u koje će izvoziti povećati u rasponu 4 – 6 država očekuje 27 ispitanika, odnosno 25,23 %. Nešto više od 10 ispitanika, odnosno njih 12,15 %, očekuje da se neće povećati broj država u koje će izvoziti, a njih 11,21 % očekuje da će se broj država u koje će izvoziti povećati u rasponu 7 – 10 država. Najmanje ispitanika očekuje da će se broj država u koje će izvoziti povećati za više od 10 država. Njih 6, odnosno 5,61 % ispitanika očekuje da će se broj država u koje će izvoziti povećati u rasponu 11 – 20 država. Pet ispitanika, odnosno 4,67 % očekuje da će u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećati broj država u koje će izvoziti za više od 20 država.

4.4. Testiranje dokazivosti istraživačkih hipoteza

U doktorskom su radu postavljene dvije istraživačke hipoteze. Prva od njih odnosi se na pretpostavku koja proizlazi iz temeljnog obilježja ekonomije doživljaja da ponuditelji trebaju poznavati vrijednosni sustav kupaca kako bi mogli oblikovati ponudu kojom će se doista moći ostvariti pozitivno pamtljivo iskustvo, odnosno doživljaj. Testiranje dokazivosti istraživačke hipoteze H1 koja glasi: "Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici" provedeno je χ^2 testom za tri skupine ispitanika nad odgovorima svih, iz prerađivačke industrije te ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Stoga, formulirane su tri pomoćne istraživačke hipoteze:

PH1₁: Svi ispitanici smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

PH1₂: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

PH1₃: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici.

U slučaju ako se sve tri pomoćne hipoteze PH1₁, PH1₂ i PH1₃ trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima, može se izvesti zaključak da se i polazna hipoteza H1 treba smatrati nedvojbeno potvrđenom. Izračuni tri χ^2 testa prikazani su u tablicama 124., 125. i 126. Vrijednosti izračuna iz svake tablice su interpretirani. Predmetnim se testom analiziraju razlike između opaženih i očekivanih vrijednosti razdiobe prema formuli Papića (Papić, 2014, str. 237). U prvom se koraku χ^2 testa izračunava vrijednost koja se uspoređuju s kritičnom vrijednosti za odgovarajući stupanj slobode i odabranu razinu značajnosti kako bi se izveo nedvojbeni zaključak o dokazivosti nultog oblika hipoteze. U doktorskom radu vrijednost stupnja slobode je 4 zato što je ispitanicima ponuđeno odabrati pet mogućih odgovora, odnosno pet razina slaganja s pretpostavkom iz anketnog pitanja. Odabrana je stroža razina značajnosti između dviju najčešće korištenih prilikom provođenja χ^2 testa koja iznosi $\alpha = 0,01$.

Izračun χ^2 testa za PH1₁ prikazan je u tablici 124. Vrijednosti ključnih varijabli za test su $\chi^2 = 97,347$ i $p = 3,60927E-20$. Budući da je izračunata vrijednost χ^2 za vrijednost stupnja slobode 4 i značajnost $\alpha = 0,01$ značajno veća od granične = 13,277 izvodi se zaključak da se nulti oblik hipoteze PH1₁ treba smatrati nedvojbeno **opovrgnutim**. Idući se zaključak može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je značajno manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze PH1₁ treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim znači da odgovori svih ispitanika na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj, razdiobi. U drugom se koraku uspoređuje izračunata vrijednost aritmetičke sredine uzorka, odnosno odgovora svih ispitanika o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici s neutralnom vrijednosti koja u normalnoj, odnosno Gaussovoj razdiobi iznosi 3. U slučaju ako prevladavaju odgovori *Potpuno mi je nevažno da to radi* i *Malo mi je važno da to radi* vrijednost aritmetičke sredine bila bi manja od 3 što bi značilo da se alternativna hipoteza treba smatrati nedvojbeno opovrgnutom. U slučaju ako bi vrijednost aritmetičke sredine bila veća od 3, to bi značilo da prevladavaju odgovori *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine = 3,421. Budući da je izračunata

vrijednost veća od neutralne, koja za normalnu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina svih ispitanika na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici odabralo odgovore *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH1₁ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Tablica 124. χ^2 test za PH1₁

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze PH1₁: Svi ispitanici smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici						
	potpuno mi je nevažno	nevažno mi je	važno mi je i nije	važno mi je	iznimno mi je važno	ukupno
opažena(empirijska) vrijednost (f_e)	10	11	30	36	20	107
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	3,84	25,51	48,30	25,51	3,84	107
razlika (devijacija) ($f_e - f_t$)	6,16	-14,51	-18,30	10,49	16,16	
kvadrat devijacije ($(f_e - f_t)^2$)	37,93	210,51	334,88	110,07	261,10	
HI kvadrat ($(f_e - f_t)^2 / f_t$)	9,87	8,25	6,93	4,31	67,97	97,347
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,421	p vrijednost	3,6093 E-20	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Identičan se zaključak može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze PH1₂ treba smatrati nedvojbeno **opovrgnutim** znači da odgovori na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike iz

prerađivačke industrije nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj razdiobi. Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine = 3,353. Budući da je izračunata vrijednost veća od neutralne koja za Gaussovu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina ispitanika iz prerađivačke industrije na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici odabrala odgovore *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH₁₂ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Tablica 125. χ^2 test za PH₁₂

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze PH₁₂: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici						
	potpuno mi je nevažno	nevažno mi je	važno mi je i nije	važno mi je	iznimno mi je važno	ukupno
opažena (empirijska) vrijednost (f_e)	2	5	11	11	5	34
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana (teorijska) vrijednost (f_t)	1,22	8,11	15,35	8,11	1,22	34
razlika (devijacija) ($f_e - f_t$)	0,78	-3,11	-4,35	2,89	3,78	
kvadrat devijacije ($(f_e - f_t)^2$)	0,61	9,64	18,90	8,38	14,28	
HI kvadrat ($(f_e - f_t)^2 / f_t$)	0,50	1,19	1,23	1,03	11,70	15,655
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,353	p vrijednost	0,0035	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 126. prikazane su vrijednosti χ^2 testa za PH₁₃. Vrijednosti ključnih varijabli za test su $\chi^2 = 28,149$ i $p = 0,0035$. Budući da je izračunata vrijednost χ^2 za vrijednost stupnja

slobode 4 i značajnost $\alpha = 0,01$ veća od granične = 13,277 izvodi se zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₁₃ treba smatrati nedvojbeno **opovrgnutim**. Identičan se zaključak može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₁₃ treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim znači da odgovori na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj, razdiobi.

Tablica 126. χ^2 test za PH₁₃

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze PH₁₂: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici						
	potpuno mi je nevažno	nevažno mi je	važno mi je i nije	važno mi je	iznimno mi je važno	ukupno
opažena (empirijska) vrijednost (f_e)	6	5	16	18	6	51
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana (teorijska) vrijednost (f_i)	1,83	12,16	23,02	12,16	1,83	51
razlika (devijacija) ($f_e - f_t$)	4,17	-7,16	-7,02	5,84	4,17	
kvadrat devijacije ($(f_e - f_t)^2$)	17,38	51,24	49,30	34,12	17,38	
HI kvadrat ($(f_e - f_t)^2 / f_t$)	9,49	4,21	2,14	2,81	9,49	28,149
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,255	p vrijednost	0,0035	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine = 3,255. Budući da je izračunata vrijednost veća od neutralne koja za Gaussovu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina

ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici odabralo odgovore Važno mi je da to radi ili Iznimno mi je važno da to radi. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH₃ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Na temelju činjenica da se pomoćne hipoteze PH₁, PH₂ i PH₃ trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima može se izvesti zaključak da se polazna istraživačka hipoteze, odnosno njezin alternativni oblik H1: "Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici" treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Testiranje dokazivosti istraživačke hipoteze H2 koja glasi: "Mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo bi hrvatski izvoz" provedeno je provođenjem χ^2 testa za tri skupine ispitanika nad odgovorima svih, iz prerađivačke industrije te ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Stoga su formulisane tri pomoćne istraživačke hipoteze:

PH₂₁: Svi ispitanici smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

PH₂₂: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

PH₂₃: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

Izračun χ^2 testa za PH₂₁ prikazan je u tablici 127. Vrijednosti ključnih varijabli za test su $\chi^2 = 425,254$ i $p = 9,70298E-91$. Budući da je izračunata vrijednost χ^2 za vrijednost stupnja slobode 4 i značajnost $\alpha = 0,01$ značajno veća od granične = 13,277, izvodi se zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₂₁ treba smatrati nedvojbeno **opovrgnutim**. Idući se zaključak može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je značajno manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₂₁ treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim znači da odgovori ispitanika iz prerađivačke industrije o pretpostavci da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj razdiobi. Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine

= 3,963. Budući da je izračunata vrijednost veća od neutralne, koja za Gaussovu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina svih ispitanika o pretpostavci da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz odabrala *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH2₁ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Tablica 127. χ^2 test za PH2₁

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze PH2₁: Svi ispitanici smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz						
	potpuno se ne slažem	većinom se ne slažem	ne mogu se odlučiti	većinom se slažem	potpuno se slažem	ukupno
opažena(empirijska) vrijednost (f_e)	7	4	17	37	42	107
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	3,84	25,51	48,30	25,51	3,84	107
razlika (devijacija) ($f_e - f_t$)	3,16	-21,51	-31,30	11,49	38,16	
kvadrat devijacije ($(f_e - f_t)^2$)	9,98	462,63	979,68	132,05	1456,09	
HI kvadrat ($(f_e - f_t)^2 / f_t$)	2,60	18,14	20,28	5,18	379,06	425,254
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,963	p vrijednost	9,70298E-91	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Izračun χ^2 testa za PH2₂ prikazan je u tablici 128. Vrijednosti ključnih varijabli za test su $\chi^2 = 63,505$ i $p = 5,31297E-13$. Budući da je izračunata vrijednost χ^2 za vrijednost stupnja slobode 4 i značajnost $\alpha = 0,01$ značajno veća od granične = 13,277, izvodi se zaključak da se nulti oblik hipoteze PH2₂ treba smatrati nedvojbeno **opovrgnutim**. Identičan se zaključak

može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je značajno manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze H_{20} treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim znači da odgovori ispitanika iz prerađivačke industrije o pretpostavci da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj razdiobi.

Tablica 128. χ^2 test za H_{20}

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze H_{20}: Ispitanici iz prerađivačke industrije smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz						
	potpuno se ne slažem	većinom se ne slažem	ne mogu se odlučiti	većinom se slažem	potpuno se slažem	ukupno
opažena(empirijska) vrijednost (f_e)	2	2	7	14	9	34
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	1,22	8,11	15,35	8,11	1,22	34
razlika (devijacija) ($f_e - f_t$)	0,78	-6,11	-8,35	5,89	7,78	
kvadrat devijacije ($(f_e - f_t)^2$)	0,61	37,28	69,68	34,74	60,52	
HI kvadrat ($(f_e - f_t)^2 / f_t$)	0,50	4,60	4,54	4,29	49,58	63,505
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,765	p vrijednost	5,31297E-13	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine = 3,765. Budući da je izračunata vrijednost veća od neutralne koja za Gaussovu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina ispitanika iz prerađivačke industrije na pitanje o važnosti proaktivnog prikupljanja relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici odabrala

odgovore *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH₂ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenim**.

Tablica 129. χ^2 test za PH₂

χ^2 test za testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze PH₂: Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda smatraju da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz						
	potpuno se ne slažem	većinom se ne slažem	ne mogu se odlučiti	većinom se slažem	potpuno se slažem	ukupno
opažena(empirijska) vrijednost (f_e)	4	2	11	19	15	51
izračun očekivane vrijednosti (f_t)	ukupno x 0,0359	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,4514	ukupno x 0,2384	ukupno x 0,0359	
očekivana(teorijska) vrijednost (f_t)	1,83	12,16	23,02	12,16	1,83	51
razlika (devijacija) (f_e-f_t)	2,17	-10,16	-12,02	6,84	13,17	
kvadrat devijacije (f_e-f_t) ²	4,70	103,19	144,51	46,81	173,43	
HI kvadrat (f_e-f_t) ² / f_t	2,57	8,49	6,28	3,85	94,72	115,906
značajnost	1%	aritmetička sredina	3,765	p vrijednost	3,99868E-24	
stupanj slobode	4	HI kvadrat > od granične vrijednosti → nulta hipoteza je			OPOVRGNUTA	
granična vrijednost	13,277	čime je alternativna hipoteza zbog aritmetičke sredine > 3			POTVRĐENA	

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Izračun χ^2 testa za PH₂ prikazan je u tablici 129. Vrijednosti ključnih varijabli za test su $\chi^2 = 63,505$ i $p = 5,31297E-13$. Budući da je izračunata vrijednost χ^2 za vrijednost stupnja slobode 4 i značajnost $\alpha = 0,01$ značajno veća od granične = 13,277, izvodi se zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₂ treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim. Identičan se zaključak može izvesti i na temelju vrijednosti p koja je značajno manja od granične vrijednosti $\alpha = 0,01$. Zaključak da se nulti oblik hipoteze PH₂ treba smatrati nedvojbeno opovrgnutim znači da odgovori ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o pretpostavci da bi

mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz nisu distribuirani sukladno normalnoj, odnosno Gaussovoj razdiobi. Izračunom je dobivena vrijednost aritmetičke sredine = 3,765. Budući da je ta vrijednost veća od neutralne, koja za Gaussovu razdiobu iznosi 3, to znači da je većina svih ispitanika na pitanje o pretpostavci da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz odabrala odgovore *Važno mi je da to radi* ili *Iznimno mi je važno da to radi*. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da se alternativni oblik PH₂₃ treba smatrati nedvojbeno **potvrđenom**.

Na temelju činjenica da se pomoćne hipoteze PH₂₁, PH₂₂ i PH₂₃ trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima može se izvesti zaključak da se polazna istraživačka, odnosno njezin alternativni oblik H2: "Mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo bi hrvatski izvoz" treba smatrati nedvojbeno **potvrđenom**.

Uzimajući u obzir da se obje u doktorskom radu formulirane istraživačke hipoteze trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima opravdano je istražiti koje zavisne varijable istraživanja najviše utječu na ciljne varijable koje se odnose na izvedene zaključke o dokazivosti hipoteza, odnosno da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te da bi mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo hrvatski izvoz.

4.5. Analiza relevantnosti atributa

Kako bi se mogla provesti analizu relevantnosti zavisnih varijabli istraživanja na ciljnu, odnosno koja od varijabli najviše utječe na stav ispitanika, koji je testiranjem dokazivosti hipoteze H1 nedvojbeno potvrđen, da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici podatke, potrebno je odgovore ispitanika na odgovarajuće anketno pitanje preurediti. Priprema podataka za analizu relevantnosti atributa podrazumijeva da su odgovori ispitanika na anketno pitanje: "Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditiran" i s vrijednostima 1, 2 i 3, koji predstavljaju kvantificirane vrijednosti razina ocjenjivanja pretpostavke iz anketnog pitanja s kvalitativnim vrijednostima *Potpuno mi je nevažno da to radi*, *Malo mi je važno da to radi* te *Nije mi nevažno, niti mi je važno da to radi* transformirani u vrijednost NE, a odgovori ispitanika s vrijednostima 4 i 5, koji predstavljaju

kvantificirane vrijednosti razina ocjenjivanja pretpostavke iz anketnog pitanja s kvalitativnim vrijednostima *Važno mi je da to radi* i *Iznimno mi je važno da to radi* u vrijednost DA. Vrijednost DA, dakle, predstavlja pozitivan stav ispitanika o pretpostavci da gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika povećala hrvatski izvoz, a vrijednost NE predstavlja negativan stav ispitanika o istoj pretpostavci.

Cilj analize relevantnosti atributa je prepoznati najznačajnije faktore, odnosno zavisne varijable istraživanja iz perspektive ispitanika koji smatraju da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika povećala hrvatski izvoz, a to su ispitanici čiji su odgovori transformirani u vrijednost DA. Analiza je provedena tako da su izračunavane vrijednosti varijable „težina dokaza“ koja pokazuje koliki je utjecaj svakog člana iz promatrane skupine na ciljnu varijablu. Skupinu predstavljaju sve u razdiobi odgovora na pitanje zastupljene klasifikacije, odnosno sve one skupine ispitanika iz klasifikacija temeljnih djelatnosti prema NKD-u iz kojih je barem jedan sudionik sudjelovao u istraživanju. Što je vrijednost varijable „težina dokaza“ za neki odgovor veća, veći je njezin utjecaj na ciljnu varijablu.

Jedan se od elemenata predmeta istraživanja odnosi na analizu stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost prema NKD-u klasificira kao prerađivačka industrija, odnosno da je cilj istraživanja opisati i model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika iz prerađivačke industrije te da je testiranje u doktorskom radu postavljenih hipoteza uključivalo i testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze koja se odnosila na odgovore ispitanika iz prerađivačke industrije, vrijedno je istražiti koliki je pojedinačni utjecaj svake skupine ispitanika razdijeljenih prema NKD-u koje se sudjelovali u istraživanju na ciljnu varijablu koja se odnosi na pozitivan stav da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.

Vrijednosti varijable „težina dokaza“ unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u prikazane su u tablici 130. Vrijednosti su prikazane tako da su sortirane od najveće prema manjima, odnosno

od najutjecajnije skupine ispitanika razdijeljenih prema NKD-u na pozitivan stav o tome da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika prema najmanje utjecajnoj skupini ispitanika, odnosno onoj koja najviše smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.

Tablica 130. Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u vezanih uz pretpostavku da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima

Težina dokaza	Djelatnost ispitanika prema NKD-u
0,3119	Ostale uslužne djelatnosti
0,1942	Građevinarstvo
0,1942	Trgovina na veliko i na malo
0,1578	Informacije i komunikacije
0,1000	Obrazovanje
0,1000	različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe
0,1000	Rudarstvo i vađenje
-0,0935	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
-0,0935	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
-0,0935	Popravak motornih vozila i motocikla
-0,0935	Umjetnost, zabava i rekreacija
-0,1000	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
-0,1000	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
-0,1000	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
-0,2113	Prerađivačka industrija
-0,3167	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Na temelju podataka iz tablice 130., odnosno vrijednosti varijable „težina dokaza“ vidljivo je da ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao Ostale uslužne djelatnosti, Građevinarstvo te Trgovina na veliko i na malo skupine su koje ima najveći utjecaj na pozitivan stav o pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao Prerađivačka industrija te oni čija je temeljna djelatnost Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti predstavljaju skupine koje imaju najveće negativne vrijednosti varijable „težina dokaza“, odnosno koje imaju negativan utjecaj na stav o pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Oni smatraju da hrvatski gospodarski

diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Činjenicu da ispitanici iz prerađivačke industrije, koji su kao skupina odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika, smatraju da gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika autor doktorskog rada objašnjava pretpostavkom da je razlog takvom stavu vjerovanje da dovoljno poznaju ponašanje potrošača u državama u koje godinama izvoze.

Jedan se od elemenata predmeta istraživanja odnosi i na analizu stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, odnosno da je cilj istraživanja opisati i model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda te da je testiranje u doktorskom radu postavljenih hipoteza uključivalo i testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze koja se odnosila na odgovore ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, vrijedno je istražiti koliki je pojedinačni utjecaj svake skupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza na ciljnu varijablu koja se odnosi na pozitivan stav da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.

Tablica 131. Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza vezanih uz pretpostavku da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima

Težina dokaza	Udjel prihoda koje ostvaruju od izvoza
1,2058	30,01 % – 50,00 %
1,1592	0 %
0,3765	0,01 % – 10,00 %
-0,2477	10,01 % – 20,00 %
-0,6044	20,01 % – 30,00 %
-0,7066	50,01 % i više

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza prikazane su u tablici 131. Vrijednosti su prikazane tako da su sortirane od najveće prema manjima, odnosno od najutjecajnije skupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza na pozitivan stav da bi hrvatski gospodarski diplomati

trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika prema najmanje utjecajnoj skupini ispitanika, odnosno onoj koja najviše smatra da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.

Na temelju podataka iz tablice 131., odnosno vrijednosti varijable „težina dokaza“, vidljivo je da ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 i manje od 50 % prihoda predstavljaju skupinu koja ima najizraženiji pozitivan stav o pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 50 % prihoda predstavlja skupinu koja ima najizraženiji negativan stav o pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Činjenicu da ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, koji su kao skupina odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, čine dvije skupine ispitanika koje imaju dijametralno suprotan stav o pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika autor dokorskog rada ne može objasniti.

Jedan od elemenata predmeta istraživanja odnosi se na analizu stavova ispitanika čija se temeljna djelatnost prema NKD-u klasificira kao prerađivačka industrija, odnosno da je cilj istraživanja opisati i model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika iz prerađivačke industrije te da je testiranje u doktorskom radu postavljenih hipoteza uključivalo i testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze koja se odnosila na odgovore ispitanika iz prerađivačke industrije, vrijedno je istražiti koliki je pojedinačni utjecaj svake skupine ispitanika razdijeljenih prema NKD-u koje se sudjelovali u istraživanju na ciljnu varijablu koja se odnosi na pozitivan stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz.

Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u prikazane su u tablici 132. Vrijednosti su prikazane tako da su sortirane od najveće prema manjima, odnosno od najutjecajnije skupine ispitanika razdijeljenih prema NKD-u na pozitivan stav o tome da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz

perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz prema najmanje utjecajnoj skupini ispitanika prema najmanje utjecajnoj skupini ispitanika, odnosno onoj koja najviše smatra da primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz.

Tablica 132. Vrijednosti varijabli "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u vezanih uz pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz

Težina dokaza	Djelatnost ispitanika prema NKD-u
0,7545	Građevinarstvo
0,4291	Informacije i komunikacije
0,4097	Trgovina na veliko i na malo
0,2155	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
0,1000	Umjetnost, zabava i rekreacija
0,1000	Rudarstvo i vađenje
0,1000	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
0,1000	Obrazovanje
0,1000	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
-0,1000	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca
-0,1000	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
-0,1000	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
-0,2996	Prerađivačka industrija
-0,6318	Ostale uslužne djelatnosti
-1,0372	Popravak motornih vozila i motocikla
-1,0372	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Na temelju podataka iz tablice 132., odnosno vrijednosti varijable „težina dokaza“, vidljivo je da ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao Građevinarstvo, Informacije i komunikacije te Trgovina na veliko i na malo predstavljaju skupine koje ima najveći utjecaj na pozitivan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz. Ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao Popravak motornih vozila i motocikla te oni čija je temeljna djelatnost Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo predstavljaju skupine koje imaju najveće negativne vrijednosti varijable „težina dokaza“, odnosno koje imaju negativan utjecaj na stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz. Oni smatraju da primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive

izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz. Činjenicu da ispitanici iz prerađivačke industrije, koji su kao skupina odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika, smatraju da primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz autor dokorskog rada objašnjava pretpostavkom da je razlog takvom stavu što smatraju da im djelovanje gospodarske diplomacije ne bi pridonijelo značajnijem povećanju izvoza, odnosno da se više pouzdaju u vlastitu izgradnju mreže agenata koji će tražiti kupce.

Jedan se od elemenata predmeta istraživanja odnosi i na analizu stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, odnosno da je cilj istraživanja opisati i model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda te da je testiranje u doktorskom radu postavljenih hipoteza uključivalo i testiranje dokazivosti pomoćne hipoteze koja se odnosila na odgovore ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, vrijedno je istražiti koliki je pojedinačni utjecaj svake skupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza na ciljnu varijablu koja se odnosi na pozitivan stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz

Tablica 133. Vrijednosti varijable „težina dokaza“ unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza vezanih uz pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz

Težina dokaza	Udjel prihoda koje ostvaruju od izvoza
0,66750	0,01 % – 10,00 %
0,66750	10,01 % – 20,00 %
0,21552	0 %
-0,12095	30,01 % – 50,00 %
-0,42414	50,01 % i više
-0,52642	20,01 % – 30,00 %

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednosti varijable „težina dokaza“ unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza su prikazane u tablici 133. Vrijednosti su prikazane tako da su sortirane od najveće prema manjima, odnosno od najutjecajnije skupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza na pozitivan stav da bi primjena modela mjerljivosti

uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz prema najmanje utjecajnoj skupini ispitanika, odnosno onoj koja najviše smatra da primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz.

Na temelju podataka iz tablice 133., odnosno vrijednosti varijable „težina dokaza“, vidljivo je da ispitanici koji od izvoza ostvaruju manje od 20 % prihoda predstavljaju skupine koje imaju pozitivan i neutralan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz. Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda predstavljaju skupine koje imaju negativan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala hrvatski izvoz. Ispitanici iz te triju skupina smatraju da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz. Činjenicu da ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, koji su kao skupina odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, smatraju da primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika ne bi povećala hrvatski izvoz autor dokorskog rada objašnjava pretpostavkom da je razlog takvom stavu što smatraju da im djelovanje gospodarske diplomacije ne bi doprinijelo značajnijem povećanju izvoza, odnosno da se više pouzdaju u vlastitu izgradnju mreže agenata koji će tražiti kupce.

Nakon što su izračunate sve vrijednosti varijable „težina dokaza“ za promatrane skupine ispitanika iz prerađivačke industrije i onih koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda izračunavate su vrijednosti varijable „vrijednost informacija“ za odgovore na svako anketno pitanje prema formuli koja je predstavljena i objašnjena u odjeljku 4.2.3. Analiza relevantnosti atributa potpoglavlja 4.2. Istraživačke metode dokorskog rada. Vrijednosti varijable „vrijednost informacija“ pokazuje koliki je utjecaj pojedine promatrane skupine istraživanja, odnosno zavisnih varijabli istraživanja na promatranu ciljnu varijablu. Što je vrijednost varijable vrijednost informacija istraživanja veća, veći je njezin utjecaj na ciljnu varijablu.

Odabrane su identične ciljne varijable kao i one za koje su izračunavate vrijednosti varijable „težina dokaza“, a to su pretpostavke da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno

prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika povećala hrvatski izvoz. U tablici 134. prikazane su vrijednosti varijable „vrijednost informacija“ sortirane od varijable koja ima najjači utjecaj na pretpostavku da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. U tablici su označene vrijednosti varijable „vrijednost informacija“ za u istraživanju odabrane varijable koje se odnose na važnost aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koje se odnose na aktivnosti prikupljanja podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika povećala hrvatski izvoz.

Na temelju podataka iz tablice 134. vidljivo je da postoji relevantnost atributa na promatranu ciljnu varijablu. Najznačajniji faktor na pozitivan stav o pretpostavci da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika stav je ispitanika da hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani čija je vrijednost varijable „vrijednost informacija“ iznimno visoka i iznosi 24,1172. Ta činjenica znači da je izvoznicima najvažnije da hrvatski gospodarski diplomati intenzivno surađuju s udrugama uvoznika.

Tablica 134. Vrijednosti varijable vrijednost informacija za pretpostavku da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika

Vrijednost informacija	Anketno pitanje
24,1172	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,3223	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani

1,1977	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,6594	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,6211	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,5936	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,5019	Koliki prosječni postotak prihoda Vaša poslovna organizacija ostvaruje izvozom?
0,5014	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,4762	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,4236	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,3988	Koji je pravni oblik Vaše poslovne organizacije?

0,3942	Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,3788	Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz moje poslovne organizacije
0,3672	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani
0,3587	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,3022	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2976	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2970	Koja je vlasnička struktura Vaše poslovne organizacije?
0,2946	Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2898	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani

0,2773	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2724	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2412	U koliko država izvozi Vaša poslovna organizacija?
0,2306	Koliko dugo posluje Vaša poslovna organizacija?
0,2115	Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala broj država u koje izvozi moje poslovna organizacija
0,2083	U kojoj županiji Republike Hrvatske Vaša poslovna organizacija ima registrirano sjedište?
0,0886	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,0767	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,0544	Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza

0,0431	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na vrijednost bilance?
0,0425	Za koju je temeljnu djelatnost registrirana Vaša poslovna organizacija (prema NKD-u, 2007)?
0,0286	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na ukupne godišnje prihode?
0,0235	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na broj zaposlenih?
0,0000	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Sljedeći po značenju faktor na pozitivan stav o pretpostavci da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika predstavlja stav da hrvatski gospodarski diplomati trebaju prikupljati podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani čija vrijednost varijable "vrijednost informacija" iznosi 1,3223.

Najmanje značajan utjecaj na pozitivan stav o pretpostavci da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika, uz pretpostavku zanemarivanja nezavisnih varijabli istraživanja, predstavlja sam stav da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani kojem je vrijednost varijable "vrijednost informacija" iznosi 0,0000. Sljedeći najmanje značajni utjecaj na pozitivan stav o pretpostavci da hrvatski gospodarski diplomati

trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika, uz pretpostavku zanemarivanja nezavisnih varijabli istraživanja, predstavlja stav da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani čija vrijednost varijable "vrijednost informacija" iznosi 0,0767. Ta činjenica znači da izvoznici smatraju da se s problematikom izbjegavanja dvostrukog oporezivanja ne bi trebali baviti hrvatski gospodarski diplomati. Može se pretpostaviti da smatraju da tu problematiku trebaju rješavati više rangirani državni dužnosnici, ministri ili predsjednik vlade, odnosno oni koji su zaduženi za gospodarsku diplomaciju.

U tablici 135. prikazane su vrijednosti varijable "vrijednost informacija" sortirane od varijable koja ima najjači utjecaj na pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz. U tablici su označene vrijednosti varijable "vrijednost informacija" za u istraživanju odabrane varijable koje se odnose na važnost aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koje se odnose na aktivnosti prikupljanja podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika te da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika povećala hrvatski izvoz.

Na temelju podataka iz tablice 135. vidljivo je da postoji relevantnost atributa na promatranu ciljnu varijablu. Najznačajniji utjecaj na pozitivan stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz stav je da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Vrijednost varijable "vrijednost informacija" za taj stav iznosi 1,4862. Ta činjenica znači da je izvoznicima najvažnije da hrvatski gospodarski diplomati intenzivno istražuju uvjete certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva. Sljedeći po značenju faktor na pozitivan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz predstavlja stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz moje poslovne organizacije čija vrijednost varijable "vrijednost informacija" iznosi 1,3226.

Tablica 135. Vrijednosti varijable "vrijednost informacija" za pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz

Vrijednost informacija	Anketno pitanje
1,4862	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,3226	Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz moje poslovne organizacije
1,3027	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani
1,1939	Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,0952	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,0658	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,0610	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani

1,0440	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,0429	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
1,0402	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,9545	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,9468	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,9266	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,8693	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,8435	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,8246	Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani

0,8244	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,8178	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,7061	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,6406	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,6217	Procjenjujem da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala broj država u koje izvozi moje poslovna organizacija
0,5615	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,4158	U kojoj županiji Republike Hrvatske Vaša poslovna organizacija ima registrirano sjedište?
0,3706	Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani
0,2597	U koliko država izvozi Vaša poslovna organizacija?

0,2326	Koliki prosječni postotak prihoda Vaša poslovna organizacija ostvaruje izvozom?
0,2189	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na ukupne godišnje prihode?
0,2086	Za koju je temeljnu djelatnost registrirana Vaša poslovna organizacija (prema NKD-u, 2007)?
0,2000	Smatram da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza
0,1416	Koja je vlasnička struktura Vaše poslovne organizacije?
0,0643	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na vrijednost bilance?
0,0488	Koliko dugo posluje Vaša poslovna organizacija?
0,0328	Koji je pravni oblik Vaše poslovne organizacije?
0,0289	Kojoj skupini pripada Vaša poslovna organizacija s obzirom na broj zaposlenih?

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Najmanje značajan utjecaj na pozitivan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz, uz pretpostavku zanemarivanja nezavisnih varijabli istraživanja, predstavlja stav da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza čija vrijednost varijable "vrijednost informacija" iznosi 0,0200. Sljedeći najmanje značajni pozitivan stav o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz stav je da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani. Ta činjenica znači da izvoznici smatraju da se s problematikom sanitarnih propisa ne bi trebali baviti hrvatski gospodarski diplomati. Može se pretpostaviti da smatraju da tu problematiku trebaju rješavati drugi državni dužnosnici, zaposlenici u odgovarajućim ministarstvima.

5. MODELI MJERLJIVOSTI USPJEŠNOSTI RADA HRVATSKE GOSPODARSKE DIPLOMACIJE

U ovom se poglavlju predstavljaju rezultati koji se odnose na cilj istraživanja u doktorskom radu. Na temelju iscrpnog opisa stavova ispitanika, odnosno kvantificiranih odgovora na anketna pitanja koja se odnose na elemente predmeta istraživanja koji predstavljaju zavisne varijable istraživanja moguće je opisati modele mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive korisnika koji će obuhvatiti pet ispitanicima najznačajnijih aktivnosti gospodarske diplomacije. U nastavku su opisi šest modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Modeli se odnose na stavove triju skupina ispitanika: svih ispitanika, ispitanika iz prerađivačke industrije te onih koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.

Motiv za određivanje dodatne dvije skupine istraživanih podataka na temelju čijih stavova su izrađeni modeli uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije je stratifikacija podataka radi povećanje homogenosti istraživanog uzorka, odnosno smanjivanje varijabilnosti stavova ispitanika. Pretpostavka za izbor stratificiranih podataka, odnosno podjele uzorka prema odabranim klasama za određivanje drugog i trećeg modela je da bi na međunarodnom tržištu dokazano uspješni hrvatski izvoznici djelotvornijim radom hrvatske gospodarske diplomacije još više poboljšali izvozne prihode. Za svaku od triju skupina ispitanika izrađena su dva modela metodom implementacije funkcije kvalitete (engl. *Quality Function Deployment*) i analize varijance kojoj je za izradu modela, uz vrijednost aritmetičke sredine dodan i drugi parametar odlučivanja, odnosno vrijednost koeficijenta varijacije. Cilj takvoga, dvoparametarskog pristupa je da model u obzir uzima osim ispitanicima najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koje proizlazi iz najveće vrijednosti aritmetičke sredine i što manju varijabilnost njihovih stavova. Stoga su modeli opisani tako da su odgovori analizirani pomoću dvaju parametara: aritmetičke sredine i koeficijenta varijacije koji se izračunava kao omjer standardne devijacije i aritmetičke sredine.

5.1. Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika

U tablici 136. prikazane su promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike u analizi varijanci, odnosno broja opažanja, zbroja, aritmetičke sredine i varijance odgovora svih ispitanika za zavisne varijable istraživanja.

Tablica 136. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika u analizi varijance

Anova: Single Factor				
SUMMARY				
<i>Groups</i>	<i>Count</i>	<i>Sum</i>	<i>Average</i>	<i>Variance</i>
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	407	3,8037	1,4800
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	404	3,7757	1,3266

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	444	4,1495	1,3171
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	454	4,2430	1,2234
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	107	390	3,6449	1,6463
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	408	3,8131	1,5496
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	418	3,9065	1,5384
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	402	3,7570	1,2800
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	366	3,4206	1,3969

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	409	3,8224	1,2606
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	388	3,6262	1,3684
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	409	3,8224	1,3738
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	424	3,9626	1,3948
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akr.	107	429	4,0093	1,3301
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	445	4,1589	1,3236
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	431	4,0280	1,3105

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	321	3,0000	1,8868
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	307	2,8692	1,8884
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	269	2,5140	2,0257
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	408	3,8131	1,1723
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	107	357	3,3364	1,8103

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 137. Prikazane su vrijednosti parametara koji se izračunavaju prilikom provođenja postupka analize varijanci. Te su vrijednosti tekstualno interpretirane te je na temelju njih izveden model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije.

Tablica 137. Vrijednosti parametara analize varijanci za sve ispitanike

ANOVA						
<i>Source of Variation</i>	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P-value</i>	<i>F crit</i>
Between Groups	417,4001	20	20,8700	14,1819	2,578 E-45	1,8866
Within Groups	3275,7757	2226	1,4716			
Total	3693,1758	2246				

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U analizi varijance ključne su vrijednosti varijable "F", koja se odnosi na opaženi omjer "F". Ta se vrijednost izračunava kao omjer srednjih kvadrata, odnosno varijanci između skupina i unutar skupina. Vrijednost opaženog omjera "F" u analizi varijanci odgovora svih ispitanika na sva anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ta se vrijednost uspoređuje s najmanjom vrijednosti omjera "F", u tablici 137. varijabla "F crit", da bi postojala statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranog uzorka podataka. Na temelju vrijednosti varijabli "F" i "F crit" vidljivo je da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina odgovora svih ispitanika na anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije jer je vrijednost opaženog omjera "F" bitno veća od najmanje vrijednosti omjera "F", za značajnost 5 %, odnosno 0,05 s obzirom na to da vrijednost varijable "F" iznosi 14,1819, a vrijednost varijable "F crit" iznosi 1,8866. Da statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranih uzoraka postoji upućuje i vrijednost varijable "P-value" koja iznosi 2,578 E-45, odnosno može se smatrati da je jednaka vrijednosti 0 i u statističkom je smislu značajno manja od granične vrijednosti koja iznosi 0,05. Vrijednost varijable "P-value" odnosi se na vjerojatnost da je zaključak o postojanju ili nepostojanju statističke značajne razlike aritmetičkih sredina uzorka na temelju analize varijance pogrešan. Stoga se može izvesti zaključak da promatrani uzorci imaju statistički različite vrijednosti aritmetičke sredine. To znači da u ukupnom uzorku podataka postoje odgovori kod kojih postoje statistički značajne razlike u stavovima svih ispitanika o važnosti pojedinih promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

Tablica 138. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za sve ispitanike

Anketno pitanje	Aritmetička sredina	Koeficijent varijacije	Prioritet IFK
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8037	31,98 %	0,7232
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7757	30,50 %	0,7253
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,1495	27,66%	0,7972
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,2430	26,07%	0,8122
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	3,6449	35,20%	0,6813
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8131	32,65%	0,7214

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,9065	31,75%	0,7448
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7570	30,11%	0,7155
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,4206	34,55%	0,6307
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8224	29,37%	0,7320
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,6262	32,26%	0,6836
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8224	30,66%	0,7218
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,9626	29,80%	0,7577
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici	4,0093	28,77%	0,7702

25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,1589	27,66 %	0,7929
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi	4,0280	28,42 %	0,7672
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,0000	45,79 %	0,5288
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,8692	47,89 %	0,4895
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,5140	56,61 %	0,4085
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8131	28,39 %	0,7283
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,3364	40,33 %	0,6032

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Tablica 139. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable „prioritet IFK“ za sve ispitanike

Anketno pitanje	Prioritet IFK
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,8122
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7972
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7929
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7702
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7672
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7577

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7448
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7320
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7283
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7253
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7232
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7218
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7214
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7155

21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6836
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	0,6813
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6307
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6032
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,5288
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,4895
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,4085

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 138. prikazane su vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela, a to su vrijednosti aritmetičkih sredina, koeficijenta varijacije i vrijednosti prioriteta izračunatih metodom implementacije funkcija kvalitete.

U tablici 139. prikazana su anketna pitanja sortirana od najvišeg prema najmanjem prioritetu prema vrijednostima varijable "prioritet IFK". Anketna pitanja kojima su svi ispitanici odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u anketi su imala redne brojeve 14., 13., 25., 24. i 26.

U tablici 140. prikazani su brojevi anketnih pitanja sortiranih prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije. Anketna pitanja kojima su svi ispitanici odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u anketi su imala redne brojeve 14., 25., 13., 26. i 24.

Tablica 140. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za sve ispitanike

Broj anketnog pitanja	Aritmetička sredina Z - A	Koeficijent varijacije	Broj anketnog pitanja	Koeficijent varijacije A - Z	Aritmetička sredina
14.	4,2430	26,07 %	14	26,07 %	4,2430
25.	4,1589	27,66 %	13	27,66 %	4,1495
13.	4,1495	27,66 %	25	27,66 %	4,1589
26.	4,0280	28,42 %	30	28,39 %	3,8131
24.	4,0093	28,77 %	26	28,42 %	4,0280
23.	3,9626	29,80 %	24	28,77 %	4,0093
17.	3,9065	31,75 %	20	29,37 %	3,8224
20.	3,8224	29,37 %	23	29,80 %	3,9626
22.	3,8224	30,66 %	18	30,11 %	3,7570
16.	3,8131	32,65 %	12	30,50 %	3,7757
30.	3,8131	28,39 %	22	30,66 %	3,8224
11.	3,8037	31,98 %	17	31,75 %	3,9065
12.	3,7757	30,50 %	11	31,98 %	3,8037
18.	3,7570	30,11 %	21	32,26 %	3,6262
15.	3,6449	35,20 %	16	32,65 %	3,8131
21.	3,6262	32,26 %	19	34,55 %	3,4206
19.	3,4206	34,55 %	15	35,20 %	3,6449
31.	3,3364	40,33 %	31	40,33 %	3,3364
27.	3,0000	45,79 %	27	45,79 %	3,0000
28.	2,8692	47,89 %	28	47,89 %	2,8692
29.	2,5140	56,61 %	29	56,61 %	2,5140

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Na temelju podataka iz tablica 139. i 140., odnosno primjena dviju metoda rangiranja važnosti aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije, vidljivo je da su rezultati identični po pitanju pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Tih se pet svim izvoznicama najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u dva modela jedino razlikuju prema prioritetima koji proizlaze iz različitih metoda rangiranja važnosti. Budući da autor doktorskog rada model definiran uzimanjem u obzir dva parametra smatra preciznijim u odnosu na model definiran prema jednom parametru, izvodi se zaključak da model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika, odnosno njima pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva i o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima.

5.2. Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije

U tablici 141. prikazane su promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike u analizi varijanci, odnosno broja opažanja, zbroja, aritmetičke sredine i varijance odgovora svih ispitanika za zavisne varijable istraživanja, a u tablici 142. vrijednosti parametara koji se izračunavaju pri analizi varijanci. Te su vrijednosti tekstualno interpretirane te je na temelju njih izveden model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije.

Interpretacija vrijednosti prikazanih u tablici 142. upućuje na to da zbroj svih kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno vrijednost varijable "SS", između skupina podataka, odnosno između odgovora ispitanika na svako anketno pitanje iznosi 148,6667, a zbroj svih kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno vrijednost varijable "SS", unutar skupina podataka, odnosno između odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije unutar svakog anketnog pitanja iznosi 843,0588. Ukupni zbroj kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine između i unutar skupina podataka, odnosno između odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na svako anketno pitanje i unutar odgovora svih ispitanika na svako anketno pitanje iznosi 991,7255.

Tablica 141. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije u analizi varijance

Anova: Single Factor				
SUMMARY				
<i>Groups</i>	<i>Count</i>	<i>Sum</i>	<i>Average</i>	<i>Variance</i>
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	136	4,0000	1,2727
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	132	3,8824	1,1979

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	139	4,0882	1,0526
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	146	4,2941	0,9412
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	34	124	3,6471	1,3868
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	132	3,8824	1,1373
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	134	3,9412	1,0873
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	129	3,7941	1,1381
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	114	3,3529	1,2050

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	127	3,7353	0,9884
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	121	3,5588	1,1631
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	124	3,6471	1,4474
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	136	4,0000	1,0303
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici	34	138	4,0588	1,0267
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	141	4,1471	1,0989
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	134	3,9412	0,9661

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	96	2,8235	1,3619
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	95	2,7941	1,3806
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	87	2,5588	1,8298
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	132	3,8824	1,0160
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	34	115	3,3824	1,8191

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost stupnja slobode, odnosno varijable "df", između skupina iznosi 20, a unutar skupina 693. Vrijednost stupnja slobode između grupa se izračunava kao broj skupina umanjen za jedan. Kako je broj zavisnih varijabli istraživanja, odnosno anketnih pitanja o stavovima ispitanika vezanih uz promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije 21, jasno je da vrijednost stupnja slobode između skupina podataka iznosi 20. Vrijednost stupnja slobode unutar skupina izračunava se kao ukupan broj podataka umanjen za broj skupina. Ukupni broj stupnjeva slobode predstavlja zbroj stupnjeva slobode između i unutar grupa i iznosi 713 što znači da je bilo ukupno 734 odgovora unutar skupina, odnosno unutar odgovora na svako anketno pitanje. U četvrtom stupcu tablice 142. su vrijednosti varijable "MS" koja se odnosi na srednji kvadrat odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno varijancu. Izračunava se kao omjer ukupnog zbroja kvadrata i stupnja slobode. Srednji kvadrat odstupanja od aritmetičke sredine između grupa, odnosno odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketna pitanja iznosi 7,4333, a unutar skupina, odnosno unutar odgovora na svako anketno pitanje iznosi 1,2165.

U analizi varijance ključne su vrijednosti varijable "F", koja se odnosi na opaženi omjer "F". Ta se vrijednost izračunava kao omjer srednjih kvadrata, odnosno varijanci između grupa i unutar grupa. Vrijednost opaženog omjera "F" u analizi varijanci odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na sva anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ta se vrijednost uspoređuje s najmanjom vrijednosti omjera "F", u tablici 142. varijabla "F crit", da bi postojala statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranog uzorka podataka. Na temelju vrijednosti varijabli "F" i "F crit" vidljivo je da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije na anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije jer je vrijednost opaženog omjera "F" bitno veća od najmanje vrijednosti omjera "F", za značajnost 5 %, odnosno 0,05, budući da vrijednost varijable "F" iznosi 6,1102, a vrijednost varijable "F crit" iznosi 1,9049. Da statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranih uzoraka postoji upućuje i vrijednost varijable "P-value" koja iznosi 3,6606 E-15, odnosno može se smatrati da je jednaka vrijednosti 0 i u statističkom smislu je značajno manja od granične vrijednosti koja iznosi 0,05. Vrijednost varijable "P-value" odnosi se na vjerojatnost da je zaključak o postojanju ili nepostojanju statističke značajne razlike aritmetičkih sredina uzorka na temelju analize varijance pogrešan. Stoga se

može izvesti zaključak da promatrani uzorci imaju statistički različite vrijednosti aritmetičkih sredina. To znači da u ukupnom uzorku podataka postoje odgovori kod kojih postoje statistički značajne razlike u stavovima ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti pojedinih promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

Tablica 142. Vrijednosti parametara analize varijanci za ispitanike iz prerađivačke industrije

ANOVA						
<i>Source of Variation</i>	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P-value</i>	<i>F crit</i>
Between Groups	148,6667	20	7,4333	6,1102	3,6606 E-15	1,9049
Within Groups	843,0588	693	1,2165			
Total	991,7255	713				

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Statistički značajna razlika u stavovima ispitanika iz prerađivačke industrije o važnosti pojedinih promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije predstavlja nužnu pretpostavku za izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije.

U tablici 143. prikazane su vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela, a to su vrijednosti aritmetičkih sredina, koeficijenta varijacije i vrijednosti prioriteta izračunatih primjenom metode "implementacija funkcija kvalitete". U tablici 144. prikazana su anketna pitanja sortirana od najvišeg prema najmanjem prioritetu prema vrijednostima varijable "prioritet IFK". Anketna pitanja kojima su ispitanici iz prerađivačke industrije odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su u anketi imala redne brojeve 14., 24., 13., 25., i 23. Stoga, izvodi se zaključak da su ispitanicima iz prerađivačke industrije najvažnije aktivnosti gospodarske diplomacije da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani, o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani i o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani.

Tablica 143. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za ispitanike iz prerađivačke industrije

Anketno pitanje	Aritmetička sredina	Koeficijent varijacije	Prioritet IFK
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,0000	28,20%	0,7661
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8824	28,19%	0,7448
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,0882	25,10%	0,7925
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,2941	22,59%	0,8267
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	3,6471	32,29%	0,6789
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8824	27,47%	0,7448
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,9412	26,46%	0,7578

18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7941	28,12%	0,7230
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,3529	32,74%	0,6094
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7353	26,62%	0,7148
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,5588	30,30%	0,6665
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,6471	32,99%	0,6742
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,0000	25,38%	0,7666
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici	4,0588	24,96%	0,7931
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,1471	25,28%	0,7920

26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici	3,9412	24,94%	0,7583
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,8235	41,33%	0,4859
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,7941	42,05%	0,4771
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,5588	52,86%	0,4225
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8824	25,96%	0,7542
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,3824	39,88%	0,6125

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Tablica 144. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable Prioritet IFK za ispitanike iz prerađivačke industrije

Anketno pitanje	Prioritet IFK
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,82672
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,79308
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvozniciima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,79253
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,79198
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,76661
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,76606

26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,75834
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,75779
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,75420
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,74483
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,74483
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,72304
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,71477
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	0,67892

22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,67424
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,66651
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,61247
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,60944
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,48591
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,47708
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,42249

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 145. prikazani su brojevi anketnih pitanja sortiranih prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije. Anketna pitanja kojima su svi ispitanici odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u anketi su imala redne brojeve 14., 25., 13., 24. i 23.

Tablica 145. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za ispitanike iz prerađivačke industrije

Broj anketnog pitanja	Aritmetička sredina Z - A	Koeficijent varijacije	Broj anketnog pitanja	Koeficijent varijacije A - Z	Aritmetička sredina
14.	4,2941	0,2259	14	0,2259	4,2941
25.	4,1471	0,2528	26	0,2494	3,9412
13.	4,0882	0,2510	24	0,2496	4,0588
24.	4,0588	0,2496	13	0,2510	4,0882
11.	4,0000	0,2820	25	0,2528	4,1471
23.	4,0000	0,2538	23	0,2538	4,0000
17.	3,9412	0,2646	30	0,2596	3,8824
26.	3,9412	0,2494	17	0,2646	3,9412
12.	3,8824	0,2819	20	0,2662	3,7353
16.	3,8824	0,2747	16	0,2747	3,8824
30.	3,8824	0,2596	18	0,2812	3,7941
18.	3,7941	0,2812	12	0,2819	3,8824
20.	3,7353	0,2662	11	0,2820	4,0000
15.	3,6471	0,3229	21	0,3030	3,5588
22.	3,6471	0,3299	15	0,3229	3,6471
21.	3,5588	0,3030	19	0,3274	3,3529
31.	3,3824	0,3988	22	0,3299	3,6471
19.	3,3529	0,3274	31	0,3988	3,3824
27.	2,8235	0,4133	27	0,4133	2,8235
28.	2,7941	0,4205	28	0,4205	2,7941
29.	2,5588	0,5286	29	0,5286	2,5588

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Na temelju podataka iz tablica 144. i 145., odnosno primjena dviju metoda rangiranja važnosti aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije vidljivo je da su rezultati identični po pitanju pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Tih se pet svim izvoznicima najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u dva modela jedino razlikuju prema prioritetima koji proizlaze iz različitih metoda rangiranja važnosti. Budući da autor doktorskog rada model definiran uzimanjem u obzir dva parametra smatra preciznijim u odnosu na model definiran prema jednom parametru, izvodi se zaključak da model

mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika, odnosno njima pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima i o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva.

Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih i ispitanika iz prerađivačke industrije razlikuju se neznatno. Četiri komponente, odnosno četiri najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije, identične su u oba modela. Razlikuju se u samo jednoj komponenti. Svim ispitanicima četvrta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova, koja je ispitanicima iz prerađivačke industrije šesta najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanicima iz prerađivačke industrije peta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o zabranama uvoza po pojedinim gospodarskim djelatnostima, koja je svim ispitanicima šesta najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

5.3. Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

U tablici 146. prikazane su promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike u analizi varijanci, odnosno broja opažanja, zbroja, aritmetičke sredine i varijance odgovora svih ispitanika za zavisne varijable istraživanja, a u tablici 147. vrijednosti parametara koji se izračunavaju pri analizi varijanci. Te su vrijednosti interpretirane te je na temelju njih izveden model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Zbroj svih kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno vrijednost varijable "SS", između skupina podataka, odnosno između odgovora ispitanika na svako anketno pitanje iznosi 215,1821, a zbroj svih kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno vrijednost varijable "SS", unutar skupina podataka iznosi 1539,1373. Ukupni zbroj kvadrata odstupanja od aritmetičke sredine između i unutar grupa podataka, iznosi 1754,3193.

Tablica 146. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda u analizi varijance

Anova: Single Factor				
SUMMARY				
<i>Groups</i>	<i>Count</i>	<i>Sum</i>	<i>Average</i>	<i>Variance</i>
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	198	3,8824	1,5459
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	191	3,7451	1,3937

13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvoznicima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	204	4,0000	1,4800
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	214	4,1961	1,2008
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	51	183	3,5882	1,5671
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	189	3,7059	1,2918
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	199	3,9020	1,3702
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	185	3,6275	1,1984
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	166	3,2549	1,3537

20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	184	3,6078	1,2431
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	182	3,5686	1,3702
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	189	3,7059	1,3718
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	198	3,8824	1,4659
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	203	3,9804	1,3396
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	211	4,1373	1,4008
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	196	3,8431	1,2549

27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	144	2,8235	1,7882
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	144	2,8235	1,8282
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	123	2,4118	2,0871
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	184	3,6078	1,1631
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	51	162	3,1765	2,0682

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Vrijednost stupnja slobode, odnosno varijable "df", između skupina iznosi 20, a unutar skupina 1050. Vrijednost stupnja slobode između skupina izračunava se kao broj skupina umanjen za jedan. Kako je broj zavisnih varijabli istraživanja, odnosno anketnih pitanja o stavovima ispitanika vezanih uz promatrane aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije 21, jasno je da vrijednost stupnja slobode između skupina podataka iznosi 20. Vrijednost stupnja slobode unutar skupina izračunava se kao ukupan broj podataka umanjen za broj skupina. Ukupni broj stupnjeva slobode zbroj je stupnjeva slobode između i unutar skupina i iznosi 1050 što znači da je bilo ukupno 1071 odgovora unutar skupina, odnosno unutar odgovora na svako anketno pitanje.

Tablica 147. Vrijednosti parametara analize varijanci za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

ANOVA						
<i>Source of Variation</i>	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P-value</i>	<i>F crit</i>
Between Groups	215,1821	20	10,7591	7,3399	9,4688 E-20	1,8959
Within Groups	1539,1373	1050	1,4658			
Total	1754,3193	1070				

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U četvrtom stupcu tablice 147. su vrijednosti varijable "MS" koja se odnosi na srednji kvadrat odstupanja od aritmetičke sredine, odnosno varijancu. Izračunava se kao omjer ukupnog zbroja kvadrata i stupnja slobode. Srednji kvadrat odstupanja od aritmetičke sredine između skupina, odnosno odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na anketna pitanja iznosi 10,7591, a unutar skupina, odnosno unutar odgovora na svako anketno pitanje iznosi 1,4658.

U analizi varijance ključne su vrijednosti varijable "F", koja se odnosi na opaženi omjer "F". Ta se vrijednost izračunava kao omjer srednjih kvadrata, odnosno varijanci između skupina i unutar skupina. Vrijednost opaženog omjera "F" u analizi varijanci odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda na sva anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

Ta se vrijednost uspoređuje s najmanjom vrijednosti omjera "F", u tablici 147. varijabla "F crit", da bi postojala statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranog uzorka podataka. Na temelju vrijednosti varijabli "F" i "F crit" vidljivo je da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30

% prihoda na anketna pitanja koja se odnose na zavisne varijable istraživanja o važnosti promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije jer je vrijednost opaženog omjera "F" bitno veća od najmanje vrijednosti omjera "F", za značajnost 5 %, odnosno 0,05 s obzirom na to da vrijednost varijable "F" iznosi 7,3399, a vrijednost varijable "F crit" iznosi 1,8959. Da statistički značajna razlika aritmetičkih sredina promatranih uzoraka postoji upućuje i vrijednost varijable "P-value" koja iznosi 9,4688 E-20, odnosno može se smatrati da je jednaka vrijednosti 0 i u statističkom smislu je značajno manja od granične vrijednosti koja iznosi 0,05. Vrijednost varijable "P-value" odnosi se na vjerojatnost da je zaključak o postojanju ili nepostojanju statističke značajne razlike aritmetičkih sredina uzorka na temelju analize varijance pogrešan. Stoga se može izvesti zaključak da promatrani uzorci imaju statistički različite vrijednosti aritmetičkih sredina. To znači da u ukupnom uzorku podataka postoje odgovori kod kojih postoje statistički značajne razlike u stavovima ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti pojedinih promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Statistički značajna razlika u stavovima ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda o važnosti pojedinih promatranih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije predstavlja nužnu pretpostavku za izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. U tablici 148. prikazane su vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela, a to su vrijednosti aritmetičkih sredina, koeficijenta varijacije i vrijednosti prioriteta izračunatih metodom implementacije funkcija kvalitete.

U tablici 149. prikazana su anketna pitanja sortirana od najvišeg prema najmanjem prioritetu prema vrijednostima varijable "prioritet IFK". Anketna pitanja kojima su ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u anketi su imala redne brojeve 14., 25., 24., 13. i 17. Dakle, ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici, o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici.

Tablica 148. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Anketno pitanje	Aritmetička sredina	Koeficijent varijacije	Prioritet IFK
11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8824	32,03%	0,7352
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7451	31,52%	0,7126
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvozniciima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,0000	30,41%	0,7643
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,1961	26,11%	0,8021
15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	3,5882	34,89%	0,6686
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7059	30,67%	0,7011

17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,9020	30,00%	0,7472
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,6275	30,18%	0,6868
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,2549	35,75%	0,5899
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,6078	30,90%	0,6806
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,5686	32,80%	0,6630
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,7059	31,60%	0,6949
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8824	31,19%	0,7355
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici	3,9804	29,08%	0,7677

25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	4,1373	28,61%	0,7813
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,8431	29,15%	0,7271
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,8235	47,36%	0,4773
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,8235	47,89%	0,4745
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	2,4118	59,90%	0,3819
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,6078	29,89%	0,6809
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	3,1765	45,27%	0,5562

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Tablica 149. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable „prioritet IFK“ za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Anketno pitanje	Prioritet IFK
14. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sigurnosti poslovanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,8021
25. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7813
24. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7677
13. Hrvatska gospodarska diplomacija izvozniciima treba osigurati potrebne informacije o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7643
17. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7472
23. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7355

11. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7352
26. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7271
12. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju intenzivno surađivati s Udrugom uvoznika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7126
16. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pristupnosti natjecajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,7011
22. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6949
18. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6868
30. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6809
20. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6806

15. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici i u svim državama u kojima su akreditirani	0,6686
21. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,6630
19. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,5899
31. Vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,5562
27. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,4773
28. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,4745
29. Hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati relevantne podatke o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani	0,3819

Izvor: Istraživanje i obrada autora

U tablici 150. prikazani su brojevi anketnih pitanja sortiranih prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije. Anketna pitanja kojima su svi ispitanici odredili najviše prioritete, odnosno ona koja se odnose na za njih najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su u anketi imala redne brojeve 14., 25., 13., 24. i 17.

Tablica 150. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda

Broj anketnog pitanja	Aritmetička sredina Z - A	Koeficijent varijacije	Broj anketnog pitanja	Koeficijent varijacije A - Z	Aritmetička sredina
14.	4,1961	26,11%	14	26,11%	4,1961
25.	4,1373	28,61%	25	28,61%	4,1373
13.	4,0000	30,41%	24	29,08%	3,9804
24.	3,9804	29,08%	26	29,15%	3,8431
17.	3,9020	30,00%	30	29,89%	3,6078
11.	3,8824	32,03%	17	30,00%	3,9020
23.	3,8824	31,19%	18	30,18%	3,6275
26.	3,8431	29,15%	13	30,41%	4,0000
12.	3,7451	31,52%	16	30,67%	3,7059
16.	3,7059	30,67%	20	30,90%	3,6078
22.	3,7059	31,60%	23	31,19%	3,8824
18.	3,6275	30,18%	12	31,52%	3,7451
20.	3,6078	30,90%	22	31,60%	3,7059
30.	3,6078	29,89%	11	32,03%	3,8824
15.	3,5882	34,89%	21	32,80%	3,5686
21.	3,5686	32,80%	15	34,89%	3,5882
19.	3,2549	35,75%	19	35,75%	3,2549
31.	3,1765	45,27%	31	45,27%	3,1765
27.	2,8235	47,36%	27	47,36%	2,8235
28.	2,8235	47,89%	28	47,89%	2,8235
29.	2,4118	59,90%	14	59,90%	2,4118

Izvor: Istraživanje i obrada autora

Na temelju podataka iz tablica 149. i 150., odnosno primjena dviju metoda rangiranja važnosti aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije vidljivo je da su rezultati identični po pitanju pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Tih se pet svim izvozniciima najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije u dva modela razlikuju jedino prema prioritetima koji proizlaze iz različitih metoda rangiranja važnosti. Budući da autor doktorskog rada model definiran uzimanjem u obzir dva parametra smatra preciznijim u

odnosu na model definiran prema jednom parametru, izvodi se zaključak da model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika, odnosno njima pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima i o stvarnim donositeljima odluka.

Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih i ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda se neznatno razlikuju. Četiri komponente, odnosno četiri najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije, identične su u oba modela. Razlikuju se u samo jednoj komponenti. Svim ispitanicima četvrta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova, koja je ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda šesta najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda peta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o stvarnim donositeljima odluka, koja je svim ispitanicima sedma najvažnija aktivnost, a ispitanicima koja je temeljna djelatnost prerađivačka industrija osma najvažnija aktivnost pa nije u modelima mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaćaju pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

6. ZAKLJUČAK

Hrvatska godinama ima makroekonomsku neravnotežu. Postotak pokrivenosti uvoza robnim izvozom nikada u hrvatskoj povijesti nije bio veći od 60 %. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju ta je neravnoteža službeno evidentirana u svakom godišnjem izvješću Europske komisije. U svim su se izvješćima naglašavali visoki iznosi inozemnih obveza te slabi izvozni prihodi. Zbog toga je Hrvatska sve do 2017. godine bila u prekomjernoj makroekonomskoj neravnoteži prema ocjeni Europske komisije. Osim stanja povezanog s makroekonomskom neravnotežom u Hrvatskoj u godišnjim su izvješćima navedene i preporuke za poboljšanje stanja te obaveza praćenja.

U izvješću iz 2019. godine za 2018. godinu, napokon, je konstatirano da je Hrvatska ostvarila značajne napretke u više područja u skladu s preporukama iz izvješća za prijašnje godine. Konkretno, u području omjera javnog duga i BDP-a, gospodarskog rasta, u suficitu državnog tekućeg računa te smanjivanju nezaposlenosti. U općim zaključcima izvješća navedeno je da Hrvatska više nema prekomjernu makroekonomsku neravnotežu nego "samo" makroekonomsku neravnotežu.

Praćenjem podataka na globalnoj razini u 2017., 2018. i 2019. godini vidljiv je porast broja trgovačkih sankcija. Uzimajući u obzir brojeve, u nametanju trgovačkih sankcija prednjači SAD. Slijede i države saveznice SAD-a te one iz EU-a. Jasno je da su takve mjere izazvale recipročne mjere pogođenih država što je na globalnoj razini uzrokovalo smanjivanje robnog izvoza i SAD-a i država EU-a pa time i Hrvatske. Stoga se može zaključiti da se liberalizacija trgovanja na globalnoj razini smanjuje. Hrvatski gospodarski subjekti svoj rast, odnosno povećanje prihoda od izvoza roba i usluga, više neće moći temeljiti na porastu tržišne potražnje na globalnoj razini koja je donedavno proizlazila iz nižih, zaštitnim mjerama neopterećenih cijena roba i usluga. Hrvatske će tvrtke trebati poduzimati posebne napore kako bi i samo zadržale obujam prihoda koje ostvaruju od izvoza, a osobito žele li ga povećati.

Povećanje postotka pokrivenosti hrvatskoga uvoza robnim izvozom nedvojbeno je najbolji način rješenja makroekonomske neravnoteže u Hrvatskoj. Više je načina kako Hrvatska može povećati robni izvoz. Najbolji bi način bio kada bi postojala hrvatska gospodarska strategija u kojoj bi s navedene jakosti hrvatskoga gospodarstva te prilike za rast iz čega bi proizašli veći prihodi od izvoza. Nažalost, takav se dokument nikad u hrvatskoj povijesti nije ni počeo raditi, što je teško objasniti.

Hrvatski je ukupni, pa stoga i robni, izvoz moguće povećati i djelotvornijom gospodarskom diplomacijom. Međutim, vrijedno je problematizirati provodi li hrvatska gospodarska diplomacija one aktivnosti koje hrvatski izvoznici od nje očekuju. Nadalje, upitno je pokrivaju li rezultati djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije na povećanje hrvatskog izvoza ukupne troškove njezina djelovanja. Stoga se u doktorskom radu problematizira djelotvornost rada hrvatske gospodarske diplomacije, odnosno njezini rezultati. Premda u Hrvatskoj postoji dokument Akcijski plan podrške izvozu koji je izradilo Povjerenstvo za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva, vrijedno je istražiti stavove korisnika, odnosno izvoznika o rezultatima djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije.

U doktorskom se radu polazi od pretpostavke da bi korištenje normiranih postupaka mjerenja uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata povećalo djelotvornost njezina rada. Kako se rad gospodarskih diplomata odnosi na djelovanje na velikom broju različitih gospodarskih područja, postoji i velik broj različitih aktivnosti njihova djelovanja. Međutim, mjerenje rezultata uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata korištenjem velikog broja mjerljivih pokazatelja bilo bi složeno i svim u tom procesu uključenim sudionicima teško razumljivo pa bi izostala nužna transparentnost. Nadalje, zahtijevalo bi previše resursa i vremena što bi uzrokovalo visoke troškove koji, najvjerojatnije, ne bi mogli opravdati očekivano povećanje djelotvornosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata. Stoga bi vrijedno bilo odrediti razuman broj mjerljivih pokazatelja uspješnosti djelovanja hrvatskih gospodarskih diplomata te normirane postupke i kriterije mjerenja, odnosno model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata.

Predmet istraživanja u doktorskom su radu tri modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika. Ti su modeli definirani na temelju statističke obrade odgovora na anketna pitanja koja su formulirana na temelju elemenata predmeta istraživanja primjenom dviju statističkih metoda. Prvi se model odnosi na mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika. Kod drugog modela u obzir se uzimanju stavovi ispitanika iz prerađivačke industrije, a treći je određen na temelju stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Elementi predmeta istraživanja, odnosno zavisne varijable istraživanju razvrstani su u dvije skupine. Prvu skupinu predstavljaju stavovi hrvatskih izvoznika o važnosti izabranih aktivnosti gospodarskih diplomata taksativno navedenih u dokumentu "Akcijski plan podrške izvozu". U drugoj su skupini elementi predmeta istraživanja stavovi hrvatskih izvoznika o aktivnostima

hrvatske gospodarske diplomacije koje autor doktorskog rada smatra važnima za povećanje hrvatskog izvoza, a koji nisu navedeni u tom dokumentu. Između njih dva elementa predmeta istraživanju odnose se na aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije koji izravno proizlaze iz promijenjenih zadaća djelovanja gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja koje je autor doktorskog rada predstavio i opširno ih analizirao u teorijskim poglavljima doktorskog rada

U doktorskome radu postoje i pomoćni predmet istraživanja koji se odnosi na ekonomiju doživljaja. Za očekivati je da je upravo ekonomija doživljaja najvjerojatnije ekonomsko okruženje u bliskoj budućnosti. Elementi pomoćnog predmeta istraživanja su kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomije, ključne razlike između njih te gospodarska diplomacija u ekonomiji doživljaja.

Primarni cilj istraživanja je opisati tri modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika. Prvi je model određen na temelju stavova svih ispitanika. Drugi je modeliran na temelju stavova ispitanika iz prerađivačke industrije zato što hrvatska prerađivačka industrija ima dugogodišnju tradiciju pa i respektabilan ugled na globalnom tržištu. Uzimajući u obzir tu činjenicu, izvoznici iz prerađivačke industrije sigurno imaju potencijal za povećanje izvoza pa bi mogli i trebali biti zainteresirani za usluge hrvatske gospodarske diplomacije. Treći je model određen na temelju stavova ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Motiv za odabir te skupine ispitanika je da izvoznici koji od izvoza ostvaruju značajne prihode sigurno imaju atraktivnu tržišnu ponudu koja bi se mogla nuditi i na drugim tržištima. Uvjet za određivanje i opisivanje triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije je opis stavova ispitanika za sve elemente predmeta istraživanja iz sve tri promatrane skupine ispitanika. Takvi opisi podrazumijevaju interpretirane vrijednosti najvažnijih pokazatelja deskriptivne statistike.

Budući da trendovi pokazuju promjene ponašanja potrošača, može se pretpostaviti da će se u najbližoj budućnosti gospodarske aktivnosti odvijati prema zakonitostima ekonomije doživljaja. Stoga je prvi pomoćni cilj istraživanja opisati ekonomiju doživljaja. Opis sadržava definiciju pojma ekonomija doživljaja, kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomija te analizu razlika tih modela.

Uzimajući u obzir drugačiji kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja, jasno je da se u njoj mijenjaju zadaće gospodarske diplomacije. Drugi pomoćni cilj

istraživanja odnosi se na opis pojma gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja. Opis sadrži definiciju i analizu pojma.

Treći pomoćni cilj istraživanja proizlazi iz drugačije zadaće gospodarske diplomacije u ekonomiji doživljaja. On se odnosi na otkrivanje, odnosno eksploraciju smatraju li izvoznici da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici, odnosno prepoznaju li oni da je došlo do promjene trenda ponašanja potrošača.

Kako se cilj istraživanja odnosi na opis tri modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, četvrti pomoćni cilj istraživanja je otkriti smatraju li izvoznici u sve tri promatrane skupine da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije dovela do povećanja hrvatskoga izvoza što bi rezultiralo smanjivanjem hrvatske makroekonomske neravnoteže što je u uvodu doktorskog radu problematizirano.

Peti pomoćni cilj proizlazi iz trećeg. Odnosi se na otkrivanje koje podskupine ispitanika, uzimajući u obzir njihove temeljne djelatnosti i udjel prihoda koje ostvaruju od izvoza, stvaraju najveći doprinos stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Taj je pomoćni cilj određen kako bi se istražilo prepoznaju li ispitanici trendove u ponašanju potrošača koji se vremenom približavaju ponašanju potrošača u ekonomiji doživljaja.

Šesti pomoćni cilj proizlazi iz četvrtog. Odnosi se na otkrivanje koje podskupine ispitanika, uzimajući u obzir njihove temeljne djelatnosti i udjel prihoda koje ostvaruju od izvoza, stvaraju najveći doprinos stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže.

6.1. Rezultati pomoćnih ciljeva istraživanja

Rezultat istraživanja za prvi pomoćni cilj je formulacija definicije pojma ekonomija doživljaja. Do trenutka početka pisanja doktorskog rada definiciju tog pojma nije bilo moguće pronaći u znanstvenoj literaturi. Stoga je formulacija definicije tog pojma znanstveni doprinos istraživanja. Definicija glasi: "Ekonomija doživljaja odnosi se na gospodarske aktivnosti

kojima se oblikuju, ostvaruju i isporučuju individualizirani doživljaji radi postizanja što pamtljivijih pozitivnih iskustava svakom pojedinom kupcu."

Postoje četiri temeljne razlike između kibernetičkih modela stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija i ekonomije doživljaja. Prva je da najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti u tradicionalnim oblicima ekonomija, agrarnoj, industrijskoj i uslužnoj, proizlazi iz korištenja fizičkih ulaznih veličina, odnosno resursa kao što su ljudski, proizvodni i materijalni. U ekonomiji doživljaja najveći doprinos stvaranju ekonomske vrijednosti proizlazi iz korištenja informacijskih ulaznih veličina koje predstavljaju tehnološki kapital. To su ponajprije kapital kupaca, a zatim procesni, organizacijski i upravljački te kapital zaposlenih, inovacijski i dobavljača.

Druga se razlika odnosi na cilj poslovanja. U tradicionalnim oblicima ekonomija cilj je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka tipskih ponuda, odnosno sirovina, poluproizvoda, proizvoda i usluga ujednačene kvalitete u što većim količinama kako bi se ostvarili učinci ekonomije obujma. U ekonomiji doživljaja cilj poslovanja je oblikovanje, ostvarivanje i isporuka individualiziranih doživljaja koji bi trebali dovesti do ostvarivanja što pamtljivijih pozitivnih iskustava za svakoga pojedinog kupca. Ostvarivanje pamtljivog doživljaja dovodi do dugoročne lojalnosti kupaca.

Treća se razlika odnosi na kriterije mjerenja uspješnosti upravljanja. Kriteriji prema kojima se mjeri uspješnost poslovanja u tradicionalnim oblicima ekonomija su ekonomski. Uspješnost se mjeri s obzirom na djelotvornost i učinkovitost poslovanja u odnosu na planove. U ekonomiji doživljaja uspješnost se mjeri prema tehnološkim kriterijima. Kriteriji mjerenja uspješnosti usmjereni su na kupca kao pojedinca, a ne na planove nabave, proizvodnje i prodaje. Mjere se razine pozitivnih iskustva kupaca na ostvarene im doživljaje.

Četvrta se razlika odnosi na način upravljanja poslovanjem. U tradicionalnim se oblicima ekonomija povratna sprega, koja je temeljni način upravljanja sustavima, u upravljanju poslovanjem koristi malo ili nimalo. U ekonomiji doživljaja korištenje povratne sprege u upravljanju poslovanjem je ključno. Povratna sprega omogućuje interaktivnu i iterativnu komunikaciju, odnosno korištenje kapitala kupaca kao tehnološkog kapitala poslovanja.

Rezultat istraživanja za drugi pomoćni cilj je opis definicije pojma "gospodarska diplomacije u ekonomiji doživljaja". Formulacija definicije nastala je povezivanjem smisla definicije pojma "gospodarska diplomacija" autora doktorskog rada i Radićeve definicije pojma

"tehnologija". Definicija pojma komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljava glasi: "djelovanja gospodarske diplomacije kojima se oblikuju i izgrađuju djelotvorna sučelja između gospodarskih sustava i tržišta u objema državama".

Specifična razlika definicije sužava obuhvat djelovanja ukupne gospodarske diplomacije na one aktivnosti kojima se oblikuju i izgrađuju sučelja između gospodarstva i tržišta u oba smjera. Primjerice, obuhvat djelovanja komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljava odnosi se na izgradnju sučelja između gospodarstva države šiljateljice komercijalnog gospodarskog diplomata i tržišta države primateljice. To podrazumijeva da bi komercijalni gospodarski diplomati trebali izvrsno poznavati gospodarsku ponudu, ali i potencijale države šiljateljice te vrijednosni sustav kupaca države primateljice. Naravno, komercijalni bi gospodarski diplomati u ekonomiji doživljava trebali izvrsno poznavati vrijednosni sustav kupaca države šiljateljice te gospodarsku ponudu države primateljice.

Rezultat istraživanja za treći pomoćni cilj odnosi se na testiranje dokazivosti hipoteze H1: "Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici". Testiranje je provedeno testiranjem dokazivosti triju pomoćnih hipoteza hi kvadrat testom. Budući da se sve tri pomoćne hipoteze trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenim i hipoteza H1 treba se smatrati nedvojbeno potvrđenom. Stoga, hrvatski bi gospodarski diplomatu trebali proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici. To je nova aktivnost gospodarskih diplomata.

Rezultat istraživanja za četvrti pomoćni cilj odnosi se na testiranje dokazivosti hipoteze H2: "Mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije povećalo bi hrvatski izvoz". Testiranje je provedeno testiranjem dokazivosti triju pomoćnih hipoteza hi kvadrat testom. Budući da se sve tri pomoćne hipoteze trebaju smatrati nedvojbeno potvrđenima i hipoteza H2 treba se smatrati nedvojbeno potvrđenom. Stoga bi hrvatska vlada trebala početi raditi na definiranju mehanizma, odnosno modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatskih gospodarskih diplomata.

Peti se pomoćni cilj odnosi na otkrivanje koje podskupine ispitanika razdijeljenih prema temeljnoj djelatnosti poslovanja predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Rezultat istraživanja za

peti pomoćni cilj pokazuje da ispitanici čija se osnovna djelatnost klasificira kao "Ostale uslužne djelatnosti" te "Građevinarstvo" i "Trgovina na veliko i na malo" predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao "Prerađivačka industrija" te oni kojima je temeljna djelatnost "Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti" predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos negativnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Oni smatraju da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Stoga se izvodi zaključak da ispitanici kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija, koji su odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, nemaju pozitivan stav prema istraživačkoj pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da ispitanici kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija nisu prepoznali da je došlo do promjene ponašanja potrošača.

Peti pomoćni cilj istraživanja obuhvaća i otkrivanje koje podskupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza predstavljaju skupine koja stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Rezultat istraživanja pokazuje da ispitanici koji od izvoza ostvaruju manje od 10 % prihoda te oni koji od izvoza ostvaruju 10,01 % – 20,00 % prihoda predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 50 % prihoda te oni koji od izvoza ostvaruju 20,01 % – 30,00 % predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos negativnom stavu da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Oni smatraju da hrvatski gospodarski diplomati ne bi trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Stoga se izvodi zaključak da ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, koji su odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela

mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, nemaju pozitivan stav prema istraživačkoj pretpostavci da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda nisu prepoznali da je došlo do promjene ponašanja potrošača.

Šesti se pomoćni cilj odnosi na otkrivanje koje podskupine ispitanika razdijeljenih prema temeljnoj djelatnosti poslovanja predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije doprinijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Rezultat istraživanja za šesti pomoćni cilj pokazuje da ispitanici čija se osnovna djelatnost klasificira kao "Građevinarstvo" te „Informacije i komunikacije“ i "Trgovina na veliko i na malo" su skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije doprinijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Ispitanici čija se temeljna djelatnost klasificira kao "Popravak motornih vozila i motocikla" te oni kojima je temeljna djelatnost "Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo" predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos negativnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije doprinijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Oni smatraju da mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije ne bi doprinijelo povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanici kojima je temeljna djelatnost prerađivačka industrija, koji su odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, nemaju pozitivan stav prema istraživačkoj pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije doprinijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže.

Šesti pomoćni cilj istraživanja obuhvaća i otkrivanje koje podskupine ispitanika razdijeljenih prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza predstavljaju skupine koja stvaraju najveći

doprinos pozitivnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Rezultat istraživanja pokazuje da ispitanici koji od izvoza ostvaruju manje od 10 % prihoda te oni koji od izvoza ostvaruju 10,01 % – 20,00 % prihoda predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos pozitivnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Ispitanici koji od izvoza ostvaruju 20,01 % – 30,00 % prihoda te oni koji od izvoza ostvaruju 30,01 % – 50,00 % predstavljaju skupine koje stvaraju najveći doprinos negativnom stavu da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže. Oni smatraju da mjerenje uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije ne bi pridonijelo povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanici koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda, koji su odabrani za istraživanja u doktorskom radu, odnosno izradu modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika, nemaju pozitivan stav prema istraživačkoj pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije pridonijela povećanju uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije, a time i povećanju ukupnih hrvatskih prihoda od izvoza, odnosno smanjivanju hrvatske makroekonomske neravnoteže.

6.2. Rezultati primarnog cilja istraživanja

Rezultati primarnog cilja istraživanja su opisi triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Prvi se odnosi na model iz perspektive svih ispitanika, drugi na model iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije i treći na model iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Motiv za određivanje dodatne dvije skupine istraživanih podataka na temelju čijih stavova su izrađeni modeli uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije je stratifikacija podataka radi povećanje homogenosti istraživanog uzorka, odnosno smanjivanje varijabilnosti stavova ispitanika. Pretpostavka za izbor stratificiranih podataka, odnosno podjele uzorka prema odabranim klasama za određivanje drugog i trećeg modela je da bi na međunarodnom tržištu dokazano

uspješni hrvatski izvoznici djelotvornijim radom hrvatske gospodarske diplomacije još više poboljšali izvozne prihode. Nakon opisa sva tri modela analizirano je postoje li razlike između njih nastale zbog startifikacije uzorka.

Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika obuhvaća pet njima najvažnijih aktivnosti gospodarske diplomacije, odnosno one koje bi trebale dovesti do najvećeg povećanja izvoza. Svim ispitanicima pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva i o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima. Tih pet aktivnosti predstavljaju model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih ispitanika.

Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika iz prerađivačke industrije obuhvaća pet njima najvažnijih aktivnosti gospodarske diplomacije, odnosno one koje bi trebale dovesti do najvećeg povećanja izvoza. Ispitanicima iz prerađivačke industrije pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima i o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva

Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih i ispitanika iz prerađivačke industrije neznatno se razlikuju. Četiri komponente, odnosno četiri najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije, identične su u oba modela. Razlikuju se u samo jednoj komponenti. Svim ispitanicima četvrta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova, koja je ispitanicima iz prerađivačke industrije šesta najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanicima iz prerađivačke industrije peta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o zabranama uvoza po pojedinim gospodarskim djelatnostima, koja je svim ispitanicima šesta

najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

Model mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda obuhvaća pet njima najvažnijih aktivnosti gospodarske diplomacije, odnosno one koje bi trebale dovesti do najvećeg povećanja izvoza. Ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije su prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja, o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, o „poslovnim običajima“, o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima i o stvarnim donositeljima odluka.

Modeli mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive svih i ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda neznatno se razlikuju. Četiri komponente, odnosno četiri najvažnije aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije, identične su u oba modela. Razlikuju se u samo jednoj komponenti. Svim ispitanicima četvrta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova, koja je ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda šesta najvažnija pa nije u modelu mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaća pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Ispitanicima koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda peta najvažnija aktivnost hrvatske gospodarske diplomacije je proaktivno prikupljanje podataka o stvarnim donositeljima odluka, koja je svim ispitanicima sedma najvažnija aktivnost, a ispitanicima koja je temeljna djelatnost prerađivačka industrija osma najvažnija aktivnost pa nije u modelima mjerljivosti uspješnosti rada koji obuhvaćaju pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije.

Premda je testiranje dokazivosti hipoteze H1 koja glasi: "Gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici" rezultiralo izvođenjem zaključka da ispitanici smatraju da hrvatska gospodarska diplomacija treba proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici ta aktivnost ni jednoj od u istraživanju triju promatranih skupina ispitanika nije u njima pet najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije. Na temelju te činjenice izvodi se zaključak da nisu prepoznali promjene u ponašanju potrošača koje proizlaze iz ključnih obilježja ekonomije doživljaja. Međutim, u sva tri modela

mjerenja uspješnosti treća najvažnija aktivnost ispitanicima je prikupljanje relevantnih podataka o "poslovnim običajima" u državama primateljicama. „Poslovni običaji”, nedvojbeno, proizlaze iz običaja i vrijednosnih sustava stanovnika država primateljica. Stoga autor doktorskog rada smatra da će hrvatski izvoznici u kratkom vremenu prepoznati da im je iznimno važno poznavati običaje i vrijednosne sustave stanovnika, što je ključna odrednica ekonomije doživljaja, kako bi mogli djelotvorno oblikovati, ostvarivati i isporučivati svoje ponude izvan Hrvatske.

6.3. Ograničenja i preporuke za buduća istraživanja

Izvođenje zaključaka na temelju opaženih vrijednosti istraživanja zahtjeva prepoznavanje i razumijevanje ograničenja koja proizlaze iz prikupljenih podataka. Očekivanje autora doktorskog rada da će se hrvatski izvoznici, pa i na poticaj udruge Hrvatski izvoznici, uključiti u istraživanje zato što će prepoznati interes u raspolaganju informacijama na temelju kojih će od Vlade Republike Hrvatske moći argumentirano zahtijevati promjene u radu hrvatske gospodarske diplomacije što bi dovelo do povećanja njihova, ali i hrvatskoga izvoza. Budući da je nakon upućivanja poveznice na internetsku anketu na adrese elektroničke pošte za kontakt navedene na internetskoj stranici udruge Hrvatski izvoznici u prvom tjednu prikupljeno tek 18 odgovora, autor doktorskog rada je podatke nastavio prikupljati terenskim istraživanjem, osobnim odlaskom u tvrtke članice Udruge. Nakon više mjeseci takvog načina prikupljeno je 107 odgovora što je dovoljan uzorak za izvođenje relevantnih zaključaka. Međutim, zaključci istraživanja bili bi vrijedniji da je uzorak ispitanika veći. Autor doktorskog rada je u sinopsisu doktorskog rada naznačio da očekuje više od 200 ispitanika, ponajprije imajući na umu da bi mikro i mali poduzetnici trebali biti zainteresiraniji za usluge hrvatske gospodarske diplomacije od srednjih i većih koji imaju dulju tradiciju poslovanja i izvoza pa su iz zato s vremenom samostalno organizirali mrežu suradnika kojom nastoje povećati izvoz. Međutim, u istraživanju je sudjelovalo 56 mikro i malih poduzetnika i 51 srednji i veliki poduzetnik uzimajući u obzir klasifikaciju prema broju zaposlenih, premda je značajno više članica u udruzi Hrvatski izvoznici koji se klasificiraju kako mikro i mali poduzetnici. Nadalje, značajno ograničavanje istraživanja je činjenica da u Hrvatskoj nikad nije provedeno slično istraživanje pa se rezultati istraživanja rada nisu mogli uspoređivati sa srodnima.

Upravo iz navedenih činjenica proizlaze preporuke za buduća istraživanja. Bilo bi znanstveno opravdano provesti srodno istraživanje na većem uzorku pa usporediti rezultate. Nadalje, na

temelju postojećih podataka može se provesti više desetaka analiza o tome postoje li i kakve su razlike u stavovima pojedinih skupina ispitanika koje mogu biti razdijeljene prema svakoj nezavisnoj varijabli istraživanja. Također, na temelju postojećih podataka može se provesti više desetaka analiza relevantnosti atributa koje bi otkrile koje skupine ispitanika, razdijeljene prema svakoj nezavisnoj varijabli istraživanja, stvaraju najveći doprinos nekom stavu koji predstavlja element predmeta istraživanja provedenog za potrebe izrade doktorskog rada. Svako od takvih istraživanja pridonijelo bi boljem razumijevanju potreba hrvatskih izvoznika, zbog kojih i postoji hrvatska komercijalna diplomacija. Bolje razumijevanje potreba hrvatskih izvoznika rezultiralo bi pretpostavkama za promjenu oblika i obuhvata djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije. U slučaju promjene djelovanja opravdano je očekivati veći hrvatski izvoz što potvrđuje testiranje dokazivosti istraživačke hipoteze doktorskog rada te smanjivanje hrvatske makroekonomske neravnoteže, što je u doktorskome radu problematizirano. Nadalje, bolje razumijevanje potreba hrvatskih izvoznika moglo bi dovesti do smanjivanja troškova hrvatske gospodarske diplomacije.

7. POPIS KORIŠTENIH IZVORA I LITEARURE

1. *Akcijski plan podrške izvozu*. (5. 2014.). Preuzeto 24. 10 2017 iz Izvozni portal: <https://izvoz.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Akcijski%20plan%20podrske-izvozu-2014-2015.pdf>
2. *Gospodarska diplomacija*. (14. 3. 2014.). Preuzeto 24. 10 2017 iz Ministarstvo vanjskih i europskih poslova: <http://gd.mvep.hr/hr/povjerenstvo-za-internacionalizaciju-hrvatskog-gospodarstva/>
3. *Makroekonomska neravnoteža - Hrvatska 2014*. (25. 2. 2014.). Preuzeto 13. 2. 2016. iz Europska komisija: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2014/pdf/swd_179.pdf
4. *Nema oporavka bez izvoza: Hrvatska po udjelu izvoza roba u BDP-u u društvu sa Albanijom*. (2. 5. 2014.). Preuzeto 13. 2. 2016. iz Index.hr: Nema oporavka bez izvoza: Hrvatska po udjelu izvoza roba u BDP-u u društvu sa Albanijom
5. *Vlada usvojila Akcijski plan podrške izvozu*. (5. 5. 2014.). Preuzeto 7. 8. 2019. iz Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH: <http://www.mvep.hr/hr/vijesti-i-najave/vlada-usvojila-akcijski-plan-podrske-izvozu,16025.html>
6. *Izješće za Hrvatsku 2015*. (26. 2. 2015.). Preuzeto 13. 2. 2016. iz Europska komisija: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2015/cr2015_croatia_hr.pdf
7. *Experience economy*. (2017). Preuzeto 4. 3. 2017. iz Cambridge University Press: <http://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/experience-economy>
8. *Pogledajte što tržište EU znači za hrvatski robni izvoz*. (11. 10 2018). Preuzeto 7. 8 2019 iz Ekonomski lab: <https://arhivalitika.hr/blog/pogledajte-sto-trziste-eu-znaci-za-hrvatski-robni-izvoz/>
9. *2019 european semester country report croatia*. (27. 2. 2019.). Preuzeto 5. 8 2019. iz https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-croatia_hr.pdf: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-croatia_hr.pdf
10. *2019 european semester country report croatia*. (27. 2. 2019.). Preuzeto 5. 8. 2019. iz https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-croatia_hr.pdf: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-croatia_hr.pdf

11. Bayne, N.; Woolcock, S. (2007). *The New Economic Diplomacy*. London: Ashgate.
12. Beatty, A. (24. 1. 2017.). *Trump torpedoes Pacific trade pact*. Preuzeto 28. 2. 2017. iz Yahoo News: <https://www.yahoo.com/news/trump-orders-us-withdrawal-trans-pacific-trade-deal-170849154.html>
13. Berković, S. (2006.). *Diplomacija i diplomatska profesija*. Zagreb: Urban media.
14. Berridge, G. R. (2001.). *Diplomacy Theory from Machiavelli to Kissinger*. London: Palgrave Macmillan.
15. Boromisa, A., Tišma, S., Raditya-Ležaić, A. (10. 2012.). *Gospodarska diplomacija Republike Hrvatske ili zašto Hrvatskoj nužno treba snažna i sustavna gospodarska diplomacija*. Preuzeto 27. 2. 2016. iz Institut za međunarodne odnose: <http://www.irmo.hr/wp-content/uploads/2013/11/godip-web-hr.pdf>
16. Božikov, J. (2009). *Modeliranje i simulacija*. Preuzeto 24. 8. 2017. iz Hrvatska znanstvena bibliografija: https://bib.irb.hr/datoteka/347082.modeliranje_i_simulacija_-_v2a2.pdf
17. Crha, D. (2017). Nisam siguran da naši gospodarski diplomati razumiju što im je posao. *Globus br 1391, 4.8.2017.*, 43.
18. Easy, E. (n.d.). <https://www.excel-easy.com/examples/t-test.html>. Dohvaćeno iz <https://www.excel-easy.com>.
19. Hocking, L.; Hocking, D; Hocking, B. (2010). *Economic Diplomacy*. Preuzeto 27. 2. 2016. iz The International Studies Encyclopedia: https://www.google.hr/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEWjasm_aJgZjLAhVjMJJoKHcEUBhYQFgggMAE&url=https%3A%2F%2Fkar.kent.ac.uk%2F38113%2F1%2FLee%2520%2526%2520Hocking%2520Economic%2520Diplomacy%2520finaljuly282008.doc&usg=AFQj
20. Hrvatski jezični portal. (n.d.). *diplóma*. Preuzeto 4. 9, 2017, iz Hrvatski jezični portal: http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=f1diUBA%3D
21. IMD. (31. 5, 2017.). *IMD godišnjak konkurentnosti 2017: Hrvatska prospera u provođenju reformi*. Preuzeto 5. 6 2017 iz Nacionalno vijeće za konkurentnost: <http://www.konkurentnost.hr/Default.aspx?art=608&sec=2>
22. Jacobs, R., Chase, R. (2016). *Upravljanje operacijama i lancem opskrbe*. Zagreb: Mate.

23. Klepac, G., Kopal, R., Mršić, L. (2014). *Developing Churn Models Using Data Mining Techniques and Social Network Analysis*. IGI-Global.
24. Kovač, I. (2012). *Trendovi i karakteristike međunarodne robne razmjene Republike Hrvatske*. Preuzeto 13. 2, 2016, iz Ekonomski vjesnik: hrcak.srce.hr/file/126274
25. Liang, G.-S. (2008). Applying fuzzy quality function deployment to identify. *Qual Quant* (2010), str. 44; 47 - 57.
26. Lund, A., Lund, M. (n.d.). *Spearman's Rank-Order Correlation*. Preuzeto 23. 4. 2019. iz Lund Research: <https://statistics.laerd.com/statistical-guides/spearmans-rank-order-correlation-statistical-guide.php>
27. Malenica, O. (11. 2018.). Završni rad "Analiza utjecaja influencera na odlučivanje kupaca prilikom kupnje". Zagreb.
28. Mimica, A., Ninčević, M. (30. 8 2010). Skripta. *Statistika - primjeri i zadaci*. Zagreb, Hrvatska: Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu.
29. Nick, S. (1999). *Diplomatski leksikon*. Zagreb: Barbat.
30. Papić, M. (2014). *Primijenjena statistika u MS Excelu za ekonomiste, znanstvenike i neznanke*. Zagreb, Hrvatska: Zoro d.o.o.
31. Petz, B. (2012). *Petzova statistika Osnovne statističke metode za nematematičare*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
32. Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec, D. (2012). *Petzova statistika*. Zagreb: Slap.
33. Pine, J. B., Gilmore, J. H. (7. 1998.). *Welcome to the Experience Economy*. Preuzeto 28. 2, 2017, iz Harvard Business Review: https://hbr.org/1998/07/welcome-to-the-experience-economy&ab=Article-Links-End_of_Page_Recirculation
34. Povjerenstvo Vlade za internacionalizaciju hrvatskoga gospodarstva. (5, 2014.). *Akcijски plan podrške izvozu 2014. - 2015*. Preuzeto 24. 8. 2017. iz Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske: <http://www.mvep.hr/files/file/2014/140508-ap-podrske-izvozu-2014-2015.pdf>
35. Radić, Z. (2000). *Sudbonosna nacionalna tehnologija*. Zagreb: Izvori.
36. Rozga, A., Grčić, B. (2009). *Poslovna statistika*. Split: Ekonomski fakultet u Splitu.
37. Shapiro, S. S., Wilk, M. B. (1965). <http://www.bios.unc.edu/~mhudgens/bios/662/2008fall/Backup/wilkshapiro1965.pdf>. Preuzeto 16. 4. 2019. iz An Analysis of Variance Test for Normality (Complete

- Samples):
<http://www.bios.unc.edu/~mhudgens/bios/662/2008fall/Backup/wilkshapiro1965.pdf>
38. Singer, S. (n.d.). *Sistemski pristup*. Preuzeto 11. 3. 2017. iz Ekonomski fakultet u Osijeku: <http://www.efos.unios.hr/arhiva/dokumenti/SistemskiPristup.pdf>
 39. Statsdirect. (n.d.). *Unpaired (Two Sample) t Test*. Preuzeto 22. 4. 2019. iz <https://www.statsdirect.co.uk>:
https://www.statsdirect.co.uk/help/parametric_methods/utt.htm
 40. Sugumaran, V., Sangaiah, A. K., Thangavelu, A. (2017). *Computational Intelligence Applications in Business Intelligence and Big Data Analytics*. Cleveland: CRC Press.
 41. Šošić, I., Serdar, V. (1995). *Uvod u statistiku*. Zagreb: Školska knjiga.
 42. Vukadinović, R., Colnar, N., Strpić, P. (1995). *Diplomacija: strategija političnih pogajanj*. Ljubljana: Arah Conusulting.
 43. Walker, K. (23. 1. 2017.). *Trump to Sign Executive Order on Plan to Renegotiate NAFTA With Mexico, Canada*. Preuzeto 28. 2. 2017. iz NBC News:
<http://www.cnn.com/2017/01/23/trump-to-sign-executive-order-to-renegotiate-nafta-and-intent-to-leave-tpp.html>
 44. Žirovčić, D. (2016). *Gospodarska diplomacija*. Zagreb: Jesenski i Turk.

8. SAŽETAK

Hrvatski se ukupni, pa stoga i robni, izvoz može povećati i djelotvornijom gospodarskom diplomacijom. Međutim, vrijedno je problematizirati provodi li hrvatska gospodarska diplomacija one aktivnosti koje hrvatski izvoznici od nje očekuju. Nadalje, upitno je pokrivaju li rezultati rada hrvatske gospodarske diplomacije troškove njezina djelovanja. Stoga, u ovome se doktorskom radu problematizira djelotvornost (engl. *Effectiveness*) rada hrvatske gospodarske diplomacije, odnosno rezultati njezina djelovanja.

Predmet istraživanja u doktorskom radu su tri modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika. Elementi predmeta istraživanja su opisi stavova hrvatskih izvoznika o važnosti izabranih aktivnosti gospodarskih diplomata. Pomoćni se predmet istraživanja odnosi na ekonomiju doživljaja. Elementi pomoćnoga predmeta istraživanja su kibernetički modeli stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomije, ključne razlike između njih te komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja.

Cilj istraživanja u doktorskom radu su opisi triju modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije. Iz perspektive svih ispitanika, ispitanika iz prerađivačke industrije te ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda. Opisi modela sadrže pet ispitanicima najvažnijih aktivnosti hrvatske gospodarske diplomacije izdvojenih između 21 njima ponuđene na vrednovanje. Prvi pomoćni cilj istraživanja je opisati ekonomiju doživljaja. Opis sadržava definiciju pojma ekonomija doživljaja, kibernetičke modele stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja i tradicionalnim oblicima ekonomija te analizu razlika tih dvaju modela. Drugi pomoćni cilj istraživanja odnosi se na opis pojma komercijalne diplomacije u ekonomiji doživljaja. Opis sadrži definiciju i kvalitativnu analizu pojma.

Ključne riječi: modeli mjerljivosti uspješnosti rada, hrvatska gospodarska diplomacija, ekonomija doživljaja, komercijalna diplomacija u ekonomiji doživljaja

9. ABSTRACT

Croatia's total exports, therefore goods exports too, can be increased by more effective economic diplomacy. However, it is worthwhile to problematize whether Croatian economic diplomacy performs the activities that Croatian exporters expect from it. Furthermore, it is questionable whether the results of the work of Croatian economic diplomacy cover the costs of its operation. Therefore, this doctoral thesis problematizes the effectiveness of Croatian economic diplomacy, that is, its results.

The research objectives of the thesis are three models for performance measurability of Croatian economic diplomacy from the perspective of exporters. Elements of the research objectives are descriptions of the attitudes of Croatian exporters to the importance of activities selected by Croatian economic diplomats. The focus of the auxiliary research is economics of experience. Elements of the auxiliary research objective are cybernetic models of economic value creation in the experience economy and in traditional economies, the key differences between them and economic diplomacy in the experience economy.

The aim of the research is to describe three models for performance measurability of Croatian economic diplomacy from the perspective of all respondents, the respondents from the manufacturing industry and those who generate more than 30% of their total revenues through exports. Descriptions of the models contain 5 most important activities of Croatian economic diplomacy according to the respondents, out of 21 that were offered for evaluation. The first auxiliary research objective is to describe the experience economy. The description contains the definition of the term, cybernetic models of economic value creation both in the experience economy and traditional types of economies, and an analysis of the differences between these models. The second auxiliary research objective is to describe economic diplomacy in the experience economy. The description contains the definition and qualitative analysis of the term.

Keywords: models for performance measurability, Croatian economic diplomacy, experience economy, economic diplomacy in the experience economy

10. POPIS SLIKA

Slika 1. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u tradicionalnim ekonomijama 25

Slika 2. Kibernetički model stvaranja ekonomske vrijednosti u ekonomiji doživljaja 26

11. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za sve ispitanike.....	68
Grafikon 2. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	73
Grafikon 3. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	78
Grafikon 4. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za sve ispitanike.....	81
Grafikon 5. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije..	86
Grafikon 6. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	90
Grafikon 7. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	94
Grafikon 8. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	99
Grafikon 9. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	103
Grafikon 10. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za sve ispitanike.....	107
Grafikon 11. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	112

Grafikon 12. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	116
Grafikon 13. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	120
Grafikon 14. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	125
Grafikon 15. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	130
Grafikon 16. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	133
Grafikon 17. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	138
Grafikon 18. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	143
Grafikon 19. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	147
Grafikon 20. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	152
Grafikon 21. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	156

Grafikon 22. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	160
Grafikon 23. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	165
Grafikon 24. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	170
Grafikon 25. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	173
Grafikon 26. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	179
Grafikon 27. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	183
Grafikon 28. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	187
Grafikon 29. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	192
Grafikon 30. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	197
Grafikon 31. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima	

gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	201
Grafikon 32. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	206
Grafikon 33. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	211
Grafikon 34. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	215
Grafikon 35. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	220
Grafikon 36. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	224
Grafikon 37. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	228
Grafikon 38. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	233
Grafikon 39. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	238
Grafikon 40. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	242

Grafikon 41. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	248
Grafikon 42. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	253
Grafikon 43. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	257
Grafikon 44. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	262
Grafikon 45. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	267
Grafikon 46. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	271
Grafikon 47. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	276
Grafikon 48. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	282
Grafikon 49. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	286

Grafikon 50. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	291
Grafikon 51. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	296
Grafikon 52. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	299
Grafikon 53. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	304
Grafikon 54. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	309
Grafikon 55. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	313
Grafikon 56. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	318
Grafikon 57. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	323
Grafikon 58. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike.....	326
Grafikon 59. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	332

Grafikon 60. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	337
Grafikon 61. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici te u svim državama u kojima su akreditirani za sve ispitanike	340
Grafikon 62. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	346
Grafikon 63. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	351
Grafikon 64. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnog hrvatskog izvoza za sve ispitanike.....	355
Grafikon 65. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike iz prerađivačke industrije....	360
Grafikon 66. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	365

12. POPIS TABLICA

Tablica 1. Višekriterijska obilježja različitih oblika ekonomija.....	22
Tablica 2. Razdioba ispitanika prema pravnom obliku	62
Tablica 3. Razdioba ispitanika prema vlasničkoj strukturi.....	63
Tablica 4. Razdioba ispitanika prema sjedištu	63
Tablica 5. Razdioba ispitanika prema NKD-u.....	64
Tablica 6. Razdioba ispitanika prema ukupnim godišnjim prihodima.....	65
Tablica 7. Razdioba ispitanika prema vrijednosti bilance.....	65
Tablica 8. Razdioba ispitanika prema broju zaposlenih	66
Tablica 9. Razdioba ispitanika prema duljini trajanja poslovanja.....	66
Tablica 10. Razdioba ispitanika prema udjelu prihoda od izvoza u ukupnim prihodima	67
Tablica 11. Razdioba ispitanika prema broju država u koje izvoze	67
Tablica 12. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za sve ispitanike	70
Tablica 13. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici prema NKD-u	71
Tablica 14. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	75
Tablica 15. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	77
Tablica 16. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Gospodarskom komorom(ama) u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	80
Tablica 17. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika za sve ispitanike.....	83
Tablica 18. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici prema NKD-u	84

Tablica 19. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	88
Tablica 20. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	89
Tablica 21. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz intenzivnu suradnju s Udrugom uvoznika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	92
Tablica 22. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za sve ispitanike	95
Tablica 23. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ u državi prema NKD-u	97
Tablica 24. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ za ispitanike iz prerađivačke industrije	100
Tablica 25. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz osiguravanje potrebnih informacija o „poslovnim običajima“ prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	102
Tablica 26. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	105
Tablica 27. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za sve ispitanike	109
Tablica 28. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici prema NKD-u	110
Tablica 29. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	114

Tablica 30. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	115
Tablica 31. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sigurnosti poslovanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	118
Tablica 32. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za sve ispitanike.....	122
Tablica 33. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici prema NKD-u	123
Tablica 34. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	127
Tablica 35. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	128
Tablica 36. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o planovima infrastrukturnih radova u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	132
Tablica 37. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici za sve ispitanike	135
Tablica 38. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natjecajima u državi primateljici prema NKD-u	136

Tablica 39. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	140
Tablica 40. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	142
Tablica 41. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pristupnosti natječajima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	145
Tablica 42. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za sve ispitanike.....	149
Tablica 43. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici prema NKD-u	150
Tablica 44. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	154
Tablica 45. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	155
Tablica 46. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o stvarnim donositeljima odluka u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	157
Tablica 47. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za sve ispitanike	161
Tablica 48. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici prema NKD-u	163

Tablica 49. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	166
Tablica 50. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	169
Tablica 51. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o pouzdanim agentima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	171
Tablica 52. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za sve ispitanike	175
Tablica 53. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici prema NKD-u.....	177
Tablica 54. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika za ispitanike iz prerađivačke industrije	180
Tablica 55. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	182
Tablica 56. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	185
Tablica 57. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike	189

Tablica 58. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u.....	190
Tablica 59. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	194
Tablica 60. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	196
Tablica 61. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim većim dobavljačima po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	199
Tablica 62. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike.....	203
Tablica 63. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u.....	204
Tablica 64. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	208
Tablica 65. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	210
Tablica 66. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o postojećim kanalima distribucije po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	212

Tablica 67. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za sve ispitanike.....	217
Tablica 68. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici prema NKD-u	218
Tablica 69. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	222
Tablica 70. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	223
Tablica 71. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o obveznim odnosima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	226
Tablica 72. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike	230
Tablica 73. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u.....	231
Tablica 74. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	235
Tablica 75. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	237
Tablica 76. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o	

zabranama uvoza po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	240
Tablica 77. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike	244
Tablica 78. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u	246
Tablica 79. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	250
Tablica 80. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	252
Tablica 81. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima eventualnog izbjegavanja ili smanjivanja carina u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	255
Tablica 82. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za sve ispitanike	259
Tablica 83. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici prema NKD-u.....	260

Tablica 84. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	264
Tablica 85. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	265
Tablica 86. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	269
Tablica 87. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike.....	272
Tablica 88. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u	274
Tablica 89. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	279
Tablica 90. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	280
Tablica 91. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o mogućnostima smanjivanja poreza u slučajevima zajedničkih poslova s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	283

Tablica 92. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za sve ispitanike.....	288
Tablica 93. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici prema NKD-u .	289
Tablica 94. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	293
Tablica 95. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	294
Tablica 96. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o Zakonu o gradnji u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	298
Tablica 97. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za sve ispitanike	300
Tablica 98. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici prema NKD-u	302
Tablica 99. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	306
Tablica 100. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	308
Tablica 101. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o sanitarnim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	311

Tablica 102. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za sve ispitanike	314
Tablica 103. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici prema NKD-u	316
Tablica 104. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	320
Tablica 105. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima	321
Tablica 106. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o veterinarskim propisima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	324
Tablica 107. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za sve ispitanike.....	328
Tablica 108. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema NKD-u.....	330
Tablica 109. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	333
Tablica 110. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza	335
Tablica 111. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz proaktivno prikupljanje relevantnih podataka o	

uvjetima certificiranja po pojedinim sektorima gospodarstva u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	339
Tablica 112. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za sve ispitanike	342
Tablica 113. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema NKD-u	344
Tablica 114. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike iz prerađivačke industrije	348
Tablica 115. Važnost djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	349
Tablica 116. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o važnosti djelovanja hrvatske gospodarske diplomacije vezano uz to da vodeći hrvatski gospodarski diplomat s predstavnicima hrvatskih izvoznika treba biti na prvom sastanku s gospodarskim subjektima u državi primateljici za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	353
Tablica 117. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za sve ispitanike...	357
Tablica 118. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza prema NKD-u	358
Tablica 119. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike iz prerađivačke industrije	361

Tablica 120. Prikaz razdiobe stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza.....	363
Tablica 121. Pokazatelji deskriptivne statistike stavova ispitanika o pretpostavci da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika dovela do povećanja ukupnoga hrvatskog izvoza za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	367
Tablica 122. Razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju postotka prihoda od izvoza u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije ...	368
Tablica 123. Razdioba ispitanika prema očekivanom povećanju broja država u koje će izvoziti u slučaju primjene modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije	368
Tablica 124. χ^2 test za PH1 ₁	371
Tablica 125. χ^2 test za PH1 ₂	372
Tablica 126. χ^2 test za PH1 ₃	373
Tablica 127. χ^2 test za PH2 ₁	375
Tablica 128. χ^2 test za PH2 ₂	376
Tablica 129. χ^2 test za PH2 ₃	377
Tablica 130. Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u vezanih uz pretpostavku da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima	380
Tablica 131. Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza vezanih uz pretpostavku da bi hrvatski gospodarski diplomati trebali proaktivno prikupljati relevantne podatke o običajima.....	381
Tablica 132. Vrijednosti varijable "težina dokaza" unutar razdiobe ispitanika prema NKD-u vezanih uz pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz.....	383
Tablica 133. Vrijednosti varijable „težina dokaza“ unutar razdiobe ispitanika prema udjelu prihoda koje ostvaruju od izvoza vezanih uz pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz	384

Tablica 134. Vrijednosti varijable vrijednost informacija za pretpostavku da hrvatski gospodarski diplomati trebaju proaktivno prikupljati podatke o običajima i vrijednosnom sustavu stanovnika.....	386
Tablica 135. Vrijednosti varijable "vrijednost informacija" za pretpostavku da bi primjena modela mjerljivosti uspješnosti rada hrvatske gospodarske diplomacije iz perspektive izvoznika povećala izvoz.....	392
Tablica 136. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora svih ispitanika u analizi varijance	398
Tablica 137. Vrijednosti parametara analize varijanci za sve ispitanike.....	402
Tablica 138. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za sve ispitanike	403
Tablica 139. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable „prioritet IFK“ za sve ispitanike.....	406
Tablica 140. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za sve ispitanike ..	409
Tablica 141. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika iz prerađivačke industrije u analizi varijance	411
Tablica 142. Vrijednosti parametara analize varijanci za ispitanike iz prerađivačke industrije	416
Tablica 143. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za ispitanike iz prerađivačke industrije.....	417
Tablica 144. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable Prioritet IFK za ispitanike iz prerađivačke industrije	420
Tablica 145. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za ispitanike iz prerađivačke industrije	423
Tablica 146. Promatrane vrijednosti pokazatelja deskriptivne statistike odgovora ispitanika koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda u analizi varijance	425
Tablica 147. Vrijednosti parametara analize varijanci za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	429
Tablica 148. Vrijednosti ključnih pokazatelja za opis modela za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda	431

Tablica 149. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable „prioritet IFK“ za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	434
Tablica 150. Anketna pitanja sortirana prema najvišim vrijednostima varijable aritmetička sredina i prema najmanjim vrijednostima varijable koeficijent varijacije za ispitanike koji od izvoza ostvaruju više od 30 % prihoda.....	437

13. ŽIVOTOPIS

Mihael Plećaš, iz Zagreba, rođen je 12. listopada 1960. godine u Zagrebu gdje je 1979. godine završio Matematičko informatički obrazovni centar. Na Elektrotehničkom fakultetu, današnjem Fakultetu elektrotehnike i računarstva, završio je diplomski studij „Računarska tehnika“. Zajednički poslijediplomski sveučilišni studij "Međunarodni odnosi" Sveučilišta u Zadru i Libertas međunarodnog sveučilišta upisao je 2015. godine. U poslovnom sektoru ima 35 godina radnog staža i 15 godina radnog iskustva kao predavač na nekoliko visokoškolskih obrazovnih institucija. Trenutačno je zaposlen kao viši predavač na Libertas međunarodnom sveučilištu u Zagrebu gdje izvodi nastavu, vježbe te mentorira izradu završnih i specijalističkih diplomskih radova 10 godina.

Objavio je više znanstvenih i stručnih radova te je izlagao i sudjelovao na većem broju znanstvenih konferencija i stručnih skupova. Poslovnu karijeru započeo je u tvrtki Autohrvatska 1984. godine na radnom mjestu sistem-inženjera računalnog sustava. Od 1989. godine je samostalni poduzetnik u području računarstva. 2005. godine je počeo predavati predmet Elektroničko poslovanje i srodne informatičke predmete na visokoškolskim obrazovnim institucijama. Prvo na Veleučilištu Vern', a zatim, od 2010. godine i na Visokoj poslovnoj školi Libertas, danas Libertas međunarodnom sveučilištu.